



Wes-Kaapse
Regering



Departement van Kultuursake en Sport

Jaarverslag
2022/2023

Departement van Kultuursake en Sport

Wes-Kaapse Regering

Begrotingspos 13
Jaarverslag
2022/2023

In die geval van vertaalfoute tydens die vertaling van die dokument word die Engelse weergawe van hierdie verslag, as brontaal, as die amptelike teks beskou.

Inhoud

Deel A	5
1. Algemene inligting oor die Departement	6
2. Lys van afkortings/akronieme	7
3. Voorwoord	11
4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte	12
5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van die akkuraatheid van die jaarverslag	17
6. Strategiese oorsig	18
6.1. Visie	18
6.2. Missie	18
6.3. Waardes	18
7. Wetgewende en ander mandate	18
7.1. Grondwetlike mandate	18
7.2. Wetgewende mandate	21
7.3. Beleidsmandate	27
8. Organisasionele struktuur	30
9. Entiteite wat aan die Minister rapporteer	32
Deel B	35
1. Ouditeur-generaal se verslag: Voorafbepaalde Doelwitte	36
2. Oorsig van departementele prestasie.....	36
2.1. Diensleweringomgewing	37
2.2. Diensleweringverbeteringsplan.....	45
2.3. Organisasionele omgewing.....	45
2.4. Vername beleidsontwikkelings en veranderings aan wetgewing.....	46
3. Behaling van institusionele impak en uitkomste	47
3.1. Vername prestasies ter verwesenliking van die 2019-24 Mediumtermyn Strategiese Raamwerk en Provinsiale Strategiese Plan	49
4. Prestasie-inligting per program	57
4.1. Program 1: Administrasie	57
4.2. Program 2: Kultuursake	61
4.3. Program 3: Biblioteek- en Argiefdienste	76
4.4. Program 4: Sport en Ontspanning.....	86
5. Oordragbetalings	105

5.1.	Oordragbetalings aan openbare entiteite.....	105
5.2.	Oordragbetalings aan alle organisasies openbare entiteite uitgesonder	106
6.	Voorwaardelike toewysings	139
6.1.	Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse betaal.....	139
6.2.	Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse ontvang.....	139
7.	Donateursfondse	147
8.	Kapitaalbelegging	147
8.1.	Kapitaalbelegging, instandhouding, en batebestuursplan	147
Deel C		148
1.	Inleiding	149
2.	Risikobestuur.....	149
3.	Bedrog en korrupsie	154
4.	Vermindering van botsende belange.....	155
5.	Gedragkode.....	155
6.	Gesondheid-, veiligheid-, en omgewingskwessies.....	156
7.	Portefeuljekomitees.....	156
8.	Skoor-resolusies	156
9.	Vorige wysigings aan ouditverslae.....	157
10.	Interne beheer	157
11.	Interne oudit en ouditkomitees	157
12.	Verslag van die ouditkomitee	159
13.	B-GSEB-voldoening.....	162
Deel D		164
1.	Inleiding	165
2.	Stand van Mensebestuur by die Departement.....	165
2.1.	Departementele prioriteite vir arbeidsmagbeplanning	165
2.2.	Bestuur van werknemerprestasie.....	166
2.3.	Werknemerwelstand	167
2.4.	Monitering van Mensebestuur	167
3.	Oorsigstatistiek verwant aan Mensebestuur	167
Deel E		198
1.	Onreëlmatige, vrugtelose en verkwistende uitgawes, ongematigde uitgawes en wesenlike verliese	199
1.1.	Onreëlmatige uitgawes.....	199

1.2.	Vrugtelose en verkwistende uitgawes.....	203
1.3.	Ongemagtigde uitgawes	205
1.4.	Bykomende openbaarmaking wat verband hou met wesenlike verliese ingevolge die WOFB artikel 40(3)(b)(i) en (iii)	206
2.	Laat en/of wanbetaling van verskaffers	208
3.	Voorsieningsketteringbestuur	209
3.1.	Verkryging op ander toepaslike maniere	209
3.2.	Kontrakuitbreiding- en verlenging.....	210
Deel F	212
1.	Verlag van die Ouditeur-generaal.....	213
2.	Finansiële jaarstate.....	222

Deel A

ALGEMENE INLIGTING

1. Algemene inligting oor die Departement

Wes-Kaapse Departement van Kultuursake en Sport

STRAATADRES	Protea Assuransie-gebou Groentemarkplein Kaapstad 8001
POSADRES	Privaatsak X9067, Kaapstad 8000
TELEFOONNOMMER	0860 142 142
FAKSNOMMER	021 483 9504
E=POSADRES	dcas.com@westerncape.gov.za
WEBTUISTE	www.westerncape.gov.za/dept/cas

2. Lys van afkortings/akronieme

AES	Gevorderde elektroniese handtekeninge
FJS	Finansiële Jaarstate
OGSA	Ouditeur-generaal van Suid-Afrika
RB	Rekenpligtige Beampte
NSP	Naskoolse Program
ATKV	Afrikaanse Taal- en Kultuurvereniging
AU	Afrika-unie
BGSEB	Breedgebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging
SEB	Swart Ekonomiese Bemagtiging
BTS	“Beter tesame”- spele
CARES	Kultuur, kunste, ontspanning, onderwys, en sport (gedeelde fasiliteite)
KOP	Klubontwikkelingsprogram
HFB	Hoof- finansiële beampte
VvW	Vergoeding van Werknemers
Covid-19	Koronavirus-2019
CTSA	Kaapstad-sagtebalvereniging
DBO	Departement van Basiese Onderwys (nasionale departement verantwoordelik vir onderwys)
DEA&DP	Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning
DEDAT	Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme
DKK	Departement van Kuns en Kultuur
DISWEC	Sport vir Gestremdes Wes-Kaap
DOCS	Departement van Gemeenskapsveiligheid
DORA	Wet op die Verdeling van Inkomste
DoTP	Departement of the Premier
DPSA	Departement van Staatsdiens en Administrasie
DPME	Departement van Prestasiemonitering en -evaluering in die Presidensie
DKES	Departement van Kultuursake en Sport
DMO	Departement van Maatskaplike Ontwikkeling
OIB	Ondernemingsinhoudsbestuur
EE	Diensbillikheid
WBP	Werknemerbystandsprogram
VMO	Vrygestelde Mikro-onderneming
UOWP	Uitgebreide-openbarewerkeprogram
ORB	Ondernemingsrisikobestuur
ORBekom	Ondernemingsrisikobestuur- en etiekkomitee
FFSS	Strategie vir Toekomsgerigte Vaardighede
FMIP	Finansiële Bestuurverbeteringsprogram
FTSF	Bystandsfasiliteit vir fiskale oorgang
SM	Staatsmotors

SMV	Staatsmotorvervoer
GPSSBC	Bedingingsraad vir die Algemene Staatsdienssektor
AERP	Algemeen Erkende Rekeningkundige Praktyk
RWM&E-stelsel	Regeringswye monitering-en-valueringstelsel
MBT	MIV-berading-en-toetsing
HBI	Historiese Benadeelde Individu
HOD	Departementshoof
HPS	Hoëprestasiesentrum
MH	Menslikehulpbron
EHB	Erfenishulpbronbestuur
HS	Hoërskool
EWK	Erfenis Wes-Kaap
ICAS	Onafhanklike Berading- en Adviesdienste
IKT	Inligting- en kommunikasietegnologie
ICOMOS	Internasionale Raad van Monumente en Terreine
IMAD	Instituut vir die Ontwikkeling van Musiek en Inheemse Kunste
IT	Inligtingstegnologie
KKNK	Klein Karoo Nasionale Kunstefees
LUR	Lid van die (provinsiale) Uitvoerende Raad (provinsiale minister)
MIT	Munisipale infrastruktuurtoewysing
MGO	Program vir massadeelname; geleenthede en toegang; ontwikkeling en groei
MPAT	Moniteringsinstrument wat deur DPME gebruik word om prestasie te evalueer
MTUR	Mediumtermyn-uitgaweraamwerk
MTSR	Mediumtermyn Strategiese Raamwerk
NAC	Nasionale Kunsteraad
NOP	Nasionale Ontwikkelingsplan
NRO	Nieregeringsorganisasie
NER	Nasionale Erfenisraad
WNEH	Wet op Nasionale Erfenishulpbronne
NID	Nasionale Instituut vir Dowes
NIF	Nasionale Inkomstefonds
NSRP	Nasionale sport- en rekreasieplan
MSW	Maatskappy Sonder Winsbejag
OSW	Organisasie Sonder Winsbejag
NRD	Nasionale Rekreasiedag
BGV	Beroepsgesondheid en -veiligheid
PO	Prestasie-ooreenkoms
PAA	Wet op Openbare Oudit
PanSAT	Pan Suid-Afrikaanse Taalraad
PES	Provinsiale Billike Deel
PERSAL	Personeelsalarisstelsel

WOFB	Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999
PFS	Provinsiale Bedrogsdiens
PILIR	Beleid oor ongeskiktheidsverlof en uittrede weens swakgesondheid
PTF	Provinsiale Taalforum
PTK	Provinsiale Taalkomitee
PK	Provinsiale Kennisgewing
POPIA	Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting, 2013
PBT	Persoonlike Beskermende Toerusting
PPF	Projekvoorbereidingsfasiliteit
PS	Primêre Skool
PSCBC	Algemene Sektorale Bedingingsraad vir die Staatsdiens
KKO	Kwalifiserende Klein Onderneming
WBE	Weerstand en Bevryding Erfenisroete
RWOPS	Vergoeding vir werk buite die Staatsdiens
SA	Suid-Afrika/Suid-Afrikaanse
SAFA	Suid-Afrikaanse Sokkervereniging
SAEHA	Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap
SANSK	Suid-Afrikaanse Nasionale Skolekampioenskap
SARGN	Suid-Afrikaanse Raad vir Geografiese Name
SAPD	Suid-Afrikaanse Polisie
SARU	Suid-Afrikaanse Rugbyunie
SASKOK	Suid-Afrikaanse Sportkonfederasie en Olimpiese Komitee
SASL	Suid-Afrikaanse Gebaretaal
SK	Suid-Kaap
VKB	Voorsieningsketteringbestuur
SCMPP	Siyadlala-gemeenskapmassadeelnameprogram
SCOA	Standaardstaat van Rekeninge
SKOOR	Staande Komitee oor Openbare Rekeninge
SHERQ	Veiligheid-, gesondheid-, omgewing-, risiko- en kwaliteitsbestuur
SITA	Staatsinligtingstechnologie-agentskap
SBIBS	SITA-biblioteekinligtingbestuurstelsel
KMMO	Klein-, medium- en mikro-onderneming
SBD	Senior Bestuursdiens
SBP	Standaardbedryfsprosedure
STAND	Sustaining Theatre and Dance
SOI	Seksueel oordraagbare infeksie
SWD	Suidwestelike Distrikte
TB	Tuberkulose
TWK	Theewaterskloof
UK	Universiteit van Kaapstad
UNAIDS	Verenigde Nasies se gesamentlike program oor MIV en VIGS
UNESCO	Verenigde Nasies se Opvoedkundige, Wetenskaplike en Kulturele Organisasie

VOC	Verenigde Oos-Indiese Kompanjie
WK	Wes-Kaap
WKKMV	Wes-Kaapse Koormusiek-verenging
WEKSA	Wes-Kaapse Sportakademie
WKKK	Wes-Kaapse Kultuurkommissie
WKOD	Wes-Kaapse Onderwysdepartement
WKR	Wes-Kaapse Regering
WKTk	Wes-Kaapse Taalkomitee
WKPIK	Wes-Kaapse Provinsiale Inisiasie-koördineringskomitee
WKPSK	Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie
WCSEB	Wes-Kaapse Verskaffersbewysbank
WP	Wes-Kaapse Provinsie

3. Voorwoord

Die Departement van Kultuursake en Sport lê hiermee sy jaarverslag vir die tydperk 2022/23 voor as bewys van voortegesette dienslewering gedurende die jaar. Ons vertrou dat dié verslag meer insae aan die wetgewer en die algemene publiek sal bied oor die uitdagings waarvoor ons te staan gekom het namate dit betrekking het op ons werksaamhede en aangeleenthede verwant aan bedryfsprestasie, bestuursoorsig, menslike hulpbronne en finansiële bestuur.

Gedurende hierdie jaar het ons nuwe en opwindende byeenkomste en toernooie oral in die provinsie aangebied met inbegrip van opbouende geleenthede vir die 2023 Netbalwêreldbeker. Die Departement het ook volhard met sy steun aan sportfederasies en kuns- en kultuurorganisasies sodat hulle hul aktiwiteite oral in die provinsie kon voortsit.

Die Departement het voortgegaan om dienste in al ses distrikte in die provinsie te lewer. Ons het 'n hernieude belegging in die ekonomie gesien ten opsigte van groot sport- en kuns- en kultuurgeleenthede. In ons pogings om hernieude hoop aan alle mense in die Wes-Kaap te lewer, het ons ook daarop gefokus om werk te maak van die kwessies wat ons jeug in die gesig staar, maar veral aan ons jeug wat dalk moedeloos voel in die aangesig van werkloosheid en maatskaplike euwels.

Ons het voortgegaan om nuwe vennootskappe te bou sodat ons innoverend te werk kan gaan om sodoende 'n maksimum impak via ons dienste te maak. Ons Departement het gesien hoe vennootskappe doeltreffend ingespan kan word in die implementering van ons dienste, terwyl daar tegelykertyd verseker word dat openbare fondse doeltreffend en verantwoordelik bestee word.

Ons het voortgegaan om op welstand, werk en veiligheid te fokus en het hierdie prioriteitsareas in gedagte gehou tydens die beplanning en implementering van ons projekte. Ons streef daarna om 'n omgewing te skep wat kwesbare groepe beskerm, vroue en kinders veilig hou, gesonde leefstyle bevorder, en kreatiwiteit en maatskaplike insluiting bevorder.

Ek wil graag my dank uitspreek aan Premier Alan Winde vir sy visioenêre leierskap gedurende hierdie tyd. Dankie ook aan die Departementshoof, sy bestuurspan en alle departementele amptenare vir alles wat hulle gedurende hierdie tyd vermag het. Ons moet nooit ophou om ons vennootskappe en verhoudinge met belanghebbers te versterk en te koester nie, want daarsonder sal ons nie 'n ware impak kan hê waar dit regtig saak maak nie.

AMarcu Sy

Anroux Marais

Wes-Kaapse Minister van Kultuursake en Sport

4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte

Oorsig van die Departement se werksaamhede

Dit is met groot genoeë dat ons die jaarverslag vir 2022/23 van die Departement van Kultuursake en Sport (DKES) onder die vaandel van die Wes-Kaapse Regering aanbied. Die jaarverslag van die DKES word aangebied ingevolge artikel 40(1)(d) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, (WOFB) 1 van 1999.

Hierdie verslag dien as 'n omvattende weerspieëling van ons pogings, prestasies en vordering ter bevordering van die Wes-Kaapse Regering se strategiese prioriteite regdeur die jaar.

By DKES glo ons vas in die transformerende mag van kultuur, kuns en sport om 'n lewendige, inklusiewe en samehorige samelewing te bou. In ooreenstemming met die Wes-Kaapse Regering se strategiese prioriteite, word ons werk gelei deur 'n gedeelde visie om geleenthede te skep, maatskaplike samehorigheid te kweek en algehele welstand te bevorder.

Vanjaar se verslag beklemtoon ons verbintenis tot die strategiese prioriteite ter ondersteuning van ons pogings en beklemtoon die rol van kultuur en sport as katalisators vir positiewe verandering.

1. Bevordering van maatskaplike samehorigheid en inklusiewe gemeenskappe: Ons erken die belangrikheid van die bevordering van maatskaplike samehorigheid onder diverse gemeenskappe. Ons inisiatiewe het gefokus op die bevordering van interkulturele dialoog, die viering van erfenis en die fasilitering van inklusiewe deelname aan kulturele en sportaktiwiteite. Ons het gepoog om die sosiale struktuur van die Wes-Kaap te versterk via feeste, uitstallings en gemeenskapsbetrokkenheid.
2. Jeugontwikkeling en -bemagtiging: Die bemagtiging van ons jeug is belangrik vir die toekomstige welvaart van ons provinsie en DKES het as katalisator opgetree om alle jeugverwante programme saam te bring. Ons het gefokus op platforms vir jongmense om hul talente, vaardighede en leierskapsvermoëns deur kulturele en sportaktiwiteite te ontwikkel. Deur in geleenthede ten opsigte van jeugontwikkelingsprogramme, mentorskapinisiatiewe en opvoedkundige geleenthede te belê, het ons hulle gekoester om sodoende hul volle potensiaal te bereik.
3. Toeganklike en inklusiewe kuns, kultuur, sport en ontspanning: Ons glo dat toegang tot kuns, kultuur en sport 'n fundamentele reg vir almal is. Ons pogings is daarop gefokus om hindernisse af te breek en gelyke geleenthede vir deelname te verseker. Deur middel van infrastruktuurontwikkeling, vaardigheidsopleiding en samewerkende vennootskappe het ons werk gemaak om inklusiewe ruimtes te skep waarin individue van alle agtergronde aan kulturele en sportaktiwiteite kan deelneem.
4. Bewaring en bevordering van kulturele erfenis: Ons ryk kulturele erfenis dien as 'n bron van trots en identiteit vir die mense van die Wes-Kaap. Ons het gepoog om ons diverse kulturele erfenis te bewaar, te dokumenteer en te bevorder deur middel van navorsing, bewaring en opvoedkundige inisiatiewe. Deur ons erfenis te omhels en te vier, lewer ons 'n bydrae tot die bewaring van ons kollektiewe geheue en kulturele nalatenskap.
5. Sportontwikkeling en -uitnemendheid: Sport vervul 'n belangrike rol in die bevordering van fisiese welstand, persoonlike ontwikkeling en mededingende uitnemendheid. Ons het op die kweek van sporttalent, die verbetering van infrastruktuur en die ondersteuning van sportfederasies en klubs gefokus. Deur middel van

ontwikkelingsprogramme op voetsoolvlak, hoëprestasie-opleiding en die aanbied van sportbyeenkomste, het ons daarna gestreef om die sportlandskap van die Wes-Kaap te verhef.

- Die Departement se verantwoordelikhede sluit ook oorsig oor drie openbare entiteite in, naamlik die Wes-Kaapse Kultuurkommissie, die Wes-Kaapse Taalkomitee en Erfenis Wes-Kaap.

Die Departement het ook sy ongekwalifiseerde (met geen ander aangeleenthede) audituitskoms vir die elfde agtereenvolgende jaar gehandhaaf.

Hierdie jaarverslag dien as bewys van die Departement van Kultuursake en Sport en sy vennote se toewyding, samewerking en veerkragtigheid. Dit beklemtoon ons prestasies, uitdagings wat die hoof gebied is, en lesse wat geleer is, onderwyl ons steeds die Wes-Kaapse Regering se strategiese prioriteite bevorder. Danksy 'n gekombineerde poging saam met sy diensleweringsvennote het die Departement 80 uit 86 prestasie-aanwysers en 28 uit 29 aanwysers vir voorwaardelike toewysings behaal, wat 'n algehele prestasie van 108 uit 115 aanwysers verteenwoordig.

Ons betuig ons opregte waardering teenoor ons personeel, belanghebbendes, kunstenaars, atlete en gemeenskapslede vir hul onwrikbare ondersteuning en aktiewe betrokkenheid. Saam sal ons voortgaan om die krag van kultuur en sport aan te wend om 'n Wes-Kaap te bou wat diversiteit omhels, eenheid bevorder en op die kollektiewe prestasies van sy mense floreer.

Uitdagings ervaar gedurende die jaar

Die stand van die ekonomiese en fiskale omgewing in die land het die rasionalisering van bedrywighede genoodsaak. Hierdie uitdaging ten spyte, kon die Departement steeds, waar moontlik, dienste in aangepaste (aanlyn) formate lewer of deur die programme tot later in die jaar uit te stel.

Oorsig van die Departement se finansiële resultate

Departementele ontvangstes

Naam van program	2022/23			2021/22		
	Skatting (R'000)	Werklike bedrag ingevorder (R'000)	Oor-/ (Onder-) invordering (R'000)	Skatting (R'000)	(Werklike bedrag ingevorder R'000)	Oor-/ (Onder-) invordering (R'000)
Verkoop van goedere en dienste anders as kapitaalbates ¹	1 180	1 347	(167)	909	671	238
Boetes, strafgelde en verbeurings	55	39	16	26	151	(125)
Rente, dividende en huurgeld op grond		3	(3)		8	(8)
Verkoop van kapitaalbates ²		149	(149)			
Finansiële transaksies in bates en laste ³		3 159	(3 159)	1 000	2 435	(1 435)
Totaal	1 235	4 697	(3 462)	1 935	3 266	(1 330)

- Die afwyking hou verband met meer inkomste wat op toegangsgelde by die museums ingesamel is as gevolg van die opheffing van Covid-19-bepelings wat derhalwe meer besoekers aan die museums toegelaat het.
- Kapitaalbates is gedurende die oorsigtydperk vervreem en verkoop.

3. Hessequa Munisipaliteit, Stad Kaapstad en Theewaterskloof Munisipaliteit het die voorafgaande boekjare se onbestede fondse ten opsigte van Biblioteekdienste aan die Departement teruggestuur. Daarbenewens is fondse van Langeberg Munisipaliteit aan die Departement teruggestuur weens die vertraging in die voltooiing van die projek wat verband hou met die opgradering van netbalbane; en Bergriver Munisipaliteit wat die fondse onvoldoende geag het vir opknappings aan die Rhino Park Sportkompleks.

Programbesteding

Naam van program	2022/23			2021/22		
	Finale begroting (R'000)	Werklike besteding (R'000)	(Oor-)/Onderbesteding (R'000)	Finale begroting (R'000)	(Werklike besteding R'000)	Oor-)/Onderbesteding (R'000)
Administrasie	68 960	68 951	9	65 346	65 062	284
Kultuursake	136 132	129 511	6 621	123 763	120 445	3 318
Biblioteek- en Argiefdienste	440 018	431 738	8 280	447 733	441 935	5 798
Sport en Ontspanning	293 357	286 587	6 770	263 267	261 735	1 532
Totaal	938 467	916 787	21 680	900 109	889 178	10 932

Die onderbesteding in Vergoeding van Werknemers (VvW) en Goedere en Dienste (G&S) kan hoofsaaklik toegeskryf word aan die vertraging in die vul van poste en uitgawes wat nie teen 31 Maart 2023 gelewer kan word nie, sowel as onbestede fondse wat verband hou met MyContent (Ondernemingsinhoudbestuurstel - OIB) weens die oponthoud deur die Staatsinligtingstegnologie-agentskap (SITA) om gevorderde elektroniese handtekeninge (AES) te bekom. Die oponthoud in VvW hou hoofsaaklik verband met posevaluering van poste ower as vyf jaar; uitdagings om geskikte kandidate te identifiseer wat tot die heradvertering van poste gelei het; en kapasiteitsuitdagings binne die Departement. 'n Versoek om die onbestede fondse na die nuwe boekjaar oor te dra, en vir die hertoewysing van onbestede fondse vir die AES-projek is aan die Provinsiale Tesourie voorgelê.

Viremente/fondse oorgedra

Viremente:

Naam van program	Standaarditem	Bedrag R'000	Na program	Standaarditem	Bedrag R'000
Program 1	Lopende betalings (G&D)	-958	Program 2	Oordragte en subsidies OSW	958
Program 3	Lopende betalings (G&D)	-553	Program 2	Oordragte en subsidies OSW	1 117
	Oordragte en subsidies OSW	-180			
	Betalings vir kapitaalbate	-384			
Program 4	Oordragte en subsidies OSW	-971	Program 2	Oordragte en subsidies OSW	971
		-3 046			3 046

Die viremente vir Program 2 behels die verligting vir beurtkrag en Covid-19 aan provinsiegesteunde en plaaslike museums. Hierdie museums is erg deur beurtkrag geraak en

het nie oor die middele beskik om alternatiewe kragbronne aan te koop om ononderbroke hul bedrywighede voort te sit nie. Aangesien die toerismesektor die swaarste deur Covid-19 getref is, sal dit die museums langer neem om van die impak van Covid-19 te herstel. Die bykomende befondsing is verskaf ter aanvulling van die verlies aan inkomste oor die afgelope twee jaar om te verseker dat bedrywighede voortgesit word, en om toegang aan museumbesoekers te verleen.

Fondse oorgedra:

Die Departement het 'n versoek vir goedkeuring by die Provinsiale Tesourie ingedien vir die oordrag van die toegewese fondse na die 2023/24-boekjaar. Die versoek hou verband met Kuns en Kultuur, Museums, die Jeug- en Naskoolprogram en Skoolsport. Hoewel die verkryging vir hierdie aktiwiteite voor jaareinde afgehandel is, is die verwante projek/geleentheid nie teen 31 Maart 2023 afgehandel nie.

Daarbenewens is die bod met betrekking tot die verkryging van gevorderde elektroniese handtekeninge (AES) deur die Saatsinligtingstegnologie-agentskap (SITA) verdraag. 'n Versoek vir die hertoewysing van die onbestede fondse is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

Ongemagtigde, vrugtelose en verkwistende uitgawes

Die Departement het nie enige ongemagtigde besteding, vrugtelose of verkwistende uitgawes gedurende die oorsigtydperk aangegaan nie.

Departement se toekomstige planne

Die Covid-19-pandemie het die belangrikheid van welstand en gemeenskapsamehorigheid uitgewys, veral ten opsigte van die bydrae wat dit lewer om gemeenskappe en individue se veiligheid op te skerp. Dit het ook uitgewys waarom dit belangrik is om werk te maak van die kernoorstake van geweld en ander maatskaplike euwels. Die DKES gaan deelnemende aktiwiteite vir kulturele uitdrukking en ontspanning bevorder wat mense in staat sal stel om meer in beheer van hul lewensreis te voel en tegelyk ook sterker bande met ander in hul gemeenskappe sal smee. Ons gaan daarop fokus om geleenthede te skep en te koördineer wat aan die jeug in die Wes-Kaap alternatiewe paaie sal bied.

Openbare-private-vennootskappe

Geen.

Aktiwiteite wat gestaak is/aktiwiteite wat gestaak kan word

Geen aktiwiteite is gedurende die oorsigjaar gestaak nie.

Nuwe of voorgestelde aktiwiteite

Geen nuwe aktiwiteite is gedurende die oorsigjaar ontplooi nie, maar sommige aktiwiteite (bv. noodhulpleniging aan geaffilieerde museums) is tydelik weens die pandemie ontplooi en sal na verwagting gestaak word wanneer die pandemie iets van die verlede is.

Voorsieningskettingbestuur

Geen ongevraagde tenderaanbiedings is gedurende die oorsigjaar aangegaan nie.

VKB-prosesse en -stelsels is in plek om onreëlmatige uitgawes te verhoed.

Geen groot uitdagings met betrekking tot VKB is gedurende die oorsigjaar ervaar nie.

Geskenke en donasies in natura wat van onverwante partye ontvang is

Sien Bylae 1E tot die finansiële jaarstate.

Vrystellings en afwykings deur Nasionale Tesourie vergun

Geen vrystellings of afwykings is gedurende die oorsigjaar van Nasionale Tesourie ontvang nie.

Gebeure ná verslagdatum

Die Wes-Kaapse Departement van Onderwys het ses (6) voertuie na die Departement van Kultuursake en Sport oorgeplaas vanaf 21 April 2023 toe die artikel 42-sertifikaat deur die gedelegeerde owerheid onderteken is. Die voertuie sal gebruik word om die Massageleentheid- en Ontwikkelingsentrums (MGO) wat in skole gesetel is, te diens. Die Departement se vloot sal gedurende die 2023/24-boekjaar van 128 tot 134 voertuie toeneem, en soos met alle voertuie, sal dit deur Staatsmotorvervoer (SMV) as die gesentraliseerde vlootbestuursentiteit bestuur word. Hierdie gebeurtenis word ook in Deel F geopenbaar onder "nie-aansuiwerende gebeure na die verslagdoeningsdatum".

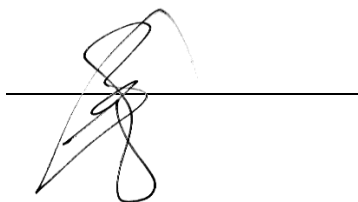
Slotsom

Die werk wat die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika verrig het om hierdie Departement se finansiële jaarstate en prestasie-inligting te audit, word met dank erken. My dank ook aan die auditkomitee wat hierdie jaarverslag krities beoordeel het.

Eweneens verdien ons belanghebbers in die burgerlike samelewing en diegene verbonde aan interregeringstrukture en ander regeringsfere erkenning vir hul bydraes en volgehoue ondersteuning, veral aangesien hulle almal in hierdie oorsigjaar nuwe uitdagings ná die Covid-19-pandemie beleef het

Vergun my ook die geleentheid om my opregte dank uit te spreek teenoor die Departement van Kultuursake en Sport se span vir hul ondersteuning dwarsdeur die jaar op die pad na herstel en verbeterde dienslewering vir die mense van die Wes-Kaap. Die vordering wat ons gemaak het, is te danke aan julle harde werk en toewyding.

Ter afsluiting, wil ek graag erkenning gee aan die rol en ondersteuning van die Minister van die Departement van Kultuursake en Sport, me. Anroux Marais vir haar onwrikbare ondersteuning van die werk wat hierdie Departement verrig.



Guy Redman
Rekenpligtige Beampte
Departement van Kultuursake en Sport
31 Augustus 2023

5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van die akkuraatheid van die jaarverslag

Na die beste van my wete en oortuiging bevestig ek die volgende:

1. Alle inligting en bedrae wat in hierdie jaarverslag openbaar gemaak word, is konsekwent.
2. Die jaarverslag is volledig, akkuraat en vry van enige weglatings.
3. Die jaarverslag is opgestel in ooreenstemming met die riglyne vir só 'n verslag soos deur die Nasionale Tesourie uitgereik.
4. Die finansiële jaarstate (Deel F) is ooreenkomstig die gewysigde kontantstandaarde en die tersaaklike raamwerke en riglyne, soos deur die Nasionale Tesourie uitgereik, voorberei.
5. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die opstel van die finansiële jaarstate en vir die oordeel wat in hierdie inligting uitgespreek word.
6. Die Rekenpligtige Beampte is daarvoor verantwoordelik om 'n stelsel van interne beheer daar te stel en te implementeer, welke stelsel ontwerp moet wees om redelike sekerheid ten opsigte van die integriteit en betroubaarheid van die prestasie-inligting, die menslikehulpbroninligting en die finansiële jaarstate te verleen.
7. Eksterne ouditeure is by die uitspraak van 'n onafhanklike mening oor die finansiële jaarstate betrek.

Na my mening, bied hierdie jaarverslag 'n redelike weerspieëling van die werksaamhede, prestasie-inligting, menslikehulpbroninligting en die finansiële sake van die Departement van Kultuursake en Sport vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2023.

Die uwe



Rekenpligtige Beampte

Guy Redman

31 Augustus 2023

6. Strategiese oorsig

6.1. Visie

'n Maatskaplike inklusiewe, kreatiewe, aktiewe en verbonde Wes-Kaap.

6.2. Missie

Ons moedig uitnemendheid en inklusiwiteit in sport en kultuur aan deur die effektiewe, doelmatige en volhoubare gebruik van ons hulpbronne, en deur middel van kreatiewe vennootskappe. Op pad na uitnemendheid en die ontwikkeling van die Wes-Kaap tot die sport- en kultuursentrum van Suid-Afrika, sal ons die omstandighede vir toeganklikheid en massadeelname, talentidentifisering en vaardigheidsontwikkeling skep.

6.3. Waardes

Sorgsaamheid, bevoegdheid, verantwoordbaarheid, integriteit, innovering en responsiwiteit.

7. Wetgewende en ander mandate

Die Departement van Kultuursake en Sport (DKES) beskou die wetgewende mandaat waarop sy oorhoofse funksionering gebaseer is as bindend, veral ten opsigte van doeltreffende, billike en toeganklike dienslewering gegrond op die nasionale regering se Witskrif oor die Transformasie van Dienslewering in die Staatsdiens, die Batho Pele-inisiatief. Die DKES funksioneer binne die wetgewende en beleidsmandate wat in die volgende tabelle uiteengesit word:

7.1. Grondwetlike mandate

Artikel	Beskrywing
Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996	
Artikel 6(3), (4) en (5): Taal	Die Wes-Kaapse Regering (WKR) moet deur wetgewende en ander maatreëls hul gebruik van amptelike tale reël en monitor. Alle amptelike tale moet gelykheid van aansien geniet en billik behandel word. Die Wes-Kaapse Taalkomitee (WTK) en DKES werk saam met die Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad om die drie amptelike tale in die provinsie te bevorder en skep toestande vir die ontwikkeling en gebruik van die Khoisan-tale en Suid-Afrikaanse Gebaretaal. Die WTK, en DKES is verantwoordelik vir die monitering en evaluering van die implementering van die Wes-Kaapse Taalbeleid, wat in 2001 aangeneem is, en moet ten minste een keer per jaar aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement oor hierdie mandaat verslag doen. Die WTK staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan die komitee verleen.

Artikel	Beskrywing
Artikel 30: Taal en kultuur	Die DKES fasiliteer geleenthede vir die mense van die Wes-Kaap om hulle taal- en kultuurregte uit te oefen deur die program en projekte wat dit aanbied en ondersteun.
Artikel 31: Kultuur, godsdiens- en taalgemeenskappe	Die DKES moet verseker dat sy program en projekte die kultuur- en taaldiversiteit van die Wes-Kaapse bevolking respekteer.
Artikel 41: Beginsels van samewerkende regering en interregeringsbetrekkings	Die DKES werk saam met alle regeringsfere. Ooreenkomstig sy spesifieke mandate werk die DKES nou saam met die nasionale Departement van Kuns en Kultuur (DKK) en Sport en Rekreasie Suid-Afrika (SRSA), die nasionale departement verantwoordelik vir sport en ontspanning), nasionale en provinsiale openbare entiteite, en munisipaliteite in die Wes- Kaap.
Artikel 156(4): Toekenning van magte	<p>Die DKES moet by wyse van 'n ooreenkoms en behoudens enige voorwaardes aan 'n munisipaliteit die administrasie opdra van 'n aangeleentheid wat in Deel A van Bylae 4 of Deel A van Bylae 5 vermeld word en wat noodsaaklikwys op plaaslike regering betrekking het, indien—</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. daardie aangeleentheid die doeltreffendste plaaslik geadministreer sou kon word; en 2. die munisipaliteit die vermoë het om dit te administreer. <p>Die DKES fasiliteer die lewering van openbare biblioteekdienste, wat plaaslike regering as 'n onbefondsde mandaat beskou. Hierdie dienste word in samewerking met die Nasionale Tesourie en die nasionale Departement van Kuns en Kultuur gelewer deur middel van die Voorwaardelike Toewysing vir Gemeenskapsbiblioteke, en met verdere ondersteuning van die Provinsiale Tesourie se Munisipale Vervangingsbefondsing.</p>
Bylae 4: Funksionele gebiede van konkurrente nasionale en provinsiale wetgewende bevoegdheid	<p>Kultuuraangeleenthede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die DKES werk nou saam met die DKK en verwante staatsorgane sover dit konkurrente kuns-, kultuur- en erfenisaangeleenthede aangaan. <p>Taalbeleid en die regulering van amptelike tale in die mate dat die bepalinge van artikel 6 van die Grondwet uitdruklik wetgewende bevoegdheid aan die Wes-Kaapse Provinsiale Wetgewer verleen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die DKES werk nou saam met die DKK en verwante staatsorgane rakende taalbeleidaangeleenthede.
Bylae 5: Funksionele gebiede van eksklusiewe nasionale en provinsiale wetgewende bevoegdheid	<p>Argiewe buiten nasionale argiewe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die DKES het 'n mandaat om provinsiale wetgewing rakende argiewe, buiten nasionale argiewe, te formuleer en om die implementering daarvan te bestuur. Die Departement is verantwoordelik vir die Wes-Kaapse Argief-en Rekorddiens. <p>Biblioteke buiten nasionale biblioteke:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Die DKES het 'n mandaat om provinsiale wetgewing rakende biblioteke, buiten nasionale biblioteke, te formuleer en om die implementering daarvan te bestuur. Die Departement is verantwoordelik vir die lewering van die Wes-Kaapse Biblioteekdiens en om nou saam te werk met plaaslike owerhede om 'n openbare biblioteek- en inligtingsdiens te lewer. <p>Museums buiten nasionale museums:</p> <ol style="list-style-type: none"> b) Die DKES het 'n mandaat om provinsiale wetgewing rakende museums, buiten nasionale museums, te formuleer en om die implementering daarvan te bestuur. Die Departement is verantwoordelik vir die lewering van die Provinsiale museumdiens, om nou saam te werk met geaffilieerde museums en om hierdie museums te ondersteun.

Artikel	Beskrywing
	<p>Provinsiale kultuuraangeleenthede (insluitend erfenishulpbronbestuur en geografiese name):</p> <p>c) Die DKES voorsien Erfenis Wes-Kaap (EWK) – die provinsiale erfenishulpbronowerheid wat ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 1999 (WNEH) aangestel is – van personeel en ander gedeelde finansiële en administratiewe ondersteuning om sy regsmandaat uit te voer en te administreer. Die LUR (Lid van die [Provinsiale] Uitvoerende Raad) stel die Raad van EWK aan en is die aangestelde erfenisappélowerheid vir die Wes-Kaap.</p> <p>d) Die DKES verskaf professionele en ander ondersteuning aan die Wes-Kaapse Provinsiale Geografiese Namekomitee (WKPGNK) om openbare deelname in verband met die standaardisering van en veranderinge aan geografiese name te fasiliteer. Wanneer konsultasie afgehandel is, maak die provinsiale komitee aanbevelings aan die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name.</p> <p>Sport, ontspanning, en geriewe:</p> <p>e) Die DKES het 'n mandaat om te help met die skep van 'n bemagtigende omgewing vir provinsiale sport- en ontspanningsaktiwiteite</p>
<p>Artikel 195: Basiese waardes en beginsels wat openbare administrasie beheers</p>	<p>DKES-amptenare moet die bepalings van artikel 195 nakom, wat 'n beskrywing gee van die demokratiese waardes en beginsels wat openbare administrasie beheers. Artikel 195(1)(b) vereis die bevordering van die doelmatige, ekonomiese en doeltreffende aanwending van hulpbronne. Dit impliseer dat programme wat in die openbare sektor onderneem word, die maksimum voordele teen die laags moontlike koste moet lewer.</p>
<p>Artikels 92 en 133</p>	<p>Artikel 92 bepaal dat lede van die Kabinet gesamentlik en afsonderlik teenoor die Parlement aanspreeklik is vir die uitoefening van hul bevoegdheid en die verrigting van hul funksies, en dat hulle die Parlement van volledige en gereelde verslae oor aangeleenthede onder hul beheer moet voorsien.</p> <p>Artikel 133 bepaal dat LUR'e van 'n provinsie gesamentlik en afsonderlik teenoor die provinsiale wetgewer aanspreeklik is vir die uitoefening van hul bevoegdheid en die verrigting van hul funksies, en dat hulle die wetgewer van volledige en gereelde verslae oor aangeleenthede onder hul beheer moet voorsien.</p>
<p>Grondwet van die Wes-Kaap, 1997</p>	
<p>Artikel 5</p>	<p>Vir die doeleindes van die Wes-Kaapse Regering moet:</p> <p>a) die amptelike tale Afrikaans, Engels en Xhosa gebruik word; en</p> <p>b) Hierdie tale gelyke status geniet.</p> <p>Die WKR moet sy gebruik van Afrikaans, Engels en Xhosa deur wetgewende en ander maatreëls reël en monitor. Die WKR moet praktiese en daadwerklike maatreëls tref om die status en gebruik van dié inheemse tale van die mense van Wes-Kaap, waarvan die status en gebruik histories ingekort is, te verhoog en te bevorder.</p>
<p>Artikel 70</p>	<p>Provinsiale wetgewing moet voorsiening maak vir die instelling en redelike finansiering, binne die beskikbare middele van die Wes-Kaapse Regering, vir 'n kultuurraad of rade vir 'n gemeenskap of gemeenskappe in die provinsie wat 'n gemeenskaplike kultuur-en taalerfenis deel</p> <p>Registrasie van en steun vir kultuurrade:</p> <p>a) Die Wes-Kaapse Kultuurkommissie (WKKK) is belas met die registrasie van en steun vir geregistreerde kultuurrade. Die WKKK staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan die kommissie verleen</p>
<p>Artikel 81</p>	<p>Die Wes-Kaapse Regering moet beleide om die welsyn van die mense vandie provinsie daadwerklik te bevorder en te handhaaf, aanneem en uitvoer, insluitend beleide wat daarop gemik is om die volgende te bereik:</p>

Artikel	Beskrywing
	<p>b) die bevordering van respek vir die regte van kultuur-, godsdiens- en taalgemeenskappe in die Wes-Kaap; en</p> <p>c) die beskerming en bewaring van die natuurhistoriese, kultuurhistoriese, argeologiese en argitektoniese erfenis van die Wes-Kaap tot voordeel van huidige en toekomstige geslagte.</p> <p>Die DKES implementeer spesifieke beleide om hierdie bepalinge te ondersteun</p>
Artikel 82	Die rigtinggewende provinsiale beleidsbeginsels in Hoofstuk 10 (artikel 81)rig die Wes-Kaapse Regering by die opstel en toepassing van wette.

7.2. Wetgewende mandate

Nasionale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999	Wet 1 van 1999	Die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB): <ol style="list-style-type: none"> reguleer finansiële bestuur in nasionale en provinsiale regerings, gelyste openbare entiteite, grondwetlike instellings en provinsiale wetgewers; verseker dat alle inkomste, uitgawes, bates en laste van hierdie instansies doeltreffend en doelmatig bestuur word; en definieer die verantwoordelikhede van persone aan wie die finansiële bestuur van hierdie liggame toevertrou is.
Staatsdienswet, 1994 (soos gewysig deur onder andere die Staatsdienswysigingswet, 2007	Proklamasie 103, Staatskoerant 15791, 3 Junie 1994 en Wet 30 van 2007	Hierdie wet maak voorsiening vir die organisasie en administrasie van die DKES, die regulering van die diensvoorwaardes, ampstermyne, dissipline, affrede en ontslag van lede van die staatsdiens, en verwante aangeleenthede.
Wet op die Verdeling van Inkomste (jaarliks)	Daar is elke jaar 'n nuwe wet.	Die Wet op die Verdeling van Inkomste (DORA): <ol style="list-style-type: none"> maak elke jaar voorsiening vir die billike verdeling van inkomste, wat nasionaal ingevorder is, tussen die nasionale, provinsiale en plaaslike regeringsfere; bepaal elke jaar elke provinsie se billike deel van die provinsiale gedeelte van daardie inkomste; en maak elke jaar toewysings aan provinsies, plaaslike regerings of munisipaliteite uit die nasionale regering se deel van daardie inkomste, onderhewig aan voorwaardes. <p>Die DKES ontvang voorwaardelike toewysings van die nasionale regering en is verantwoordelik vir die bestuur van hierdie fondse.</p>
Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000	Wet 2 van 2000	Hierdie wet gee uitvoering aan die reg om toegang te verkry tot rekords wat deur die regering, staatsinstellings en privaat instansies gehou word. Die DKES en elke ander openbare en privaat liggaam moet ondermeer: <ul style="list-style-type: none"> 'n Handleiding saamstel wat aan lede van die publiek verduidelik hoe om 'n aansoek om

Nasionale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
		toegang tot inligting, wat deur die betrokke liggaam gehou word, in te dien; en <ul style="list-style-type: none"> 'n Inligtingsbeampte aanstel om versoeke om toegang tot inligting, wat deur die betrokke liggaam gehou word, te oorweeg.
Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000	Wet 3 van 2000	Hierdie wet: <ul style="list-style-type: none"> gee 'n uiteensetting van die reëls en riglyne wat administrateurs moet volg wanneer hulle besluite neem; vereis dat administrateurs mense in kennis stel van hul reg op hersiening of appèl en hul reg om redes te versoek; vereis dat administrateurs redes vir hulle besluite verskaf; en gee lede van die publiek die reg om besluite van administrateurs in die hof te betwis.
Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting	Wet 4 van 2013	Hierdie wet bevorder die beskerming van persoonlike inligting wat deur openbare en private instellings verwerk word en het ten doel om sekere voorwaardes in te voer ten einde minimumvereistes vir die verwerking van persoonlike inligting neer te lê. Hierbenewens lê die wet bepalings neer vir die daarstelling van 'n Inligtingsreguleerder wat, ingevolge hierdie wet en die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000, sekere magte kan uitoefen en sekere pligte en funksies moet verrig. <p>Voorts lê die wet bepalings neer vir die publisering van gedragskodes; mense se regte ten opsigte van ongevraagde elektroniese mededelings en geoutomatiseerde besluitneming; regulering van die vloeï van persoonlike inligting oor die grense van die Republiek heen; en vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.</p>
Wet op Kultuurinstellings, 1998	Wet 119 van 1998	Die DKES moet met nasionaal verklaarde kultuurinstellings skakel en saamwerk ten opsigte van kuns-, kultuur- en erfenisaangeleenthede.
Wet op Kultuurbevordering, 1983	Wet 35 van 1983	Hierdie wetgewing is spesifiek vir die Wes-Kaap en die DKES is verantwoordelik vir die nakoming van die bepalings van hierdie wet.
Wet op Kulturele Aangeleenthede (Volksraad), 1989	Wet 65 van 1989	Hierdie wetgewing is spesifiek vir die Wes-Kaap en die DKES is verantwoordelik vir die nakoming van die bepalings van hierdie wet.
Wet op die Nasionale Argiewe en Rekorddiens van Suid-Afrika, 1996	Wet 43 van 1996	Die DKES is verantwoordelik vir die benoeming van 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger om in die Adviesraad van die Nasionale Argiewe te dien. Die Departement is ook verantwoordelik vir nakoming van die nasionale norme en standaarde wat ingevolge hierdie wet gestel is.
Wet op die Nasionale Kunsteraad, 1997	Wet 56 van 1997	Die DKES is verantwoordelik vir die benoeming van 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger om in die Nasionale Kunsteraad (NKR) te dien, vir samewerking en skakeling met die NKR, en vir die administrasie van NKR-befondsing vir die ontwikkeling van kuns en kultuur in die Wes-Kaap.
Wet op die Nasionale Erfenisraad, 1999	Wet 11 van 1999	Die DKES is verantwoordelik vir die benoeming van 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger om in

Nasionale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
		die Nasionale Erfenisraad (NER) te dien, vir samewerking met die NER, en vir die koördinerings van aktiwiteite wat verband hou met die befondsing en projekte van die NER in die Wes-Kaap.
Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 1999	Wet 25 van 1999	Die DKES verseker nakoming van die WNEH deur toesig te hou oor die benoeming van 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger, verkieslik 'n lid van die Raad van Erfenis Wes-Kaap, om in die Raad van die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap (SAEHA) te dien. Die DKES verseker ook nakoming van die vereiste dat die LUR ingevolge die WNEH 'n Raad vir EWK aanstel, as die provinsiale erfenishulpbronowerheid. Die Departement is verantwoordelik vir skakeling en samewerking met SAEHA, EWK en munisipaliteite ten opsigte van die bestuur van erfenishulpbronne. Die DKES staan die LUR ook by wanneer appèlle teen besluite van die EWK by hom of haar ingedien word.
Wet op die Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad, 1995	Wet 59 van 1995	Hierdie wet vereis onder andere dat die Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad (PanSAT) 'n provinsiale taalkomitee (PTK) in elke provinsie tot stand bring. PanSAT Wes-Kaap is in Augustus 2019 gevestig.
Wet op die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name, 1998	Wet 118 van 1998	Die DKES is verantwoordelik vir die nakoming van die bepalings in hierdie wet om 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger te benoem om in die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name te dien; om navorsing te doen oor geografiese name in die Wes-Kaap; om standaardisering te verseker; en om, waar nodig, openbare deelname ten opsigte van voorgestelde veranderinge aan hierdie name te fasiliteer. Die Departement verskaf professionele en ander ondersteuning aan die Wes-Kaapse Provinsiale Geografiese Namekomitee. Wanneer konsultasie afgehandel is, maak die WKPGNK aanbevelings aan die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name.
Wet op die Wêrelderfeniskonvensie, 1999	Wet 49 van 1999	Die DKES is verantwoordelik vir die aanstelling van 'n Wes-Kaapse provinsiale verteenwoordiger om in die Suid-Afrikaanse Wêrelderfenisadvieskomitee te dien. Die Departement is ook verantwoordelik vir nakoming van die bepalings van die wet en die Wêrelderfeniskonvensie ten opsigte van die benoeming van potensiële terreine vir die Suid-Afrikaanse voorlopige lys van terreine, en vir die benoeming van terreine op die Suid-Afrikaanse voorlopige lys vir oorweging deur UNESCO se Wêrelderfeniskomitee.
Wet op Nasionale Sport en Ontspanning, 1998	Wet 110 van 1998	Die wet maak voorsiening vir die bevordering en ontwikkeling van sport en ontspanning en die koördinerings van betrekkinge tussen SASKOK (die Suid-Afrikaanse Sportkonfederasie en Olimpiese Komitee), SOSA, sportfederasies, sportrade en ander agentskappe. Die wet maak verder voorsiening vir maatreëls wat daarop gerig is om wanbalanse in sport en ontspanning reg te stel; om gelykheid en demokrasie in sport en ontspanning te bevorder; en

Nasionale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
Wet op Veiligheid by Sport en Ontspanningsgeleenthede, 2010 (SASREA)	Wet 2 van 2010	<p>om meganismes vir geskilbeslegting in sport en ontspanning daar te stel..</p> <p>Om voorsiening te maak vir maatreëls om die fisiese welstand en veiligheid van persone en eiendom by sport-, ontspannings-, godsdiens-, kulturele, uitstallings-, organisatoriese of soortgelyke geleenthede wat in stadions, lokale of langs 'n roete aangebied word te beskerm; vir die aanspreeklikheid van rolspelers by geleenthede; vir sekere verbodsbepalings; vir die risikokategorisering van geleenthede; vir die instelling van maatreëls om veiligheid en sekuriteit by geleenthede te hanteer; vir die akkreditasie van rolspers by geleenthede; vir kaartjie-uitreiking by geleenthede; vir toegangsbeheer van toeskouers en voertuie by geleenthede; vir die uitreiking van veiligheidsertifikate vir beplande of bestaande stadions of lokale; vir die inhoud van veiligheidsertifikate en wysigings aan veiligheidsertifikate; vir die aanstelling van inspekteurs en hul toegangs- en inspesiebevoegdheid; vir die ontplooiing van sekuriteitsdienste; vir toeskouer uitsluitings kennisgewings; vir verbodsbepalings kennisgewings; vir die inwerkingstelling van 'n appèlraad en vir appèlle; vir publieke aanspreeklikheidsversekering vir geleenthede; vir betaling van fooie; vir oortredings en strafgelde; en vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.</p>
Wet op Tradisionele Khoi-San-Leierskap, 2019	Wet 23 van 2019	<p>Die wet maak voorsiening vir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. die erkenning van tradisionele en Khoi-Sangemeenskappe, vir leierskapsposisies en vir die intrekking van sodanige erkenning; 2. die funksies en rolle van tradisionele en Khoi-Sanleiers; 3. die erkenning, instelling, funksies, rolle en administrasie van koningskaps- en koninginskapsrade, hoof- tradisionele rade, tradisionele rade, Khoi-San rade en tradisionele subrade, asook vir ondersteuning vir sodanige rade. 4. die instelling, samestelling en funksionering van die Nasionale Huis van Tradisionele en Khoi-San-leiers. 5. die instelling van Provinsiale huise van tradisionele en Khoi-San-leiers. 6. die instelling en samestelling van plaaslike huise van tradisionele en Khoi-San-leiers; 7. die instelling, samestelling en funksionering van die Nasionale Huis van Tradisionele en Khoi-San-leiers; 8. gedragkode vir lede van die Nasionale Huis, provinsiale huise, plaaslike huise en alle tradisionele en Khoi-San-rade; en 9. regeringsbevoegdheede van die Minister en Premiers.

Nasionale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
Wet op Gebruiklike Inisiasie, 2021	Wet 2 van 2021	<p>Die Wet op Gebruiklike Inisiasie (Wet 2 van 2021) het ten doel om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bepalings neer te lê vir die doeltreffende regulering van praktyke verwant aan gebruiklike inisiasie; 2. bepalings neer te lê vir 'n nasionale inisiasieoorsigkomitee en provinsiale inisiasie koördineerde komitees en hul funksies; 3. bepalings neer te lê vir die verantwoordelikhede, rolle en funksies van die onderskeie rolspelers wat by inisiasiepraktyke as sodanig of by aspekte verwant aan bestuur daaroor betrokke is; 4. bepalings neer te lê vir die doeltreffende regulering van inisiasieskole; 5. bepalings neer te lê vir die regulerende magte van ministers en premiers; 6. bepalings neer te lê vir die monitering van hierdie wet se implementering; 7. bepalings neer te lê vir gebruike eie aan provinsies; en 8. om bepalings neer te lê vir aangeleenthede wat hiermee verband hou.

Provinsiale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
Wes-Kaapse Provinsiale Talewet, 1998	Wet 13 van 1998 (Wes-Kaap)	<p>Die Wes-Kaapse Taalkomitee wat deur hierdie wet ingestel is, moet onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • die gebruik van Afrikaans, Engels en Xhosa deur die Wes-Kaapse Regering monitor t; • aanbevelings maak aan die LUR en die Provinsiale Parlement maak oor voorgestelde of bestaande wetgewing, praktyke en beleide wat direk of indirek met taal in die Wes-Kaap te doen het; • die beginsel van veeltaligheid aktief bevorder; • die ontwikkeling van voorheen gemarginaliseerde inheemse tale aktief bevorder; • die LUR en die Wes-Kaapse Kultuurkommissie oor taalaangeleenthede in die provinsie adviseer; • PanSAT oor taalaangeleenthede in die Wes-Kaap adviseer. <p>Die WKKK staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan die kommissie verleen.</p>
Wes-Kaapse Kultuurkommissie- en Kultuurradewet, 1998	Wet 14 van 1998 (Wes-Kaap)	<p>Hierdie wet maak voorsiening vir die Wes- Kaapse Kultuurkommissie om onder andere oorweging te skenk aan die registrasie en deregistrasie van kultuurrade wat gemeenskappe verteenwoordig wat 'n gemeenskaplike kultuur- en taalerfenis deel. Die WKKK mag ook aanbevelings maak oor die volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • die visuele, uitvoerende en literêre kunste; • die natuur-en geesteswetenskappe;

Provinsiale wetgewing	Verwysing	Beskrywing
		<ul style="list-style-type: none"> • kultuurgeskiedenis; • die kultuurbewustheid en kultuurbetrokkenheid van die jeug. <p>Die WKKK staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan die kommissie verleen.</p>
Wes-Kaapse Erfenishulpbronbestuursregulasies, 2002	PK 336 van 25 Oktober 2002	Erfenis Wes-Kaap – die provinsiale erfenishulpbronowerheid wat ingevolge die WNEH ingestel is – staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan EWK verleen. Die LUR is verantwoordelik vir die totstandkoming van die owerheid en vir die aanstelling van 'n Raad vir elke opeenvolgende diensteryn.
Wes-Kaapse Erfenishulpbronbestuursregulasies, 2003	PK 298 van 29 Augustus 2003	Erfenis Wes-Kaap – die provinsiale erfenishulpbronowerheid wat ingevolge die WNEH ingestel is – staan onder toesig van die DKES wat administratiewe en finansiële ondersteuning aan EWK verleen. Die LUR is verantwoordelik vir die totstandkoming van die owerheid en vir die aanstelling van 'n Raad vir elke opeenvolgende diensteryn.
Wet op die Provinsiale Argief-en Rekorddiens van die Wes-Kaap, 2005	Wet 3 van 2005 (Wes-Kaap)	Hierdie wet maak voorsiening vir die Provinsiale Argief-en Rekorddiens van die Wes-Kaap om openbare en nie openbare rekords van blywende waarde vir gebruik deur die publiek en deur die staat te bewaar; om sodanige rekords toeganklik te maak; en om die gebruik daarvan deur die publiek te bevorder.
Museumordonnansie, 1975	Ordonnansie 8 van 1975 (Kaapprovinsie)	Die DKES is verantwoordelik vir nakoming van die bepalings van hierdie ordonnansie waar dit van toepassing is op provinsiale museums in die Wes- Kaap. Nuwe provinsiale wetgewing in verband met museums word in oorleg met die betrokke belanghebbendes geformuleer.
Ordonnansie op die Oude Kerk Volksmuseum Van 't Land van Waveren (Tulbagh), 1979	Ordonnansie 11 van 1979 (Kaapprovinsie)	Die DKES is verantwoordelik vir die toepassing en nakoming van die bepalings van hierdie ordonnansie om die sake van die Oude Kerk Volksmuseum op Tulbagh te reël.
Wes-Kaapse Museum-Ordonnansie Wysigingswet	Ordonnansie 2 van 2021	Die DKES is verantwoordelik vir die toepassing van die bepalings van hierdie ordonnansie ten opsigte van wat die geaffilieerde provinsiale, provinsiegesteunde en plaaslike museums in die Wes-Kaap betref.
Ordonnansie op die Provinsiale Biblioteekdiens, 1981	Ordonnansie 16 van 1981 (Kaapprovinsie)	Die DKES is verantwoordelik vir die uitvoering en nakoming van die bepalings van hierdie ordonnansie ten opsigte van provinsiale biblioteke in die Wes-Kaap.

7.3. Beleidsmandate

Beleid	Beskrywing
Nasionale beleide	
Hersiene Nasionale Witskrif oor Kuns, Kultuur en Erfenis (2018)	Hierdie dokument verskaf 'n raamwerk vir nasionale en provinsiale beleid oor kuns-, kultuur-, erfenis-, biblioteek- en argiefdienste.
Nasionale Taalbeleidsraamwerk (2003)	Hierdie dokument verskaf 'n nasionale raamwerk vir die toepassing van die bepalings van die Grondwet en wetgewende mandate op alle staatsorgane, met inbegrip van die DKES. Dit verskaf ook 'n uiteensetting van beginsels en implementeringstrategieë wat gevolg moet word.
Nasionale Rekordbestuursbeleid (Rekordbestuurbeleidshandleiding, 2007)	Hierdie dokument reguleer die spesifieke parameters waarbinne regeringsliggame moet funksioneer ten opsigte van die bestuur van hul rekords en die manier waarop die DKES toesig moet hou oor die rekordbestuur van regeringsliggame in die Wes-Kaap.
Bestuur van Elektroniese Rekords in Regeringsliggame: Beleid, Beginsels en Vereistes (2006)	Hierdie beleid verskaf leiding aan regeringsliggame om hulle te help om te voldoen aan wetgewende vereistes aangaande elektroniese rekords as 'n integreerende deel van rekordhulpbronbestuur. Die DKES moet voloen aan die voorgeskrewe toepaslike nasionale en internasionale standaarde ten opsigte van rekenaarhardeware, -sagteware en bewaringsmedia vir argiefbewaring.
Verklaring oor die Nasionale Sport- en Ontspanningsindaba (2011)	Hierdie verklaring vereis dat die DKES se hoofdoelstellings belyn moet word met die strategiese riglyn in die verklaring wat die visie vir sport en ontspanning tot 2020 uiteensit.
Nasionale Sport- en Ontspanningsplan (2012)	Die Nasionale Sport- en Ontspanningsplan (NSOP) verskaf 'n uiteensetting van die visie vir sport en ontspanning in Suid-Afrika tot 2020.
Nasionale Witskrif oor Sport en Ontspanning (2012)	Hierdie beleid beklemtoon die volgende belangrike aspekte: <ol style="list-style-type: none"> 1. Verhoging van die vlak van deelname aan sport en ontspanning; 2. Verbetering van die profile van sport te midde van botsende prioriteite; 3. Maksimalisering van die kans op sukses by belangrike sportgeleenthede; en plasing van sport aan die voorpunt van pogings om misdaad te verminder; 4. Plasing van sport op die voorpunt van pogings om misdaad te verminder. <p>Die algehele verantwoordelikheid vir sport en ontspanning berus by SOSA</p>
Beleidsraamwerk vir die Regeringswye Monitoring- en Ewalueringsbeleidstelsel (2007)	Die oogmerk van die Regeringswye Monitoring- en Ewalueringstelsel (RWM&E) is om by te dra tot verbeterde bestuursoorsig en om die doeltreffendheid van organisasies en instellings in die openbare sektor te verbeter. Hierdie dokument verskaf die oorkoepelende beleidsraamwerk vir monitoring en ewaluering (M&E) in Suid-Afrika. Dit bevorder resultaatgebaseerde bestuur.
Groenskrif oor Prestasiebestuurmonitoring en -ewaluering (2009)	Hierdie dokument is daarop gemik om staatsamptenare en die uitvoerende gesag in staat te stel om op die bereiking van die uitkoms- en uitsetmaatstawwe vervat in die Mediumtermyn-Strategiese Raamwerk (MTSR) te fokus. Dit het ten doel om goeie departementele en individuele prestasie op alle vlakke te bevorder.

Beleid	Beskrywing
Riglyne vir Nasionale en Provinsiale Departemente vir die opstel van 'n M & E-raamwerk	Hierdie riglyne maak voorsiening vir die ontwikkeling van 'n raamwerk vir monitering en evaluering in alle staatsinstellings sodat hulle hul vordering kan meet teen hul gestelde doelwitte en regstellende stappe kan doen waar nodig. Hierdie proses vereis dat departemente 'n omvattende begrip moet hê van alle administratiewe datastelsels, administratiewe datastelle en prestasie-aanwysers. Die aanwysers moet aan spesifieke beleidsopdragte gekoppel word en die stelle aanwysers moet ontleed word om vas te stel of daar enige verband tussen oorsake en gevolg is.
Riglyne vir die Uitgebreide Openbarewerkeprogram (UOWP)	Die riglyne vir die UOWP-sakeplanne vir die Maatskaplike Sektor (Sport en Ontspanning), asook die Omgewings- en Kultuursektor (Kultuursake), verskaf 'n raamwerk vir die DKES om openbare befondsing vir die vermindering en verligting van werkloosheid te gebruik.
Provinsiale beleide	
Wes-Kaapse Taalbeleid (PK369, 27 November 2001)	Die DKES en alle ander provinsiale departemente is verplig om die bepalings van die Wes-Kaapse Taalbeleid en die Wes-Kaapse Provinsiale Talewet, Wet 13 van 1998, te implementeer. Hierbenewens het die Departement die opdrag om taalsteundienste aan die Wes-Kaapse Regering te lewer deur middel van sy sentrale taaleenheid.
Befondsingsbeleid vir Kuns en Kultuur (gewysig 2021)	Hierdie dokument bevat riglyne vir die toewysing van finansiële bystand aan kultuurorganisasies, individue en maatskappye.
Befondsingsriglyne vir Sport en Ontspanning (2012)	Hierdie dokument bevat riglyne vir die toewysing van finansiële bystand aan sportorganisasies.
Beleid vir die Benoeming en Herbenoeming van Geografiese Kenmerke (2015)	Hierdie beleid verskaf 'n uiteensetting van die kriteria wat oorweeg moet word en die prosesse wat deur die DKES en die Wes-Kaapse Geografiese Namekomitee gevolg moet word wanneer belanghebbendes en gemeenskappe geraadpleeg word oor die standaardisering of herbenoeming van, of veranderinge aan bestaande geografiese name. Hierdie liggame maak aanbevelings aan die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name en die nasionale Minister van Kuns en Kultuur.
Provinsiewye Monitering- en Evalueringstelsel (2009)	Hierdie stel dokumente dien as 'n provinsiale reaksie op die Regeringswye Monitering- en Evalueringstelsel. Die oogmerk is om bestuursoorsig en provinsiale uitvoerende verslagdoening te verbeter deur ondersteuning te bied vir geleidelike verbeterde bewysgebaseerde besluitneming, beleidsverfyning en doeltreffende hulpbrontoewysing.
Wes-Kaapse Museumbeleid (2013)	Hierdie beleid verskaf 'n grondslag vir individue en gemeenskappe om museums in die Wes-Kaap tot stand te bring en in stand te hou. Dit stel ook 'n raamwerk voor vir voorgestelde nuwe provinsiale wetgewing oor museums om die verouderde Museumordonnansie [Kaapprovinsie], 1975, te vervang.
Rekordbestuursbeleid van Wes-Kaapse Regeringsliggame (2017)	Die doel met die beleid is om riglyne aan Wes-Kaapse provinsiale regeringsliggame te verskaf oor die bestuur van rekords vir goeie bestuursoorsig en aanspreeklikheid, asook korporatiewe en maatskaplike geheue.
Digitaliseringsbeleid van Wes-Kaapse Regeringsliggame (2017)	Die doel met die beleid is hoofsaaklik om riglyne te verskaf rakende die digitalisering van rekords as 'n integreerende deel van die strategiese bestuur van rekords.
Raamwerk vir Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) vir die Wes-Kaapse Regering	Om taalgebruik aan te moedig wat toeganklik is en sosiale verdraagsaamheid bevorder vir persone wat SA Gebaretaal gebruik.

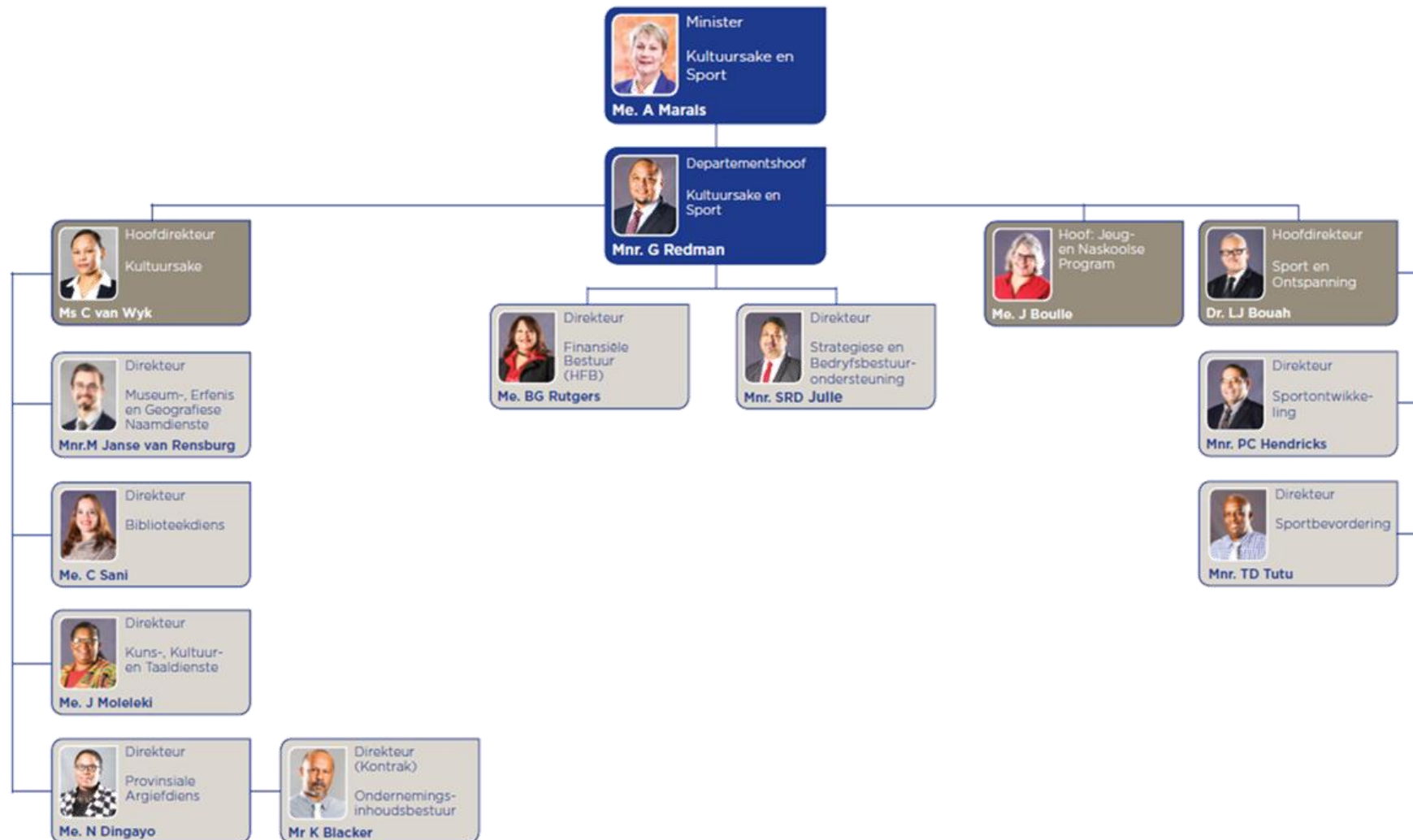
Strategieë	Beskrywing
Nasionale strategieë	
Voorwaardelike toewysing: Biblioteekherkapitalisasie-program vir die uitbreiding van gemeenskapsbiblioteekdienste	Die DKES is verantwoordelik vir die suksesvolle implementering en bestuur van hierdie voorwaardeliketoewysingsprojek in die Wes-Kaap.
Opdrag: Gesamentlike Provinsiale Taakspan vir Skolesport (2012)	Die DKES het opdrag van SOSA en die nasionale Departement van Basiese Onderwys om 'n Gesamentlike Provinsiale Taakspan vir Skolesport tot stand te bring, om 'n skolesportstrategie te koördineer, te implementeer en daarvoor toesig te hou, en om deelname aan skolesport te verseker.
Riglyne vir die instelling van kodekomitees om skolesport te ondersteun (2013)	SOSA en die nasionale Departement van Basiese Onderwys gee duidelike riglyne vir die instelling van kodespesifieke skolesportkomitees op reeks-, distriks- en provinsiale vlak. Die DKES ondersteun die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) om skolesportverwante aktiwiteite in die verskillende kodes te koördineer, met ons fokus op die volgende vlak deelname op provinsiale, nasionale en internasionale vlak. Die WKOD is egter verantwoordelik vir Skoolsportstrukture, aangesien dit opvoeders behels. DKES, in die hoedanigheid as provinsiale departement van Sport, Kuns en Kultuur, het 'n mandaat om met federasiestrukture te werk. Kodespesifieke koördineringskomitees moet aan die betrokke sportfederasies verslag doen en kan nie outonoom funksieer nie. Die totstandbring en samestelling van Skoolsportstrukture word tans hersien.
Provinsiale strategieë	
Norme en Standaarde vir Openbare Biblioteke in die Wes-Kaap	Norme en standaarde is noodsaaklik om die lewering en deurlopende ontwikkeling van openbare biblioteekdienste te verseker ten einde uitvoering te gee aan die Konsepwetsontwerp op Suid-Afrikaanse Openbare Biblioteek- en Inligtingdienstehandves van 2014. Hierdie strategie gee aandag aan die norme en standaarde vir biblioteekfunksies, personeel, fasiliteite, internettoegang, biblioteekversameling en biblioteekure vir openbare biblioteke in die Wes-Kaap.
Skoolsportriglyn (2013)	Hierdie DKES-dokument bied leiding aan belanghebbendes om aan die verskillende skolesportbeleidsdokumente en die Nasionale Sport- en Ontspanningsplan te voldoen. Daar is ook 'n Memorandum van Verstandhouding (MvV) onderteken deur SOSA (SRSA) en DBO op 30 Mei 2018. Hierdie MvV definieer die rolle en verantwoordelikhede van SOSA(SRSA) en DBO en die onderskeie provinsiale departemente op duidelike wyse.
Wes-Kaapse Jeugontwikkelingstrategie (2013)	Die Wes-Kaapse Jeugontwikkelingstrategie het ten doel om meer ondersteuning, geleenthede en dienste vir alle jongmense te bied sodat hulle beter met hul omgewing kan omgaan en verantwoordelike, onafhanklike en stabiele volwassenes kan word. Die doel met die strategie is vir die jeug in die Wes-Kaap om geïnspireerde, geleerde, verantwoordelike, onafhanklike en gesonde individue te wees wat teen die ouderdom van 25 jaar produktiewe persoonlike, gesins- en sosiale verhoudings kan handhaaf.
Genre-ontwikkelingstrategie (2008)	Hierdie dokument verskaf 'n raamwerk vir die ontwikkeling, bevordering en bewaring van kunsvorms in die Wes-Kaap.

Strategieë	Beskrywing
Jaarlikse Padmars- en Kompetisieraamwerk (2012/13)	Verskaf riglyne vir die items en die persentasie wat toegewys moet word vir die jaarlikse padmarse en kompetisies van die Klopse en die Kersfees- en Maleierkore.
Wes-Kaapse Raamwerk vir Mondelinge Geskiedenis	Hierdie raamwerk bied aan DKES-personeel en geaffilieerde instellings wat veldwerk doen die minimum riglyne en etiese standaarde wat nagekom moet word wanneer onderhoude oor mondelinge geskiedenis gevoer word.

8. Organisasoriese struktuur

Die Departement se organisatoriese struktuur (soos op 31 Maart 2023) word op die volgende bladsy uitgebeeld.

Organisatoriese organogram



9. Entiteite wat aan die Minister rapporteer

Die entiteite wat aan die Minister verslag doen, word in die tabel hieronder uiteengesit:

Openbare entiteite:

Naam van entiteit	Wetgewende mandaat	Finansiële verwantskap	Aard van werksaamhede
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	Wes-Kaapse Kultuurkommissie en Kultuuradewet, 1998 (Wet 14 van 1998)	Die DKES is die primêre befondser van die WKKK. Dit maak oordragbetalings aan die kommissie ter befondsing van sy werksaamhede.	Die WKKK is regtens verantwoordelik vir die registrasie en deregistrasie van kultuurrade. Dié kommissie is ook verantwoordelik vir toesighouding oor die bestuur van sewe kultuurfasiliteite wat deur die Minister vir Kultuursake en Sport onder hulle beheer geplaas het.
Wes-Kaapse Taalkomitee	Wes-Kaapse Provinsiale Talewet, 1998 (Wet 13 van 1998)	Die DKES is die primêre befondser van die WKTK. Die DKES maak 'n oordragbetaling aan die kommissie om so sy werksaamhede te befonds.	Die WKTK is verantwoordelik vir die monitering van die gebruik van Afrikaans, Engels en Xhosa deur die Wes-Kaapse Regering; die maak van aanbevelings aan die Minister vir Kultuursake en Sport en die Provinsiale Parlement; die aktiewe bevordering van veeltaligheid; die aktiewe bevordering van die ontwikkeling van voorheen gemarginaliseerde inheemse tale; en die lewering van advies aan die Minister van Kultuursake en Sport en PanSAT oor taalaangeleenthede in die Wes-Kaap.
Erfenis Wes-Kaap	Wet op Nasionale Erfenisbronne, 1999 (Wet 25 van 1999)	Die DKES is die primêre befondser van die EWK. Die DKES maak 'n oordragbetaling aan die kommissie om so sy werksaamhede te befonds.	EWK is die provinsiale erfenishulpbronnowerheid vir die Wes-Kaap en is verantwoordelik vir die identifisering, beskerming, bevordering en bestuur van erfenishulpbronne ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 1999.

Geproklameerde provinsiale museums:

Naam van entiteit	Wetgewende mandaat	Finansiële verwantskap	Aard van werksaamhede
Bartolomeu Dias Museum, Mosselbaai	Museumordonnansie, 1975 (Ordonnansie 8)	As deel van sy diensstaat befonds	As geproklameerde provinsiale museums is

Kaapse Mediese Museum, Kaapstad	van 1975) en Wes-Kaapse Wysigingswet op die Museumordonnansie, 2021 (Gewysigde Ordonnansie 2 van 2021).	die Departement hierdie museums se werksaamhede	hierdie museums regtens daarvoor verantwoordelik om hul versamelings (ooreenkomstig elke museum se goedgekeurde tema en in ooreenstemming met die DKES se strategiese doelwitte) te bestuur, te bewaar, en na te vors sowel as om die publiek hieroor op te voed en hul belangstelling te prikkel.
Kaapstad Museum			
George Museum			
Worcester Museum			

Geproklameerde provinsiegesteunde museums:

Naam van entiteit	Wetgewende mandaat	Finansiële verwantskap	Aard van werksaamhede
Beaufort-Wes Museum	Museum-ordonnansie, 1975 (Ordonnansie 8 van 1975) en Wes-Kaapse Wysigingswet op die Museum-ordonnansie, 2021 (Gewysigde Ordonnansie 2 van 2021).	Die DKES is die primêre befondser van die meeste provinsiegesteunde museums. Die DKES stel 'n subsidie beskikbaar vir die instandhouding van die museums en voorsien gesekondeerde personeel ooreenkomstig die DKES se goedgekeurde diensstaat, met die uitsondering van die Kangogrotte Museum.	As geproklameerde provinsiegesteunde museums is hierdie museums regtens daarvoor verantwoordelik om hul versamelings (ooreenkomstig elke museum se goedgekeurde tema en in ooreenstemming met die DKES se strategiese doelwitte) te bestuur, te bewaar, en na te vors sowel as op die publiek hieroor op te voed en hul belangstelling te prikkel.
Caledon Museum			
CP Nel Museum, Oudtshoorn			
Drostyd Museum, Swellendam			
Genadendal Sendingmuseum			
Houtbaai Museum			
Huguenot Gedenkmuseum, Franschoek			
Kangogrotte, Oudtshoorn			
Koringbedryfmuseum, Moorreesburg			
Lwandle Trekarbeidmuseum			
Montagu Museum			
Ou Hawe Museum, Hermanus			
Oude Kerk Volksmuseum, Tulbagh			
Paarl Museum			
SA Sendinggestig Museum, Kaapstad			
Simonstad Museum			
Skeepswrakmuseum, Bredasdorp			
Stellenbosch Museum			
Togryers Museum, Ceres			
Wellington Museum			

Geproklameerde plaaslike museums:

Naam van entiteit	Wetgewende mandaat	Finansiële verwantskap	Aard van werksaamhede
Blombos Museum van Argeologie	Museumordonnansie, 1975 (Ordonnansie 8 van 1975) en Wes-Kaapse Wysigingswet op die Museumordonnansie, 2021 (Gewysigde Ordonnansie 2 van 2021).	Die DKES is die primêre befondser van plaaslike museums. By wyse van oordragbetalings stel die DKES hulptoewysings beskikbaar vir die instandhouding van plaaslike museums.	As geproklameerde plaaslike museums is hierdie museums regtens daarvoor verantwoordelik om hul versamelings (ooreenkomstig elke museum se goedgekeurde tema en in ooreenstemming met die DKES se strategiese doelwitte) te bestuur, te bewaar, en na te vors sowel as om die publiek
Elandsbaai Museum			
Fransie Pienaar Museum, Prins Albert			
Groot-Brakrivier Museum			
Jan Danckaert Museum, Porterville			
Robertson Museum			
SA Visserye Museum, Laaiplek			

			hieroor op te voed en hul belangstelling te prikkel.
--	--	--	--

Departementele advieskomitee

Naam van entiteit	Wetgewende mandaat	Finansiële verwantskap	Aard van werksaamhede
Wes-Kaapse Geografiese Namekomitee	Wet op die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name, 1998 (Wet 118 van 1998)	Die DKES is die primêre befondser van hierdie komitee. Sy begroting maak deel uit van die totale departementele begroting.	Die komitee adviseer die Minister oor aangeleenthede verwant aan die verandering en standaardisering van geografiese name ooreenkomstig die Wet op die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name.
Wes-Kaapse Provinsiale Inisiasie Koördineringskomitee (WKPIKK)	Wet op Gebruiklike Inisiasie, 2021 (Wet 2 van 2021)	DKES is die primêre befondser van hierdie komitee. Sy begroting maak deel uit van die totale departementele begroting	Die komitee is verantwoordelik vir die implementering en monitering van die Wet op Gebruiklike Inisiasie in die Wes-Kaap.

Deel B

PRESTASIE-INLIGTING

1. Ouditeur-generaal se verslag: Voorafbepaalde Doelwitte

Tans voer die Ouditeur-generaal (OGSA) sekere auditprosedures ten opsigte van prestasie-inligting uit ten einde redelike sekerheid in die vorm van 'n auditbevinding te bied. Die auditbevinding rakende prestasie gemeet teen voorafbepaalde doelwitte is ingesluit by die Ouditeur-generaal se bestuursverslag, sowel as die auditverslag sonder enige wesenlike bevindinge onder die opskrif "Bereiking van beplande teikens".

Verwys na bladsy 213 vir die Ouditeur-generaal se verslag, wat as Deel F: Finansiële Inligting, van hierdie 2022-23-Jaarverslag gepubliseer word.

2. Oorsig van departementele prestasie

Kultuursake en Sport is 'n instrument wat gebruik word om 'n maatskaplik inklusiewe Wes-Kaap te help bou. Die Departement is verantwoordelik vir die lewering van die volgende dienste:

HOOFDIENS	BESKRYWING VAN DIENS
Administratiewe steundienste	<ol style="list-style-type: none">1. Verskaf strategiese en bedryfsbestuursteun aan die Departement.2. Verskaf finansiële and voorsieningskettingbestuursdienste aan die Departement.3. Strategiese bestuursteun en koördinering van UOWP-programme binne die omgewings- en kultuursektor in die DKES.
Kuns en Kultuur	<ol style="list-style-type: none">4. Fasiliteer die ontwikkeling, bewaring en bevordering van kuns en kultuur in die Wes-Kaap deur die skep van doeltreffende en dinamiese funksionerende kuns-en kultuurstrukture, -aktiwiteite en -omgewings, en verleen ondersteuning en bystand aan die Wes-Kaapse Kultuurkommissie (WKKK) ter uitvoering van sy wetgewende mandaat.
Museums, Erfenishulpbronbestuur en Geografiese Naamdienste	<ol style="list-style-type: none">5. Bevorder, bewaar en ontwikkel ons erfenis deur museumdienste te verskaf aan geaffilieerde museums en professionele en ander ondersteuning aan die beheerliggame van geaffilieerde museums te bied.6. Bevorder, bewaar en bestuur die erfenishulpbronne van die Wes-Kaap en fasiliteer aangeleenthede rakende die Konvensie oor Wêrelderfenis in die Wes-Kaap.7. Verleen hulp met die bestuur van erfenishulpbronne deur tersaaklike wetgewing te implementeer.8. Fasiliteer prosesse vir die standaardisering of, waar nodig, verandering van geografiese name in die Wes-Kaap9. Adviseer plaaslike owerhede en werk saam met hulle om te verseker dat hulle die beginsels van die SARGN toepas op name binne hulle regsgebied.
Taaldienste	<ol style="list-style-type: none">10. Bevorder en ontwikkel veeltaligheid in die Wes-Kaap.11. Ontwikkel en bevorder die voorheen gemarginaliseerde inheemse tale van die Wes-Kaap aktief.12. Fasiliteer die implementering en monitering van die Wes-Kaapse Taalbeleid.

HOOFDIENS	BESKRYWING VAN DIENS
	13. Verskaf professionele en administratiewe steun aan die Wes-Kaapse Taalkomitee (WTK) ter uitvoering van sy wetgewende mandaat.
Biblioteekdienste	14. Verskaf biblioteek- en inligtingsdienste en bevorder 'n kultuur van lees en lewenslange leer in vennootskap met munisipaliteite.
Argiefdienste	15. Verskaf toegang tot argiefferenis en bevorder behoorlike bestuur en bewaring van openbare rekords.
Sportdienste	16. Verskaf gespesialiseerde dienste vir sport. 17. Verskaf kliënt- en wetenskaplike ondersteuning
Ontspanning	18. Bevorder ontspanningsaktiwiteite
Skooldport	19. Bevorder spesifieke naskoolse aktiwiteite en geleenthede vir deelname op 'n gevorderde vlak.
MGO-program	20. Bevorder massadeelname deur 'n verskeidenheid naskoolse aktiwiteite aan te bied.
Naskoolse program	21. Koördineer, ontwikkel en bou kapasiteit vir uitgebreide dag- of naskoolse program by skole oral in die provinsie wat geen of lae skoolgelde hef wat transversal aansluit by DKES, DMO, WKOD, DGV en DvdP. Die Naskoolse program werk ook ten nouste saam met die Stad Kaapstad en talryke NRO's.

Die Departement se dienslewering in die loop van 2022/23 word hierna in afdeling 2.1 toegelig.

2.1. Diensleweringomgewing

Die Covid-19 pandemie het ons genoop om tradisionele modelle, werkswyses en maatreëls weer in oënskou te neem, sodat ons van nuuts af kon besin oor ons funksionering en hoe tegnologie ingespan kan word om veerkragtig te reageer op 'n eksterne omgewing wat uiteenlopend en dinamies is.

Gedurende die oorsigjaar is daar van die Departement verwag om sy werksaamhede te optimaliseer weens die fiskale en ekonomiese klimaat in reaksie op die voortslepende impak van Covid-19. Versagte ingrypings om op die energiekrisis te reageer is ook geïmplementeer. Om die impak van dienste te beperk en die lewering van primêre dienste aan diegene wat die kwesbaarste is, te beskerm, het die Departement die beginsel van waarde vir geld toegepas en die geld wat aan hom toegewys is, so doeltreffend en doelmatig as moontlik aangewend. Die veranderinge wat aangebring is om by die Covid-19-pandemie aan te pas, is nou geoptimaliseer om doeltreffendheidswinste voort te sit.

ONAFHANKLIKE TRIBUNAAL OOR ERFENIS

Artikel 49(2) van die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 25 van 1999 (die Wet) magtig die Minister om 'n onafhanklike tribunaal aan te stel om lede van die publiek se appèlle teen besluite van die EWK-raad te oorweeg. Die Onafhanklike Tribunaal (die Tribunaal) vervul 'n allerbelangrike statutêre rol soverre ondersteuning aan die Minister gebied word om haar mandaat ingevolge die Wet na te kom.

Benewens om vertrouwe rakende die geloofwaardigheid van die appèlproses by die publiek in te boesem, beslis die Tribunale ook oor sake van 'n komplekse en tegniese aard, waar 'n balans

tussen die reg op ontwikkeling, die bewaring van erfenis, regsgeldigheid en billikheid gevind moet word. Alle beslissings van die Tribunale kom neer op administratiewe beregtiging.

KUNS EN KULTUUR

Die pandemie het 'n diepgaande uitwerking op die kreatiewe bedryf gehad. Dit het die behoefte beklemtoon vir diegene in die sektor om hulself toe te rus om hul vaardighede en talente oor sektore heen toe te pas, om te innoveer en veerkragtigheid te bou en te verseker dat die sektor floreer. Die aanvang van die pandemie het egter ook nuwe geleenthede gebied vir digitale kunsaktiwiteite en gestroomde optredes. Die Departement het besef dat innovasie doelbewuste ingrypings verg en ter bereiking van hierdie doel, is finansiële bystand vir film- en feesinisiatiewe gedurende die oorsigtydperk verhoog.

Die kunste het die potensiaal om ons perspektiewe te hervorm en ons lewens te transformeer, maatskaplike samehorigheid te bou en aan ons die narratiewe te bied waarmee ons ons weg deur die lewe kan baan. Die kunste beïnvloed ons begrip van ander mense en kulture en help ons om 'n band met ander te smee.

Die heersende ekonomiese klimaat, vererger deur die verhoogde vraag na dienste, het die kuns- en kultuurkomponent gedwing om strategieë ten opsigte van hoe dienste aan gemeenskappe gelewer word, te hersien. Aangesien vraag die aanbod op hierdie terrein grotendeels oorskry, het die noodsaaklikheid om programme te konsolideer en met beide nasionale en plaaslike regering saam te werk die primêre wyse geword waarop die voorsiene uitkomst behaal kan word. Die smee van sinvolle vennootskappe is tans die kern waarom die sukses, uitbreiding en volhoubaarheid van die dienste wat deur die Departement gelewer word. Daarom is dit wys dat die Departement 'n uiteenlopende reeks organisasies en aktiwiteite ondersteun wat die kunste oor alle terreine en binne diverse gemeenskappe skep, aanbied en bevorder.

MUSEUMS, ERFENISHULPBRONBESTUUR EN GEOGRAFIESE NAAMDIENTSE

Binne die kultuursektor vervul museums, erfenis en geografiese name 'n allerbelangrike rol in die bou van maatskaplike insluiting, die bevordering van kulturele toerisme terwyl dit tegelyk 'n bydrae lewer tot plaaslike ekonomiese groei, waarvan laasgenoemde veral van belang is gegewe die impak wat Covid-19 op die land se ekonomie met gevolglike werksverliese gehad het. Binne hierdie sektor verleen die Departement steeds steun aan strategiese erfenisprojekte soos die Weerstand en Bevrydingserfenisroete, die Wieg van Menslike Kultuur-toerismeprojek onderwyl dit tegelyk dossiere ontwikkel vir potensiële terreine wat aan UNESCO voorgehou kan word vir nominasie as wêrelderfenisterreine. In hierdie verband, ondergaan die Opkoms van Moderne Mense: Pleistoseen-besettingsterreine van Suid-Afrika tans die evalueringsproses van die UNESCO-wêrelderfenisentrum en die Internasionale Raad van Monumente en Terreine (ICOMOS)

Die Departement ondersteun 32 geaffilieerde museums oral in die provinsie, wat 'n belangrike rol gespeel het in die bevordering van plaaslike en buitelandse toerisme, die ondersteuning van plaaslike ekonomieë en werkskepping, veral in landelike gebiede. Geaffilieerde museums bied uitstallings en opvoedkundige programme aan wat spesifiek daarop gemik is om maatskaplike insluiting in die provinsie te bevorder. Hierdie uitstallings en programme verskaf aan besoekers 'n begrip van die land se kollektiewe kulturele en natuurlike geskiedenis. Uitstallings weerspieël toenemend voorheen verwaarloosde aspekte van plaaslike en kollektiewe Suid-Afrikaanse geskiedenis, wat ook bydra tot maatskaplike insluiting en kohesie.

Daarbenewens het die Departement deur sy geaffilieerde museums opvoedkundige programme verskaf wat 'n deurslaggewende rol gespeel het in die bevordering van maatskaplike insluiting en samehörigheid deur verskeie nasionale gedenkdae met uitreik- en openbare programme te vier.

Museums in die Wes-Kaap het die terugkeer van besoekers na die museums en 'n stadige styging in inkomste vanuit toegangsgelde gesien. Museums het egter programme in die virtuele ruimte voortgesit om publiek toeganklike, tydsbepaalde, aanlyn uitstallings en geleenthede te verskaf.

Museums het goed aangepas by die geleidelike heropening van die samelewing deur geleenthede vir verantwoordelike sosiale interaksie soos uitstallingsbekendstellings en opvoedkundige programme te verskaf ter bevordering van die algehele welstand van burgers in die Wes-Kaap. Dit het 'n ondersteunende en koesterende samelewing bevorder om sosiale samehörigheid en insluiting te versterk, wat deur inperkingsmaatreëls geraak is.

Die nuwe ouditmodel wat in die Wysigingswet op Museumordonnansie, 2 van 2021 aanvaar is, het toegelaat dat die Provinsiegesteunde Museums vir die 2021/22-boekjaar deur professionele geakkrediteerde ouditeure geoudit word, anders as die Ouditeur-generaal.

Opleiding en kennisdeling binne die museum-omgewing het in 2022/23 voortgegaan, aangehelp deur nuwe vaardighede en tegnologieë wat gedurende die vorige boekjaar verwerf is. Die Museumdiens het van 1-4 November 2022 'n jaarlikse Museumsimposium met geaffilieerde museumbestuurders aangebied om die herposisionering en herstel van museums ná Covid-19 te bespreek. Die werksessie het opleiding aan geaffilieerde museumbestuurders verskaf. Museumbestuurders kon ook sake van belang met die Departement bespreek.

Museums het in 2022/23 vir die eerste keer aan die YearBeyond-program deelgeneem. Tydens werksessies by Paarl en Groot-Brakrivier vir die Placemakers-program het die Museumnavorsing en Uitstallingsdiens nuwe Yeboneers aan museums en museumuitstallings bekendgestel. Hulle het ook opleiding ontvang oor hoe om mondelinge geskiedenis-onderhoude te doen. Hierdie Yeboneers is by geaffilieerde museums geplaas om stories oor plaaslike plekke en ruimtes op te teken. Verder het hulle besoekers gehelp om by museumuitstallings betrokke te raak.

Die herlewing van geaffilieerde museumuitstallings en -uitstallings het in 2022/23 voortgegaan. Museumnavorsing en -uitstallingsdienste ondersteun geaffilieerde museums met 'n reisende uitstallingsdiens sowel as langtermynuitstallings. Die volgende uitstallings is gedurende die boekjaar voltooi: Buitelugpanele is by die Bartolomeu Dias-museum in Mosselbaai by sy varswaterfonteinterrein aangebring met inligting oor die eerste aangetekende ontmoeting tussen die Khoekhoen en die Portugese, die fontein en die inheemse plante rondom dit. 'n Uitstalling oor plaaslike geskiedenis wat fokus op die plaaslike Khoekhoen en verslaafde werkers, asook inligting wat deur mondelinge geskiedenis-onderhoude met lede van die plaaslike gemeenskap ingesamel is, is by die Drostdy Museum in Swellendam aangebring.

Kaapstad Museum het Cape Town Digital bekendgestel, 'n digitale platform wat digitale uitstallings, publieke programme en meer insluit. 'n Banieruitstalling is langs die roete van die 27 for Freedom-wedloop aangebring met inligting oor die wedloop en die tyd wat Nelson Mandela by die Drakenstein-korrektiewe fasiliteit (voorheen Victor Verster-gevangenis) deurgebring het. Die Cape Town Museum Memory Centre is geskep, waar 'n uitstalling van foto's, persoonlike aanhalings en kunswerke sal dien om lede van die publiek te inspireer om hul herinneringe aan Kaapstad te deel. 'n Digitale uitstalling oor die geskiedenis en

herinneringe van die Peninsula Kraamhospitaal, wat vroeër in Distrik Ses was, is by die Kaapstad Museum-geheuesentrum aangebring. Foodways of the Western Cape, nog 'n digitale uitstalling, vier die disse en resepte sowel as die praktyke en kulture wat met ons ryk en diverse koseerfenis geassosieer word.

Sedert die opening deur die Premier op 19 Februarie 2022 het die Legacy of Slavery-projek by die Leeuwenhof Slavery Remembrance Gallery in die 2022/23-boekjaar voortgegaan. Kaapstad Museum het op die eerste Saterdag van elke maand twee toere aangebied as publieke toegang tot die uitstallings en kunsgalery. Nuwe uitstallings is elke kwartaal deur die Vereniging vir Visuele Kunste (OSW) saamgestel. Dit het plaaslike kunstenaars die geleentheid gebied om hul kunswerke te bevorder en te verkoop.

Die Museumdiens het sy verbintenis tot die herbegraving van menslike oorskot wat by geaffilieerde museums gehou word, voortgesit. Gedurende 2022/23 het die Departement 'n openbare konsultasieproses begin oor die herbegraving van menslike oorskot by Simonstad Museum en Wellington Museum. Hierdie museums is die laaste twee geaffilieerde museums wat menslike oorskot in hul versamelings het na aanleiding van 'n proses van herbegraving van menslike oorskot wat in 2015 begin is. Die terugbesorging van menslike oorskot wat in museumversamelings gehou word, vorm deel van die erkenning van historiese onetiese versamelingspraktyke, en dra by tot die herstel van waardigheid aan die afgestorwe en afstammeling gemeenskappe.

Binne die breër erfenisektor het die Departement voortgegaan om sy entiteit, EWK, met finansiële en menslike hulpbronne by te staan. 'n Nuwe Raad van Erfenis Wes-Kaap is vanaf 1 November 2022 deur die Minister van Kultuursake en Sport aangestel om sy rol en verantwoordelikhede as die rekenpligtige gesag van die entiteit te aanvaar. Die Raad sal 'n termyn van drie jaar dien wat op 31 Oktober 2025 eindig.

GEOGRAFIESE NAMEDIENS

Minister Anroux Marais het vanaf 1 November 2022 'n nuwe Wes-Kaapse Provinsiale Geografiese Namekomitee (WKPGNK) aangestel om te verseker dat die Provinsie uitvoering gee aan die mandaat van die Wet op Suid-Afrikaanse Geografiese Name. Verder was die Wes-Kaap gasheer vir 'n vergadering van die Suid-Afrikaanse Geografiese Name Raad (SAGNK) vanaf 9-11 November 2022. Die vergadering op 9 November 2022 het bestaan uit 'n werksessie wat oop was vir die publiek, en is gevolg deur 'n geslote vergadering van die SAGNK. Die werksessie het 'n geleentheid aan die publiek gebied om kwessies oor geografiese name en vrae oor beleid en prosesse te opper. Lede van die WKPGNK het die volle SAGNK-vergadering as waarnemers bygewoon.

TAALDIENS

Die kritieke belang van taal vir Suid-Afrika word weerspieël in artikel 6 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996. Taal is nou meer as ooit 'n bindmiddel vir ons nasie terwyl ons tot verhaal probeer kom en herstel van die gevolge van die Covid-19 pandemie. Taal is 'n meganisme vir kommunikasie, wat 'n bydraende faktor is tot sukses in die onderwys. Dit het op sy beurt 'n invloed op maatskaplike insluiting en op alle strategiese prioriteitsareas van die regering. Verder het taal die verskeidenheid van ons kulture en die kennis van ons verskillende gemeenskappe vasgelê wat van kritieke belang vir die oordrag van kulture en waardes van een generasie na die volgende. Alhoewel dit in die Grondwet vasgelê is as 'n mensereg en beskerm word deur

nasionale en provinsiale wetgewing, is dit belangrik om voort te gaan met die bewusmaking en die implementering van die Wes-Kaapse Taalbeleid.

Die Departement dra by tot bogenoemde deur die voorsiening van vertaal- en tolkdienste aan alle provinsiale departemente in die Wes-Kaap, in al drie amptelike tale in die Provinsie, sowel as Suid-Afrikaanse Gebaretaal.

Die Verenigde Nasies se Algemene Vergadering het 2022 tot 2032 as die Internasionale Dekade van Inheemse Tale verklaar. Dit het aanleiding gegee tot meer gefokusde projekpogings op hierdie gebied. In die proses, het die Departement voortgegaan om die status te verhoog en die gebruik van die inheemse tale te bevorder waarvan die status en gebruik histories verminder is. Vir hierdie doel het die Departement probeer om benaderings te herdenk en te ondersoek om San- en Khoi-tale en Kaaps te bevorder en in stand te hou.

In reaksie op besparingsmaatreëls en beperkte finansiële hulpbronne, het die Departement gefokus op die versterking van samewerking met belanghebbendes in die sektor en relevante entiteite wat soortgelyke mandate deel, om bronne en kundigheid te benut vir groter impak. Die Pan- Suid-Afrikaanse Taalraad het in Augustus 2019 'n Wes-Kaapse Provinsiale Taalkomitee (WKPTK) aangestel ingevolge artikel 8(a) van die Wet op die Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad, Wet 59 van 1995. Dit bied die geleentheid vir die Departement, die WKPTK en ander belanghebbende som saam te werk en hulpbronne en kundigheid saam te voeg wat 'n groter impak op die uitvoering van ons kernprioriteite sal hê, veral in 'n streek waar sommige inheemse tale 'nbuitengewoon groot risiko van uitsterf het, byvoorbeeld Nama en Khoekhoegowab.

Die taalterminologiese omgewing is besig om geleidelik rondom taal in die provinsie te stabiliseer. Vir vertaal- en tolkdoeleindes ontstaan daar nuwe velde waarvoor voorskrifte tans nie bestaan nie. Dit het die Departement genoodsaak om aan prosesse deel te neem om nuwe terminologieë vir verskillende dissiplines te ontwikkel, soos byvoorbeeld die reëlboeke vir verskillende kategorieë van fietsry, wat in Xhosa vertaal is.

BIBLIOTEKDIENS

Die Departement het voortgegaan om munisipaliteite by te staan met die lewering van openbare biblioteekdienste. Gedurende die verslagtydperk is Nagenoeg Openbare Biblioteek (Stellenbosch) gesluit en die Rosevalley Openbare Biblioteek in Oudtshoorn is geopen, wat die aantal biblioteekdienspunte regoor die provinsie op 375 onderhou. Gratis internet is aan twee addisionele gemeenskappe verskaf deur die Konnektiwiteitsprojek vir Landelike Biblioteke, dit wil sê Rosevalley-biblioteek (Oudtshoorn) en die Bergsig-biblioteek (Kannaland). In samewerking met die Suid-Afrikaanse Biblioteek vir Blindes het die bekendstelling van minibiblioteke vir blindes en gesiggestremdes regoor die provinsie voortgegaan met twee nuwe minibiblioteke wat in Thembaletu (George) en Caledon (Theewaterskloof) openbare biblioteke geopen is.

Die Beaufort-Wes streekkantoorgebou het afgebrand op 1 November 2022. Dit het 'n verwoestende uitwerking op die streek se dienslewering gehad aangesien al die boeke, rekenaartoerusting asook die boekafleweringssragmotor vernietig is.

Die impak van verhoogde beurtkrag het 'n uitwerking op dienslewering gehad aangesien baie biblioteke hul deure moes sluit, weens 'n gebrek aan lugversorging, beligting, geen rekenaar- of netwerktoegang, geen sekuriteit of boekopsparing vir batebeskerming nie. Rekenaartoerusting, drukkers en sagteware het foutief geraak as gevolg van

elektrisiteitsbeurtkrag-verwante kragonderbrekings wat nie toelaat dat toerusting die normale afskakelprotokol ondergaan nie.

'n Onvoorsiene stelselfout het daartoe gelei dat die SITA Biblioteek- en Inligtingbestuurstelsel (SLIMS), wat deur SITA bestuur word, op 15 November 2022 ineengestort het wat tot die verlies van 'n aansienlike hoeveelheid data en inligting gelei het. Die Departement was genoodsaak om handprosesse te gebruik om die rugsteundata weer op SLIMS te laai. Die stelsel was onbeskikbaar vir openbare biblioteke tydens die herwinningsproses. Alle openbare biblioteke het oop gebly en het voortgegaan om die publiek deur middel van handprosesse te bedien. Die Mosselbaai-munisipaliteit het hul eie tussentydse aanlynstelsel ontwikkel om voortgesette dienslewering aan die publiek te verseker.

ARGIEFDIENSTE

Die transformasie na digitale tegnologie is 'n noemenswaardige internasionale tendens om toegang tot argiefmateriaal en elektroniese rekordbestuur te verskaf. Die Departement bestuur die ontplooiing van die Ondernemingsinhoudbestuur (OIB)-vermoë in WKR-departemente om tred te hou met hierdie neiging. Vir die oorsigjaar is omvattende OIB-ontplooiing by die Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning, Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme en die Wes-Kaapse Onderwysdepartement geïmplementeer. Stelselondersteuning en deurlopende opleiding is aan personeel by ander Wes-Kaapse regeringsdepartemente verskaf.

Mondelinge geskiedenisopnames is by Biblioteekdienste versamel en by die Argief geplaas vir permanente bewaring. Rekordbestuursprogramme word steeds geïmplementeer en verbeter in alle Wes-Kaapse regeringsdepartemente, provinsiale ministeries van die Wes-Kaapse Regering, munisipaliteite en geselekteerde openbare entiteite. Hersiene diensleweringmodelle, insluitend aanlyn opleiding, is gedurende hierdie tydperk gebruik om die jaarlikse teikens te behaal.

SPORT EN ONTSPANNING

Die DKES is verbind tot die nasionale mandaat om 'n 'aktiewe en wennasie' te bou. Sport en Ontspanning bied geleenthede vir gemeenskappe om aktief te wees en gesond te bly en vir diegene met talent en vaardigheid om na die volgende vlak te beweeg om meesters en wenners te word.

Ontspanning is 'n platform vanwaar sport, kuns en kultuur kan ontwikkel en groei, aangesien dit 'n etos en filosofie van 'n gesonde lewe, lewenslange aktiwiteit en lewenslange leer bevorder. Ontspanning maak mense ook attent op die potensiaal, vaardighede en talente wat gevind kan word. Deur ontspanningsprojekte, programme, geleenthede en aktiwiteite te fasiliteer, is die doel om verbindings tussen individue, gemeenskappe, die jeug, gesinne en die hele samelewing te vorm.

Sport is 'n belangrike brug vir maatskaplike samehorigheid in ons gemeenskappe binne die Wes-Kaap. Inwoners vorm klubs en federasies om ligas vir kompetisie te formaliseer wat toeskouers toelaat om die jeug en familielede te sien meeding en later rolmodelle in die samelewing word. Sport bring passie en skep geleenthede en hoop waar nog nie voorheen bestaan het nie en lewer 'n beduidende bydrae om ekonomiese geleenthede in die Provinsie te skep.

In sy aard werk Sport en Ontspanning saam met die burgerlike gemeenskap, insluitend federale sportfederasies, die ses distriksportrade, en die Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie. Die Departement werk saam met hierdie organisasies om ontspanning, sportontwikkeling en sportbevorderingsinisiatiewe te fasiliteer. Dit sluit in, maar is nie beperk nie tot die voorsiening van sportfasiliteite, groot sportbyeenkomste, ondersteuning om sportfederasies en klubs te ontwikkel wat alles verseker dat die kern van ontspanning en sport optimaal ondersteun word om stukrag te gee aan die sportontwikkelingskontinuum wat spelers, atlete, afrigters en tegniese beamptes insluit, veral binne die 16 prioriteitsportkodes.

NASKOOLSE INISIATIEWE

Een van die platforms wat gebruik word om sport en ontspanning, sowel as kuns, kultuur, akademiese ondersteuning en lewensvaardighede te lewer, is die naskoolse ruimte. Die DKES, in ooreenstemming met die Wes-Kaapse Regering se jeugstrategie, glo dat kinders en jeugdige holisties ontwikkel moet word, met inagneming van hul fisiologiese, psigologiese, geestelike, emosionele en intellektuele behoeftes. Gegewe die omgewing en sy verskeie sosiale druk, die beperkings van die huidige KABV-kurrikulum, en die veiligheidsuitdagings in gemeenskappe, bied naskoolse programme toegang tot 'n magdom geleenthede, sowel as veilige en koesterende ruimtes om te help met die holistiese onderwys, ontwikkeling en groei van kinders en jeugdige.

Die Departement bevorder, ondersteun en bepleit die ontwikkeling van die naskoolsektor en bied verskeie programme in die naskoolse ruimte aan, wat die MGO-program, die Buurtskoolprogram en YearBeyond insluit. Die Departement verskaf ook befondsing aan kuns-NRO's om ná skool met leerders te werk.

Die MGO-sentrums help 181 skole met afrigters wat leerders voorsien van 'n reeks gestruktureerde ontspanning, aangepaste sport-, kuns- en kultuuraktiwiteite, en veilige en koesterende ruimtes vir deelnemers skep. Hierdie MGO-sentrums identifiseer ook talent wat weer lei tot toegang tot deelname aan intra- en interskoolvlakkompetisies.

Hierdie talentidentifiseringsproses word verder ondersteun deur die Buurtskoolprogram, wat 134 Buurtskoolsentrums het wat met afrigters by skole bystaan. Hierdie benadering, terwyl dit veilige en koesterende ruimtes vir deelnemers skep, ondersteun deelname op gevorderde vlak en fokus op deelname op interdistriks-, interprovinsiale en internasionale vlakke, sowel as talentontwikkelingsvlakke, wat verband hou met, en help met, die lewering van 'n "Wen Nasie". Die klem val ook op die verdere opleiding, ontwikkeling en groei van die vaardighede en talentvlakke van die deelnemers.

In sy pogings om veilige en koesterende ruimtes vir sy verskeie aktiwiteite en naskoolse deelnemers te voorsien, veral diegene wat betrokke is by die MGO-program en die Buurtskoolprogram, het die DKES, deur 'n vennootskap met die WKOD, voortgegaan om veeldoelige gedeelde fasiliteite in 'n aantal distrikte regoor die provinsie te ontwikkel. Fasiliteite is in die Metro-Suid (Lavender Hill), Metro-Oos (Kraaifontein), Sentraal-Karoo (Beaufort-Wes), Tuinroete (Thembaletu en Heatherlands in George), en Weskus (Malmesbury). Die bedoeling van hierdie veeldoelige fasiliteitontwikkelingsinisiatief is om 'n gedeelde-fasiliteit-benadering te bevorder en te ondersteun. Hierdie benadering spreek breedweg daarvan dat fasiliteitbenutting beskikbaar gestel word aan al die skole in 'n betrokke distrik, en meer spesifiek, aan ongeveer twintig skole in die betrokke woonbuurt. Sodra die fasiliteitsontwikkeling deur die WKOD voltooi is, is die verantwoordelikheid, sowel as die rolle en verantwoordelikhede wat verband hou met die ontwikkelde infrastruktuur en fasiliteitbeheer,

bestuur, instandhouding, sekuriteit, nutsdienste, koördinasie, volhoubaarheid, aktiwiteite en ondersteuning daarvan, die verantwoordelikheid van die DKES. Die gedeelde fasiliteite word op 'n gereelde en deurlopende basis gebruik vir talentontwikkeling op 'n volgende vlak, bemeestering en loopbaangebaseerde aktiwiteite wat by skole plaasvind. Hulle word ook gebruik deur ontspanningsentrums, VKO-sentrums, jeuggebaseerde organisasies en senior burgerorganisasies wat aan die betrokke skoolgemeenskappe gekoppel is.

Voorts werk die Departement saam met NRO's en werklose jeugdige verbonde aan die YearBeyond-program, om agterstande uit te wis en lewensvaardighede- en ouerskapprogramme in skole en gemeenskappe aan te bied ter ondersteuning van die holistiese ontwikkeling van kinders en die jeug. Hierdie program word by meer as 151 skole en 13 gemeenskapskerns bedryf, en die afgelope jaar is gebruik om die stelsel volgens skaal uit te bou, gegewe die nasionale fokus op die jeug. Gedurende die oorsigjaar het dié program sy reikwydte meer as verdubbel. Danksy hierdie uitbreiding is geleentheid vir die jeug in heelwat meer regeringsverwante dienste geskep, insluitend by biblioteke, museums en in gemeenskapsentrums.

Die Departement se voorspraak vir naskoolse aktiwiteite bereik jaarliks 'n hoogtepunt met die aanbieding van die wêreldwye veldtog getitel "Lights on after school". Danksy die Wes-Kaapse Regering, in medewerking met sy vennote, Learning Trust en Community Chest, vind hierdie veldtog nou ook inslag in Suid-Afrika.

Ter afsluiting het die Departement vir die tweede jaar befondsing beskikbaar gestel om in samewerking met talle NRO's 'n vakansieprogram gedurende Desember en Januarie van stapel te stuur in 'n poging om veiligheidskwessies, voedsel nood en akademiese agterstande te bekamp.

INISIATIEWE VIR DIE JEUG

Naskoolse programme voldoen ook aan die doelwitte van die Provinsiale Jeugontwikkelingstrategie deurdat sorgsame praktisyns en afrigters omgaan met die jeug en hulle bystaan met hul opvoeding, ontwikkeling en groei deur die verskaffing van ontspanning, sport, kuns, kultuur, akademiese ondersteuning en lewensvaardighede. Hierdie bystand lei verder tot die skepping van klubs, in teenstelling met bendes, waaraan die kinders en jeugdige nou kan behoort. Boonop skep dit nuwe geleentheid vir jongmense wat met skoolopleiding ontkoppel het, om weer aan te sluit.

Die Departement het deur YearBeyond deel geword van die Nasionale Jeugdiensprogram. Meer as 3 000 jeugdige is in die jaar in diens geplaas. Slegs 'n derde hiervan was voor die program aktief in hul gemeenskappe. By uitgang het driekwart gerapporteer dat hulle aktiewe inwoners sal bly wat bydra tot hul gemeenskappe.

Terwyl belangrike werk in die Departement gedoen word, het die omvang van die jeugkrisis in die oorsigjaar 'n meer gekoördineerde dwarsliggende benadering vereis. Die Departement het sy werk versterk om die dwarsliggende jeugpoging te koördineer sowel as ons eie interne fokus op jeug. Dit het die gasheer van die dwarsliggende Jeugforum vir regeringsbelanghebbendes in die Provinsie ingesluit om leer en sinergieë te fasiliteer om jeugontwikkelingswerk in die Provinsie te versterk. As deel van hierdie werk het die Departement 'n jeugportaal ontwikkel as 'n eenstopplek vir die jeug in die Provinsie om toegang te verkry tot die Wes-Kaapse Regering se aanbiedinge.

2.2. Diensleweringverbeteringsplan

Die Departement het sy vorige SDIP 2018 - 2021 voltooi vir dienste met betrekking tot museums en kulturele fasiliteite. Sedert die implementering van die vorige SDIP voltooi is, het die Departement begin met die proses om 'n nuwe SDIP te ontwikkel in ooreenstemming met DPSA se hersiene vereistes. 'n Nuwe SDIP het op 1 April 2023 in werking getree wat betrekking het op Inheemse Spele.

2.3. Organisatoriese omgewing

Bedanking en/of aanstelling van sleutelpersoneel

Adjunkdirekteur: Munisipale Ondersteuningsdienste aangestel op 1 April 2022

Mediaskakelbeampte bedank op 31 Mei 2022

Hoofdirekteur: Kultuursake aangestel op 1 Julie 2022

Adjunkdirekteur: Wes-Kaap: Museumondersteuningsdienste aangestel op 1 Julie 2022

Adjunkdirekteur: Westelike Streek: Bystandskantoor Metro, Boland/Weskus en Breederivier Vallei Museums aangestel op 1 Julie 2022

Direkteur: OIB-implementeringseenheid aangestel op 1 Julie 2022

Adjunkdirekteur: OIB-implementeringseenheid aangestel op 1 Augustus 2022

Direkteur: Sportontwikkeling afgetree op 31 Oktober 2022

Herstruktureringpogings

Geen.

Stelselonderbrekings

Die SITA Biblioteek- en Inligtingbestuurstelsel, (SLIMS)-databasis, wat deur SITA bestuur word, het op 15 November 2022 weens 'n onvoorsiene stelselfout ineengestort, wat gelei het tot die verlies van 'n aansienlike hoeveelheid data en inligting.

Bedrog en korrupsiesake

Onafgehandelde sake soos op 1 April 2022	0
Nuwe sake (2022/23)	1
Afgehandelde sake (2022/23)	(1)
Onafgehandelde sake soos op 31 Maart 2023	0

Stakings

Vyf departementele amptenare het deelgeneem aan die Artikel 77-protessaksie: 'n nasionale wegbly- of sosio-ekonomiese staking wat deur die Suid-Afrikaanse Federasie van Vakbonde

(SAFTU) gereël is. Die staking het begin om 00h05 op 20 Maart 2023 en het geduur tot 07h00 op 21 Maart 2023. Die beginsel van "geen werk geen betaling" is toegepas. Hierdie beginsel is toegepas vir afwesigheid van 'n volle dag sowel as deel van 'n werksdag.

2.4. Vername beleidsontwikkelings en veranderings aan wetgewing

Op 31 Maart 2021 is die Wes-Kaapse Wysigingswetsontwerp op die Museumordonnansie, Wet 2 van 2021 in Provinsiale Koerant 8408 gepubliseer wat vanaf 1 April 2021 in werking getree het, maar bepaalde klousules het egter gedurende die 2022/23- boekjaar in werking getree. Die eerste is die ouditering van provinsie-ondersteunde museums deur professionele geakkrediteerde ouditeure (voorheen slegs die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika). Die ander relevante klousule wat in die oorsigjaar in werking getree het, was die aanstelling van geaffilieerde museumbeheerliggame kragtens die nuwe struktuur.

Die Nasionale Kabinet het die publikasie van die Wetsontwerp op die Suid-Afrikaanse Openbarebiblioteek- en Inligtingsdiens van 2019 vir openbare kommentaar goedgekeur. Die wetsontwerp het ten doel om aandag te skenk aan transformasieprobleme deur openbare biblioteke aan gemeenskappe beskikbaar te maak, veral aan voorheen benadeelde gemeenskappe. Dit bevorder ook samewerkende regering en koördinerende oor die drie regeringsfere heen sover dit openbarebiblioteek- en inligtingsdienste betref. Die nasionale Departement van Sport, Kuns en Kultuur het die koste van die implementering van die Wetsontwerp op 17 Januarie 2020 aan die Nasionale Tesourie voorgelê (gesamentlike vergadering van nasionale en provinsiale tesourieë). Die Nasionale Tesourie het aangedui dat weens die huidige finansiële beperkings daar aanbeveel word dat die implementering van die Wetsontwerp uitgestel word. Die nasionale DSKK het gevolglik besluit om die implementering onbepaald uit te stel.

Die Agtiende Wysigingswetsontwerp [W1 - 2023] op die Grondwet is in Januarie 2023 by die Parlement ingedien. Die Wetsontwerp wysig artikel 6(1) van die Grondwet van Suid-Afrika, 1996, ten einde voorsiening te maak vir die erkenning van Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) as 'n amptelike taal van Suid-Afrika. Dit sal groter bewustheid rondom die behoeftes van dowes bevorder en standaardtoestande skep vir die bevordering van SASL. Die Departement is deurentyd daartoe verbind om via sy programme te verseker dat die dowe gemeenskap toegang het tot dienste en dat SASL deur die provinsie bevorder en ondersteun word.

'n Nasionale Beleid oor die Digitalisering van Kuns, Kultuur en Erfenis is op 15 Maart 2023 deur die Nasionale Kabinet goedgekeur. Die beleid het ten doel om strategiese leiding te verskaf rakende die digitalisering van kuns, kultuur en erfenis, insluitend, maar is nie beperk tot rekords, argiewe, boeke en publikasies, opvoering, kuns, musiek, erfenisterreine, erfenisvoorwerpe en ontasbare erfenis nie. Die beleid fokus op die digitalisering van erfenishulpbronne vir die doel van bewaring, toegang en bestuur van eienaarskap. Die beleid sal help met die standaardisering van digitaliseringsprogramme en toegang tot inligtingsbronne verbeter.

3. Behaling van institusionele impak en uitkomste

Die Departement se beplande impak en uitkomste, soos per sy Strategiese Plan word hieronder uiteengesit, gevolg deur vordering wat gemaak is ter behaling van die doelwitte.

Doelwitverklaring	'n Maatskaplik inklusiewe, kreatiewe, aktiewe en gekonnekteerde Wes-Kaap
--------------------------	--

Nr.	Uitkoms	Uitkomsaanwyser	Basislyn	Vyfjaarteiken
1	Toegang tot en geleentheid vir deelname in die kuns, kultuur- en erfenissektor, ter ondersteuning van ekonomiese groei en veilige en samehörige gemeenskappe	Toename in dienste in die kuns-, kultuur- en erfenissektor in die Wes-Kaap	400 250	551 075
2	Toegang tot inligting en kennis ter ondersteuning van 'n leeskuiluur en lewenslange leer	Getal geregistreeerde biblioteekgebruikers	731 456	735 000*
		Getal besoeke deur navorsers	8 700	8 700*
3	Toegang tot en geleentheid vir deelname aan sport en ontspanning	Verhoogde opname en gebruik van dienste in die sport- en ontspanningsektor in die Wes-Kaap.	444 210	500 000

* Hierdie teikens is in die Jaarlikse Prestasieplan 2022-2023 hersien na 667 434 en 7 800 onderskeidelik.

Uitkoms 1	Toegang en geleentheid vir deelname in die Kunste-, Kultuur- en Erfenissektore, ter ondersteuning van ekonomiese groei en veilige en samehörige gemeenskappe.
Uitkomsaanwyser	Toename in dienste in die kuns-, kultuur- en erfenissektore in die Wes-Kaap.

Om by te dra tot hierdie uitkoms, stel die Departement hulpbronne tot beskikking van geaffilieerde museums, Erfenis Wes-Kaap en die Geografiese Namekomitee. Hierdie hulpbronne het befonding deur oordragbetalings, personeel en administratiewe, tegniese en wetenskaplike kundigheid ingesluit. Die Departement het ook 'n leidende rol gespeel in die vestiging van die Wieg van Menslike Kultuur, 'n argeologiese en paleontologiese erfenistoerisme-roete in die Wes-Kaap. Die Wieg van Menslike Kultuur beoog om kulturele toerisme in die Provinsie te groei; en ekonomiese groei en werkskepping te fasiliteer. Die projek beoog ook om maatskaplike samehörigheid te verhoog deur die kennis van 'n gemeenskaplike afkoms te bevorder en die belangrike rol van kulturele terreine in die ontdekking van wie ons is te beklemtoon.

Die Departement het kuns- en kultuuraktiwiteite binne gemeenskappe ondersteun deur finansiële bystand aan suksesvolle aansoekers te verskaf om hulle programme en

kunsaktiwiteite uit te voer. Dit het kunstenaars 'n geleentheid gebied om hul werk en bedrywighede te herkonfigureer en het gelei tot nuwe innoverende formate van produksies en feeste.

Die model vir bestuurde netwerke is bekendgestel om die reikwydte binne kunste, kultuur en taal te verbreed en te verdiep.

Uitkoms 2	Toegang tot inligting en kennis ter ondersteuning van 'n leeskultuur en lewenslange leer
Uitkomsaanwysers	Getal geregistreerde biblioteekgebruikers. Getal besoeke deur navorsers.

Die Departement het biblioteekdienste vir alle mense van die Wes-Kaap ondersteun en verbeter. Munisipaliteite is bygestaan met die lewering van openbarebiblioteekdienste wat gratis, billik en toeganklik is, voorsien in die inligting-, lees- en leerbehoefes van mense; en bevorder 'n kultuur van leesbiblioteekgebruik en lewenslange leer. In die transformasie van die biblioteekdiens en die aanvaarding van tegnologiese vooruitgang is gratis internettoegang aan die gemeenskappe by openbarebiblioteekpersele verskaf deur die Landelike Biblioteekverbindingprojek. Duisende elektroniese en audioboeke word gratis deur die Overdrive-stelsel beskikbaar gestel. Die mini-biblioteke vir blindes en gesiggestremdes bied toegang tot leesmateriaal deur hulpmiddels en die verskaffing van nodige tegnologie.

Om nasiebou en maatskaplike insluiting te bevorder, is toegang tot die argiewe aan navorsers verskaf. Altesaam 5 282 navorsers het die Argiefbewaarpark vir navorsingsdoeleindes besoek. Versameling van mondelinge geskiedenisprojekte is voortgesit om die bewaring van mondelinge geskiedenis te verseker. Daarbenewens is altesaam 13 uitreikprogramme vir skole en tydens die Nasionale Argief-bewusmakingsweek aangebied. Altesaam 13 rekordbestuuropleidingsingrypings is uitgevoer, en 33 rekordbestuursinspeksies is uitgevoer om gesonde rekordbestuurspraktyke in regeringsliggame te verskans. Rekordbestuurspraktyke is versterk deur met regeringsliggame saam te werk om stelselmatige wegdoeningsprogramme en toepaslike rekordklassifikasiesistelsels te implementeer.

Uitkoms 3	Toegang tot en geleenthede vir deelname aan sport en ontspanning.
Uitkomsaanwyser	Verhoogde opname van en gebruik van dienste in die sport- en ontspanningssektor in die Wes-Kaap.

Die Departement het vordering gemaak met die behaling van die vyfjaar-Strategiese Plan se doelwitte, gegewe die beperkings in die vorige jaar weens Covid-19-inperkings. Programme is aangepas om die doelstellings en doelwitte van die Nasionale Sport- en Ontspanningsplan te akkommodeer. Ontspannings- en sportprogramme en -projekte is in alle distrikte van die Wes-Kaap ontplooi. Konstruktiewe vergaderings is gehou met die ses distriksportrade en die WKPSK.

3.1. Vername prestasies ter verwesenliking van die 2019-24 Mediumtermyn Strategiese Raamwerk en Provinsiale Strategiese Plan

Gedurende 2022/23, het die Departement as volg bygedra tot die Nasionale Uitkomstevat in die Mediumtermyn-Strategiese Raamwerk (MTSR) 2019-2024:

Die Departement se bydrae tot die bereiking van die sewe nasionale prioriteite is as volg:

MTSF-prioriteit	Departementele bydrae
Prioriteit 1: 'n Bekwame, etiese en Ontwikkelingsgerigte staat	<p>Sport en ontspanning in die provinsie word gedryf deur die Nasionale Sport-en Ontspanningsplan en dienste is in vennootskap met die burgerlike samelewing se sportfederasies en munisipaliteite gelewer.</p>
Prioriteit 2: Ekonomiese transformasie en werkskepping	<p>Die aanbod van groot byeenkomste bevorder sporttoerisme. Die Departement werk met sportfederasies in die Provinsie wat befondsing vir groot aktiwiteite kan bekom.</p> <p>Die Departement van Kultuursake en Sport is verantwoordelik vir die provinsiale jeugdiensprogram wat geskoei is op die YearBeyond-program. Die YearBeyond-program bied elke jaar byna 3 000 vrywilligers geleentheid aan ons jeug saam met uitgebreide leierskapopleiding en paaie na indiensneming. Tot op hede het 79% van die groep vrywilligers oorgeskakel na werk of studies, en byna die helfte werk steeds op vrywillige basis in hul gemeenskappe.</p> <p>Die Ontspanningsprogram, MGO-program en Skoolsportprogram bied werksgeleentheid aan talle mense van ontvanger gemeenskappe.</p> <p>UOWP-werksgeleentheid word in die ontspanning, sport, kuns, kultuur en maatskaplike sektore gebied. Die Departement fasiliteer werksgeleentheid en verskeie kapasiteitsbou geleentheid met programme wat op die jeug gerig is om vaardighede te ontwikkel om toegang tot die arbeidsmark te bekom.</p> <p>Die Departement befonds die personeel van openbare biblioteke. Werksgeleentheid word geskep deur die bou en opgradering van openbare biblioteke.</p>
Prioriteit 3: Onderwys, vaardighede en gesondheid	<p>'n Groot deel van die Departement se begroting word spandeer aan die voorsiening van biblioteekdienste en die aankoop van biblioteekmateriaal ter ondersteuning van geletterdheid uitkomst. Die Departement verskaf ook boeke aan hierdie skole deur YearBeyond.'n e-boekdiens, Overdrive, vergemaklik toegang tot aanlyn bronne vir alle geregistreerde biblioteekgebruikers in die Wes-Kaap. Die Departement beywer 'n leesveldtog in die provinsie om 'n sterk leeskultuur in gemeenskappe aan te moedig en te bou, veral onder jonger kinders deur hul openbare biblioteke en YearBeyond-programme.</p>

MTSF-prioriteit	Departementele bydrae
	<p>Die opvoedkundige gaping tussen toegeruste en nie-toegeruste leerders kan toegeskryf word aan hulle onderskeidelike toegang tot boeke by die huis, familievakansies, die internet, buitemuurse aktiwiteite, blootstelling en ondersteuning.. Die Departement van Kultuursake en Sport help om hierdie gaping te verklein deur naskoolse programme aan skoolgaande leerders aan te bied deur die MGO-sentrums in 181 skole, die 134 Buurtskoolsentra en meer as 310 YearBeyond-terreine.</p> <p>Leerder deelname aan hierdie programme help met positiewe skoolbywoning, leerder dissipline, spanwerk, sowel as om leerders geïnteresseerd te hou om skool by te woon.</p> <p>Die MGO-sentrums bied deelnemers aan ontspanning, spore, die kuns en/of kultuuraktiwiteite deur 'n gestruktureerde kurrikulum en lesplanne wat ook fokus op lewensvaardigheidsontwikkeling. Die Buurtskoolsentra help om talent in geteikende kodes te identifiseer en te koester. Die Skoolsportprogram fokus op naskoolse aktiwiteite vir skoolgaande kinders, sowel as volgende vlak deelname. Die Ontspanningsprogram fokus op Sentrums om ontspannings- en sportaktiwiteite van VKO-vlak tot Senior Burger-vlak te bevorder.</p> <p>YearBeyond fokus daarop om hele kind-ontwikkeling aan te spreek, insluitend 'n fokus op opvoedkundige leemtes in geletterdheid en syfervaardigheid, die bou van 'n liefde vir lees en die bou van 'n liefde vir die buitelewe.</p> <p>Die Departement bevorder aktiewe ontspanning- en sportaktiwiteite vir die Provinsie. Ontspanning en sport bevorder 'n etos van lewenslange aktiwiteit.</p> <p>Die Departement het kapasiteitsbou opleiding vir kunstenaars in uitvoerende kunste aangebied.</p> <p>Die Museumdiens fasiliteer en bevorder die aanbieding van opvoedkundige programme by geaffilieerde museums wat op plaaslike geskiedenis fokus. Daarbenewens implementeer die museumdiens opvoedkundige programme in ooreenstemming met nasionale doelwitte deur middel van opvoedkundige programme soos die Nasionale Simbole en "Ek is die Vlag".</p>
<p>Prioriteit 4: Konsolidering van maatskaplike verdienste via basiese dienste wat betroubaar en van gehalte is</p>	<p>Deur sy maatskaplik-inklusiewe programme verbreed die Departement sy maatskaplik-beskermende beleide deur die versagting van maatskaplike kwesbaarhede maatskaplike kwesbaarhede van vroue, kinders, meisies, gestremdes, en bejaardes, deur kuns en kultuur en ontspanning- en sportprogramme.</p>
<p>Prioriteit 5: Ruimtelike integrasie, menslike nedersettings en plaaslike regering</p>	<p>Infrastruktuur vir inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) word voorsien aan openbare biblioteke deur die Konnektiwiteitsprojek vir Landelike Biblioteke. Die projek word versterk deur die aanwending van breëband en Wi-Fi toegang.</p> <p>Kleiner biblioteke word tot stand gebring in landelike gebiede met klein bevolkings om toegang tot biblioteke te verskaf.</p> <p>Klubs in landelike gebiede word deur die Klubontwikkelingsprogram ondersteun. Ontspanningsentra, MGO-sentrums en Buurtskoolsentra en gedeeltes</p>

MTSF-prioriteit	Departementele bydrae
	<p>fasiliteite bied sport- en ontspanningsdienste aan landelike gemeenskappe. Landelike MGO-sentrums word ook in 'n voedingsprogram ingesluit.</p> <p>Deur die kuns en kultuurprogramme en deur befondsingondersteuning verseker die Departement die bewaring van kultuur en die bevordering van kuns in distrikte.</p> <p>Erfenis Hulpbronbestuur is 'n integrale deel van beplanning en die bestuur van infrastruktuur ontwikkeling. As sulks beoog die Departement, in vennootskap met munisipaliteite, om te verseker dat erfenis in dorp- en streeksbeplanning geïntegreer word, en ontwikkeling in die vroegste stadia van beplanning. Dit word grotendeels gedoen deur die ondersteuning van die provinsiale erfenis hulpbrongesag verantwoordelik vir die bestuur van erfenishulpbronne ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, Wet 25 van 1999.</p> <p>Die voorsiening van Sportfasiliteite word met alle munisipaliteite en sportfederasies fasiliteer om sport in alle gemeenskappe in die Provinsie te ontwikkel en te fasiliteer.</p> <p>Kulturfasiliteite bied gemeenskappe en organisasies fisiese ruimtes vir aktiwiteite in lyn met die mandaat van die Departement. Boonop skep Erfenis Wes-Kaap meganismes vir die integrasie van omgewings- en erfenisaangeleenthede in die ruimtelike- en ontwikkelingsbeplanningsproses.</p> <p>Kultuur is 'n hulpmiddel vir die oordrag van kennis en maatskaplike waardes. Die bevordering en bewaring van kuns en kultuur verseker kulturele volhoubaarheid van gemeenskappe se sosiale struktuur wat bydra tot volhoubare menslike nedersettings.</p> <p>Die Rekordbestuursprogram ondersteun staatsliggame, insluitend munisipaliteite, om rekords te bestuur om aanspreeklikheid en goeie bestuurtoesig te verbeter.</p> <p>Die Departement het ook verbintenis tot JDMA-belyning (DDM) getoon deur GOP-betrekkinge met plaaslike regering.</p> <p>Die Departement se geaffilieerde museums bied opvoedingsprogramme aan wat volhoubare gebruik van omgewingshulpbronne bevorder. Boonop skep Erfenis Wes-Kaap meganismes vir die integrasie van omgewings- en erfenisaangeleenthede in die ruimtelike en ontwikkelingsbeplanningsproses.</p>
<p>Prioriteit 6: Maatskaplike samehorigheid en veilige gemeenskappe</p>	<p>Die Departement bevorder konstitusionele waardes en nasionale simbole deur uitstallings, openbare programme, gemeenskapsgesprekke, opvoedkundige programme, bestuur van erfenishulpbronne, jeugontwikkeling, sport en ontspanning, en naskoolse programme.</p> <p>Erfenis Wes-Kaap, 'n provinsiale openbare entiteit gevestig ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, Wet 25 van 1999, is verantwoordelik vir die identifisering, beskerming, bewaring, bevordering en bestuur van erfenishulpbronne van waarde wat ons gedeelde waardes en identiteit weerspieël.</p>

MTSF-prioriteit	Departementele bydrae
	<p>Die Wes-Kaapse Geografiese Namekomitee moedig sosiale insluiting aan deur bewusmaking en steun vir die (her)benaming proses. Die proses word ondersteun deur sterk openbare deelnameprosesse.</p> <p>Die Wes-Kaapse Kultuurkommissie se doel is om kultuur te bevorder, bewaar en ontwikkel. Die programme wat die WKKK ondersteun is gerig op die bevordering en bewaring van kultuurpraktyke en streef daarna om waardering van en respek vir die diverse kulture binne die Wes-Kaap te skep.</p> <p>Deur die voorsiening van redigering, vertaling en tolkdienste, dra die Departement by tot sosiale insluiting/samehorigheid deur die verbetering van kommunikasie in die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, sowel as Suid- Afrikaanse Gebaretaal. Die Departement bevorder saam met die Wes-Kaapse Taalkomitee veeltaligheid, gemarginaliseerde inheemse tale en Suid-Afrikaanse Gebaretaal deur sy programme om bewustheid en gebruik van hierdie tale onder die inwoners van die Wes-Kaap te bevorder.</p> <p>Deur kuns en kultuur ontwikkeling- en bevorderingsprogramme verskaf die Departement geleenthede vir jeug, vroue, kinders en mense met beperkinge van diverse gemeenskappe om artistieke- en lewensvaardighede deur interaksie te bekom. Hierdie geleenthede vir die kwesbare en gemarginaliseerde bied platforms vir sosiale interaksie en dialoog, terwyl dit sosiale insluiting/samehorigheid onder gemeenskappe versterk. Gemeenskapkunssentrums skep veiligheidssentrums vir die samelewing terwyl hulle hul artistieke potensiaal ontsluit en uitbrei.</p> <p>Museums vier verskeie nasionale herdenkingsdae met uitreik- en openbare programme wat sosiale insluiting/samehorigheid bevorder. Uitstallings weerspieël toenemend voorheen verwaarloosde aspekte van plaaslike en kollektiewe Suid- Afrikaanse geskiedenis, wat bydra tot verdere sosiale insluiting/samehorigheid.</p> <p>Biblioteke dien as gemeenskapspilpunte wat sosiale insluiting bevorder en ondersteun.</p> <p>Ontspanning, MGO-programme, en Skoolsportaktiwiteite wat in verskeie munisipaliteite plaasvind, ondersteun positiewe sosiale, ontspanning- en sportinteraksie binne gemeenskappe.</p> <p>Sport het in vennootskap met die burgerlike samelewing voortgegaan om die ontwikkeling van sportfederasies, atlete, administrateurs en tegniese beamptes te ondersteun.</p> <p>Massadeelname in sport en ontspanning, en kuns en kultuur, dra by tot die bou van 'n gemene nasionale identiteit in 'n diverse, sosiaal samehorige gemeenskap, en die Departement ondersteun dit deur sy inisiatiewe.</p> <p>Die Witskrif vir Sport en Ontspanning (2012) beklemtoon die belangrikheid van sport in sy pogings om misdaad te bekamp. Die Sportontwikkelingsprogram sluit 'n gestruktureerde kurikulum en lesplanne in wat ook op lewensvaardighede fokus. Sport sal deel vorm van die proses</p>

MTSF-prioriteit	Departementele bydrae
	<p>waar ons gaan bydra tot die Veiligheidsplan van die Wes-Kaap Regering deur die voorsiening van sportverwante aktiwiteite in die onderskeie gemeenskappe, soos voorgeskryf deur die Kabinet.</p> <p>Die MGO-program sluit 'n gestruktureerde kurrikulum en lesplanne in wat ook op lewensvaardighede-ontwikkeling fokus.</p> <p>Skoolgaande leerders neem deel aan naskoolse aktiwiteite by skoolgebaseerde MGO-sentrums en Buurskoolsentrums, waardeur 'n veilige ruimte en omgewing vir deelname aan pretgevolde aktiwiteite, speel, ontspanning, sport, kuns, kultuur, sowel as akademiese aktiwiteite geskep word.</p>
Prioriteit 7: 'n Beter Afrika en wêreld	<p>Ter ondersteuning van streek- en kontinentale integrasie, bevorder die Departement se Afrika Maand- program Afrika-trots om sosiale insluiting te steun en xenophobia te elimineer. Daar is ook ondersteuning vir die Nasionale Federasies om kontinentale deelname te verbeter. "Die Jaar van Voeding" was die Afrikadag-tema vir 2022; die doel was om op wanvoeding en voedselonsekerheid in die Afrika-vasteland te fokus.</p>

Gedurende 2022/23, het die Departement as volg tot die Provinsiale Visie-Geïnspireerde Prioriteite (VIP'e) en strategiese temas bygedra:

Strategiese prioriteitsarea	Departementele bydrae vir 2022-2023
Groei en werkseleenthede	<ul style="list-style-type: none"> • Befondsing van openbare biblioteekpersoneel en skep van werkseleenthede deur opgradering en bou van nuwe biblioteke. • YearBeyond skep eerste werkseleenthede vir werklose jeug en paaie na werk of studie bied. • Werkseleenthede deur UOWP. Werkseleenthede in die kreatiewe industrieë: teaterproduksies, toneelfeeste, gebeurtenisbestuur, handwerkontwikkeling en kleinhandel. Virtuele programme is implementeer waar moontlik as gevolg van die pandemie. • Kuns en Kultuur befondsingprogramme bied ondersteuning aan gevestigde en intermediêre kunsorganisasies wat werk skep en opleiding verskaf vir kunspraktisyns, sport, erfenis- en argeologiese- en kultuurtoerisme. • Sportbefondsing bied steun aan gevestigde distriksportfederasies, die Wes-Kaapse federasies, die distriksportrade, die Wes-Kaapse Provinsiale Sportfederasie en relevante belanghebbers vir die ontwikkeling en bevordering van sport in die provinsie. • Ontspanning, sport, kuns en kultuur werkseleenthede • Naskoolse programme – sluiting van die geleentheidsgaping • Die ontwikkeling van die ontspanning en sportindustrie, wat van nature arbeidsintensief is, deur sportontwikkelingsprogramme (Ontspanning, MGO-program, Skolesport) wat aanleiding gee tot werkseleenthede en sakeleenthede binne gemeenskappe. • Woonbuurt Ontwikkelingsprogramme • Gedeelde fasiliteite
Bemagtiging van mense	<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteke – voortdurende bevordering van 'n kultuur van lees en lewenslange leer

Strategiese prioriteitsarea	Departementele bydrae vir 2022-2023
	<ul style="list-style-type: none"> • Die Landelike Biblioteek Konnektiwiteitsprojek bied gratis internet toegang om aanlyn werksaansoeke moontlik te maak, aanlyn leer, e-leer portale, ens. • YearBeyond graad 3- en 4- geletterdheid en gesyferdheid inhaalprogramme • Betrek van risiko-jeug in NSP • Jeugdiens, YearBeyond, skep eerste werksgeleenthede vir werkloses tussen 18 – 25 jaar. • Toegang tot argief inligting vir navorsers en studente • Leeskamer in Argief vir openbare toegang tot kennis en vaardighede • Opleiding verskaf vir UOWP-begunstigdes • Voorsiening van ruimte vir indiensopleiding • Voorsiening van spasio vir PAY-interns • Aanbied van aanlyn Rekordbestuur, Elektroniese Rekordbestuur en Registrasieklerk kursusse om mense te bemagtig • Voorsiening van opleidingsgeleenthede aan ander belanghebbendes • Taal- en kulturele insluiting bv. bevorder die gebruik van inheemse tale met histories verminderde status. Vertaling van ten minste een sportkodereëlboek in isiXhosa. • Voorsiening van taal ondersteuningsdienste en die bevordering van die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, insluitend Suid-Afrikaanse Gebaretaal. • Ontspanningsprogramme (VKO, spilpunt aktiwiteite) • Sportaktiwiteite en projekte bied geleenthede vir groei en werksgeleenthede. • MGO-en Buurskoolprogramme • Uitvoerende Kunsontwikkeling - kapasiteitsbou • Taal- en kulturele insluiting bv. bevorder die gebruik van inheemse tale met histories verminderde status. Vertaling van ten minste een sportkodereëlboek in isiXhosa. • Gedeelde fasiliteite • Ontwikkeling van uitvoerende kunste • Skoolsporprogramme (Kode-ontwikkeling, Atletontwikkeling, Afrigterontwikkeling) • Die Woonbuurt Ontwikkelingsprogram • Die voorsiening van kuns- en kultuuraktiwiteite lê die grondslag vir kunstenaars en kulturele uitdrukking, die bevordering van empatie wat verdraagsaamheid, aanvaarding en sosiale insluiting bevorder. • Die ondersteun van kuns- en kultuuraktiwiteite bevorder die ontwikkeling van regionale kultuuridentiteite en die behoud van tradisionele kunsvorme. • Blootstelling aan kunsvaardigheidontwikkeling bied die geleentheid tot ontwikkeling van lewensvaardighede vir jeugdige en dra by tot geleenthede in die kreatiewe industrieë. • Voorsiening van opleidingsgeleenthede aan opkomende kunstenaars. • NSP teiken risiko-jeug • Jeugdiensprogram
obiliteit en ruimtelike transformasie	<ul style="list-style-type: none"> • Die Departement is in elke dorp in die Provinsie teenwoordig, byvoorbeeld in die vorm van biblioteke, museums, of sportkantore. • Sosiale infrastruktuur, bv biblioteke sportfasiliteite, museums, sportkantore, ens. • Ruimtelike transformasie van die erfenislandskap deur ondersteuning van

Strategiese prioriteitsarea	Departementele bydrae vir 2022-2023
	<p>die werk van die Erfenis Wes-Kaap entiteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuurfasiliteite en gemeenskapsentrums verskaf aan gemeenskappe en burgerlike organisasies 'n veilige ruimte vir aktiwiteite wat sosiale transformasie ondersteun. • Sportontwikkelingsentra (Ontspanning, MGO en Buurtskoolsentra) in elke distriksmunisipaliteit en meeste dorpe in die Provinsie. • Distriksportakademies is in al ses van die distrikte binne die Wes-Kaap beskikbaar, ondersteun deur die onderskeie munisipaliteite. • Besikbaarheid van fasiliteite word in vennootskap met alle munisipaliteite in die Provinsie gefasiliteer tot voordeel van gemeenskappe. Dit vorm deel van dienslewering vir sport en ontspanning.
<p>veilige en samehorige gemeenskappe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare biblioteke bied 'n veilige ruimte vir kinders na skool en vir gemeenskapslede. • Voorsiening van ontspanning, sport, kuns- en kultuurgeleentede vir gemeenskappe as deel van die skep van alternatiewe platforms om samehorigheid te bou. • Versekering van 'n inklusiewe argiefdiens met inligting wat oop en toeganklik is vir alle kliënte. • Mense kan leer oor wie hulle is, hul genealogiese inligting, historiese gebeure, boedeldokumente (testamente, doodsberigte) huwelike, geboorte- en doodsregisters en het dus 'n beter begrip van waar hulle hulle behoort. • Kunsontwikkelingsprogramme verskaf veiliger en konstruktiewe aktiwiteite vir jeugdiges, alternatiewe tot destruktiewe gedrag, platforms verskaf veilige ruimtes vir gemeenskappe om in deel te neem. Kunsontwikkeling en -bevordering aktiwiteite is virtueel en hibried aangebied. • Voorsiening van toegang bied tot rekords van vorige ongeregtighede en skending van menseregte om genesing, geregtigheid en rekonsiliasie te bevorder. • Verbintenisse deur sport en burgerlike gemeenskappe om sosiale samehorigheid en nasiebou te bevorder. • Vennootskappe met susterdepartemente sal gebou word om gemeenskappe te baat en veiliger ruimtes vir sport en ontspanning en gemeenskapsontwikkeling te skep. • Bou sosiale samehorigheid deur sport en ontspanning. • Teiken jeug in gevaar om riskante gedrag te verminder. • Die gebruik van skole as veilige ruimtes vir skoolgebaseerde gemeenskappe na skoolure, (bv Ontspanningsentrums, MGO-sentrums en Buurtskoolsentrums en gedeelde fasiliteite). • Betrokkenheid in die Buurtontwikkelingprogram
<p>innovasie en kultuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikneem van meer elektroniese hulpbronne in biblioteke • Openbare-private vennootskapsmodelle van dienslewering in beide jeugdienste en sportontwikkeling • Ontwikkeling van norme en standaarde vir die jeugdiens • Die bou van 'n kultuur van responsiewe regering in al ons dienste • Bou van 'n kultuur van lees deur ons biblioteke, jeugdienste, argiewe en museums • Digitalisering van argiefrekords • Aanlyn uitstallings en uitreikprogramme • Versterking van Elektroniese Rekordbestuursprogramme wat verantwoordelik is vir die effektiewe en sistematiese kontrole van die

Strategiese prioriteitsarea	Departementele bydrae vir 2022-2023
	<p>skep, ontvangs, onderhoud, gebruik en toestand van elektroniese rekords, insluitend die proses van vasvang en behoud van bewyse van en inligting oor besigheidsaktiwiteite en transaksies.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanlyn reserveringsstelsel vir kultuurfasiliteite • Aanlyn reservering om registrasieklerk-, rekordbestuur- en elektroniese rekordbestuur kursusse by te woon • Aanlyn registrasieklerk kursus • Voortgesette gebruik van AtoM vir rangskikking en beskrywing van argiefrekords. • Implementering van omvattende ontplooiing van die Ondernemingsinhoudsbestuursprogram (OIB) na geselekteerde departemente en volgehoue stelselondersteuning vir alle departemente • Provinsiale Mondelinge Geskiedenis-databasis wat alle mondelinge geskiedenisprojekte wat in die Wes-Kaap gedoen is, sal opteken. Implementering van aanlyn inspeksie opnames vir die Wes-Kaapse Argief en Rekorddiens kliëntekantore. • Bevorder die funksionaliteite voorsien deur die Onderneming Inhoudsbestuur (OIB) program om besighede te help om beter beheer oor dokumente- en rekordbestuur te bereik. • Aanlyn reserveringsstelsel vir kultuurfasiliteite • Aanlyn reservering om registrasieklerk-, rekordbestuur- en elektroniese rekordbestuurkursusse by te woon • Aanlyn registrasieklerkkursus • Implementering van AtoM • Provinsiale Mondelinge Geskiedenis databasis wat alle mondelinge geskiedenisprojekte wat in die Wes-Kaap gedoen is, sal opteken. Implementering van aanlyn inspeksie opnames vir die Wes-Kaapse Argief en Rekorddiens kliëntekantore. • Onderneming Inhoudsbestuur • Bevorder die funksionaliteite voorsien deur die Onderneming Inhoudsbestuur (OIB) program om besighede te help om beter beheer oor dokumente- en rekordbestuur te bereik. • Die innoverende finansieringsmodel is ons sosiale franchise model wat 'n gedeelde koste model tussen WKR, skenkers en implementerende NROs verskaf. • Die Buurtontwikkelingsprogram • Gedeelde-fasiliteit benadering om skoolgaande leerders en die skoolgebaseerde gemeenskap toegang te bied tot 'n kwaliteit ontspanning, sport, kuns- en kultuurfasiliteit. • Aanlyn sportbefondsing aansoekstelsel is ontwikkel vir sportfederasies

4. Prestasie-inligting per program

4.1. Program 1: Administrasie

Doel

Om algemene finansiële en strategiese bestuurs- en administratiewe ondersteuning aan die Departement van Kultuursake en Sport te lewer.

Subprogram

Subprogram 1.1: Kantoor van die LUR

Om administratiewe, kliënteskakelings- en ondersteuningsdienste aan die Minister van Kultuursake en Sport te lewer.

Subprogram 1.2: Finansiële Bestuursdienste

Om 'n algemene ondersteuningsdiens vir finansiële bestuur aan DKES te lewer, met inbegrip van finansiële bestuursdienste aan die drie openbare entiteite wat aan die Minister van Kultuursake en Sport rapporteer.

Subprogram 1.3: Bestuursdienste

Om 'n administratiewe ondersteuningsfunksie aan die Departementshoof te lewer deur 'n doeltreffende kommunikasiediens en strategiese en bedryfsondersteuningsdiens te verskaf, met inbegrip van 'n monitering- en evalueringdiens, die implementering van inisiatiewe vir diensleweringverbetering, doeltreffende kliënteverhoudings, of doeltreffende bestuur van intra-/interregeringsbetrekkinge, en beperkte voorsiening vir instandhoudings- en akkommodasiebehoeftes te maak.

Bydrae tot instiusionele uitkomst

Program 1 ondersteun al drie die Departement se uitkomst.

Strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwyser, beplande teikens en werklike prestasies

Die Finansiële Bestuursplan dien as 'n meganisme om eksterne en interne ouditbevindings te monitor. Die beheeromgewing is deur die implementering van die plan aansienlik verbeter. Dit het die intensiewe monitering en opvolg van die bevindings op 'n kwartaalbasis behels. Alle aanbevelings is vir die verslagtydperk geïmplementeer.

Die verantwoordelikhede van Subprogram 1.3: Bestuursdienste behels onder meer die implementering van Batho Pele-inisiatiewe binne die Departement, monitering en evaluering van die Departement se prestasie, en beplanning vir die Departement se behoeftes ten opsigte van onroerende bates. Alle aanwysers is bereik, wat insluit die ontwikkeling en goedkeuring van 'n terreinspesifieke handves en 'n jaarverslag aan landsburgers, sowel as kwartaalprestasiemoniteringsverslae, die voltooiing van 'n evaluering en 'n gebruikersbatesbestuursplan.

Die strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies word in die tabelle hierna aangebied.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

PROGRAM 1: ADMINISTRASIE									
Uitkoms	Uitset	Nr.	Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
Subprogram 1.2: Finansiële Bestuursdienste									
Alles	Jaarlikse verbeteringsplan vir finansiële bestuur (FBIP)	1.2.1	Getal planne implementeer om oudituitkomste te verbeter en vermindering van ouditbevindings soos uitgelig deur die Ouditeur-Generaal en Interne Ouditeur ter bereiking van diensuitnemendheid	1	1	1	1	-	-
Alles	Oudit aanbevelings geïmplementeer	1.2.2	Persentasie van aanbevelings van Interne Oudit geïmplementeer	97%	100%	100%	90%	-10%	Twee bestuursaksieplanne wat opgevolg is, is nie teen die ooreengekome implementeringsdatum voltooi nie omdat verdere betrokkenheid nodig was.
Subprogram 1.3: Bestuursdienste									
Alles	Diensleweringsverslag(-e) en/of handves(-te)/goedgekeurde voorlegging	1.3.1	Getal Batho Pele-diensleweringsverbeteringsdokumente opgestel	2	2	2	2	-	-
Alles	Evaluasie	1.3.2	Getal evaluerings gedoen (monitering- en evalueringsverwant)	1	1	1	1	-	-

PROGRAM 1: ADMINISTRASIE

Uitkoms	Uitset	Nr.	Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
Alles	Kwartaallike prestasiemoniteringsverslae	1.3.3	Getal kwartaallike prestasiemoniteringsverslae saamgestel	4	4	4	4	-	-
Alles	GBBP	1.3.4	Getal GBBP'e ingedien	1	1	1	1	-	-
Alles	Departementele Sakekontinuiteitsplan	1.3.5	Departementele Sakekontinuiteitsplan word jaarliks hersien en aangepas soos benodig	1	1	1	1	-	-
Alles I	PERSAL-verslag	1.3.6	Getal interns in die Premier se Bevordering van die Jeug-program (PAY)	32	32	28	28	-	-
Alles	Kommunikasieplan	1.3.7	Goedgekeurde Departementele Kommunikasieplan	1	1	1	1	-	-

Strategie om areas van onderprestasie die hoof te bied

Die opstel van realistiese implementeringstydraamwerke sal toelaat dat die nodige bestuursverbintenisse plaasvind.

Prestasie vergeleke met gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers vir sektore met samelopende funksies

Daar was geen gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers vir Program 1 nie.

Koppeling van prestasie aan begroting

Besteding per subprogram vir Program 1: Administrasie was soos volg:

Subprogram	2022/23			2021/22		
	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000
Kantoor van die LUR	8 682	8 674	8	8 919	8 919	-
Finansiële Bestuursdienste	34 139	34 139	-	34 253	33 969	284
Bestuursdienste	26 139	26 138	1	22 174	22 174	-
Totaal	68 960	68 951	9	65 346	65 062	284

4.2. Program 2: Kultuursake

Doel

Om kuns-, kultuur-, erfenis- en taalverwante dienste aan die inwoners van die Wes-Kaap te lewer.

Subprogramme

Subprogram 2.1: Bestuur

Om strategiese bestuursteun aan Kultuursake te verskaf.

Subprogram 2.2: Kuns en Kultuur

Om die ontwikkeling, bewaring en bevordering van kuns en kultuur in die Wes-Kaap te fasiliteer deur middel van die skep van doeltreffende en lewenskragtige funksionerende kuns- en kultuurstrukture, -aktiwiteite en -omgewings, en om die Wes-Kaapse Kultuurkommissie met die uitvoering van sy wetgewende mandaat by te staan en te ondersteun.

Subprogram 2.3: Museumdiens

Om die transformasie van die Wes-Kaap se erfenis te versnel deur verskeie dienste te lewer omdat erfenis van die provinsie deur middel van die geaffilieerde museumdiens en geaffilieerde erfenis instellings te bewaar, ontwikkel en te bevorder.

Subprogram 2.4: Erfenishulpbronbestuursdiens

Om Erfenis Wes-Kaap by te staan en te ondersteun, om belangrike erfenishulpbronne te beskerm, bewaar, bestuur en bevorder ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, Wet 49 van 1999; om prosesse te fasiliteer met betrekking tot wêrelderfeniskwessies in die Wes-Kaap ingevolge die Wet op Wêrelderfeniskonvensie, 1999; om prosesse te fasiliteer vir die standaardisering of veranderinge, waar nodig, van geografiese name in die Wes-Kaap deur die implementering op provinsiale vlak van die mandate van die Wet op die Raad van Suid-Afrikaanse Geografiese Name, Wet 118 van 1998.

Subprogram 2.5: Taaldienste

Om veeltaligheid in die Wes-Kaap te bevorder om dienslewering en toeganklikheid te verbeter; om die voorheen gemarginaliseerde inheemse tale aktief te ontwikkel; om die implementering en monitering van die Wes-Kaapse Taalbeleid te fasiliteer; en om administratiewe steun aan die Wes-Kaapse Taalkomitee met die uitvoering van sy wetgewende mandaat te verleen.

Bydrae tot strategiese uitkomst

Die program dra by tot die Strategiese Uitkoms 1 deur toegang en geleenthede te bied vir deelname aan die kuns-, kultuur- en erfenissektore, deur ekonomiese groei en veilige en samehorige gemeenskappe te ondersteun.

Strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

In 2022/23 het die Departement voortgegaan om taalondersteuning te bied in die vorm van redigerings-, vertaling- en tolkingsdienste in die drie amptelike tale van die Wes-Kaap en Suid-Afrikaanse Gebaretaal te verskaf. Medwerking met tersiêre instellings is uitgebrei. Die Departement het ook voortgegaan om die Wes-Kaapse Taalbeleid te ondersteun deur middel van 'n oordragbetaling aan die Wes-Kaapse Taalkomitee, 'n Bylae 3C-openbare entiteit wat ingevolge die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (Wet 1 van 1999) gevestig is.

Die Departement ondersteun steeds die wetlik gemagtigde werk van die provinsiale erfenishulpbronowerheid, Erfenis Wes-Kaap, deur 'n jaarlikse oordragbetaling en die voorsiening van personeel vanuit MHBD om die werk van die entiteit te onderneem. Die Direkoraat: Museums, Erfenis- en Geografiese Namedienste verleen hulp met intervensies wat bydra tot die Wes-Kaapse Provinsie se tak van die Weerstand en Bevrydingserfenisroete as deel van die nasionale projek om só 'n roete daar te stel.

Die Kunsontwikkelingsprogram, onderskraag deur wetgewende mandate en strategiese doelwitte, het 'n kunsontwikkelingsprogram ontwerp wat op drie pilare, naamlik die identifisering, ontwikkeling en bevordering van talent, berus. Deur middel van drama, dans, musiek, literêre kuns en handwerkontwikkeling is die eenheid van voorneme om opleidingsprogramme te implementeer wat daarop gaan fokus om die artistieke vaardighede van die jeug in landelike distrikte te ontwikkel. Die opleidingsprojekte sal kulmineer in 'n tentoonstelling van uitvoerings deur middel van feeste en uitstallings. Die kunsontwikkelingsprogram streef daarna om sy vennootskappe met organisasies in die openbare en privaatsektor te versterk, waarby die burgerlike samelewing ingesluit is.

Die Departement het voortgegaan om finansiële bystand aan die kunste te bied deur middel van oordragte aan kunsorganisasies, individue en maatskappye en die fasilitering van samewerkende inisiatiewe wat die bevordering, ontwikkeling en bewaring van kuns en kultuur binne gemeenskappe ondersteun. Die Departement bied administratiewe ondersteuning aan die Wes-Kaapse Kultuurkommissie ter uitvoering van sy wetgewende mandaat wat die ondersteuning van kultuurrade en die instandhouding van sewe kultuurfasiliteite binne die Provinsie behels.

Bestuur

Die UOWP het 431 werksgeleenthede geskep in areas van instandhouding van geboue, uitvoerende kunste en administrasie, erfenis, museums, biblioteke en argiewe.

Kultuursake-toekennings

Die Departement het sy 20ste Kultuursake-toekennings in Oktober 2022 aangebied. Aansienlike bydraes van individue en organisasies tot die kuns-, kultuur-, taal-, biblioteke-, argiewe-, erfenis- en museumsektor is met 'n toekenning vereer. Vir die eerste keer was 'n dowe seremoniemeester mede-gasheer van hierdie geleentheid, wat veral die Departement se verbintenis tot maatskaplike inklusiwiteit beklemtoon.

Kuns en kultuur

Jaarlikse befondsingsprogram

Die kunste is 'n bate wat lei tot innovasie terwyl hindernisse afgebreek word, diverse stemme bemagtig word, en menslike verbindings verstaan en bevorder word. Wanneer die kunste in die struktuur van 'n gemeenskap verweef, help dit om nuwe talent te lok en kan dit die ekonomie laat groei. Almal trek voordeel uit die kunste, daarom is daar 'n behoefte om die kunste te ondersteun om die kuns- en kultuursektor te vernuwe, te herbedink en te transformeer.

Die Departement, het die afgelope jaar voortgegaan om via die Jaarlikse Befondsingsproses met bedryfsvennote te werk en projekte te ondersteun wat professionele paaie vir jong kreatiewe individue ontwikkel en sodoende werk- en opleidingsgeleenthede in onder meer die rolprent- en groot gebeurtenissektore geskep het. Inisiatiewe wat ondersteun is, sluit in die "Magic in Communities"-projek van die College of Magic wat aangetoon het dat 689 jeugdige in die oorsigjaar opgelei is. Afgestudeerdes van die kollege was beide plaaslik en internasionaal suksesvol in die wêreld van kulturele vermaak, en sluit onder andere Olwethu Dyantyi, Conrad Koch, Riad Moosa, Nkumbuzo Nkonyana, Mawonga Gayiya en Jenna Bass in om 'n paar te noem. Zip Zap-sirkus het verlede jaar deur Frankryk getoer en in Parys opgetree saam met 'n rolverdeling van plaaslike kunstenaars wat by die sirkusskool opgelei is, en Magnet Theatre wat gehore so jonk as drie jaar oud bekendgestel het aan hul eerste teaterervaring by die teater as deel van hul uitreikprogram. Die Departement het ook die "Beyond Busking Development" Program van die Kaapstad Kunstefees ondersteun, waar een van die deelnemers van Khayelitsha tot die internasionale verhoog deurgedring het aangesien sy 'n ses maande werkgeleentheid in Spanje aangebied is.

Die Departement het 107 organisasies, individue en maatskappye met oordragbetalings ondersteun om hul programme en aktiwiteite regoor die provinsie te implementeer. Die Departement moedig samewerking tussen organisasies en programme aan, aangesien dit voorsiening maak vir kreatiewe ervarings en mede-skepping van kunswerke. Kunstenaars is kreatief en kreatiwiteit is generatief, aanpasbaar en skep nuwe moontlikhede. Dit is nie gekoppel aan een bedryf of vorm van praktyk nie en het ondersteuning nodig om te floreer.

Inisiasie

Sedert die afvaardiging van die Wet op Gebruiklike Inisiasie, Wet 2 van 2021, is die Wes-Kaapse Provinsiale Inisiasiekoördineringskomitee (WKPIKK) vir sy tweede termyn op 1 Julie 2022 deur die Premier aangestel. Die ampstermyn vir die WKPIKK is vyf jaar en sy kernfunksie is om die wet te implementeer en algehele nakoming te verseker.

'n Skakeling met 19 munisipaliteite waar inisiasie beoefen word, is op 29 April 2022 gehou om te besin oor hul rol en verantwoordelikhede kragtens die Wet.

Gedurende die oorsigtydperk het 1 650 ingewydes dié kulturele deurgangsrute ondergaan. Die Departement het opleiding en ondersteuning aan die kulturele praktisyns verskaf sodat 'n veilige deurgangsrute verseker word. Die Departement sal voortgaan om die praktyk in die Provinsie te ondersteun om die behoud en volhoubaarheid daarvan, en die veiligheid van ingewydes verseker te verseker.

Kunsontwikkeling- en bevordering

Kapasiteitsbou en opleiding in die kunste is een van die kernmandate van die Departement om ontwikkeling en die volhoubaarheid van die kunsteomgewing te verseker. Dit is ook 'n

fundamentele deel van die skep van 'n gesonde nasie, gemeenskapsamehorigheid, die skep van geleenthede en van 'n alternatiewe toekoms.

Die fundamentele rol van kunste het oor die jare belangriker geword, gegewe die hoë vlakke van geweld in die samelewing wat lei tot die voorkoms van posttraumatiese stresversteuring, depressie, dwelmmisbruik en ander geestesgesondheidsuitdagings, veral by jongmense. Deur die kunste fokus ons daarop om die jeug van betekenisvolle platforms te voorsien om hul passie en potensiaal te vind en te ontsluit.

Die program vir gemeenskapkuns wat deur die Departement in samewerking met die nasionale Departement van Sport, Kuns en Kultuur (DSKK) geïmplementeer is, het 20 gemeenskapkunssentrums oor die provinsie gelok. Die Departement gaan voort om gemeenskapkuns te laat groei deur op kunssentrums te fokus as 'n instrument vir persoonlike en gemeenskaps groei. Boonop bied hierdie program steeds broodnodige kapasiteitsbou en opleiding.

Twintig bestuurders van die kunssentrums het gedurende die oorsigjaar 'n kursus by die Nagraadse Bestuurskool aan die Universiteit van Stellenbosch voltooi, wat deur die Sustaining Theatre and Dance (STAND) Foundation gefasiliteer is. Hulle is met kunsbestuursvaardighede bekwaam om hul bydrae tot die kunste te verdiep. Die kursus het ses maande geduur, en is gevolg deur 'n Gemeenskapkunssentrums Indaba wat van 22-24 Maart 2023 by die Kunstekaap gehou is. Die Indaba het 'n platform geskep vir gegradueerdes en ander praktisyns in gemeenskapkuns om betrokke te raak by beleid en strategieë ter verbetering van die sektor.

'n Handleiding vir gemeenskapkunssentrums is ook by die Indaba bekendgestel. Dit dien as 'n kapasiteitsbou-instrument vir gemeenskapkunssentrums. Die handleiding bestaan uit 'n reeks van ses volumes wat deel is van die WKR-plan vir gemeenskapkunssentrums waarin die volgende onderwerpe gedek word: Volume 1 - Inleiding tot gemeenskapkunssentrums; Volume 2 - Bestuur, instandhouding en personeel; Volume 3 - Bemaking en publisiteit; Deel 4 - Op pad na volhoubaarheid: Fondsinzameling en inkomsteskepping; Volume 5 - Finansiële bestuur; en Volume 6 - Projekbestuur en programmering.

Musiek speel 'n deurslaggewende rol in die totale ontwikkeling van 'n individu (verstand, liggaam en gees). Die Departement se musiekontwikkelingsprogram bemagtig steeds kunstenaars in alle sferes van die musiekdissipline soos uitvoering, musiekbesigheid en die kreatiewe industrieë. Werksessies oor Intellektuele Eienskappe vir KMO's is in Oktober 2022 in vennootskap met die Departement van Kleinsakeontwikkeling gehou. Die doel van die werksessies was om besigheidsontwikkelingsvaardighede en intellektuele eiendoms kennis oor te dra. Hierdie werksessies het in drie distrikte plaasgevind (Tuinroete - Knysna, Kaapse Wynland - Worcester en Kaapse Metro - Philippi). Hierdie verbintenisse het begrip onder kreatiewe mense gestimuleer om nie net op musiekuitvoering te fokus nie, maar om te sien dat hulle 'n direkte bydrae tot die ekonomie as klein- en medium-ondernemings lewer.

Die dramafees-inisiatief is in sy dertiende jaar van implementering en het weereens 51 produksies gelok. Die program het deelnemers uit die Tuinroete, Kaapse Wynlande en Overberg-distrikte gelok.

Die jeug binne hierdie program is opgelei in draaiboekskryf, verhoog- en rekwisietbestuur, tegniese vaardighede in klank en lig, regie en karakterontwikkeling. Vyftig persent van die totale kohort was eerste inskrywings in gemeenskapsteater en -opvoering. Op 25 Februarie

2023 het die jeugdige binne die program aan die dramafees-eindstryd by die Baxter-teater deelgeneem om meer jeugdige die geleentheid te bied om op 'n professionele platform op te tree.

Die weners van die fees is op 25 Maart 2023 'n geleentheid gebied om by die Zabalaza-teaterfees op te tree. Die weners van die vorige boekjaar het ook 'n vertoning by die Suidoosterfees aangebied. Drie dramaprogramdeelnemers het 'n oudisie afgelê en sal aan 'n komedieprogram (OumaSarie) op eTV Plus deelneem.

Deur middel van die literêre kunsprogram poog die Departement om boodskappe van hoop en nasiebou deur middel van die gesproke en geskrewe woord oor te dra. Dit dien as 'n hulpmiddel om gemeenskappe te verbind, te bou, te inspireer, uit te daag en te laat herleef. Die Departement het in Augustus 2022 'n Vrouemaandprogram in samewerking met Stellenbosch Munisipaliteit aangebied wat op senior burgers fokus, deur storievertelling te gebruik om die literêre kunste te bevorder, te bewaar en bewustheid te skep.

Ter bevordering en bewaring van rieldans as 'n inheemse kunsvorm het die Departement vanaf 19 tot 23 Desember 2022 'n danskamp en samewerking by Okkie Jooste-kultuurfasiliteit, Stellenbosch aangebied. Hierdie program het jeugdige van Sentraal-Karoo, die Kaapse Wynlande, Tuinroete en Kaapse Metro gelok. Die doel van die projek was om rieldans gewild te maak deur hip-hop, kontemporêre, Gqom, tradisionele dansvorme en dromme as sy platform te gebruik.

Museums, Erfenishulpbronbestuur en Geografiese namediens

Die nuwe ouditmodel wat in die Wysigingswet op Museumordonnansie, No. 2 van 2021 aanvaar is, het toegelaat dat die Provinsie-gesteunde Museums vir die 2021/22-jaar deur professionele geakkrediteerde ouditeure buiten die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika geoudit word.

Museums in die Wes-Kaap het 'n terugkeer van besoekers na die museums begin sien en 'n geleidelike toename in inkomste deur toegangsgelde. Museums het egter programme in die virtuele ruimte voortgesit om toeganklike, aanlyn uitstallings en geleenthede op 'n vasgestelde tyd vir die publiek aan te bied. Museums het goed aangepas by die geleidelike opening van die samelewing deur verantwoordelike sosiale interaksie-geleenthede soos uitstallingsbekendstellings en opvoedkundige programme te verskaf om die algehele welstand van mense in die Wes-Kaap te bevorder. Dit het 'n ondersteunende en koesterende samelewing bevorder om maatskaplike kohesie en insluiting te versterk, wat deur inperkingsmaatreëls geraak is.

Museumnavorsing en -uitstallingsdienste ondersteun geaffilieerde museums met 'n reisende uitstallingsdiens sowel as langtermynuitstallings. Die volgende uitstallings is gedurende die boekjaar voltooi:

- Varswaterbron by die Bartholomeu Dias Museum
- Plaaslike geskiedenis-intervensie by die Drostdy Museum, Swellendam
- Digitale Kaapstad, 'n Digitale platform vir die Kaapstad Museum
- Baniere vir 27 for Freedom Race
- Kaapstad Museum-geheuesentrum

- Foodways of the Western Cape
- Peninsula Kraamhospitaal by die Kaapstad Museum-geheuesentrum

'n Navorsings- en konsultasieprojek vir die ontwikkeling van 'n nuwe besoekerservaring is vir die Bartholomeu Dias Museum voltooi.

Voorts het die Museumdiens in samewerking met 32 geaffilieerde museums regoor die Wes-Kaap museologiese ondersteuning, versamelingsbestuurskundigheid, opvoedkundige programme en uitstillingsontwikkeling in 2022/23 voorsien. Daarbenewens het die Museumdiens gedurende 2022/23 jaarlikse subsidies aan 19 Provinsie-ondersteunde Museums en hulptoelae aan vyf plaaslike museums betaal om te verseker dat hierdie museums oor die nodige bedryfshulpbronne beskik om die publiek te dien.

Opleiding en kennisdeling binne die museum-omgewing het in 2022/23 voortgegaan en is aangehelp deur nuwe vaardighede en tegnologieë wat gedurende die vorige boekjaar bekom is. Die Museumdiens het vanaf 1 tot 4 November 2022 'n Jaarlikse Museumsimposium met geaffilieerde museumbestuurders aangebied om die herposisionering en herstel van museums ná Covid 19 te bespreek. Die werksessie het opleiding verskaf aan geaffilieerde museumbestuurders wat ook sake van belang met die Departement bespreek het. Die herlewering van geaffilieerde museumtentoonstellings en uitstillings het in 2022/23 voortgegaan.

Binne die erfenissektor het die Departement voortgegaan om sy entiteit EWK deur middel van 'n jaarlikse oordragbetaling te ondersteun.

Verder gaan die Departement voort om sy ondersteuning te bied aan die RLHR, 'n deurlopende nasionale projek van die nasionale Departement van Sport, Kuns en Kultuur, wat die bekendstelling en bevordering van 27 terreine of nodusse van belang behels wat verband hou met die land se weerstand- en bevrydingserfenis. Die drie terreine in die Wes-Kaap is die "Robben Island Prison Landscape"; "Tussen die Riviere: Herdenking van die vroeë nalatenskap van weerstand deur die inheemse inwoners van Suid-Afrika"; en die "Pad na vryheid: Terreine wat verband hou met Nelson Mandela se tog na vryheid op 11 Februarie 1990", en sluit die ingang/uitgang van die Drakenstein korrektiewe fasiliteit; die Madiba-huis by die Drakenstein korrektiewe fasiliteit; en die Stadsaal en Groot Parade in Kaapstad. Na die afhandeling van die uitvoerbaarheidstudie, is Iziko Museum met die bestuur van Madiba Huis toevertrou.

Taaldienste

Die hooffokus van die Departement se taalkomponent is om vertaal-, tolk- en redigering/proefleesdienste aan WKR-departemente te bied. Die Departement het sy beplande teiken vir taalondersteuningsdienste in die drie amptelike tale en Suid-Afrikaanse Gebaretaal in die oorsigjaar oorskry. Dit was hoofsaaklik as gevolg van die verhoogde aanvraag vir taaldienste van provinsiale departemente ten einde met die mense van die Wes-Kaap te skakel. Derhalwe is die beplande teiken van 448 oorskry, wat tot 'n finale uitset van 664 gelei het.

Die Departement het befondsing verskaf vir die Drietalige Woordeboek in Kaaps/Afrikaans/Engels wat deel uitmaak van die projek vir Kaaps wat deur die Sentrum vir Veeltaligheid en Diversiteitsnavorsing by die Universiteit van Wes-Kaapland en die Heal the Hood-projek 'n nieregerings-gemeenskapsorganisasie, van stapel gestuur is. Die Drietalige Woordeboek van Kaaps is die Eerste van sy soort en is 'n beskrywende versameling wat tot

ontwikkeling van die Eerste woordeboek van Kaaps sal lei. Tot op hede het die leksikografiespan tekste saamgestel komende van 'n verskeidenheid databronne soos uitgewers, biblioteke, draaiboekskrywers, hiphop-kunstenaars, komediante en blogsrywers. Die projek is tans in sy finale fase van beskrywing en ontleding van die woorde wat in die woordeboek ingesluit word. Die redaksie sal eersdaags begin met sy interne hersiening van die klassifikasie van woorde in Kaapse en definisies daarvan, met inbegrip van voorbeelde en vertalings van Kaaps na Standaardafrikaans en Standaardengels met die oog op publikasie in 2024.

Die Departement het 'n Jeugdag-geleentheid op 16 Junie 2022 in samewerking met die WKTK en Iziko Museums van Suid-Afrika aangebied. Die geleentheid het die jeug gevier onder die tema "Bevordering van volhoubare lewensbestaan en veerkragtigheid van jongmense vir 'n beter toekoms". Jongmense van Scalabrini Lawrence Huis, Dewandre Fritz Foundation, leerlinge en onderwysers van die Noluthando Skool vir Dowes in Khayelitsha, en lede van die publiek het die geleentheid bygewoon. Die Departement, in vennootskap met die WKTK, Iziko Museums van Suid-Afrika, die Nasionale Instituut vir Dowes (NID) en PanSAT het die Bewusmakingsmaand vir Dowes gevier deur die bekendstelling van die eerste tweetalige SASL Woordeboek op 1 September 2022. Onder die deelnemers was die Wes-Kaapse LUR vir Kultuursake en Sport, Anroux Marais, die voormalige Minister van Sport, Kuns en Kultuur, Nathi Mthethwa, en topbestuurders van die Wes-Kaapse Regering, insluitend Rooksana Omar, Hoof-Uitvoerende Beampte van Iziko Museums van Suid-Afrika wat hul ondersteuning uitgespreek het. 'n Aantal organisasies wat die dowe gemeenskap verteenwoordig het die geleentheid bygewoon. Hierdie tweetalige SASL-woordeboek, wat deur die NID ontwikkel is, bestaan uit meer as 3 000 tekens en 2 500 Engelse woorde, wat taalleer en -onderrig sal vergemaklik.

Die Departement het Internasionale Geletterdheidsdag op 22 September 2023 gevier in medewerking met die Nasionale Biblioteek van Suid-Afrika, Sentrum vir die Boek, biblioteke in die Stad Kaapstad gevier, en die Wes-Kaapse Departement van Onderwys, deur 'n Spelling Bee-kompetisie vir graad 5, 6 en 7 onder die tema "Transformasie van ruimtes vir geletterdheid en leer" aan te bied.

Die DKES het op 28 November 2022 kopieë van die eerste reël-boekie vir boks in isiXhosa aan boksstrukture in die provinsie oorhandig. Die Departement het in 2015 begin om die reëlboeke van verskeie sportkodes in isiXhosa te vertaal om toeganklikheid tot en nakoming van hierdie reëls te verhoog. Tot op hede is die vertaling van reëlboekies vir skaak, krieket, netbal en boks voltooi. Die Taaldienseenheid, in oorlegpleging met PanSAT en ander kundige belanghebbers in terminologieontwikkeling was verantwoordelik vir die vertaling. Die Departement het die inleiding tot die reëlboek voorsien. Die ontwikkeling van vertaalde reëlboeke het die bevordering van veeltaligheid in die sportomgewing verseker.

Die Departement in medewerking met die WKTK, Kaapse Skiereiland Universiteit van Tegnologie, Aksieforum vir Inheemse Tale, Iziko Museums van Suid-Afrika, PanSAT en die Wes-Kaapse Onderwysdepartement, het op 25 Februarie 2023 'n graad 4-isiXhosa Spelling Bee-kompetisie op 25 Februarie 2023 ter viering van Internasionale Moedertaaldag onder die tema "Veeltalige onderrig – die noodsaaklikheid om onderrig in 'n veeltalige wêreld te transformeer" aangebied.

Die WKTK het vroëer 'n 'Teach Yourself Nama'-boekie ontwikkel en gedruk, met oudio wat op 'n digitale platform gestoor is. Afskrifte van die boekie en CD is in beide hardekopie en digitale formaat onder departemente, universiteite en ander belanghebbers gesirkuleer. Na

aanleiding van verdere aanvraag het die Departement, in samewerking met die WKTK, addisionele kopieë van die boekie gedruk en die audio op USB-stokkie gestoor.

Die Departement het gedurende 2022/23 drie vergaderings van die Wes-Kaapse Provinsiale Taalforum (PLF) aangebied wat op besprekings rondom stylgidse, regsvertalings en die ontwikkeling van terminologie gefokus het.

Die strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies word in die tabelle hierna aangebied.

Die Departement word verteenwoordig in die isiXhosa Nasionale Taalliggaam van PanSAT, wat fokus op taalstandaardisering, terminologieontwikkeling, bevordering en ontwikkeling van letterkunde, taalonderrig en vertaling en tolking. Die Departement word ook verteenwoordig in 'n taakspan wat deur Rhodes Universiteit geïnisieer is, wat fokus op die ontwikkeling van 'n mediese terminologies in isiXhosa.

Die strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies word in die tabelle hierna aangebied.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies: Aanwysers is ten tyde van hervoorlegging hersien

PROGRAM 2: KULTUURSAKE										
Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23 (K1 en K2)	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings	Redes vir hersiening van JPP
Subprogram 2.2: Kuns en Kultuur										
1	Gemeenskaps gesprekke /dialoë gehou om sosiale interaksie aan te moedig	2.2.2	Getal gemeenskapsgesprekke /dialoë per jaar gehou om sosiale interaksie aan te moedig	3	3	3	2	1	Die teiken van drie is vir die vierde kwartaal beplan en die jaarlikse teiken is bereik	Die aanwyserverslagdoeningstydperk is van jaarliks na kwartaalliks hersien om by die nasionale gestandaardiseerde verslagdoeningstydperk aan te pas.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

PROGRAM 2: KULTUURSAKE									
Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Bepalende teikens 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23	Afwyking van beplande teikens teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings
Subprogram 2.1: Bestuur									
1	UOWP-werksgeleenthede	2.1.1	Getal UOWP-werksgeleenthede geskep	366	366	425	431	+6	Meer geleenthede het beskikbaar geword as gevolg van begunstigdes wat werksgeleenthede gekry het (begunstigde-omset).
2	Werksgeleenthede geskep deur kuns-, kultuur- en erfenisprogramme	2.1.2	Getal werksgeleenthede geskep deur kuns-, kultuur- en erfenisprogramme	473	552	460	610	+150	Toestande in die sektor het ná Covid-19 verbeter, wat meer geleenthede geskep het.
Subprogram 2.2: Kuns en Kultuur									
1	Kapasiteitsbouprogramme	2.2.1	Getal praktisyns wat by kapasiteitsbougeleenthede baat	194	245	260	315	+55	As gevolg van samewerking en die bestuurde netwerkbenadering, kon meer praktisyns vir die projekte geïdentifiseer word sonder enige bykomende koste vir die Departement.
1	Gemeenskapsgesprekke/dialoë gehou om sosiale interaksie aan te moedig	2.2.2 (hersien)	Aantal gemeenskapsgesprekke/dialoë per jaar gehou om sosiale interaksie aan te moedig	3	3	3	3	-	-
1	Nasionale en geskiedkundige dae gevier	2.2.3	Getal nasionale en geskiedkundige dae gevier	3	3	3	3	-	-

PROGRAM 2: KULTUURSAKE

Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Bepalende teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings
1	Getal strukture ondersteun	2.2.4	Getal gemeenskapstrukture ondersteun	19	37	39	39	-	-
1	Finansiële bystand vir kuns- en kultuur organisasies, individue en maatskappye	2.2.5	Getal kuns- en kultuur organisasies, individue en maatskappye ondersteun	79*	103	85	107	+22	Meer aansoeke is ontvang as gevolg van verbeterde toestande in die sektor na Covid-19, en met verhoogde befondsing is meer organisasies befonds om die herstel van die sektor te ondersteun.
1	Tentoonstelling- en promosieplatforms	2.2.6	Getal projekte om kuns en kultuur te ontwikkel en bevorder	3	15	20	20	-	-
1	Finansiële ondersteuning aan die Kultuurkommissies	2.2.7	Getal Kultuurkommissies ondersteun	1	1	1	1	-	-
1	Kunstenaars geplaas in skole	2.2.8	Getal kunstenaars geplaas in skole	0	25	25	25	-	-
Subprogram 2.3: Museumdienste									
1	Geleenthede om nasionale simbole en ordes te bevorder	2.3.1	Getal intervensies oor die bevordering van nasionale simbole en ordes	3	4	3	3	-	-
2	Openbare bewusmakingsaktiverings vir "Ek is die vlag"	2.3.2	Getal openbare bewusmakingsaktiverings vir "Ek is die vlag"-	4	4	4	4	-	-
1	Finansiële en ander administratiewe steun aan geaffilieerde museums	2.3.3	Getal geaffilieerde museums ondersteun	31	32	32	30	2	Oordragbetalings is nie aan Elandsbaai Museum en Blombos Museum vir Argeologie gemaak nie aangesien befondsing nie in 2022/23 nodig was nie.

PROGRAM 2: KULTUURSAKE

Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Bepalende teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings
1	Goeie handhawing van 'n museumdiens wat voortdurende steun aan geaffilieerde museums bied	2.3.4	Getal museumdienste gehandhaaf om steun aan geaffilieerde museums te lewer	1	1	1	1	-	-
1	Kennisdelingplatforms duer verteenwoordigers van geaffilieerde museums en Beheerliggame bygewoon	2.3.5	Getal kennisdelingplatforms vir museums aangebied	1	1	1	1	-	-
1	Aanbieding van opvoedkundige by geaffilieerde museums	2.3.6	Getal opvoedkundige museumprogramme aangebied	3	4	3	4	+1	Stellenbosch Museum kon 'n bykomende opvoedkundige program lewer om in die vraag te voorsien.
1	Getal besoekers by geaffilieerde museums	2.3.7	Getal museumbesoekers	68 884	143 170	110 000	137 708	+27 708	Verhoogde voorsiening van digitale uitstallings het gelei tot meer aanlyn museumbesoekers.
Subprogram 2.4: Erfenishulpbrondienste									
1	Getal provinsiale erfenishulpbrondienste deur oordragbetaling ondersteun	2.4.1	Getal provinsiale erfenishulpbrondienste deur oordragbetaling ondersteun	1	3	1	1	-	-

PROGRAM 2: KULTUURSAKE

Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Bepalende teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings
2	Hersiening en verifiëring van geografiese name in die provinsie	2.4.2	Getal geografiese name geverifieer en hersien deur die Wes- Kaapse Provinsiale Geografiese Namekomitee	340	351	340	340	-	-
1	Intervensies rakende provinsiale Weerstand en Bevryding Erfenisroete	2.4.3	Getal intervensies rakende provinsiale Weerstand en Bevryding Erfenisroete	2	2	2	2	-	-
Subprogram 2.5: Taaldienste									
1	Finansiële bystand aan die Wes-Kaapse Taalkomitee	2.5.1	Getal taalkoördineringsstrukture met oordragbetalings ondersteun	1	1	1	1	-	-
1	Voltooide projekte wat die wetgewende mandaat uitvoer om veeltaligheid, voorheen gemarginaliseerde inheemse tale en SA Gebaretaal te bevorder	2.5.2	Getal projekte wat die wetgewende mandaat uitvoer om veeltaligheid, voorheen gemarginaliseerde inheemse tale en SA Gebaretaal te bevorder	5	6	6	7	+1	'n Bykomende projek was moontlik as gevolg van samewerkende strategieë met ander organisasies wat die samevoeging van hulpbronne behels het.

PROGRAM 2: KULTUURSAKE

Uitkoms	Uitsette	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/22	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/23	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/23	Kommentaar op afwykings
1	Taalondersteuningsdienste in die drie amtelike tale van die Wes-Kaap en vir SA Gebaretaal	2.5.3	Getal taalondersteuningsdienste in die drie amtelike tale van die Wes-Kaap en vir SA Gebaretaal verskaf	492	521	448	664	+216	Dit is 'n vraaggedrewe diens gebaseer op die hoeveelheid taalondersteuningsversoeke van WKR-departemente en kan dus nie akkuraat voorspel word nie.

Let wel: Grys aanduiders selle dui hersiene aanduiders aan.

*Hierdie aanwyser het slegs oordragte na kuns- en kultuurorganisasies tot 2020/21 getel.

Strategie om areas van onderprestasie die hoof te bied

Die Departement het kennis geneem van goeie vordering in die beplanning en ontwikkeling van lokale vir die Elandsbaai Museum en Blombos Museum vir Argeologie wat operasionalisering moontlik sal maak. Die Departement sal in die volgende boekjaar verdere leiding aan Elandsbaai Museum en Blombos Museum vir Argeologie verskaf.

Prestasie vergeleke met gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers vir sektore met samelopende funksies

Alle gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers is by die jaarlikse prestasieplanne geïnkorporeer en derhalwe geïnkorporeer by en gerapporteer oor in die jaarverslag ooreenkomstig die voorafgaande prestasietabel.

Koppeling van prestasie aan begroting

Subprogrambesteding vir Program 2: Kultuursake was soos volg:

Subprogram	2022/23			2021/22		
	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000
Bestuur	4 636	4 266	370	3 153	2 841	312
Kuns en Kultuur	42 600	41 136	1 464	38 216	38 216	-
Museumdienste	69 332	67 403	1 929	66 866	65 765	1 101
Erfenishulpbrondienste	13 657	11 159	2 498	10 597	9 145	1 452
Taaldienste	5 907	5 547	360	4 931	4 478	453
Totaal	136 132	129 511	6 621	123 763	120 445	3 318

Die onderbesteding het voorgekom in Vergoeding van Werknemers (VvW) en Goedere en Dienste (G&S) hoofsaaklik weens oponthoud met die vulling van poste en toegewyde uitgawes wat gekontrakteer is, maar nie teen 31 Maart 2023 afgehandel is nie. Die vertraging in VvW is weens die uitdagings wat ondervind is om geskikte candidate te bekom, spesifiek in die Erfenisgebied wat gelei het tot die heradvertering van poste. 'n Versoek om die toegewyde G&S-uitgawes na die nuwe boekjaar oor te dra, is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

4.3. Program 3: Biblioteek- en Argiefdienste

Doel

Om omvattende biblioteek- en argiefdienste in die Wes-Kaap te lewer.

Subprogramme

Subprogram 3.1: Bestuur

Om strategiese bestuur en ondersteuning aan die Biblioteekdiens, Provinsiale Argiefdiens en Direkoraat: Ondernemingsinhoudbestuur te verleen

Subprogram 3.2: Biblioteekdiens

Om biblioteekdienste in ooreenstemming met betrokke toepaslike wetgewing en grondwetlike mandate te lewer.

Subprogram 3.3: Argiefdienste

Om argief- en rekordbestuursdienste te lewer ingevolge die Wet op die Provinsiale Argief- en Rekorddiens van die Wes-Kaap, 2005.

Om ondernemingsinhoudbestuur (OIB)/MyContent in Wes-Kaapse regeringsliggame te implementeer.

Bydrae tot strategiese uitkomst

Die program dra by tot die Departement se Uitkoms 2 deur toegang te verskaf tot inligting en kennis wat toegang verleen tot inligting en kennis wat 'n kultuur van lees en lewenslange leer ondersteun.

Strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

Biblioteekdiens

Teen einde Maart 2023 het die Biblioteekdiens oor 375 dienspunte oral in die provinsie gehad. Die Nagenoeg openbare biblioteek in Stellenbosch het gesluit en 'n nuwe biblioteek is in Rosevalley, Oudtshoorn geopen.

Die Departement het steeds befondsing via voorwaardelike toewysings ontvang ter ondersteuning van gemeenskapsbiblioteke sodat gemeenskappe toegang kan verkry tot kennis en inligting wat dalk hul sosio-ekonomiese welstand kan verbeter. Die program vir Munisipale Vervangingsbefondsing het volgehou met die finansiële ondersteuning wat aan die 15 kategorie B3-munisipaliteite in die Provinsie verleen word. Hierdie munisipaliteite sluit in Beaufort-Wes, Bergrivier, Bitou, Kaap Agulhas, Cederberg, Hessequa, Kannaland, Laingsburg, Langeberg, Matzikama, Prins Albert, Swartland, Swellendam, Theewaterskloof en Witzenberg. Hierdie befondsing het 'n kritieke rol vervul in die aanvulling van munisipaliteite se belegging in die lewering van professionele biblioteekdienste in kategorie B3-munisipaliteite. Die Metro-biblioteektoewysing word steeds aan die Stad Kaapstad oorbetal.

Die Rosevalley-openbare biblioteek in Oudtshoorn en die Bergsig- openbare biblioteek in Kannaland is van infrastruktuur verwant aan inligting- kommunikasietegnologie voorsien. Gratis internetdienste wat by die biblioteke voorsien word, is die enigste internetdiens wat vir kleiner gemeenskappe beskikbaar is.

Die Suid-Afrikaanse Biblioteek vir Blindes-projek het volgehoun om spesiale dienste aan gesiggestremde in gemeenskappe te verleen. Ingesluit by die ondersteuning van hierdie projek is bemagtiging in die gebruik van spesiale IT-toerusting by die provinsie se 34 minibiblioteke vir blindes. Twee nuwe minibiblioteke vir blindes is by die Thembalethu-openbare biblioteek in George en Caledon- openbare biblioteek in Theewaterskloof ingerig.

Ter monitering van die implementering van voorwaardelike toewysings het die Departement 1172 professionele moniteringsbesoeke by openbare biblioteke afgelê, 30 moniteringsbesoeke by B3-munisipaliteite en 41 moniteringsbesoeke by alle munisipaliteite. Die aantal professionele moniteringsbesoeke wat afgelê is, is deur die ineenstorting van die SITA Biblioteek- en Inligtingstelsel geraak.

Openbare biblioteke het 'n belangrike rol vervul in die ontwikkeling van kinders se geletterdheidsvaardighede enom 'n liefde vir lees vanaf 'n vroeë stadium by hulle aan te kweek deur uit te reik na gemeenskappe, 'n verskeidenheid programme aan te bied, alle ouderdome te betrek, en 'n nasionale leeskultuur te vestig. Die Departement het 'n handleiding volgens temas en spesiale kalenderdae ontwikkel met aktiwiteite, sjablones en idees vir gebruikers van verskillende ouderdomme. Dit is ook onder skoolbiblioteke versprei waar dit baie goed ontvang is. Kwartaallikse geletterdheid-webinars is deur personeel van verskeie biblioteke aangebied. Talle biblioteke werk saam met NRO's om spesiale programme rakende vroeë kindontwikkeling of ander ontwikkelingsprogramme aan te bied. Gebruik van die e-boekdiens wat met 'n Libby-toepassing op selfone en tablette beskikbaar is, het aansienlik toegeneem en bevat 'n goed saamgestelde versameling. By die Kultuurtoekennings in 2022 het baie verdienstelike individue en NRO's aansoek gedoen vir die Toekenning vir Aansienlike Bydrae tot die Ontwikkeling en Bevordering van Lees en Geletterdheid (insluitend IT-geletterdheid). Die wenner was Read to Rise, 'n organisasie sonder winsbejag wat hulle daartoe verbind om geletterdheid onder jeugdige in Suid-Afrikaanse skole binne gemeenskappe met beperkte hulpbronne te bevorder. Hulle is van mening dat kinders moet lees ten einde in hul persoonlike ontwikkeling te groei en 'n bydrae tot die samelewing te lewer.

Die YearBeyond-programme naamlik die projek vir 1000 stories en die IKT-kampioen is suksesvol oor verskeie landelike munisipaliteite ontplooi en het waardevolle werkservarings en 'n pad na verdere studies verskaf, terwyl dit terselfdertyd 'n diens-kultuur aangemoedig het. Na die ineenstorting van die SLIMS-databasis, het 'n IKT Yeboneer in die Mosselbaai Munisipaliteit 'n biblioteek-toepassing ontwikkel om openbare biblioteke in die gebied te help om steeds biblioteekmateriaal te versprei.

Die Departement het voortgegaan met die publikasie van die Kaapse Biblioteekaris, 'n tweemaandelikse, interne tydskrif van die Biblioteekdiens. Die tydskrif bied onder meer artikels oor Biblioteek- en Inligtingwetenskap, biblioteekadministrasie, boekresensies, toetredingslyste en nuus en verslae van ander biblioteke en hul uitreikprogramme. Dit hou personeel van geaffilieerde biblioteke op hoogte van nuwe ontwikkelings in die biblioteek- en inligtingruimte, en, bowenal, dien dit as 'n noodsaaklike opleidingshulpmiddel in biblioteekverwante kwessies. Daarbenewens is die werk wat biblioteke ten opsigte van leesbevordering en geletterdheidsprojekte ten toon gestel ten einde 'n leeskultuur in die Wes-Kaap te bevorder.

SITA se SLIMS-biblioteekdatabasis het op 15 November 2022 'n stelselonderbreking ondervind en is tydens 'n uitgebreide dataherwinningsproses onbeskikbaar. Die Biblioteekdiens en alle openbare biblioteke het hul prosedures met handmatige alternatiewe aangepas.

Provinsiale argiefdiens

Dertien bewusmakingsprogramme is gedurende die oorsigjaar aangebied. 'n Totaal van 5 282 navorsers het die Argief besoek en 4 428 navrae is verwerk. Om te verseker dat argiefrekords in 'n goeie toestand bewaar word, is 677 argivalia gerestoureer en 270.24 lineêre meter rekords georden en beskryf. 'n Totaal van agt inventarisse is bygewerk om toegang tot die argiefrekords te vergemaklik.

Behoorlike rekordbestuur deur regeringsliggame is belangrik vir goeie staatsbestuur en aanspreeklikheid te verseker. Ter bevordering van goeie, doeltreffende staatsbestuurspraktyke is 33 rekordbestuursoudits uitgevoer, en 13 opleidingsintervensies in rekordbestuur vir 263 aanwesige vanuit Wes-Kaapse regeringsliggame aangebied.

Die strategiese uitkomst, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies word in die tabelle hierna aangebied.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies: Aanwysers is ten tyde van hervoorlegging hersien

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE										
Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023 (K1 and K2)	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings	Redes vir Hersiening van die JPP
Subprogram 3.2: Biblioteekdienste										
2	Biblioteke gebou	3.2.1	Getal nuwe biblioteke gevestig	0	2	2	2	-	-	Die aanwyserverslagdoeningstydperk is van jaarliks na kwartaalliks hersien om by die nasionale gestandaardiseerde verslagdoeningstydperk aan te pas

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE									
Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepalende teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
Subprogram 3.2: Biblioteekdienste									
2	Biblioteke gebou	3.2.1 (hersien)	Getal biblioteke per jaar gevestig	0	2	2	3	+1	Bereaville Biblioteek was 'n oorrolprojek wat in die 2022/23-boekjaar voltooi is.
2	Opgradering van biblioteekfasiliteite	3.2.2	Getal bestaande fasiliteite opgegradeer vir vir openbare biblioteekdoelindes	0	0	0	0	-	-
2	Biblioteekmateriaal aangekoop	3.2.3	Getal biblioteekmateriaal aangekoop	2 109	3 107	4 000	14 290	+ 10 290	Aangesien dit die eerste jaar van die Overdrive-subskripsie is, het die Departement nie slegs die getal fisiese boeke ingesluit, maar ook die getal e-boeke wat via die Overdrive beskikbaar gestel is.
2	Moniteringsbesoeke	3.2.4	Getal moniteringsbesoeke gedoen	477	1 190	1 181	1 172	- 9	Die SITA-biblioteekinligtingbestuurstelsel (SLIMS) het op 15 November 2022 ineengestort en was vir die res van die jaar nie beskikbaar nie, wat die beplande moniteringsbesoeke beïnvloed het.
2	Openbare bewusmakingsprogramme	3.2.5	Getal bewusmakingsprogramme aangebied	9	11	10	10	-	-
2	Opleidingsprogramme	3.2.6	Getal opleidingsprogramme aangebied vir biblioteekpersoneel	15	37	18	28	+10	As gevolg van die spesiale fokus op geleterdheid, het die Departement meer opleiding ten opsigte in boekklubs voorsien, en

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
									geletterdheidswebinars aangebied, asook in die Outeursregwet wat nie oorspronklik vir die jaar beplan is nie.
2	Biblioteke met internettoegang vir die publiek	3.2.7	Getal biblioteke met internettoegang vir die publiek	228	229	231	228	-3	Terreine is formeel gedeaktiveer weens biblioteeksluitings. Vier terreine wat vir 2023/24 beplan word, sal die sluitings vervang.
2	Biblioteekdienspunte	3.2.8	Getal biblioteekdienspunte	374	375	372	375	+3	Die Departement het drie moontlike sluitings van openbare biblioteek verwag waarvan slegs een plaasgevind het, naamlik Nagenoeg-openbare biblioteek. Die Rosevalley-openbare biblioteek in Oudtshoorn is geopen en die aantal biblioteekdienspunte staan tans op 375.
2	Oordragbetalings vir vervangingsbefondsing	3.2.9	Getal B3-munisipaliteite wat oordragbetalings ten opsigte van vervangingsbefondsing vir personeel, bedryfs- en /of kapitaalbesteding rakende biblioteke	15	15	15	15	-	-
2	Oordragbetalings van die Metro Biblioteek-toewysing	3.2.10	Getal munisipaliteite wat oordragbetalings van die Metro-Biblioteek-toewysing ontvang vir die opgradering en	1	1	1	1	-	-

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
			instandhouding van biblioteke						
2	Personeel befonds	3.2.11	Getal poste vir biblioteekpersoneel deur vervangingsbefondsing	240	240	240	241	+1	Een bykomende pos (takbibliotekaris) is by Bitou Munisipaliteit geskep en gevul.
2	Moniteringsbesoek en vergaderings	3.2.12	Getal moniteringsbesoeke aan B3-munisipaliteite	15	15*	30	30	-	-
2	Lidmaatskap	3.2.13	Aantal geregistreeerde biblioteekgebruikers	665 684	523 153	661 535	71 839	+10 3045	Beter as verwagte vraag na biblioteke en die impak van die beskikbaarheid van e-boeke op lidmaatskap het tot die oorprestasie bygedra.
2	Gegeletterdheidsintervensies	3.2.14	Getal geletterdheidsintervensies aangebied by openbare biblioteke in die Wes-Kaap	2 374	32 589	9 528	30 962	+21 434	Die IKT Yeboneers en Yeboneers van 1000 Stories by openbare biblioteke het biblioteke in staat gestel om meer programme te lewer as wat verwag is.
Subprogram 3.3: Argiewe									
2	Openbare bewusmakingsprogramme	3.3.1	Getal openbare bewusmakingsprogramme aangebied	1	5	4	13	+9	Bykomende personeel is aangestel om uitreikprogramme aan te bied, en samewerking met ander instansies soos die Universiteit van die Wes-Kaap en Biblioteekdienste het bygedra tot ekstra uitreikprogramme wat aangebied is.
2	Mondelinge geskiedenisopnames	3.3.2	Getal projekte oor mondelinge geskiedenis onderneem	4	4	5	5	-	-
2	Opleidingsintervensies	3.3.3	Getal opleidingsintervensies	7	11	6	13	+7	Bykomende versoeke vir opleiding is van munisipaliteite ontvang.

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
2	Navrae verwerk	3.3.4	Getal navrae verwerk	2 932	5 232	3 550	4 428	+878	Navrae is vraaggedrewe en dit is dus moeilik om akkuraat te voorspel.
2	Besoeke deur navorsers	3.3.5	Getal besoeke deur navorsers aan die Argief	2 649	4 196	3 955	5 282	+1 327	Die aantal besoekers in die leeskamer is vraaggedrewe, en daarom is dit moeilik om akkuraat te voorspel.
2	Gerestoureerde argivalia	3.3.6	Getal argivalia (dokumente) gerestoureer	425	599	570	577	+7	Ekstra rekords is herstel op grond van aanvraag vir gebruik deur navorsers.
2	Lineêre meter rekords georden	3.3.7	Getal lineêre meter rekords georden	166.8	259	241	270.24	+29.24	Groepe rekords verskil in grootte; die voorspelde totaal kan dus verskil. ted total therefore
2	Gefokusde ondersteuning	3.3.8	Getal departemente wat gefokusde OIB-ondersteuning ontvang	2	2	3	3	-	-
2	Klassifikasiestelsels geëvalueer en/of goedgekeur	3.3.9	Getal klassifikasiestelsels geëvalueer en/of goedgekeur	124	185	115	222	+107	Die vernuwing van sommige provinsiale departemente en bestuursinstellings, insluitend die daarstelling van nuwe departemente, het gelei tot versoeke vir die evaluering en goedkeuring van klassifikasiestelsels
2	Inspeksies uitgevoer	3.3.10	Getal inspeksies uitgevoer	22	31	30	33	+3	Addisionele inspeksies is op versoek uitgevoer.
2	Wegdoeningsmagtigings uitgereik	3.3.11	Getal wegdoeningsmagtigings uitgereik	19	19	15	15	-	-

PROGRAM 3: BIBLIOTEK- EN ARGIEFDIENSTE

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
2	Inventarisse opgestel en bygewerk	3.3.12	Getal inventarisse opgestel en bygewerk	5	8	8	8	-	-

Let wel: Grys aanduiders dui hersiene aanduiders aan.

*Hierdie aanwyser het nie aanlynvergaderings tot 2021/22 ingesluit nie.

Strategie om onderprestasie aan te pak

Biblioteeklidmaatskapdata wat deur openbare biblioteke ingedien word, sal tydens moniteringsbesoeke geverifieer word om akkuraatheid, geldigheid en volledigheid te verseker.

Die Departement verwag dat die SLIMS-databasis teen Julie 2023 ten volle in werking sal wees. Bykomende terreine is by die RLCP-projek gevoeg om te verseker dat prestasie op koers bly.

Prestasie vergeleke met gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers vir sektore met samelopende funksies

Alle gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers is by die jaarlikse prestasieplanne geïnkorporeer en derhalwe geïnkorporeer by en gerapporteer oor in die jaarverslag ooreenkomstig die voorafgaande prestasietabel.

Koppeling van prestasie aan begroting

Subprogrambesteding vir Program 3: Biblioteek- en Argiefdienste was as volg:

Subprogram	2022/23			2021/22		
	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000
Bestuur	9 329	7 815	1 514	8 726	6 959	1 767
Biblioteekdienste	379 462	379 336	126	416 259	413 332	2 927
Argiefdienste	51 227	44 587	6 640	22 748	21 644	1 104
Totaal	440 018	431 738	8 280	447 733	441 935	5 798

Die onderbesteding hou verband met Vergoeding van Werknemers (VvW) en Goedere en Dienste (G&S) hoofsaaklik weens die ophoud met die vulling van poste en toegewyde uitgawes wat gekontrakteer is, maar nie teen 31 Maart 2023 gesluit is nie, en onbestede fondse met betrekking tot MyContent (Ondernemingsinhoudsbestuurstelsel (OIB) weens vertraging ten opsigte van die stadige verkryging vir die gevorderde elektroniese handtekening (AES) deur die Staatsinligtingstechnologie-agentskap (SITA). Die vertraging in VvW is hoofsaaklik as gevolg van die tyd wat benodig word vir posevaluering van poste ouer as 5 jaar;. 'n Versoek om die toegewyde G&S-uitgawes oor te rol na die nuwe boekjaar, en die hertoewysing van fondse met betrekking tot die AES-projek is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

4.4. Program 4: Sport en Ontspanning

Doel

Om ontspanning- en sportaktiwiteite aan die inwoners van die Wes-Kaap te voorsien.

Subprogramme

Subprogram 4.1: Bestuur

Om strategiese steun aan die sport- en ontspanningskomponent te voorsien

Subprogram 4.2: Sport

Om sport te bevorder ten einde tot die versoening en ontwikkeling van die Wes-Kaapse gemeenskap by te dra deur die verskaffing van billike, toeganklike en bekostigbare sportfasiliteite, -programme en -dienste.

Subprogram 4.3: Ontspanning

Om ontspanningsaktiwiteite te bevorder deur middel van volhoubare programme; om bystand te verleen aan ontspanningstrukture vir spesifieke ontwikkelingsdoeleindes; en om ontspanning te gebruik om 'n aktiewe en gesonde leefstyl te bevorder en aan te moedig.

Subprogram 4.4: Skolesport

Om skolesport te bevorder deur hulpverlening met strukture, kompetisies, talentidentifisering, ontwikkeling, asook spesifieke en volgende-vlak-aktiwiteite.

Subprogram 4.5: MGO-program

Om skoolgaande leerders te voorsien van 'n gestruktureerde en beplande, daaglikse, naskoolse ontspanningsprogram, insluitend die verskaffing van prettige speel- en aangepaste geleenthede en aktiwiteite.

Subprogram 4.6: Jeug- en Naskoolprogram

Om voorspraak te maak vir die jeug in die Provinsie, die kapasiteit van die sektor te bou en hulpmiddels te verskaf om gehalteprogramme te verseker. Dit sluit beide verrykingsprogramme in wat op skoolgaande leerders gefokus is en programme vir buiteskoolse jeug. Die fokus sal wees op programme wat geleenthede bied vir dubbele begunstigdes en paaië in die wêreld van werk of studies vir die jeug in die Wes-Kaap.

Bydrae tot institusionele uitkomst

Die Program dra by tot departementele uitkoms 3 deur toegang tot en geleenthede vir deelname aan sport en ontspanning te bied.

Strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, bepande teikens en werklike prestasies

Klubontwikkeling

Die Klubontwikkelingsprogram het voortgegaan met die opbouing van hierdie sektor in samewerking met die burgerlike samelewing, sportfederasies, distriksportrade en

munisipaliteite ten einde 'n bemagtigende omgewing vir hierdie klubs te skep sodat hulle aan hoofstroom sport kan deelneem. Altesaam 200 Klubs het toerusting en/of uitrustings ontvang. Ten minste 50 persent van die ondersteunde klubs is in landelike en plaasgemeenskappe geleë. Sportfederasies en die geaffilieerde klubs het by die program gebaat deur die voorsiening van vervoer na hul onderskeie ligaprogramme, affiliasie-/registrasiegelde en kapasiteitsbouprogramme waar klubadministrateurs, bestuurders, tegniese beamptes, atlete en afrigters tot voordeel van hul klubs ontwikkel is.

Skakeling met federasies

Die Departement het 134 sportfederasies in al ses distrikte, naamlik Sentraal-Karoo, Tuinroete, Overberg, Kaapse Wynland, Weskus en Kaapstad (Metro) befonds. Hierdie befondsing het gehelp met administrasie, ontwikkeling, kapasiteitsbou en transformasieprojekte in federasies en het ook gesorg dat spanne nasionale byeenkomste kon bywoon.

Sportrade en die Wes-Kaapse Sportkonfederasie

Die Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie (WKPSK) is die oorkoepelende liggaam vir amateursport in die provinsie. Die konfederasie omvat ses distriksportrade en ontvang sy mandaat van die Suid-Afrikaanse Sportkonfederasie en Olimpiese Komitee (SASKOK). Deur noue samewerking met die Departement, het die WKPSK ten doel om SASKOK se nasionale doelwitte op provinsiale vlak te verwesenlik. Die distriksportrade staan onder toesig van die WKPSK om te verseker dat sportdoelwitte in elke distrik behaal word. Die rol van die WKPSK en sy distriksportrade sluit onder meer in: om sportontwikkeling oor alle sportkodes heen binne die provinsie te koördineer, om te verseker dat goeie bestuursoorsig plaasvind, om sportfederasies met hul hoëprestasieprogramme soos talentidentifisering en massadeelname van hulp te wees, om te verseker dat goeie finansiële en bestuurspraktyke toegepas word, om die affiliasie van sportfederasies te bestuur en te beheer, en om voldoening aan en implementering van regeringsprioriteite en -beleide soos uiteengesit te verseker.

Driesyddige proses

Elke boekjaar word 'n driesyddige proses ('n vergadering van die begunstigde, departement en die betrokke distriksportraad) onderneem met alle federasies wat fondse van die Departement ontvang het. Die proses het in elke distrik van aangesig tot aangesig en virtueel in Januarie en Februarie 2023 plaasgevind. Die Departement, die betrokke distriksraad en die begunstigde sportfederasie het vergader om verslag te doen oor fondse wat ontvang is en hoe daardie fondse aangewend is.

Vroue en meisies

Ingevolge die Nasionale Sport- en Ontspanningsplan (NSOP) van Suid-Afrika word daar veral klem geplaas op inklusiwiteit, bemagtiging en bevordering met spesifieke verwysing na die staat se prioriteite ten opsigte van die jeug, bejaardes, vroue en meisies, landelike gemeenskappe en persone met gestremdhede. Elke jaar werk die Departement ten nouste saam met die WKPSK, distriksportrade, federasies en die Kommissie vir Vroue en Meisies om te verseker dat programme geïmplementeer word wat spesifiek daarop gemik is om vroue en meisies te bemagtig.

Befondsing vir organisasies vir die fisies gestremde atlete is deur die oordragbetalingsproses beskikbaar gestel aan Disability Sport Western Cape (DISWEC) en gemeenskapsprojekte wat deur federasies ondersteun word.

Sportlegendes

'n Seremonie om sportlegendes van verskillende sportkodes en gemeenskappe te vereer is in Desember 2022 in Paarl gehou en is goed deur die sektor ontvang.

Belangrike byeenkomste

Gedurende 2022/23 het die afdeling vir groot byeenkomste 135 groot byeenkomste oor al ses distrikte heen ondersteun en sodoende gehelp met die ekonomiese herstel ná die Covid-19-pandemie in Suid-Afrika en om sporttoerisme en bestemmingsbemarking bevorder. Die Departement het byeenkomste soos die Formule E-wedren, Rugby Wêreldbeker-sewestoernooi, MeestersSentraal Karookampioenskap, IKR-Vrouewêreldbeker T20 en die SA Mzansi-liga (Krieket T20) ondersteun. Op 3 Februarie 2023 het die Departement in vennootskap met die DvdP, DEDAT en Wesgro die "Cape of Great Events"-kongres aangebied, met kultuur en waardes as tema, en om 'n enkele toegangspunt vir byeenkomste in die Wes-Kaap daar te stel.

Sport en Ontspanning-dag

Die Sport- en Ontspanningsdae word jaarliks gehou. Die Departement het geleenthede oor al ses distrikte van die Wes-Kaap aangebied. Die huidige jaar was daar 'n toename in deelname oor alle distrikte heen. Die Sport- en Ontspanningsdae word gekoppel aan die welstand van die werknemers.

Sporttoekennings

Die Departement het die Wes-Kaapse Sporttoekennings in September 2022 aangebied waar atlete, administrateurs, afrigters en ander lede van die sportgemeenskap in 24 kategorieë vereer is. Voorts is Eervolle Ministeriële Vermelding ook toegeken aan vier individue, wat ook hieronder verskyn.

Die lys van prysweners is soos volg:

- a) Administrateur van die Jaar (Sylvia Bruckner)
- b) Sportman van die Jaar (Günther Kramer)
- c) Sportsman van die Jaar met 'n Gestremdheid (Jonathan Ntutu)
- d) Sportvrou van die Jaar (Glenda Pieters)
- e) Sportvrou van die Jaar met 'n Gestremdheid (Minke Janse van Rensburg)
- f) Span van die Jaar (Western Cape Saddle Seat Ruiterspan)
- g) Nuweling van die Jaar (Duwayne Adams)
- h) Afrigter van die Jaar (Desiree Ellis)
- i) Vrywilliger van die Jaar (Joy Goulooze)
- j) Inheemspelespan van die Jaar (Sentraal Karoo Jukskei)
- k) Distriksfederasie van die Jaar (Weskus Netbal)
- l) Provinsiale Federasie van die Jaar (Wes-Kaapse Fietsry)
- m) Ontspanningsliggaam van die Jaar (Sxolie's Aerobics and Fitness Club)
- n) Fotograaf van die Jaar (John Wessels)
- o) Joernalis van die Jaar (Adnaan Mohamed)
- p) Skoolspan van die Jaar (Generation Skool)
- q) Ontwikkelende Skoolspan van die Jaar (Indwe Hoër)
- r) Erkenning van Tegnieuse Uitnemendheid (Willem Gilliomee)
- s) Sportgemeenskapbouer van die Jaar (Conroy Williams)
- t) Junior Sportvrou van die Jaar (Holly Cleworth)
- u) Junior Sportman van die Jaar (Ethan Kulsen)

- v) Skoolsportman van die Jaar (Ethan Kulsen)
- w) Skoolsportvrou van die Jaar (Leigh van Zyl)
- x) Eervolle Ministeriële Vermelding - David Bellairs (fietsry); Valerie Goliath (netball en tennis); Mark Nicholson (Sport NRO) en John Dobson (rugby)

Lys van Wes-Kaapse weners by die SA Sporttoekennings

- a) Sportman van die Jaar met 'n Gestremdheid (Jonathan Ntutu)
- b) Sportvrou van die Jaar met 'n Gestremdheid (Minke Janse van Rensburg)
- c) Ontspanningsliggaam van die Jaar (Waves for Change – Branderplankry)
- d) Steve Tshwete Toekenning (Elizabeth Cameron-Smith - Gimnastiek)

Fasiliteite

Om te verseker dat Suid-Afrikaanse sport en ontspanning ondersteun word deur toereikende en goed instandgehoue fasiliteite, het DKES drie munisipaliteite met 'n billike deel bygestaan, naamlik Stellenbosch, George en Witzenberg.

Akademies

Die Wes-Kaapse Sportakademie (WECSA) het 'n vennootskap met Sports Science Institute of South Africa (SSISA) aangegaan tot voordeel van atlete in provinsiale en distriksakademies in die Provinsie. Die akademiestelsel het gehaltesdienste gebied aan atlete wat gekwalifiseer het, aangesien die meeste atlete op distrik, provinsiale, nasionale, kontinentale en internasionale vlak meegeding het. Atlete het ook steun in die vorm van mediese en wetenskaplike dienste ontvang.

'n Gedugte vennootskap is met Federasies aangegaan om die onderwys- en opleidingsprogram vir afrigters en administrateurs te lewer. Die Wes-Kaapse Sportakademie het sy organisatoriese ontwikkeling voltooi, wat sal verseker dat sy strategie ooreenstem met bevoegde personeel ten einde die program te lewer.

WKR-gimnasium

Die gimnasium het gesondheid- en welstandprogramme gefasiliteer wat deur instrukteurs verbonde aan die gymnasium gekoördineer is. Hierdie programme speel steeds 'n deurslaggewende rol deur na die gesondheid, welstand en fiksheid van die werknemers van die Wes-Kaapse Regering om te sien. Die span het die eetplanne, fiksheidsbeoordelings (LMI en bloeddruk), oefenprogramme en weeklikse inskrywings gedoen om vordering te bespeur.

Die volgende programme is vir lede gefasiliteer:

- Winter-fiksuitdaging
- Botsing van die Reuse
- Welstandsdag
- Welstandsuitdaging

Voorts is gimnasiums ondersteun om toerusting volgens die norme en standaarde daar te stel. Die gimnasium het in vennootskap met ander departemente gesondheid- en welstandsaktiwiteite aan werknemers verskaf.

ONTSPANNING

Die Inheemse Spele-byeenkomste het in verskillende distrikte in die provinsie plaasgevind. Meer as 2 000 deelnemers oor ses distrikte heen bevestig 'n beduidende terugkeer ná die Covid-19-ontwrigting. Die volgende distrikte het op 21 Mei 2022 aan wedstryde deelgeneem: Kaapse Wynland in Worcester, Overberg in Hermanus en Weskus in Malmesbury, terwyl 28 Mei 2022 deur Kaapstad Metropool in Kraaifontein, Sentraal-Karoo in Beaufort-Wes en Tuinroete in in Riversdal onderskeidelik gedeel is.

Die Provinsiale Spele het van 16 – 17 Julie 2022 in die Kaapstad Metropool by die Wes-Kaapse Sportskool plaasgevind. Die verskillende kodes en hul mense was verheug om weer saam in een lokaal te wees. Die Nasionale Inheemse Spele het van 23 – 29 September 2022 in Gamalakhe, Ugu-distrik in KZN plaasgevind. Die volgende kodes het goed presteer: Diketo-vrouespan (goue medalje), Jukskei-manspan (goue medalje), Kgati-span (silwermedalje), Iltonga junior mansspan en senior mansspan (bronsmedaljes).

Gedurende Oktober 2022 het die Departement in vennootskap met die Westelike Provinsie Atletiekfederasie 'n Provinsiale "Big Walk" gehou. Twee van die Federasie se geaffilieerde lede naamlik ARD Atletiekklub en Intouch Atletiekklub het hierdie geleentheid aangebied. Deelname in hierdie byeenkoms het ook aansienlik verbeter met 2 140 deelnemers in teënstelling met die vorige jaar se virtuele byeenkoms met slegs 207 deelnemers. Landelike distrikte in die provinsie het ook "Big Walks" in hulle distrikte gehou. Op die eerste Vrydag van Oktober 2022 het die Departement, in vennootskap met Wes-Kaapse loveLife, die Nasionale Ontspanningsdag in Langa, Kaapstad suksesvol aangebied. Hierdie geleentheid is moontlik gemaak deur vennootskappe met belanghebbendes en betrokkenes.

Voorts het die ontspanningsentrums/kerns deurentyd daaglikse deelname bevorder. Hierdie ontspanningsentrums/-kerns sluit deelname aan ontspanningsaktiwiteite op VKO-vlak in en hulle dien as "toevoer" na hul laerskoolgebaseerde MGO-sentrums, en skep op dié manier die begin van deurlopende toegang tot en blootstelling aan geleentheid wat via die MGO-program aangebied word. Dit was veral verblydend om senior burgers ná die Covid-19-pandemie terug te verwelkom. Goue Spele-byeenkomste het oor al ses distrikte heen plaasgevind.

Die Jeugkamp, 'n nasionale program wat vanjaar vir die tiende keer deur alle provinsies gelewer word, is suksesvol van 3 – 10 Desember 2022 by die Waterval Country Lodge in Tulbagh aangebied. Die leerders is weereens blootgestel aan 'n verskeidenheid onvergeetlike geleentheid en leer via 'n prettige weeklange program.

SKOOLSPORT

Die program het skoolsportaktiwiteite bevorder deur tersaaklike belanghebbendes en betrokkenes in die skoolsportsektor te ondersteun en by te staan. Die ondersteuning het ingesluit, maar was nie beperk tot ondersteuning van talentontwikkeling, aanbied van kompetisies, talentidentifikasie, opleiding, sowel as deelname op gevorderde- en bemeesteringsvlakke.

Sedert die afskaffing van Covid-19-inperkings, is alle nasionale skoolsportkampioenskappe in 2022 hervat. Die Departement het gefokus op deelname in al sestien geprioritiseerde skoolsportkodes. Kontak, sowel as niekontakcodes, is weer aangebied. Dit gevolglike lewendige belangstelling het aanleiding gegee tot:

- Beklemtuning van die seleksie van talentvolle atlete en presteerders op die tersaaklike vlakke – van massadeelname tot gevorderd.
- Interkluster en distriksaktiwiteite, van provinsiale deelname tot nasionale deelname.
- 'n Atleetgesentreerde en afrigtergesentreerde benadering.
- Opleiding van opvoeders en vrywilligers.

Bogenoemde, en die geleentheid om op nasionale vlak deel te neem, het daartoe gelei dat Span Wes-Kaap as kampioen by die 2022 Winter- en Somerspele aangewys is. Dit was die eerste keer dat Span Wes-Kaap as kampioen by die Nasionale Skolekampioenskapbyeenkoms aangewys is, sedert sy ontstaan in 2012.

Skoolorsport word in nege distrikte en agt onderwysdistrikte bedryf, en is belyd met die ses munisipale distrikte. Gedurende die oorsigjaar het Skoolorsport die ontwikkeling van geïdentifiseerde klusters in elke distrik deurentyd ondersteun. Vennootskappe is met tersaaklike belanghebbendes en betrokkenes binne dié klusters aangegaan. Die Departement het ook menslike en fisiese hulpbronne verskaf om hierdie klusters verder te ontwikkel.

Om seker te maak dat die mees talentvolle skoolgaande atlete geleentheid gebied word om op gevorderde vlak in aktiwiteite deel te neem, is hulle aan geleentheid op distriks- en provinsiale vlak blootgestel waar hul talent raakgesien is. Die geïdentifiseerde talentvolle skoolgaande atlete het op distriksvlak gekwalifiseer om aan provinsiale uitspeelwedstryde en/of proewe deel te neem. Daarna is die geïdentifiseerde talentvolle atlete op provinsiale vlak gekies om die Wes-Kaap op nasionale kampioenskapbyeenkomste soos die Winter- en Somerspele-kampioenskappe te verteenwoordig. Voor deelname aan hierdie kampioenskapbyeenkomste het provinsiale spanne oefenkampe bygewoon.

Gedurende Mei 2022 het die Departement seker gemaak dat die 16 geprioritiseerde kodes kennis dra van die Beleid oor die Beskerming van Kinders in Sport en dat hulle die beleid implementeer. Dit is 'n belangrike beleid vir die beskerming van die jeug, veral die skoolgaande jeug. Voorts het DKES hierdie kodestrukture ondersteun deur opleidingsgeleentheid naamlik die Noodhulpkursus te voorsien.

Hoërskool- en laerskoolleerders vir atletiek, watersport en leerders met spesiale opvoedkundige behoeftes (LSOB), is ook by provinsiale en nasionale kompetisies ondersteun om aan die Herfspele deel te neem. Die DKES-ondersteuning het noodsaaklike dienste soos vervoer, verblyf, spyseniering en mediese ondersteuning gedek.

NASKOOLSE PROGRAM

Die Grondwet waarborg die reg op basiese onderwys vir alle kinders. 'n Goeie onderrig behoort al ons kinders 'n billike kans op 'n suksesvolle lewe te bied. Navorsing wys egter al hoe meer daarop dat verskille in toegang tot geleentheid 'n reusegaping geskep het tussen leerders vanuit gebrekkige kontekste en hul eweknieë wat oor meer hulpbronne beskik.

'n Kind se onderwyservaring omvat heelwat meer as dit wat tussen 08:00 en 14:00 gebeur. Dit omvat alle lewenservarings en geleentheid wat hulle help om daardie kognitiewe, fisiese, sosiale, emosionele en spirituele vaardighede te ontwikkel wat hulle sal help om te gedy in die wêreld daar buite. Om hierdie gaping te oorbrug, moet almal wat 'n belang by die onderwys-ekostelsel het – skole, leerders, ouers, NRO's, gemeenskappe – in die onderwys-ekosistiem hul deel doen.

Die Departement se naskoolse programme het ten doel om 'n bemagtigende omgewing te skep waarbinne elke kind toegang kan verkry tot geleenthede om kernvaardighede soos kritiese denke, selfdisipline, gretigheid, weetgierigheid en empatie te ontwikkel. Hierdie vaardighede word ontwikkel binne die konteks van 'n volle lewe, een waar daar gereeld vir kinders voorgelees word, hulle op uitstappies geneem word en toegelaat word om te verken en aan sport, kuns en drama te verken en daaraan deel te neem. Een van hierdie naskoolse programme, die MGO-program, is 'n gestruktureerde, naskoolse, massadeelnameprogram wat skoolgaande deelnemers en jeugdige die geleentheid bied om toegang te verkry tot verskeie beplande, daaglikse, prettige, ontspannings-, sport-, kuns- en kultuuraktiwiteite.

Die naskoolbestuurskomitee ('n vennootskapsforum tussen WKR, skenkers en oorkoepelende organisasies) het intensief daaraan gewerk om te verseker dat hierdie sektor steeds in voeling bly met leerders en veerkragtig op 'n veranderde konteks reageer. Daar is steeds op die binding en deel van inligting oor hierdie sektor gefokus.

Gedurende die oorsigjaar het DKES met sy jaarlikse "Lights on after school"-program weer eens die waarde van naskoolse programme toegelig. Hierdie program het 'n geleentheid gebied aan regeringsprogramme (soos die MGO-program, die buurtskoolprogram en YearBeyond) sowel as skole en NRO's om hul wonderlike werk ten toon te stel wat na die afloop van die akademiese skooldag verrig word.

Die Departement ondersteun programme in 409 skole, met ander woorde in ongeveer die helfte van die skole in die provinsie wat geen gelde of lae skoolgelde hef.

Ondersteuning is aan verskeie vennote verleen om vakansieprogramme aan te bied. Altesaam het 38 127 leerders aan hierdie Veilige en prettige aktiwiteite deelgeneem, en 'n maaltyd ontvang, terwyl daar terselfdertyd werksgeleenthede vir 3 017 jongmense geskep is.

MGO-program

Om 'n bemagtigende omgewing binne MGO-sentrums te skep, is 'n deurlopende proses wat vereis dat jeugdige deurentyd vir naskoolse programme geworf en behou moet word. Verskeie strategieë wat op elke gemeenskap afgestem is, is ontwikkel om gereelde en konsekwente deelname aan naskoolse aktiwiteite te bevorder.

Die MGO-program bevorder 'n filosofie en etos van 'n gesonde leefstyl, lewenslange aktiwiteit en lewenslange leer. Dit fokus op psigologiese, fisiologiese en spirituele ontwikkeling sowel as die welstand van deelnemers en die gemeenskappe waarbinne die MGO-sentrums funksioneer. Die program bied boonop werksgeleenthede en kapasiteitsbou-geleenthede vir afrigters wat nie net tot hulle voordeel strek nie maar ook tot die voordeel van die kinders en die jeug met wie hulle werk.

Hierdie program word oral in die Wes-Kaap aangebied via MGO-sentrums wat óf by laer- óf hoërskole gebaseer is. MGO-sentrums. In die algemeen dien MGO-sentrums wat by laerskole gebaseer is as 'n "toevoer" na hul omliggende hoërskoolgebaseerde MGO-sentrums. Op hierdie manier word leerders die geleentheid gebied om oor 'n lang tydperk deurlopend toegang te hê en blootstelling te geniet aan die geleenthede wat via die MGO-program gebied word. Deelnemers word ook aangemoedig om by verskeie ontspannings-, sport-, kuns- en kultuurklubs in hul gemeenskappe aan te sluit om lewenslange aktiwiteite te bevorder.

MGO-sentrums is primêr gesetel in histories benadeelde gebiede. Derhalwe is die meeste, indien nie alle, MGO-sentrums gesetel in 'n konteks wat gekenmerk word deur relatief swak

fasiliteite, gebrekkige hulpbronne en 'n gebrek aan sekuriteit. Hierdie teëspoed en omstandighede ten spyt, het 'n aantal deelnemers danksy positiewe ingestelde soos deursettingsvermoë en passie die vaardighede en talent sowel as die potensiaal vir verdere ontwikkeling aan die dag gelê. Via verskeie prosesse vir talentidentifisering en talentontwikkeling word deelnemers wat potensiaal aan die dag lê die geleentheid gebied om hul vaardighede en talente op 'n gevorderde vlak ten toon te stel en te ontwikkel.

Afrigters verbonde aan die MGO-program het hul MGO-sentrums bevorder deur verskeie herdenkingsgeleenthede te vier, soos Vryheidsdag, Werkersdag, Jeugdag, Nelson Mandela-dag, Vrouedag en Versoeningsdag.

Die afrigters en leerders wat aan die MGO-program deelgeneem het en wat die nodige talent aan die dag gelê het om op 'n gevorderde vlak deel te neem, het gevorder tot op 'n vlak waar hulle die Wes-Kaap in verskeie sportkodes verteenwoordig sowel as op verskeie kuns- en kultuurplatforms.

Buurtskoolprogram

Die buurtskoolprogram binne die Departement behels skole wat vooraf in omliggende MGO-sentrums geïdentifiseer is. Hierdie program bied geleenthede aan leerders in skole wat in dieselfde woonbuurt as 'n MGO-sentrum geleë is. Die program fokus op vaardigheidsontwikkeling, kodespesifieke deelname en die bevordering van 16 geprioritiseerde kodes van Skoolsport. Die Departement bied ondersteuning aan 134 buurtskoolsentrums, wat gekoppel is aan 181 MGO-sentrums.

Navorsingsbevindings, ervaring, leringe en/of leerstellings toon dat baie leerders, insluitend jeugdige en gemeenskapslede in talle woonbuurte, daaglik aan heersende sosiale euwels en bedreigings blootgestel word. Talle inwoners in hierdie woonbuurte is ontnugter en wanhopig, sien geen positiewe toekoms nie, en besit geen sin van behoording en/of identiteit nie.

Die Departement het binne die bestek van sy mandaat 'n proses begin wat die ontwikkeling en/of voorsiening van geleentheidstoegangspunte, vir skoolgaande jeug, binne 'n skoolgemeenskapsomgewing, van 'n woonbuurt, wat binne 'n distrik geleë is. Die Departement het 'n geïntegreerde en holistiese benadering ontwikkel wat die Sportontwikkeling-subdirektorate naamlik Ontspanning, MGO-program en Skoolsport kombineer.

Met sy geïntegreerde benadering word 'n pyplyn vir deelnemers bevorder. Die pyplyn het geleentheidstoegangspunte aan jeugdige gebied, wat begin het vanaf die stadium van vroeë kindontwikkeling (VKO) tot die skoolfase, deur na tersiêre onderwys en uiteindelik werkseleenthede. Die benutting van skole as veilige ruimtes vir skoolgaande atlete(jeugdige), het die geleentheid gebied om ná skoolure aan sport-, kuns- en of kulturele aktiwiteite deel te neem.

Die program maak gebruik van prettige aktiwiteite, gemodifiseerde aktiwiteite, fisiese aktiwiteite, ontspanning, sport, kuns en kultuur om sterker bande tussen mense te smee, sowel as om solidariteit, wedersydse respek en begrip, en respek vir mense se integriteit en waardigheid te kweek. Die buurtskoolsentrums en die buurtskoolinisiatief en benadering het alle aspekte van die langtermynplan vir deelnemers en afrigters geïnkorporeer. Op hierdie wyse het die program 'n bydrae gelewer tot pogings om buurte saam te snoer deurdat 'n

gemeenskaplike doel nagestreef is wat, insgelyks, bygedra het tot verbeterde samehorigheid in buurte.

Die Departement en die Provinsie het die sukses gevier dat Span Wes-Kaap die Somer- en Winterspelekampioenskappe gewen het. Van die deelnemers wat by hierdie kampioenskappe uitblink het, was deel van hierdie program. Die prestasies van hierdie atlete moet 'n voorbeeld vir hul woonbuurte dien, wat toegeskryf word aan hul gereelde en deurlopende bywoning van MGO-sentrums en/of buurtskoolsentrums. Die meerderheid het by 'n MGO-/buurtskool-laerskoolsentrum begin deelneem en daarna hul deelname by die MGO-/buurtskool- hoërskoolsentrum voortgesit.

Gedurende die 2022/23-boekjaar het die program die volgende vermag:

- Veilige ruimtes en koherente buurte is geskep.
- Gedeelde sport- ontspanningsfasiliteite in verskeie distrikte is opgebou.
- Die gebrek aan toegang tot ontspannings-, sport-, kuns- en kultuurgeleenthede via die gedeelde fasiliteite inisiatief is aangepak.
- Werkloosheid is aangepak deur werksgeleenthede te voorsien.
- Die gebrek aan fisiese aktiwiteite en skoolsport binne skole is aangepak
- Die gebrek aan fisiese aktiwiteite binne vroeëkindontwikkeling is aangepak.

Die Departement en die Provinsie het die sukses gevier dat Span Wes-Kaap die Somer- en Winterspelekampioenskappe gewen het. Van die deelnemers wat by hierdie kampioenskappe uitblink het, was deel van hierdie program. Die prestasies van hierdie atlete moet as voorbeeld vir hul woonbuurte dien, wat toegeskryf word aan hul gereelde en deurlopende bywoning by MGO-sentrums en/of Buurskoolsentrums. Die meerderheid het by 'n MGO-/buurtlaerskoolsentrum begin deelneem en daarna voortgegaan met hul deelname toe hulle die MGO-/buurthoërskoolsentrum begin bywoon het.

JEUG

Die krisis wat die jeug ervaar, plaas steeds druk op alle regeringsfere om hierop te reageer. Werkloosheid onder die jeug is steeds een van die hoogstes in die wêreld. Jeugdiges het al hoe meer te kampe met geestesgondheidsduitdagings en jeugselfmoord, en vlakke van afkerigheid en geweld is aan die toeneem.

Die Departement het voortgegaan om 'n jeug-in-diens-program te ondersteun wat aktiewe inwoners skep, en tegelyk werk maak van maatskaplike behoeftes en die weg baan vir jeugdiges wat vrywillige werk verrig om tot die ekonomie toe te tree. YearBeyond, die jeugdiens se vlagskipprogram het 3 017 jeugdiges in 2022 gewerf en in diens geplaas, en het meer geleenthede vroeg in 2023 geskep.

YearBeyond

YearBeyond lei werklose jeugdiges op om naskoolse programme aan te bied. Die program skep werksgeleenthede vir werklose jeugdiges en bied terselfdertyd ondersteuning om maatskaplike behoeftes aan te pak. Via YearBeyond se akademiese program vir laerskole, Padvindery in skole en @HomeLearning-program word ondersteuning aan 175 skole gebied. YearBeyond strek nou ook verder as skole en bied leerondersteuning in gemeenskappe aan via 13 sentra en leerondersteuning wat in biblioteke en museums in die provinsie aangebied word. YearBeyond het ook sy ervarings met die Oos-Kaap gedeel en is nou in daardie provinsie operasioneel.

Die YearBeyond se akademiese program vir laerskole het hulpbronne vir geletterdheid en syfervaardigheid vir graad 3- en 4-leerders ontwikkel. YearBeyond se @HomeLearning-program werk met leerders wat afwesig is of gedrags- en gesinsuitdagings ondervind. 'n Lewensvaardigheidsprogram word deur Padvindery in skole aan leerders in laerskole gebied. Die biblioteekprogram het gefokus op die bevordering van lees en digitale toegang terwyl die museumprogram op mondelinge geskiedenisversamelings gefokus het.

Met omvang is die program gedwing om tegnologie te benut en het 'n toepassing vir bywoningsopsporing, 'n aanlyn-leerbestuurstelsel vir die jeug en nuwe hulpmiddels ingestel om ons databasisbestuur te verbeter.

Gedurende hul jaar in die program bou die jeug of YeBoneers hul CV's met 'n fokus op 12 bevoegdhede, ontvang 'n mentor om hulle te ondersteun in hul leerreis en word ondersteun om na hul volgende geleentheid te vorder sodra hulle die program verlaat. Jongmense het gerapporteer dat hulle aan die einde van hierdie opleiding meer selfvertroue voel oor hul CV's en vermoë om werk te soek.

YearBeyond het besef dat baie van die jeug wat by die program aansluit nie ten volle kan baat vind nie, omdat hulle vehoed word deur die gevolge van trauma of ander welstandsbehoefte. Daarom het YearBeyond sy ekosisteem van ondersteuning verder ontwikkel as net die ondersteuning wat deur mentors gebied word om 'n krisisverwysingsnetwerk in te sluit. Ongeveer 10% van die jeug het hiertoe toegang. Die meeste hiervan het trauma of geestelike welstandondersteuning vereis. Die lesse van YearBeyond sal gedeel word met die Basiese Dienspakket-span wat 'n omvattende stelsel van ondersteuning vir die jeug in Atlantis met WKR loods. Teen die einde van hul werkserfaring bied YearBeyond loopbaanmarkte aan wat die jeug met hul volgende geleentheid koppel. Meer as 50 vennote is op die skoue in Kaapstad, Worcester en George teenwoordig en het verskeie werkseleenthede met die jeug gedeel.

By voltooiing van die program, het 78% van die jeug gerapporteer dat hulle na 'n volgende geleentheid kon aanbeweeg, hetsy verdere studie of werk of 'n kombinasie van die twee. Die meerderheid van die jeugdige het onderwys as loopbaan gekies, met 41% wat steeds in dié sektor werksaam is, en ongeveer 44% wat hul studies in onderwys voortsit. Dit is deels te danke aaraan dat twee derdes van die kohort tydens hul diensjaar in skole gewerk het en 87% met kinders gewerk het. Ander sektore wat byval by die jeug gevind het, is die kleinhandel-, sakeprosesuitbesteding- en IKT-sektor.

'n Kernuitdaging ten opsigte van uitbreiding het die ontwikkeling van stelsels behels ten einde kwaliteit te behou. YearBeyond het sy stelsels vir volgehoue kwaliteitverbetering ontwikkel, personeel en vennote opgelei om aksieleer-gehalteversekeringsbesoeke te doen, en sy opleiding van opleiers aangepas op grond van die terugvoer van hierdie besoeke. YearBeyond erken die belangrikheid van mentors in ons model en het in 2022 die YeBo Akademie bekendgestel wat vroeg in 2023 van stapel gestuur is. Dit sal alumni oplei om toekomstige mentors te word wat 'n volhoubare aanbod van hoëgehalte mentors skep om ter ondersteuning van jeugontwikkeling en YearBeyond.

DISTRIKSPORTKANTORE

Die distriksportkantore vervul onteenseglik 'n belangrike rol in die ontplooiing van die provinsiale regering se ontspannings- en sportprogramme in distrikte. Hierdie kantore staan in diens van beide die distrik en die algemene publiek. Hulle ondersteun die onderskeie

ontspannings- en sportprogramme wat in die distrik aangebied word en sorg dat dat daardie programme byval by die gemeenskap vind en aan 'n hoë standaard voldoen. Ter verbetering van distrikskantore se doeltreffendheid, is daar voortgegaan met die aanskaffing van die nodige toerusting vir hierdie kantore.

VOORWAARDELIKE TOEWYSING VIR UOWP

Die Departement ontvang UOWP-fondse via die Maatskaplike Sektor UOWP-aansporingstoelae, vir indiensneming binne sy programme. Die UOWP-aansporingstoelaetoewysing word bepaal volgens die relevante prestasie van die Departement in die vorige boekjaar. Die aansporing is 'n bykomende begrotingstoewysing, bo en behalwe die basislyn wat aan die Departement toegewys is.

Die strategiese uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, beplande teikens en werklike prestasies word in die tabelle hierna aangebied.

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies: Aanwysers is ten tyde van hervoorlegging hersien

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING										
Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023 (K1 en K2)	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings	Redes vir hersiening van JPP
Subprogram 4.2: Sport										
3	Voorsiening van klere en toerusting	4.2.1	Getal skole, kernpunte en klubs voorsien van toerusting en/of drag volgens die vasgestelde norme en standarde	509	514	534	0	-534	Die prestasie is vir die vierde kwartaal beplan en die jaarlikse teiken is bereik.	Die aanwyserverslagdoeningstydperk is van jaarliks na kwartaalliks hersien om by die nasionale gestandaardiseerde verslagdoeningstydperk aan te pas.
3	Geregistree rde lede	4.2.7*	Aantal geregistree rde lede in sportfederasies	104 578	121 142	185 000	197 120	+12 120	Die teiken is verminder tydens die Covid-19-pandemie. Namate die sektor geleidelik herstel het, was daar 'n toename in ledetal.	Die aanwyser is verwyder omdat dit nie spesifiek en meetbaar genoeg was om die behoeftes van die Departement te bevredig nie
-	-	4.2.12**	Getal atlete wat deur die sportakademies ondersteun word	105	210	210	104	-106	Die jaarlikse teiken is bereik.	Aanwyser is in die Jaarlikse Prestasieplan in die Voorwaardelike Toelae-aanwysers-afdeling gelys, maar moes ook

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/21	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023 (K1 en K2)	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings	Redes vir hersiening van JPP
										ingesluit word in Deel B, Programprestasie-inligting om by die eQPR-stelsel te pas.
-	-	4.4.5**	Getal leerders wat aan distrikskoolsporth oernooie deelneem	3 171	26 867	6 400	30 878	+24 478	As deel van 'n strewe om skoolsporth te laat groei, het die Departement sy Naskoolse programme gemobiliseer om deelname te verhoog.	Aanwyser is in die Jaarlikse Prestasieplan in die Voorwaardelike Toelae-aanwysers-afdeling gelys, maar moes ook ingesluit word in Deel B, Programprestasie-inligting om by die eQPR-stelsel te pas.

Note:

* Hierdie aanwyser het voorheen deelnemers aan sportfederasies getel, maar is hersien om geregistreerde lede vir 2021/22 te tel.

** Hierdie aanwyser het nie 'n uitkoms en uitset ingesluit wanneer dit weer ter tafel gelê is nie

Uitkomst, uitsette, uitsetaanwysers, teikens en werklike prestasies

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING									
Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
Subprogram 4.2: Sport									
3	Voorsiening van uitrusting en/of toerusting	4.2.1 (hersien)	Getal skole, kerns en klubs van toerusting en/of uitrusting voorsien soos per vasgestelde norme en standaarde	509	514	534	534	-	-
3	Ondersteuning aan geaffilieerde distriksportfederasies	4.2.2	Getal geaffilieerde distriksportfederasies ondersteun	138	143	135	134	-1	Een distriksfederasie het befondsing ontvang, maar oordrag kon nie plaasvind nie, aangesien die federasie nie aan vereistes voldoen het nie.
3	Groot byeenkomste	4.2.3	Getal groot byeenkomste ondersteun	41	104	80	135	+55	Meer aansoeke is ontvang weens die herstel van die sektor na Covid-19, en met verhoogde befondsing is meer sportfederasies befonds om die herstel van die sektor te ondersteun.
3	Welstand- en fiksheidsprogramme	4.2.4	Getal welstand- en fiksheidsprogramme deur die gymnasium ondersteun	4	4	4	4	-	-
3	Toekenningsere monies	4.2.5	Getal toekenningsere monies gehou	1	1	2	2	-	-

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
3	Sport en ontspanningsdae gehou	4.2.6	Getal sport en ontspanningsdae gehou	0	6	6	6	-	-
3	Sportlui opgelei	4.2.8*	Getal sportlui opgelei	305	158	150	176	+26	Meer deelnemers het die opleiding bygewoon weens die herstel van die sektor na Covid-19.
3	Projekte vir sportfasiliteite ondersteun	4.2.9	Getal projekte vir sportfasiliteite in die munisipaliteite ondersteun	7	14	4	4	-	-
3	Ondersteuning aan atlete	4.2.10	Getal atlete ondersteun deur hoëspresiasie programme	0	45	50	50	-	-
3	Byeenkomste vir vroue en meisies ondersteun	4.2.11	Getal byeenkomste vir vroue en meisies ondersteun	6	4	10	10	-	-
-	-	4.2.12** (hersien) ***	Getal atlete deur die sportakademie ondersteun	105	210	210	219	+9	Die akademiestelsel lewer ondersteuning en dienste aan atlete op grond van hul behoeftes, wat lei tot meer atlete. Die Departement het die akademiëprogram by die trilaterale bevorder, wat gelei het tot 'n toename in aanvraag.
Subprogram 4.3: Ontspanning									
3	Kodestrukture van inheemse	4.3.1	Getal kodestrukture van inheemse spele ondersteun	7	7	7	7	-	-

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
	spele ondersteun								
3	Ontspanning-sentrums ondersteun	4.3.2	Getal Ontspanningsentrums ondersteun	20	25	25	25	-	-
3	Personeel werksaam in Ontspannings-programme	4.3.3	Getal personeel werksaam in Ontspannings-programme	40	50	50	50	-	-
Subprogram 4.4: Skolesport									
3	Distrikte ondersteun	4.4.1	Getal distrikte ondersteun	9	9	9	9	-	-
3	Buurtskoolklusters ondersteun	4.4.2	Getal Buurtskoolklusters ondersteun	9	9	9	9	-	-
3	Personeel werksaam in Buurtskoolprogramme	4.4.3	Getal personeel werksaam binne die Buurtskoolprogramme	174	174	174	174	-	-
3	Buurtskoolsentrums ondersteun	4.4.4	Getal buurtskoolsentrums ondersteun	134	134	134	134	-	-
-	-	4.4.5** (hersien) ***	Getal leerders wat aan distrikskoolstoerwen deelneem	3 171	26 867	6 400	50 742	+44 342	As deel van die strewe om skoolstoerwen te laat groei, het die Departement sy Naskoolse programme gemobiliseer om deelname te verhoog.
Subprogram 4.5: MGO-program									
3	MGO-sentrums ondersteun	4.5.1	Getal MGO-sentrums ondersteun	181	181	181	181	-	-

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Bepaalde teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
3	Personeel in diens binne MGO-programme	4.5.2	Getal personeel in diens binne MGO-programme	470	470	470	470	-	-
3	Distrikte met MGO-programme ondersteun	4.5.3	Getal distrikte ondersteun	9	9	9	9	-	-
3	Kultuur, Kuns, Ontspanning, Onderwys en Sport (gedeelde fasiliteite) ondersteun	4.5.4	Getal Kultuur, Kuns, Ontspanning, Onderwys en Sport (gedeelde fasiliteite) ondersteun	-	-	6	6	-	-
Subprogram 4.6: Jeugprogramme									
3	Kapasiteit van naskoolse praktisyns gebou	4.6.1	Getal praktisyns opgelei	721	710	700	709	+9	Meer praktisyns was nodig om te voldoen aan die vraag wat voortspuit uit 'n toename in leerders en jeugdige wat opgelei moes word.
3	Jeugdiensgeleenthede	4.6.2	Getal geleenthede vir jeug-in-diens geskep	516	1 385	2 000	3 017	+1 017	Mede-finansiering is van Jobs Fund ontvang om die diens uit te brei.
3	Gemeenskapspraktisynskakelings	4.6.3	Getal skakelings met ekstere belanghebbendes (NRO, Donateurs, skoolhoofde)	7	9	8	8	-	-
3	Kwesbare jeug wat gereeld en	4.6.4	Getal kwesbare jeugdige wat gereeld en	11 125	3 033	6 000	6 205	+205	Meer jeug kan gediens word as gevolg van die toename

PROGRAM 4: SPORT EN ONTSPANNING

Uitkoms	Uitset	Nr.	Uitsetaanwyser	Werklike prestasie 2020/2021	Werklike prestasie 2021/2022	Beplande teiken 2022/2023	Werklike prestasie 2022/2023	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2022/2023	Kommentaar op afwykings
	konsekwent aan NSP'e deelneem		konsekwent aan NSP'e deelneem						in geteikende leerders en jeug wat deur Jobs Fund-befondsing in staat gestel is.
3	Skole met NSP'e	4.6.5	Getal skole met NSP'e	54	409	500	409	-91	DKES volg NSP'e wat deur DKES, buurtskole, MGO, YeBO gefinansier word, wat 409 skole dek. Histories het DKES ook berig oor NRO-bestuurde programme wat Edu-Collaborate gebruik. Die platform is onderbenut en benodig opgradering. As sodanig is die data nie vir 2023 hernu nie, wat tot onderprestasie gelei het, aangesien DKES slegs oor geverifieerde data kan rapporteer.

Let wel: Grys selle dui hersiene aanwysers aan.

* Aanwyser 4.2.7 is verwyder in die hertertafelleggingsproses.

** Hierdie aanwyser het nie 'n uitkoms en uitset ingesluit tydens die hertertafellegging nie.

*** Dit is 'n gestandaardiseerde aanwyser en 'n voorwaardelike toelae-aanwyser.

Strategie om areas van onderprestasie die hoof te bied

Die Departement sal pogings versterk om sportfederasies te help om aan die vereistes vir ondersteuning te voldoen.

Die Departement werk saam met WKOD, Ce-I en eksterne vennote daaraan om die Edu-collaborate-webtuiste op te gradeer sodat dit meer gebruikersvriendelik en aantreklik vir NRO's is. Die uitdagings verwant aan skoolbywoning op 'n rotasiebasis weens Covid-19 is opgehef en die Departement sal na verwagting voortaan sy teken vir gereelde en konsekwente deelname aan NSP'e kan behaal.

Prestasie vergeleke met gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers vir sektore met samelopende funksies

Alle gestandaardiseerde uitsette en uitsetaanwysers is by die jaarlikse prestasieplanne geïnkorporeer en derhalwe geïnkorporeer by en gerapporteer oor in die jaarverslag ooreenkomstig die voorafgaande prestasietabel.

Koppeling van prestasie aan begroting

Subprogrambesteding vir Program 4: Sport en Ontspanning was soos volg:

Subprogram	2022/23			2021/22		
	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000	Finale begroting R'000	Werklike besteding R'000	(Oor-)/Onderbesteding R'000
Bestuur	46 218	46 218	-	84 736	84 516	220
Sport	70 343	69 957	386	62 329	61 490	839
Ontspanning	18 239	18 239	-	17 439	17 436	3
Skolesport	48 358	45 819	2 539	45 945	45 702	243
MGO-program	40 732	39 488	1 244	52 818	52 951	227
Jeugprogram	69 467	66 866	2 601	-	-	-
Totaal	293 357	286 587	6 770	263 267	261 735	1 532

Die onderbesteding het voorgekom in Vergoeding van Werknemers (VvW) en Goedere en Dienste (G&S) hoofsaaklik weens 'n ophoud met die vulling van poste en toegewyde uitgawes wat gekontrakteer is, maar nie teen 31 Maart 2023 afgehandel is nie. Die vertraging in VvW is veroorsaak deur 'n bestuursbesluit om funksies te herprioritiseer om kapasiteitsuitdagings binne Sport en Ontspanning te hanteer. 'n Versoek om die toegewyde G&S-uitgawes na die nuwe boekjaar oor te dra, is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

5. Oordragbetalings

5.1. Oordragbetalings aan openbare entiteite

Wes-Kaapse Kultuurkommissie

Die WKKK het **R627 000** as 'n oordragbetaling van die Departement vir die 2022/23-boekjaar ontvang. Die openbare entiteit is verantwoordelik vir die registrasie en deregistrasie van kultuurrade asook die instandhouding van die kultuurfasiliteite. Die voorsitter het gedurende die oorsigjaar as voorsitter bedank, maar nie as lid van die WKKK nie.

Wes-Kaapse Taalkomitee

Die Wes-Kaapse Taalkomitee het **R438 625** ontvang om sy aktiwiteite en verpligtinge te befonds. Die WTKK is verantwoordelik om die Minister oor taalverwante aangeleenthede in die Wes-Kaap te adviseer ingevolge die Wes-Kaapse Provinsiale Talewet, 1998 en die Wes-Kaapse Taalbeleid.

Erfenis Wes-Kaap

EWK het **R1 537 403** as 'n oordragbetaling van die Departement vir die 2022/23-boekjaar ontvang om uitvoering te gee aan die komitee se mandaat. Sy sleutelmandaat is om die erfenishulpbronne van die Wes-Kaap te identifiseer, te beskerm, te bewaar en te bevorder. Dit skakel met nasionale en plaaslike regeringsfere in die uitvoer van sy werk.

Naam van openbare entiteit	Dienste gelewer deur die openbare entiteit	Bedrag oorgedra na die openbare entiteit	Bedrag bestee deur die openbare entiteit	Prestasies van die openbare entiteit
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	Die WKKK het drie hoofokusareas, naamlik beheer, bestuur, ontwikkel en hou roerende en vaste eiendom in stand; dit sluit die sewe kultuurfasiliteite wat onder sy beheer geplaas is in. Bestuur die registrasie en deregistrasie van die kultuurrade. Adviseer die LUR oor hoe die Kommissie se mandaat die beste uitgevoer kan word.	R627 000	R627 000	Die entiteit het soos beplan vier voltallige vergaderings en twee subkomiteevergaderings vir die jaar gehou. Sewe kultuurrade is finansiell ondersteun om programme waarvoor aansoek gedoen is binne hul gemeenskappe aan te bied en aanbevelings is gemaak ten opsigte van die instandhouding van die sewe kulturele fasiliteite.
Wes-Kaapse Taalkomitee	Moniteer die implementering van die Wes-Kaapse Taalbeleid en adviseer die Minister oor taalverwante aangeleenthede	R438 625	R435 000	Die entiteit het vyf projekte in samewerking met ander taalbelanghebbendes gefasiliteer en ses vergaderings belê.

Naam van openbare entiteit	Dienste gelewer deur die openbare entiteit	Bedrag oorgedra na die openbare entiteit	Bedrag bestee deur die openbare entiteit	Prestasies van die openbare entiteit
Erfenis Wes-Kaap	Om die erfenishulpbronne van die Wes-Kaap te identifiseer, te beskerm en te bevorder.	R1 537 403	R1 537 403	Erfenis Wes-Kaap het 111 vergaderings met sy Raad en Komitees gehad om besluite te neem oor aansoeke ingevolge die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, Wet 25 van 1999. Dit het formeel 3 erfenisterreine tydens die boekjaar beskerm. Dit het verder twee erfenisterreine onthul en vier programme aangebied om erfenishulpbronbestuur te bevorder; Vier terreininspeksies gedoen by Provinsiale Erfenisterreine in die tweede deel van die boekjaar en het finaliteit bereik oor die aanneming van 'n beleid.

Let wel: Inligting oor die totale begroting en totale besteding word in die 2022/23-jaarverslae van die onderskeie openbare entiteite weerspieël.

5.2. Oordragbetalings aan alle organisasies openbare entiteite uitgesonder

Die tabelle hieronder weerspieël die oordragbetalings wat vir die tydperk 1 April 2022 tot 31 Maart 2023 gemaak is:

Program 2: Kultuursake

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
KUNS EN KULTUUR						
Kunstekaap Teater	OSW	Geroetineerde instandhouding	Ja	254 000	254 000	-
Ocean Initiative #STBP	OSW	Fees(Nature Through Her Eyes)	Ja	61 024	61 024	-
Aslan Youth Development	OSW	Aslan Healing Theatre	Ja	40 000	40 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Bitou Women of Change	OSW	Projek (Sisonke)	Ja	61 023	61 023	-
Cape Cultural Collective	OSW	Junior Rosa Koor	Ja	61 023	61 023	-
Chip and Dale Film Production	MSW	Projek (Code of Ethics)	Ja	61 024	-	Die geleentheid het nie plaasgevind nie. Fondse sal aan die Departement terugbetaal word.
Community Philharmonic Orchestra	MSW	Projek (Town of Townships)	Ja	61 023	61 023	-
DanceScape South Africa	OSW	Projek (DSA 2023)	Ja	61 023	61 023	-
eBosch Heritage Project	MSW	Festival (eBosch Skoolkoor)	Ja	61 023	61 023	-
Educape Trust	Trust	Shakespeare Skoolfees	Ja	61 024	61 024	-
Ekurhuleni Empowerment Solutions	OSW	Projek (Ekurhuleni ZweArt)	Ja	50 000	50 000	-
First Step Ballet McGregor	OSW	First Step Ballet McGregor	Ja	61 024	61 024	-
Garden Route Film Commission	MSW	Werkessies vir filmvervaardigers	Ja	61 024	61 024	-
Genadendal Harp Music & Arts Academy	OSW	Projek (Musiekopleiding)	Ja	61 024	61 024	-
Handevat Music Project	OSW	Projek (Handevat Music)	Ja	61 024	61 024	-
Ikasi Creative	MSW	Program (Mediagelettertheid)	Ja	61 024	61 024	-
Ithemba lempumelelo Ceramics Centre	OSW	Ithemba lempumelelo Keramieksentrum	Ja	61 024	61 024	-
Join Bands Not Gangs	MSW	Koorprojek (Wake up African!)	Ja	61 024	30 000	Implementering is verdrag. Oorblywende fondse moet teen einde Augustus 2023 bestee word.
Laingsburg Social & Poverty Alleviation Programme	OSW	Gemeenskapsprojek (Gai/Goas)	Ja	61 024	6 000	Program is verdrag. Oorblywende fondse moet teen einde Augustus 2023 bestee word.
Let's Read To Rise MSW	MSW	Kaapse Vlake-boekefees	Ja	61 024	61 024	-
Manuel Jardine Arts Foundation	OSW	Bottelary Blokfluit Blasers	Ja	61 024	61 024	-
Mert Yor Talent	MSW	Monitiseer jou talent	Ja	61 023	61 023	-
Nants' Ingqayi Art Development	MSW	Nomali Masambe-Leer kinders oor geld	Ja	61 024	61 024	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Overberg Koperblaasorkes Ontwikkelingsinisiatief	OSW	Overberg Koperblaasorkes Ontwikkelingsinisiatief	Ja	61 023	61 023	-
Railton Foundation Swellendam	OSW	Projek (Visuele Kunste (handwerk) ontwikkeling)	Ja	61 023	61 023	-
South African National Dance Trust	TRUST	Projek (Samewerkende professionele dans)	Ja	61 023	61 023	-
Stellenbosch Entrepreneur Development Trust (SEED)	OSW	Projek (Township- en dorpsgeskiedenis)	Ja	61 023	-	Projek is herkonsepsualiseer om koste te verminder en befondsing is toegeken.
Ad Libitum Academy of Music	OSW	Musiekonderrig-program	Ja	95 534	95 534	-
Amy Foundation Trust Formerly the Amy Biehl Foundation Trust	TRUST	Naskoolse uitvoerende kunste-program	Ja	145 534	145 534	-
Cinematic Orchestral Development Association	MSW	Cinematic Orchestral Development Association	Ja	95 534	54 175	Fondse is aangewend vir ander kwessies en opleiding wat verband hou met die skryf van musiekpartiture – prosesse wat tyd neem. Oorblywende fondse is toegeken vir die laaste fase, ateljee-opnametyd, wat vir 31 Julie bespreek is.
Creative Skills Factory	OSW	Kuns- en kultuurprogram	Ja	75 534	75 534	-
Die Stigting vir Bemagtiging deur Afrikaans	OSW	Animasie Kortfilm (Fatima)	Ja	75 534	75 534	-
Genadendal Greyton & Voorville Disability Forum	OSW	Projek (Mind over Matter)	Ja	145 534	105 563	Oudit is aan die einde van hul boekjaar gedoen, wat 31 Maart 2023 was. Derhalwe moet betaling na afloop van die oudit gedoen word.
Jungle Theatre Company	OSW	Projek (River of Life)	Ja	75 534	75 534	-
Pioneer Printers	OSW	Braille-musiekontwikkeling	Ja	95 534	95 534	-
Prince Albert Community Trust	TRUST	Projek (#us4us movement)	Ja	155 534	155 534	-
Realness Institute	MSW	Realness Film Festival	Ja	75 534	-	Projek is herkonseptualiseer om koste te verminder en befondsing is toegeken
Rural Arts Network (RAN)	OSW	Projek (Musiekonderrig en -waardering)	Ja	75 534	75 534	-
Ruth Prowse School of Art	MSW	Uitrekprogram vir kuns, ontwerp en kunsvlytvaardighede	Ja	75 534	39 820	Program is vertraag weens begrotingsbeperkings.

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
						Program gaan voort. Oorblywende fondse is toegeken.
Sibonelo Dance Project	OSW	Projek(Uhambo)	Ja	75 534	75 534	-
Steelband project	OSW	Program vir stedelike en landelike staalorkeste	Ja	145 534	145 534	-
StoriFactori	MSW	Projek (The Crown)	Ja	95 534	95 934	-
Tanci Publisher	MSW	isiXhosa-boektitels vir 2022	Ja	75 534	75 534	-
The Jakes Gerwel Stigting	MSW	Digkunsprojek (Yoh!)	Ja	75 534	75 534	-
The Zama Dance School Trust	TRUST	Zama Sustainability Beyond 32 years	Ja	95 534	95 534	-
Enlighten Education Trust	TRUST	Hermanus - musiekakademie	Ja	180 205	180 205	-
George Society of Arts	OSW	Projek (Let's Go Arts!)	Ja	287 000	187 000	Projek is herkonseptualiseer om koste te verminder en befondsing is toegeken.
Institute for Music & Indigenous Arts Development (IMAD)	OSW	IMAD Grassroots Music	Ja	309 539	309 539	-
Kronendal Music Academy	OSW	Musiekonderrig- en vaardigheidsontwikkelingsprogram	Ja	309 537	309 573	-
Lunchbox Theatre	NO	Ontwikkeling in landelike skole in Tuinroete	Ja	200 000	200 000	-
Music Exchange MSW	MSW	Music Exchange	Ja	309 537	309 537	-
Par Kan Foundation	MSW	Jazzathon	Ja	309 537	309 537	-
Turnstyle 177 t/a The Rainbow Academy	OSW	The Rainbow Academy	Ja	309 537	309 537	-
The Cape Town Minstrel Carnival Ass	MSW	Finansiële ondersteuning aan die klopse-fees	Ja	360 500	360 500	-
Cape Malay Choir Boards	OSW	Finansiële ondersteuning aan die klopse-fees	Ja	121 125	121 125	-
Kaapse Klopse Carnival Association	OSW	Finansiële ondersteuning aan die klopse-fees	Ja	585 366	585 366	-
SA United Christmas Bands Boards	OSW	Finansiële ondersteuning aan Kersfeesorkeste	Ja	151 083	151 083	-
Keep the Dream Male Choir Board	MSW	Finansiële ondersteuning aan die klopse-fees	Ja	397 095	397 095	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
SA Christmas Bands Boards	OSW	Finansiële ondersteuning aan Kersfeesorkeste	Ja	60 180	60 180	-
Baxter Theatre Centre	MSW	Finansiële ondersteuning aan instansie	Ja	800 000	800 000	-
Cape Town Philharmonic Orchestra	OSW	Finansiële ondersteuning aan instansie	Ja	1 500 000	1 500 000	-
Dance For All	OSW	Finansiële ondersteuning aan instansie	Ja	800 000	800 000	-
Jazzart Dance Theatre	MSW	Finansiële ondersteuning aan instansie	Ja	800 000	800 000	-
Magnet Training & Youth Upliftment Trust	TRUST	Projek (A Bridge for the Next Generation)	Ja	400 000	400 000	-
The Cape Town Opera Company	MSW	Finansiële ondersteuning aan instansie	Ja	1 500 000	1 500 000	-
College of Magic	OSW	Magic in the Community Project	Ja	350 000	350 000	-
Zip Zap Circus School Trust	Trust	Projek (Journey Returns)	Ja	350 000	350 000	-
Cape Town City Ballet	OSW	Bydrae tot volwasse gehoor en jong manlike ontwikkeling	Ja	500 000	500 000	-
Camissa Arts & Culture Organisation	OSW	Fees (Jazz on the rocks & Mosjaz)	Ja	300 000	300 000	-
Heal the Hood	OSW	Drietelige Woordeboek van Kaaps	Ja	200 000	200 000	-
Assitej	OSW	Kunstenaars in skole geplaas vir programme verwant aan musiek en dans sowel as die skeppende kunste	Ja	1 149 924	1 149 924	-
Heritage Education & Research Project	OSW	Projek vir erfenisopvoeding- en navorsing	Ja	200 000	200 000	-
Baxter Theatre	MSW	Bydrae van fondse tot opvoeringsgeleenthe de vir plaaslike kunstenaars en kunstenaars	Ja	330 000	330 000	-
Open Design	OSW	Werkessie (Ubuntu), en Fees (The Power for Us')	Ja	60 000	-	Program is vertraag weens begrotingsbeperkings. Program gaan Voort en fondse is toegeken.
South African International Ballet	MSW	Suid-Afrikaanse Internasionale Balletkompetisie 26-30 Julie 2022	Ja	100 000	100 000	-
Dance For All	OSW	UOWP-projek	Ja	1 110 170	1 110 170	-
Camissa Arts & Culture	OSW	UOWP-projek	Ja	1 444 502	1 444 502	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Artscape	OSW	UOWP-projek	Ja	137 000	43 340	Internskapkontrak is verleng tot 31 Augustus 2023.
The Cape Town Carnival Trust	TRUST	Finansiële bydrae tot die media-, bemarkings- en PR-programme	Ja	250 000	250 000	-
Suidoosterfees	OSW	Finansiële bydrae tot die repetisie, mentorskapprogramme en kore	Ja	250 000	250 000	-
Kunste Onbeperk	MSW	Klein Karoo Nasionale Kunstefees (KNKK) 2023	Ja	250 000	250 000	-
Cape Town Arts Festival	OSW	Finansiële bydrae tot die vertoon van geleenthede vir plaaslike kunstenaars	Ja	250 000	16 120	Projek is herkonseptualiseer om koste te verminder en befondsing is toegeken.
MUSEUMS						
Beaufort-Wes Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	574 722	574 722	-
Caledon Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	194 176	194 176	-
CP Nel Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	302 939	302 939	-
Drostdy Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	808 787	808 787	-
Genadendal Sendingmuseum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	430 065	430 065	-
Houtbaai Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	482 155	472 155	Oorblywende fondse sal aangewend word vir die vereffening van rekeningkundige dienste vir 2022/23.
Hugenote Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	461 372	410 904	Oorblywende fondse sal aangewend word vir die vereffening van rekeningkundige dienste vir 2022/23.
Lwandle Trekarbeidmuseum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	361 617	361 617	-
Montagu Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	254 453	254 453	-
Old Harbour Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	288 773	288 773	-
Oude Kerk Volksmuseum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	351 406	351 406	-
Paarl Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	190 578	190 578	-
SA Sendinggestig Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	133 136	133 136	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Skeepswrak Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	230 851	230 851	-
Simonstad Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	315 272	315 272	-
Stellenbosch Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	601 782	601 782	-
Togryers Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	152 593	152 593	-
Wellington Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	283 656	247 466	Oorblywende fondse sal aangewend word vir die vereffening van rekeningkundige dienste vir 2022/23.
Koringbedryf Museum	Museum	Bedryf en instandhouding	Ja	188 428	188 428	-
Blombos Museum van Argeologie	Museum	Finansiële bydrae tot voorgestelde Hessequa Sentrum vir Argeologie	Ja	33 580	33 580	-
SA Sendinggestig Museum	Museum	Ondersteun geaffilieerde museums-projek	Ja	440 000	17 500	Projek vertrap weens herkonseptualisering as gevolg van struktuurverandering van streekmuseums. Fondse is toegeken.
Koringbedryf Museum	Museum	Infrastruktuur, uitstalling en opleiding van personeel in Weskusdistrik	Ja	1 199 000	-	Vertragsings met die ondertekening van huurooreenkomste het die tydraamwerke van die projek beïnvloed. Fondse is toegeken.
Lwandle Trekarbeidmuseum	Museum	Opgradering van die veiligheid en sekuriteit by die museum	Ja	188 045	105 072	Vandalisme het in K4 voorgekom. Fondse is toegeken.
Simonstad Museum	Museum	Finansiële bydrae vir die openbare konsultasieproses, oorhandiging en herbegrafnisseremonie van menslike oorskot	Ja	60 000	-	Weens die sensitiewe aard van die projek, is bykomende tyd benodig om konsultasie met belanghebbendes te finaliseer. Fondse vir die herbegrafnis van menslike oorskot is toegeken.
Wellington Museum	Museum	Finansiële bydrae vir die openbare konsultasieproses, oorhandiging en herbegrafnisseremonie van menslike oorskot	Ja	60 000	51 306	Projek gaan voort, fondse is toegeken.
Beaufort-Wes Museum	Museum	UOWP-program	Ja	250 831	250 831	-
Caledon Museum	Museum	UOWP-program	Ja	207 780	207 780	-
CP Nel Museum	Museum	UOWP-program	Ja	527 827	527 827	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Drostdy Museum	Museum	UOWP-program	Ja	893 643	893 643	-
Fransie Pienaar Museum	Museum	UOWP-program	Ja	187 716	155 156	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Genadendal Sendingmuseum	Museum	UOWP-program	Ja	301 500	301 500	-
Groot Brakrivier Museum	Museum	UOWP-program	Ja	150 020	145 975	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Houtbaai Museum	Museum	UOWP-program	Ja	423 968	423 968	-
Hugenote Museum	Museum	UOWP-program	Ja	276 920	274 157	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Jan Dankeart Museum	Museum	UOWP-program	Ja	265 304	217 145	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Lwandle Trekarbeidmuseum	Museum	UOWP-program	Ja	227 071	176 100	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Montagu Museum	Museum	UOWP-program	Ja	256 620	256 620	-
Ou Hawe Museum	Museum	UOWP-program	Ja	548 928	511 060	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn..
Oude Kerk Volksmuseum	Museum	UOWP-program	Ja	350 840	324 840	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Paarl Museum	Museum	UOWP-program	Ja	102 796	23 239	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
SA Visserye Museum	Museum	UOWP-program	Ja	94 720	94 720	-
SA Sendinggestig Museum	Museum	UOWP-program	Ja	2 533 670	2 098 955	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Skeepswrak Museum	Museum	UOWP-program	Ja	311 344	311 344	-
Stellenbosch Museum	Museum	UOWP-program	Ja	762 504	660 902	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Togryers Museum	Museum	UOWP-program	Ja	130 693	126 852	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Wellington Museum	Museum	UOWP-program	Ja	101 180	97 293	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Koringbedryf Museum	Museum	UOWP-program	Ja	404 432	347 903	Fondse is aangewend vir die oorblywende kontraktermyn.
Robertson Museum	Museum	Hulptoewysing	Ja	53 453	53 453	-
Fransie Pienaar Museum	Museum	Hulptoewysing	Ja	68 036	68 036	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Jan Danckaert Museum	Museum	Hulptoewysing	Ja	26 727	26 727	-
Groot Brakrivier Museum	Museum	Hulptoewysing	Ja	53 453	53 453	-
SA Visserye Museum	Museum	Hulptoewysing	Ja	41 310	41 310	-
Houtbaai Museum	Museum	Finansiële bydrae tot verligting van beurtkrag	Ja	1 050 000	-	Die energiekrisis het 'n impak op die bedrywighede van geaffilieerde museums gehad. Hulpbronne is in die laaste kwartaal van die boekjaar herprioritiseer om befondsing vir die verligting van beurtkragtoerusting te verskaf.
Stellenbosch Museum	Museum	Covid-19-noodleniging	Ja	2 125 000	2 125 000	
Skeepswrak Museum	Museum	Covid-19-noodleniging	Ja	1 440 000	1 440 000	
Point Discovery Centre	MSW	Installering van tydelike besoekersentrum in Mosselbaai	Ja	200 000	200 000	-
TOTAAL VIR PROGRAM 2				43 435 687	38 745 589	

Program 3: Biblioteek- en argiefdienste

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
BILLIKE DEEL: MUNISIPALE VERVANGINGSBEFONDSING (MVB)						
Beaufort-Wes Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	6 679 000	4 853 822	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Bergrivier Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	4 884 000	3 307 032	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Bitou Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	9 572 000	8 115 927	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Kaap Agulhas Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	7 153 000	7 153 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Cederberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	5 408 000	4 340 819	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Stad Kaapstad	Munisipaliteit	Tydskrifte, personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	5 338 000	5 277 807	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Stad Kaapstad	Munisipaliteit	Biblioteekinfrastruktuur	Ja	5 492 000	4 607 324	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Hessequa Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	5 852 000	2 636 232	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Kannaland Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	3 281 000	2 028 261	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Laingsburg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	1 595 000	1 141 334	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Langeberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	6 866 000	4 726 250	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Matzikama Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	5 688 000	4 466 472	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Prins Albert Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	1 947 000	1 947 000	-
Swartland Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	6 439 000	3 083 322	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Swellendam Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	6 260 000	2 201 159	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Theewaterskloof Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	7 076 000	4 455 884	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Witzenberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	7 206 000	7 206 000	-

VOORWAARDELIKE TOEWYSING: BIBLIOTEEKDIENSTE

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Bergrivier Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	3 169 000	2 178 252	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Bitou Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	2 295 000	2 295 000	-
Breedevallei Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	11 114 000	10 912 113	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Stad Kaapstad	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	52 712 000	38 622 807	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Drakenstein Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	19 954 000	16 459 557	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
George Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	11 921 000	3 352 835	Fondse is toegeken vir salarisse, bedryfskoste en die bou van 'n modulêre biblioteek. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Hessequa Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	4 073 000	4 073 000	-
Knysna Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	10 659 000	9 562 959	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Langeberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	3 809 000	3 119 417	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Matzikama Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	3 171 000	2 027 798	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Mosselbaai Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	10 043 000	9 188 526	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Oudtshoorn Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	7 690 000	7 690 000	-
Overstrand Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	8 258 000	6 769 001	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Saldanha Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	8 378 000	2 174 780	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38(1)(j) van WOFB	Bedrag oorbetaal (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Stellenbosch Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	14 112 000	2 332 821	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Swellendam Munisipaliteit	Munisipaliteit	Bedrfskoste	Ja	630 000	499 652	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Munisipale boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Swartland Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	5 184 000	5 184 000	-
Theewaterskloof Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	2 739 000	2 739 000	-
Witzenberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	3 311 000	3 311 000	-
Library for the Blind	NRO	Personeelvoorsiening en werksaamhede	Ja	1 200 000	732 849	Fondse is toegeken vir salarisse en bedryfskoste. Boekjaar eindig 30 Junie 2023.
Community Chest	OSW	UOWP-program	Ja	2 511 817	2 283 889	Die onderbesteding is weens UOWP-vakatures gedurende die jaar.
Community Chest	OSW	UOWP-program	Yes	786 049	786 049	-
TOTAAL VIR PROGRAM 3				284 455 866	207 842 950	

Program 4: Sport en ontspanning

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Atletiek SWD	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Eden Watersport	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Eden Bofbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Tweekamp	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Eden Rolbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Eden Boks	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	26 000	Oorblywende fondse word aangewend om die bankrekening aktief te hou.
Eden Skaak	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Potspel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	10 000	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in Maart 2023 bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Eden Fietsry	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Eden Ruitersport	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in Maart 2023 bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Eden Skerm	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	38 172	Oorblywende fondse is toegeken
Eden Hokkie	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Eden Jaggeweerskiet	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Judo	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Karate	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Skopboks	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Lewensredding	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Moderne Vyfkamp	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Eden Netbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	70 000	66 500	Oorblywende fondse is toegeken
Eden Wedrenne (Posduif)	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Eden SA Seiljagvaart	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	45 000	Oorblywende fondse is toegeken.
Eden Voetbalvereniging	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Eden Skietkuns	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Eden Strandhengel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Muurbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Eden Branderplankryers	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Tafeltennis	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Tennis	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Eden Driekamp	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Eden Toutrek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Suid-Kaap Vroue en Mans Gholf	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	100 000	100 000	-
Suid-Kaap Ligtegereiboot-hengel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
SWD Krieketraad	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	70 000	70 000	-
SWD Trompoppies	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vsm WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
SWD Rugby-unie	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Fondse sal In Mei-Sept 2023 aangewend word vir kapasiteitsbou en strategiese prestasie.
Kaapstad Metro Boks	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Kaapstad Bofbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapstad Brug	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Kaapstad Veerpyltjies	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Judo	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Skopboks	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	90 000	90 000	-
Kaapstad Ringbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Sagtebal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Tafeltennis	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Unicity Streeksruiterkuns	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	34 125	Oorblywende fondse is toegeken.
Skaak WP	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
SA Sportkonfederasie vri Skiet	Konfederasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	70 000	70 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vsm WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
SA Voetbalvereniging Kaapstad	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapstad Klim	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Wes-Kaapse Oorplantingsport	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
WP Metro Kanovaart	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Atletiek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
WP Pluimbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
WP Liggaamsbou	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Rolbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Krieket	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Trompoppies en Rasieleiers	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	20 000	Oorblywende fondse is toegeken.
WP Sierduif	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
WP Sierskaats	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Kunsvlieghengel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	44 002	Fondse is vir administrasie toegeken.
WP Gholfunie (mans en vroue)	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	90 000	90 000	-
WP Handbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	42 200	Oorblywende fondse is toegeken vir administrasiekoste van die federasie.
WP Hokkie	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vsm WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
WP Yshokkie	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Klawerjas	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Fondse sal In Mei-Sept 2023 aangewend word vir kapasiteitsbou en strategiese prestasie.
WP Lewensredding	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
WP Model-Aërobatiese Vereniging	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
WP Potspel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Fiksheids-Aërobiese Oefeninge	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	34 135	Oorblywende fondse is toegeken vir werksessies oor beveiliging in September 2023.
WP Sportvereniging vir gestremdes en gesiggestremdes	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
WP Muurbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	33 875	Oorblywende fondse is toegeken vir 'n afrigterskursus wat op 'n seisoenale basis deur Muurbal SA gefasiliteer word.
WP Branderplankry	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Tennis	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Toutrek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Vlugbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
WP Gewigoptel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
WP Stoei	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Weskus Rolbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Weskus Skaak	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Weskus Fietsry	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Weskus Veerpyltjies	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Weskus Ruiterkuns	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	23 000	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse sal teen September 2023 op twee opleidingsprojekte bestee word.
Weskus Gimnastiek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Weskus Klawerjas	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	20 000	20 000	-
Weskus Netbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	70 000	69 897	Oorblywende fondse is toegeken.
Weskus Potspelvereniging	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Weskus Strandhengel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Boland Gholfunie	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapse Wynland Pluimbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vsm WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Kaapse Wynland Bofbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Kaapse Wynland Rolbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	38 781	Oorblywende fondse is toegeken en sal bydra tot 'n tegniese opknappingskursus in April 2023.
Kaapse Wynland Skaak	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Kaapse Wynland Krieket	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Fietsry	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Ruiterkuns	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Gimnastiek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Kaapse Wynland Judo	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapse Wynland Jukskei	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Karate	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Moderne Vyfkamp	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Netbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	70 000	70 000	-
Kaapse Wynland Ringbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
SA Voetbalvereniging Kaapse Wynland	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Die Departement beraadslaag met die federasie om te verseker dat

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
						oorblywende fondse teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland sportvereniging vir fisieke gestremdes	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	40 550	Oorblywende fondse is toegeken en sal aangewend word vir die ouditkoste van die federasie.
Kaapse Wynland Branderplankryers	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Boland Vlieghengel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Tennis	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Die Departement beraadslaag met die federasie om te verseker dat oorblywende fondse teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland Toutrek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	-	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningsdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Die Departement beraadslaag met die federasie om te verseker dat oorblywende fondse teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland Vlugbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Kaapse Wynland Vroueghof	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Kaapse Wynland Stoei	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	28 500	Oorblywende fondse word toegeken vir administratiewe doeleindes.
Kaapse Wynland Danssport	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Watersport	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Overberg Bofbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Rolbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Skaak	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Overberg Fietsry	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Jukskei	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Overberg Karate	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Overberg Skopboks	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Overberg Netbal	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	28 449	Oorblywende fondse is toegeken en sal teen September 2023 op plaasskoolklinieke, klubskeidsregterskursusse en toernooie bestee word.
Overberg Potspel	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Driekamp	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Toutrek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	15 734	Aangesien die federasie nie al hul voldoeningdokumente betyds ingedien het nie, is die oordrag in die vierde kwartaal bewerkstellig. Die Departement beraadslaag met die federasie om te verseker dat oorblywende fondse teen September 2023 bestee word.
Sentraal Karoo Atletiek	Federasie	Administrasie, transformasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Sentraal Karoo Bofbal	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	11 066	Oorblywende fondse word teen September 2023 vir

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
						ontwikkelingskursusse toegeken.
Sentraal Karoo Danssport	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	50 000	50 000	-
Sentraal Karoo Hokkie	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Sentraal Karoo Netbal	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	60 000	60 000	-
Sentraal Karoo Rugby	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	30 000	30 000	-
Sentraal Karoo Sagtebal	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	33 506	Oorblywende fondse word teen September 2023 vir buiteseisoenaktiwiteite en -programme toegeken.
Sentraal Karoo Tennis	Federasie	Administrasie, ontwikkeling en kapasiteitsbou	Ja	40 000	40 000	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Finansiële ondersteuning	Ja	345 000	250 000	Konfederasie het gewag op fakture van provinsiale sportfederasies en Sentrale Karoo Sportraad.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	UOWP-besoldiging vir klubontwikkelingsprogram	Ja	969 564	969 564	-
Eden Driekamp	Federasie	Jeugwêreldkampioenskappe: Den Haag, Nederland (8-15 Julie 2022)	Ja	20 000	20 000	-
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Konfederasie	29 th MLAIC Short-Range World Cup: Pforzheim, Duitsland (12-20 Aug 2022)	Ja	50 000	50 000	-
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Konfederasie	29 th MLAIC Short-Range World Cup: Szentendre, Izbeg Hongarye (1-7 Augustus 2022)	Ja	10 000	10 000	-
WP Stoei	Federasie	Afrika-kampioenskappe Eljadida, Morokko (14-22 Mei 2022)	Ja	50 000	50 000	-
Eden Driekamp	Federasie	2022 Wêreld-driekamp naelloop- en afloskampioenskap: Montreal, Kanada (22-26 Junie 2022)	Ja	10 000	10 000	-
Kaapse Wynland Ruiters	Federasie	Harrodsburg, Kentucky, VSA (25-30 Julie 2022)	Ja	110 000	110 000	-
Weskus Skopboks	Federasie	WAKO World Cadet: Italy (30 September 2022 - 9 Oktober 2022)	Ja	50 000	50 000	-
WP Rolbalvereniging	Federasie	Bydrae vir atlete wat aan die IBBA Wêreldkampioenskap	Ja	50 000	50 000	

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
		pe gaan deelneem: Australië (05-16 Maart 2023)				
Kaapse Wynland Branderplankryers	Federasie	Internasionale Branderplankry: Kalifornië (17-24 September 2022)	Ja	10 000	10 000	-
Eden Rolbal	Federasie	Bydrae vir atlete wat aan die IBBA Wêreldkampioenskap pe gaan deelneem: Australië (05-16 Maart 2023)	Ja	20 000	20 000	-
WK Klim	Federasie	IFSC Jeug Wêreldkampioenskap pe: Dallas, Texas (22-30 Aug 2022)	Ja	70 000	70 000	-
Boland Vlieghengel	Federasie	Corfland Wêreldkampioenskap vir Vlieghengel Italië (18-22 Julie 2022)	Ja	30 000	30 000	-
Eden Karate	Federasie	Statebond Karate Kampioenskappe: Engeland (7-11 September 2022)	Ja	20 000	-	Verfraging in bankverwante administratiewe prosesse na die verkiesing van nuwe uitvoerende komitee.
SWD Krieket	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
Eden Boks	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
Eden Driekamp	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Eden Skopboks	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Eden Toutrek	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Weskus Fietsry	Federasie	Administrasie	Ja	20 000	1 500	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Wes-Kaap Toutrek	Federasie	Ontwikkeling	Ja	15 000	15 000	-
Weskus Strandhengel	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland Vlugbal	Federasie	Kapasiteitsbou	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland Karate	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Kaapse Wynland Bofbal	Federasie	Administrasie	Ja	10 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Overberg Watersport	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
Overberg Karate	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
Kaapstad Bofbal	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	-	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
WP Sierduif	Federasie	Ontwikkeling	Ja	40 000	40 000	-
WP Trompoppies en Rasieleiers	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
WP Toutrek	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	3 276	Die herleiding van fondse na federasies is in die vierde kwartaal bewerkstellig. Oorblywende fondse moet teen September 2023 bestee word.
Kaapstad Sagtebal	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
WP Lewensredding	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Sentraal Karoo Tennis	Federasie	Ontwikkeling	Ja	20 000	20 000	-
Sentraal Karoo Hokkie	Federasie	Ontwikkeling	Ja	15 000	15 000	-
GROOT BYEENKOMSTE						
Kaapstad Brugvereniging	Federasie	Brugfeesspan en Parystoernooi	Ja	20 000	20 000	-
Kaapstad Fietsry Trust	Trust	Kaapstad-fietstoer	Ja	150 000	150 000	-
Kaapstad Unicity Streeksruiterkuns	Federasie	Wes-Kaap Skouspringkampioenskappe vir Volwassenes	Ja	40 000	40 000	-
Kaapstad Unicity Streeksruiterkuns	Federasie	Wes-Kaapse Ruiterkunskampioenskappe	Ja	25 000	25 000	-
Kaapstad Unicity Streeksruiterkuns	Federasies	Summit Shield – Ruiterkuns	Ja	20 000	20 000	-
Kaapstad Unicity Streeksruiterkuns	Federasie	Wes-Kaapse dressagekampioenskappe byeenkoms vir laer amateurs	Ja	15 000	15 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	Spele en Erica-proewe	Ja	15 000	15 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	CTNF 0-21 Toernooi vir Juniors en Seniors	Ja	20 000	20 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	Vroue en meisies ontwikkelingstoernooi	Ja	15 000	15 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	Kaapstad Klubkampioenskappe	Ja	15 000	15 000	-
Kaapstad Netbal	Federasie	WK Provinsiale Kampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
WP Atletiek	Federasie	Kaapstad-marathon	Ja	100 000	100 000	-
WP Atletiek	Federasie	Twee Oseane-marathon	Ja	100 000	100 000	-
WP Pluimbal	Federasie	SA Ope- en Interprovinsiale Toernooie	Ja	20 000	20 000	-
WP Pluimbal	Federasie	SA Ope en Interprovinsiale toernooi vir onder-17's	Ja	10 000	10 000	-
WP Rolbal	Federasie	Interdistrikskompetisie vir onder-45's	Ja	10 000	10 000	-
WP Rolbal	Federasie	SA Meesterstoernooi	Ja	10 000	10 000	-
WP Skaak	Federasie	WCCA Klubkampioenskap	Ja	20 000	20 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
WP Skaak	Federasie	Kaapstad Ope	Ja	30 000	30 000	-
WP Skaak	Federasie	Internasionale Meesterstoernooi	Ja	30 000	30 000	-
WP Skaak	Federasie	SA Ope	Ja	76 000	76 000	-
WP Klim	Federasie	Provinsiale Kampioenskappe	Ja	30 000	30 000	-
WP Krieket	Federasie	SA T20-liga	Ja	70 000	70 000	-
SA Sierskaats WP	Federasie	Kaapse Interprovinsiale Skaatskampioenskap	Ja	30 000	30 000	-
SA Sierskaats WP	Federasie	SA Nasionale Kampioenskap	Ja	40 000	40 000	-
WP Gholfunie	Federasie	WP Amateurkampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
WP Gholfunie	Federasie	Suid-Kaapse vrouetoernooi vir mid-amateurs en seniors	Ja	30 000	30 000	-
WP Gholfunie	Federasie	WP Amateurkampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
WP Gholfunie	Federasie	SA Junior Internasionale byeenkoms	Ja	40 000	40 000	-
WP Handbal	Federasie	Nasionale Klubkampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
WP Trompoppies en Rasieleiers	Federasie	Provinsiale Kampioenskappe en Toekenningseremonie	Ja	30 000	30 000	-
WP Metro Kanovaart	Federasie	SA Skolekampioenskap	Ja	30 000	30 000	-
WP Fiksheids-Aërobiese Oefeninge	Federasie	Provinsiale Kompetisie	Ja	30 000	30 000	-
WP Muurbal	Federasie	Streekmuurbalkompetisie	Ja	20 000	20 000	-
WP Branderplankry	Federasie	Nasionale Kompetisie vir Junior Branderplankryers	Ja	10 000	10 000	-
WP Stoei	Federasie	SAWF President Kampioenskap 2022	Ja	20 000	20 000	-
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Federasie	Provinsiale Swartkruit Kampioenskap	Ja	25 000	25 000	-
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Federasie	Provinsiale WP Bisley Kampioenskap	Ja	25 000	25 000	-
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Federasie	Provinsiale Skietkampioenskap	Ja	25 000	25 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
SA Sportkonfederasie vir Skiet	Federasie	Provinsiale Kampioenskap vir Jaggeweerskiet	Ja	15 000	15 000	-
SA Skietsportkonfederasie	Federasie	Provinsiale Skietsportkampioenskap	Ja	25 000	25 000	-
Kaapstad Sportraad	Sportraad	Sporttoekennings	Ja	50 000	50 000	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Formula E-wedren	Ja	16 000	16 000	-
Weskus Gimnastiek	Federasie	Wes-Kaapse Kampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
Weskus Klawerjas	Federasie	Ontwikkelingstoernooi	Ja	10 000	10 000	-
Weskus Sportraad	Sportraad	Sporttoekennings	Ja	50 000	50 000	-
Sentraal Karoo Atletiek	Federasie	Beaufort-Wes marathon	Ja	40 000	40 000	-
Sentraal Karoo Bofbal	Federasie	Sentraal Karoo Siyadlala Bofbalfees	Ja	20 000	20 000	-
Sentraal Karoo Hokkie	Federasie	Klubkampioenskappe	Ja	20 000	10 292	Oorblywende fondse is vir 'n toernooi op 8 April 2023 aangewend.
Sentraal Karoo Sportraad	Sportraad	Sporttoekennings	Ja	50 000	31 085	Oorblywende fondse word aangewend vir 2023-sporttoekennings.
Boland Krieket	Federasie	T20 Mzansi Liga	Ja	50 000	50 000	-
Boland Judo	Federasie	Wes-Kaap Ope-kampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
Boland Jukskei	Federasie	Wes-Kaap Interdistrikstoernooi	Ja	10 000	10 000	-
Boland Gholfunie	Federasie	O-15 Nasionale Spankampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
Boland Vroue-gholfunie	Federasie	Dames en Juniors Kampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
Kaapse Wynland Pluimbal	Federasie	SA Veterane Kampioenskappe en Inter Provinsiale Toernooi	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland Pluimbal	Federasie	SA Golden Eagles Kampioenskap en Interprovinsiale Toernooi	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland Pluimbal	Federasie	SA Meesterskampioenskap en Interprovinsiale Toernooi	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland Rolbal	Federasie	Wes-Kaap Envar-toernooi vir Seuns o-20's en o-15's	Ja	10 000	10 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Kaapse Wynland Skaak	Federasie	Wes-Kaap Geslote Skaakkampioenskap	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Skaak	Federasie	Wes-Kaap Braille Skaakkampioenskap	Ja	15 000	15 000	-
Kaapse Wynland Fietsry	Federasie	Kaapse Wynland Pad- en TT-kampioene	Ja	10 000	10 000	-
Kaapse Wynland Ruiters	Federasie	Junior Nasionale Kampioenskappe	Ja	25 000	25 000	-
Kaapse Wynland Ruiters	Federasie	Skouspringkampioenskap vir volwassenes	Ja	25 000	25 000	-
Kaapse Wynland Ruiters	Federasie	Wes-Kaap Byeenkomsreeks	Ja	15 000	15 000	-
Kaapse Wynland Ruiters	Federasie	Wes-Kaap Junior en Senior Skouspringkampioenskappe	Ja	15 000	15 000	-
Kaapse Wynland Karate	Federasie	Streek Ope en Elite Kampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland Moderne Vyfkamp	Federasie	Laser-wedloop Wes-Kaap Kampioenskappe	Ja	30 000	30 000	-
Kaapse Wynland Netbal	Federasie	Twizza Klubkampioenskap	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland geo War	Federasie	SA Senior Toutrek Klubkampioenskap	Ja	20 000	20 000	-
Kaapse Wynland Vlughal	Federasie	Ontwikkelingstoernooi	Ja	10 000	10 000	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Vryheidswedloop en uitstalling	Ja	130 000	130 000	-
SWD Atletiek	Federasie	Straatmylreeks	Ja	30 000	30 000	-
Eden Watersport	Federasie	WCA LC Kampioene	Ja	40 000	40 000	-
Eden Tweekamp	Federasie	DKES/ High Gate/ Groter Oudtshoorn Interprovinsiale Tweekampbyeenkoms	Ja	30 000	30 000	-
Eden Skaakvereniging	Federasie	Wes-Kaap Interstreek	Ja	30 000	30 000	-
Eden Potspel	Federasie	Driehoekige Snoekertoernooi	Ja	10 000	10 000	-
Eden Fietsry	Federasie	Padwedloop	Ja	40 000	40 000	-
Eden Fietsry	Federasie	WC XCO Beker	Ja	20 000	20 000	-
Eden Fietsry	Federasie	MTB Enduro Provinsiaal	Ja	30 000	30 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Eden Fietsry	Federasie	SA Skole-fietsryfees	Ja	30 000	30 000	-
Eden Hokkie	Federasie	SA Landdistrik-hokkietoernooi	Ja	30 000	30 000	-
Eden Jaggeweerskiet	Federasie	Nasionale Ope/ top 50 & 20 Nasionale en Namibiese internasionale deelname	Ja	40 000	40 000	-
Eden Jaggeweerskiet	Federasie	Eden Nasionale Ope	Ja	20 000	20 000	-
Eden Judo	Federasie	Wes-Kaap Ope	Ja	40 000	40 000	-
Eden Skopboks	Federasie	SAKA Nasionale Kampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
Eden Lewensredding	Federasie	Kaap Kampioenskappe	Ja	20 000	11 275	Oorblywende fondse is toegeken.
Eden Lewensredding	Federasie	Nipper Kampioenskappe	Ja	20 000	19 685	Oorblywende fondse is toegeken.
Eden Moderne Vyfkamp	Federasie	Tweekamp /Driekamp Wes-Kaap Kampioenskappe	Ja	20 000	20 000	-
Eden Moderne Vyfkamp	Federasie	UIP Tweekamp – Driekamp Nasionale Toer	Ja	20 000	20 000	-
Eden Netbal	Federasie	WKNF-toernooi	Ja	40 000	40 000	-
Eden Muurbal	Federasie	Angela Difford-toernooi vir 0-11's.	Ja	25 000	25 000	-
Eden Branderplankryers	Federasie	Interdistrik Branderplankrykompe fisie	Ja	30 000	30 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Suid-Kaap Senior Ope	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Kaapprovinsie Ope	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Suid-Kaapse Mid-amateurs Ope	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Suid-Kaapse Ope	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Suid-Kaapse Vroue Ope	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Suid-Kaapse Mid-amateurs Ope vir vroue en seniors	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Gholfunie	Federasie	Junior Interprovinsiale Agthoekige byeenkoms	Ja	10 000	10 000	-
Suid-Kaap Ligtegereiboot-hengel	Federasie	Alle kusgebiede	Ja	20 000	20 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Suid-Kaap Ligtegereiboot-hengel	Federasie	SALTBAA- 1 ^{ste} Wêreldkampioenskap in Suid-Afrika Mosselbaai	Ja	50 000	50 000	-
Eden Ope Boks	Federasie	Interprovinsiale toernooi	Ja	10 000	10 000	-
Eden Sportraad	Sportraad	Outeniqua-rolstoeluitdaging	Ja	50 000	50 000	-
Eden Sportraad	Sportraad	Mosselbaai Fees	Ja	50 000	50 000	-
Eden Sportraad	Sportraad	Kynsna Oesterfees	Ja	50 000	50 000	-
Eden Sportraad	Sportraad	Hessequa Fees	Ja	50 000	41 000	Oorblywende fondse moet aangewend word vir die 2023 Hessequa-sportfees.
Eden Sportraad	Sportraad	Sporttoekennings	Ja	50 000	50 000	-
Overberg Aërobie se Oefeninge	Federasie	Nasionale Aërobie se Kampioenskappe	Ja	30 000	30 000	-
Overberg Skaak	Federasie	Wes-Kaap Landelike Beker	Ja	20 000	20 000	-
Overberg Karate	Federasie	Jaarlikse spanuitdaging	Ja	15 000	15 000	-
Overberg Skopboks	Federasie	Wes-Kaap Kampioenskappe	Ja	15 000	15 000	-
Overberg Rolbal	Federasie	Nasionale Kampioenskappe vir onder-30's	Ja	10 000	10 000	-
Overberg Netbal	Federasie	WK Netbalklubkampioenskappe	Ja	45 000	24 273	Koste is na verwagting minder.
Overberg Seiljagvaart	Federasie	African Optimist Dinghy Kampioenskappe	Ja	50 000	50 000	-
Overberg Sportraad	Sportraad	Patatfees	Ja	25 000	25 000	-
Overberg Sportraad	Sportraad	Voet van Afrika	Ja	40 000	40 000	-
Overberg Sportraad	Sportraad	Sporttoekennings	Ja	50 000	50 000	-
Eden Branderplankryers	Federasie	Nasionale Branderplankry Kampioenskappe	Ja	45 000	45 000	-
Wes-Kaap SAPD	Federasie	Toyota SA SAPD Nasionale Kampioenskappe	Ja	45 000	45 000	-
Overberg Fietsry	Federasie	MTB-landloop marathon	Ja	20 000	20 000	-
Overberg Sportraad	Sportraad	Hermanus Walvisfees	Ja	25 000	25 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) vam WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
WP Natuurlike Liggaamsbou	Federasie	SA Nasionale Kampioenskap	Ja	25 000	25 000	-
Weskus Skaak	Federasie	Vrouemaand-toernooi	Ja	15 000	15 000	-
WP Pluimbal	Federasie	Senior en Junior Internasionale byeenkomste	Ja	54 000	54 000	-
WP Yshokkie	Federasie	Senior Vroue Wêreldkampioenskap	Ja	55 000	55 000	-
WP Yshokkie	Federasie	Onder-18 Wêreldkampioenskap	Ja	55 000	55 000	-
Eden Fietsry	Federasie	SA Nasionale en TT Kampioenskappe (Elite Junior, Vets and Para)	Ja	55 000	55 000	-
Wes-Kaap SAPD	Federasie	SA Nasionale en TT Kampioenskappe (Elite Junior, Vets and Para)	Ja	50 000	15 920	Oorblywende koste is deur borge gedek.
Sentraal Karoo Netbal	Federasie	Wes-Kaap Provinsiale Toernooi	Ja	20 000	20 000	-
Eden Branderplankryers	Federasie	RIP Curl Junior Kampioenskappe	Ja	40 000	40 000	-
WP Gholf	Federasie	SA Gholfkampioenskap en Wêreldkampioenskap vir Blindes	Ja	40 000	40 000	-
Boland Krieket	Federasie	T20-Wêreldbeker vir Vroue	Ja	25 000	25 000	-
Kaapse Wynland Pluimbal	Federasie	SA Silwer Valke Ope Kampioenskap	Ja	20 000	20 000	-
SWD Krieket	Federasie	CSA National Hub Challenge	Ja	40 000	40 000	-
WP Krieket	Federasie	Befondsing vir IKR T20 - Wêreldbeker vir Vroue	Ja	350 000	350 000	-
Boland Krieket	Federasie	T20 -Wêreldbeker vir Vroue	Ja	150 000	150 000	-
WP Krieket	Federasie	T20 -Wêreldbeker vir Vroue	Ja	265 000	265 000	-
WP Hokkievereniging	Federasie	Meesters Wêreldbeker-byeenkoms	Ja	500 000	500 000	-
E Movement (EDMS) BPK	(EDMS) BPK	ABB FIA Formule E Wêreldkampioenskappe 2022-2022	Ja	8 000 000	8 000 000	-
SA Rugby	Federasie	Ondersteun Rugby Wêreldrugby Wêreldbeker-sewesbyeenkoms	Ja	1 000 000	1 000 000	-
ABSA Cape Epic	OSW	Cape Epic in Aid ondersteun deur 'n borgskapoooreenkoms	Ja	80 000	80 000	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(f) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
The Community Chest of Western Cape	OSW	YearBeyond-naskoolprogram	Ja	15 533 700	11 654 025	Die MvV is steeds geldig volgende jaar en fondse is toegeken.
The Community Chest of Western Cape	OSW	YearBeyond-besoldiging, opleiding, en mentorskappe	Ja	21 731 700	13 420 558	Die MvV is steeds geldig volgende jaar en fondse is toegeken.
The Community Chest of Western Cape	OSW	Om dienste te verskaf, insluitend 'n naskoolse program om akademiese agterstande uit te wis	Ja	8 500 002	1 232 500	Die MvV is steeds geldig volgende jaar en fondse is toegeken.
The Community Chest of Western Cape	OSW	Vakansieprogram en verwante kostes	Ja	1 467 500	1 467 500	-
Padvinders SA	OSW	Ondersteun YearBeyond-padvinders in skoolprogramme	Ja	721 950	203 296	Die MvV is steeds geldig volgende jaar en fondse is toegeken.
Verskeie instansies	OSW/NRO	Vakansieprogram gedurende die Desember/Januarie skoolvakansie	Ja	13 082 361	12 763 408	'n Paar programme het onderbestee aan hulpbronne. Enige onbestede fondse is aan die Departement terugbesorg.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Julie – Desember 2022	Ja	926 658	926 658	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Februarie – Junie 2023	Ja	100 170	40 066	Die MvV is steeds geldig volgende jaar en fondse is toegeken. (April – Junie).
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Implementering van projekte, administrasie, reis-en verblyfonkostes	Ja	1 223 030	1 148 030	Oorblywende fondse word aangewend vir 'n projek wat teen September 2023 voltooi sal word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Ondersteun klubontwikkeling	Ja	1 423 152	593 022	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Ondersteun die Provinsiale Kommissie via Provinsiale Akademies	Ja	5 341 635	-	Die oordragbetaling is vertraag weens uitstaande voldoeningsdokumente .Die fondse is in die vierde kwartaal oorgeplaas, na die vereiste voldoeningsdokumente ontvang is.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Besoldiging: Julie – Desember 2022	Ja	8 152 216	8 152 216	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Besoldiging: Jan – Junie 2023	Ja	6 993 652	3 277 461	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Julie – Desember 2022	Ja	1 324 583	1 324 583	-

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Februarie – Junie 2023	Ja	1 024 774	409 910	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Diensvlakooreenkom: April 2022 – Maart 2023	Ja	2 172 000	2 172 000	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Julie – Desember 2022	Ja	6 110 163	6 110 163	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Februarie – Junie 2023	Ja	640 527	256 210	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Februarie – Junie 2023	Ja	2 197 707	879 083	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: Februarie – Junie 2023	Ja	4 615 613	1 845 245	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Honoraria / besoldiging: April – Junie 2023	Ja	1 048 641	-	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederasie	Besoldiging/ Honoraria	Ja	1 747 734	1 747 734	-
Wes-Kaapse Provinsiale Sportkonfederasie	Konfederase	Besoldiging/ Honoraria	Ja	1 747 735	699 093	Oorblywende fondse sal vir besoldiging/honoraria vir April – Junie 2023 aangewend word.
NWC 2023 (EDMS) BPK	(EDMS) BPK	Ondersteuning 2023-netbalwêreldbeker	Ja	30 000 000	-	Die fondse is vanaf 31 Maart 2023 toegeken, maar die lewering van verwante goedere en dienste het tot Julie plaasgevind om gereedheid vir die Netbal-wêreldbeker te verseker.
NWC 2023 (EDMS) BPK	(EDMS) BPK	Ondersteun 2023-netbalwêreldbeker	Ja	5 000 000	-	Die fondse is vanaf 31 Maart 2023 toegeken, maar die lewering van verwante goedere en dienste het tot Julie plaasgevind om gereedheid vir die Netbal-wêreldbeker te verseker.
Witzenberg Munisipaliteit	Munisipaliteit	Opgradering van Prins Albert Hamlet tennis- en netbalfasiliteite	Ja	1 029 352	215 684	Projek verfraag weens munisipale voorsieningskettingprosesse. Fondse is toegeken

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Voldoenin g aan artikel 38 (1)(j) van WOFB	Bedrag oorgedra (R)	Bedrag bestee deur entiteit (R)	Redes waarom fondse nie deur entiteit bestee is nie
Stellenbosch Munisipaliteit	Munisipaliteit	Spreiligte vir sportfasiliteite (Cloetesville Sportgronde)	Ja	219 648	-	Oponthoud met ondertekening van MvV. Fondse is toegeken.
George Munisipaliteit	Munisipaliteit	Opgradering van Touwsranten Sportgronde toeskouerpawiljoen	Ja	400 000	-	Tender is in Desember 2022 geadverteer en het op 10 Februarie 2023 gesluit. Fondse is toegeken.
George Munisipaliteit	Munisipaliteit	Opgradering van Thembaletu Sportgronde toeskouerpawiljoen	Ja	400 000	-	Tender is in Desember 2022 geadverteer en het op 10 Februarie 2023 gesluit. Fondse is toegeken
TOTAAL VIR PROGRAM 4				167 896 767	92 610 807	
TOTALE OORDRAGTE VIR BEGROTINGSPOS				495 788 320	339 183 346	

Alle oordragbetalings wat begroot is vir die tydperk 1 April 2022 tot 31 Maart 2023 is gedoen.

6. Voorwaardelike toewysings

6.1. Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse betaal

Die Departement het geen voorwaardelike toewysings of geormerkte fondse gedurende die oorsigjaar betaal nie.

6.2. Voorwaardelike toewysings en geormerkte fondse ontvang

Voorwaardelike Toewysing: Toewysing vir gemeenskapsbiblioteekdienste

Departement wat die fondse oordra	Nasionale Departement van Sport, Kuns en Kultuur
Doel van die toewysing	Om die gehalte van biblioteekdiens in die Wes-Kaap te verbeter
Verwagte uitsette van die toewysing	Soos volgens tabel hieronder
Werklike uitsette bereik	Soos volgens tabel hieronder
Bedrag volgens gewysigde DORA	R 190 102 000
Bedrag ontvang	R 190 102 000

Redes indien bedrag soos volgens DORA nie ontvang is nie	NVT
Bedrag bestee deur die Departement	R 190 102 000
Redes vir die fondse onbestee deur die Entiteit	NVT
Redes vir die afwykings op prestasie	Soos volgens tabel hieronder
Maatreëls getref om prestasie te verbeter	NVT
Monitering meganisme deur die ontvanger Departement	Gereelde besoeke en maandelikse en kwartaallikse verslae by die nasionale departement in te dien

Voorwaardelike toewysing: Toewysing vir gemeenskapsbiblioteekdienste				
Nr.	Prestasie-aanwyser	Beplande teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.1	Getal biblioteekposte deur voorwaardelike toewysing befonds.	656	647	Munisipaliteite is versigtig om poste te vul weens die onsekerheid van die Voorwaardelike Toewysing.
1.2	Getal biblioteekmateriaal kopieë aangeskaf	5 000	6 611	Herprioritering van fondse word toegelaat vir oorprestasie.
1.3	Getal biblioteekprojekte van befondsing voorsien.	2	4	Bykomende befondsing is aan Swellendam en Touwsrante verskaf.
1.4	Getal voorwaardelike toewysings moniteringsbesoeke aan munisipaliteite	21	41	Fisiese vergaderings is aangevul met virtuele vergaderings om in die vraag te voorsien.
1.5	Getal munisipaliteite wat voorwaardelike toewysings oordragbetalings ontvang	19	19	-
1.6	Getal biblioteekopgraderings van befondsing voorsien	0	1	Bykomende R 81k is aan Breedevallei Munisipaliteit beskikbaar gestel vir die Waterloo-rolstoeloprit as deel van 'n opgradering van die gebou.
1.7	Getal mini-biblioteke vir die blindes gevestig	2	2	-
1.8	Getal opleidingsprogramme aangebied	1	1	-

Voorwaardelike toewysing: Toewysing vir Massadeelname en Sportontwikkeling

Departement wat die fondse oordra	Sport en Ontspanning Suid-Afrika (Begrotingspos 20)
Doel van die toewysing	Om deelname aan sport en ontspanning te fasiliteer asook vir bemagtiging in vennootskap met toepaslike belanghebbers
Verwagte uitsette van die toewysing	Soos volgens tabel hieronder
Werklike uitsette bereik	Soos volgens tabel hieronder
Bedrag volgens gewysigde DORA	**R91 221 000

Bedrag ontvang	**R91 221 000
Redes indien bedrag soos volgens DORA nie ontvang is nie	NVT
Bedrag bestee deur die Departement	**R91 221 000
Redes vir die fondse onbestee deur die Entiteit	NVT
Redes vir die afwykings op prestasie	Soos volgens tabel hieronder
Maatreëls getref om prestasie te verbeter	NVT
Monitering meganisme deur die ontvanger Departement	Gereelde besoeke en maandelikse en kwartaallikse verslae ingedien by die Nasionale Departement (Sport en Ontspanning Suid-Afrika)

Voorwaardelike toewysing: Klubontwikkeling				
Nr.	Prestasie-aanwyser	Beplande teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.1	Getal mense opgelei om klubontwikkeling aan te bied	300	356	Meer mense het die opleiding bygewoon weens die vrywillige aard van die opleiding.
1.2	Getal plaaslike ligasondersteun	24	27	Bykomende ligas word ondersteun weens die verhoogde aanvraag deur federasies en klubs vir ondersteuning.
1.3	Getal klubs van toerusting en /of klere voorsien volgens die vasgestelde norme en standaarde	200	200	-
1.4	Getal sportakademies ondersteun	7	7	-
1.5	Getal mense opgelei om sportakademie program aan te bied	200	206	Die akademiestelsel verskaf opleiding gebaseer op die behoeftes van plaasvervangende genomineerdes. Die Departement het die akademiëprogram by die trilaterale bevorder, wat gelei het tot 'n toename in aanvraag.
1.6	Getal atlete deur sportakademies ondersteun	210	219	Die akademiëstelsel lewer, ondersteuning en dienste aan atlete op grond van hul behoeftes, wat lei tot meer atlete. Die Departement het die akademiëprogram by die trilaterale bevorder, wat gelei het tot 'n toename in aanvraag.
1.7	Getal personeel aangestel op 'n permanente basis binne 7% toewysing (insluitend CDP, Ontspanning en Skolesport)	12	12	--
1.8	Getal sportfokusskole ondersteun	9	9	-

Voorwaardelike toewysing: Klubontwikkeling

Nr.	Prestasie-aanwyser	Beplande teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.9	Getal gemeenskap sportkoördineerders vergoed	4	4	

Voorwaardelike toewysing: Siyadlala-gemeenskapmassadeelnameprogram

Nr.	Prestasie-aanwyser	Beplande teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.1	Getal jeugdige wat aan Nasionale Jeugkamp deelneem	120*	120	-
1.2	Getal sport- en ontspanningprojekte geïmplementeer deur sportrade	7	7	-
1.3	Getal mense wat aktief aangeorganiseerde sport en aktiewe ontspanningsaktiwiteite deelneem	30 000	48 827	Ontspanningsprogramme is vraaggedrewe en 'n gesamentlike pogings is aangewend vir aktiverings in die ontspanningsentrums.
1.4	Getal Inheemse Spele-Klubs wat aan Inheemse Spele-toernooie deelneem	108	108	-
1.5	Getal aktiewe Ontspanning koördineerders vergoed	6	6	-

*Hierdie teiken is in die hervoorleggingsproses van 200 na 120 hersien.

Voorwaardelike toewysing: Skoolsport-massadeelnameprogram

Nr.	Prestasie-aanwyser	Beplande teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.1	Getal leerders ondersteun om aan nasionale skolekompetisies deel te neem	650	743	'n Bykomende kampioenskap, die SA Atletiekkampioenskap vir Laerskole, het in Maart 2023 in plaas van die nuwe boekjaar in April 2023 plaasgevind.
1.2	Getal leerders wat op provinsiale vlak aan skolesporttoernooie deelneem	1 680	3 017	'n Bykomende provinsiale kampioenskap het in Maart 2023 ter voorbereiding van die nasionale atletiekkampioenskap plaasgevind. Daar was ook addisionele kategorieë vir atlete met 'n gestremdeheid vir beide die 2022 Winter- en Somerspele.
1.3	Getal leerders wat op distriksvlak aan skolesporttoernooie deelneem	6 400	50 742	As deel van 'n strewende om skoolsport te laat groei, het die Departement sy Naskoolse programme gemobiliseer om deelname te verhoog.
1.4	Getal skolesportkoördineerders vergoed	5	5	-

Voorwaardelike toewysing: Skoolsport-massadeelnameprogram

Nr.	Prestasie-aanwyser	Bepaalde teiken 2022/23	Werklike prestasie 2022/23	Kommentaar op afwykings
1.5	Getal skolesportstrukture ondersteun	16	16	-
1.6	Getal persone wat opgelei is om skolesport aan te bied	380	729	Oorpresteer as gevolg van samewerking met die onderskeie provinsiale kodestrukture. Meer opvoeders en/of vrywilligers is deur die strukture geïdentifiseer om opleiding by te woon.
1.7	Getal skole van toerusting/ of uniforms voorsien	309	309	-

Geormerkte toewysings

Die volgende is 'n uiteensetting van geormerkte toewysings (begroting, ware besteding en oor-)/onderbesteding) vir die 2022/23-boekjaar:

Naam van geormerkte toewysing	Aangepaste begroting (R'000)	Werklike besteding (R'000)	(Oor-)/onderbesteding (R'000)
Munisipale Vervangingsbefondsing	88 792	88 283	509
Breëbandkonnektiwiteit vir biblioteke en biblioteekdienste-aanvulling vir breëband	4 658	4 812	(154)
Werksepping (voltydse ekwivalent) UOWP:Program 2: Kultuursake	4 786	4 786	-
MGO-sentrums insluitend onderhoud, nutsdienste en sekuriteit	7 965	7 312	653
Ondernemingsinhoudsbestuur (OIB)	12 387	7 906	4 481
Aanbied van die Netbalwêreldbeker 2023	5 000	5 000	-
Nuut: Hersiening van vaardigheids-, jeug- en indiensnemingsprogramme	2 000	251	1 749
Nuut: YearBeyond	15 000	15 000	-
Nuut: Vakansieprogram	15 000	15 000	-
Nuut: Groot byeenkomste	5 000	5 000	-
Nuut: Van PPF – Kango-grotte: Die uitvoerbaarheidstudie vir die toekomstige bestuur van die Kango-grotte met die doel om inkomste te genereer om toekomstige volhoubaarheid te verseker	1 000	-	1000

Naam van geormerkte toewysing	Aangepaste begroting (R'000)	Werklike besteding (R'000)	(Oor-)/onderbesteding (R'000)
Nuut: Van PPF – Kangogrotte PPP: 'n Projekvoorbereidingskostestudie moet gedoen word om te bepaal hoeveel befondsing benodig word vir die kort-, medium- en langtermynonderhoud van die Kangogrotte en omliggende infrastruktuur	500	375	125
Nuut: Van PPF – Kultuurfasiliteit: Uitvoerbaarheidstudie vir 'n potensiele PPP vir Melkbos Oppiesee en Schoemanspoort om hierdie fasiliteite te transformeer na 'n vlak wat private gebruik bykomend tot ons huidige openbare gebruiksmodel sal toelaat	1 500	36	1 464
Nuut: Van FTSF – Virtuele en digitale dienste in Wes-Kaapse Provinsiale Argief	16 476	15 797	679

Munisipale Vervanginsbefondsing (R88 792 000)

Die doel van hierdie toewysing was om munisipale investering in biblioteekdienste te ondersteun en om die toekomstige professionele lewering en ontwikkeling van sulke dienste in die mees kwesbare B3-munisipaliteite van die Wes-Kaap te onderhou. Vyftien (15) munisipaliteite het oordragbetalings ontvang vir personeel-, bedryfs- en/of kapitaalluitgawes aan biblioteke. Die begroting vir hierdie geormerkte toewysing was R88 792 000, waarvan R85 600 000 na munisipaliteite oorgedra is. Moniteringsmeganismes sluit in gereelde besoeke en maandelikse en kwartaallikse verslae wat deur die munisipaliteite aan die Departement voorgelê word.

Breëband-biblioteekverbinding en biblioteekdienste-aanvulling vir breëband (R4 658 000)

Die doel van hierdie toewysing was om IKT-fasiliteite te verskaf, rekenaarhardeware te koop en openbare biblioteke van gratis internettoegang te voorsien.

Werk skepping (voltydse ekwivalent) UOWP (R4 786 000)

Kultuursake het 'n UOWP-toewysing ontvang om werkseleenthede te skep vir begunstigdes as deel van die Uitgebreide Openbare Werke-program wat op kuns-, kultuur-, taal-, biblioteke en doe argiefsektor fokus.

Die befondsing is ook deur Sport en Ontspanning ontvang vir werkskepping in die Klubontwikkelingsprogram, Kliënteondersteuning, Gespesialiseerde Dienste, Distrikskantore. Verder is die fondse aangewend vir kapasiteitsbou en hulpbron-personeel. Hierdie toewysing is ook gebruik om werkseleenthede vir werklose jeugdiges in die gemeenskappe te skep. Hierdie werkseleenthede het hulself in ons MGO- en Buurtskoolprogramme voorgedoen. Benewens die fokus op massadeelname, dien hierdie programme ook as talentpoele, waar deelnemers met potensiaal in óf rekreasie, sport, kuns en/of kultuur geïdentifiseer kan word vir deelname op 'n volgende vlak. Daarbenewens kry diegene wat in hierdie programme werksaam is, bv. die afrigters, toegang tot verskeie geleenthede, bv. hulle kan verskeie geakkrediteerde kursusse bywoon.

MGO-sentrums insluitend instandhouding, nutsdienste en sekuriteit (R7 965 000)

Skoolgebaseerde, veeldoelige, gedeelde fasiliteite word by verskeie MGO-sentrums (of groepe MGO-sentrums) en/of hul naburige skole ontwikkel. Elkeen van hierdie gedeelde fasiliteite het op sy beurt ondersteuning nodig met betrekking tot die instandhouding, nutsdienste en sekuriteitskoste. Die fasiliteite word gedeel en benut deur al die skole in die woonbuurt, sowel as die omliggende woonbuurte. Dit bied aan die deelnemers veilige en bevorderlike ruimtes, en dit is 'n plek waar hulle by hul verskeie ontspannings-, sport-, kuns- en kultuuraktiwiteite kan betrokke raak, van 'n massadeelnamevlak tot 'n bemeesteringsvlak. Hierdie fasiliteite bied hulself ook aan as 'n tuiste, want dit is waar die deelnemers ontmoet, met mekaar omgaan, 'n gevoel van behoort, sowel as 'n identiteit ontwikkel, aangesien dit is waar hul selfbeeld gegroei word, en hul waardestelsel verder ontwikkel word.

Ondernemingsinhoudsbestuur (OIB) (R12 387 000)

Hierdie toewysing was vir operasionele sowel as projekverwante befondsing. Dit het die omvattende ontplooiing by DEA&DP, DEDAT sowel as WKOD behels en is suksesvol teen 31 Maart 2023 voltooi.

Aanbied van die Netbalwêreldbeker 2023 (R5 000 000)

'n Geormerkte toewysing van R5 miljoen is gedurende die 2022/23-boekjaar na die 2023 Netbalwêreldbeker-raad oorgedra vir die bedryfskoste verbonde aan die aanbieding daarvan.

Nuut: Hersiening van vaardigheids-, jeug- en indiensnemingsprogramme (R2 000 000)

Hierdie toewysing is verskaf om al die groot befondse programme van die Wes-Kaapse Regering te assessee teen die jeugnorme en -standaarde wat deur PTM ontwikkel en goedgekeur is. Die kwotasies wat ontvang is, was laer as wat verwag is, wat gelei het tot die onderbesteding op die toewysing. Aangesien dit 'n geormerkte toewysing was, kon die fondse nie hertoegewys word nie.

Nuut: YearBeyond (R15 000 000)

Hierdie befondsing het mede-befondsing verskaf vir die nasionale presidensiële jeug-indiensnemingsinisiatief Nasionale Jeugdies-befondsing vir die uitbreiding van YearBeyond om 3 000 jeugdies te bereik. Die befondsing was om toelaes te mede-finansier.

Nuut: Vakansieprogram (R15 000 000)

Altesaam 89 toewysings is gemaak om vakansieprogramme in die Desember/Januarie-vakansie te lewer. Dit het veilige en betrokke ruimtes vir 19 315 leerders en 1 468 werksgeleenthede vir die jeug gebied.

Nuut: Groot geleentheid (R5 000 000)

Van die R5 Miljoen is R3 Miljoen aan Kultuursake toegeken en R2 miljoen aan Sport en

Nuut: Van PPF – Kangogrotte PPP: Die uitvoerbaarheidstudie vir die toekomstige bestuur van die Kangogrotte met die doel om inkomste te genereer om toekomstige volhoubaarheid te verseker (R1 000 000)

Die Departement het befondsing ontvang om 'n Openbare-Private Vennootskap (PPP) uitvoerbaarheidstudie vir die Kangogrotte uit te voer. Die grotte word sedert sy ontstaan deur die plaaslike munisipaliteit bestuur, maar hierdie studie het ten doel om die haalbaarheid van 'n PPP vir die bestuur van die grotte te begryp ten einde die finansiële volhoubaarheid, besoekerservarings en langtermynbewaring daarvan te verbeter.

Die aanvanklike bod vir die PPP-uitvoerbaarheidstudie van die Kangogrotte is gedurende die boekjaar gepubliseer, maar geen reaksie is ontvang nie. Die Departement het die omvang hersien, en 'n diensverskaffer is daarna aangestel. Die uitvoerbaarheidstudie sal na verwagting in 2023/24 voltooi wees.

Nuut: Van PPF – Kangogrotte PPP: 'n Projekvoorbereidingskostestudie moet gedoen word om te bepaal hoeveel befondsing benodig word vir die kort-, medium- en langtermynonderhoud van die Kangogrotte en omliggende infrastruktuur (R500 000).

'n Bewaringsbestuursplan (BBP) wat 'n kosteberekeningstudie insluit, is vir die Kangogrotte aangevra. 'n CMP met kostestudie sal voorsiening maak vir beter bestuur en beplanning van die Kangogrotte en sal streef na 'n volhoubare balans tussen die behoefte om die brose omgewing van die grotte te bewaar met die behoefte om sy besoekersaanbod uit te brei.

'n Diensverskaffer vir die Bewaringsbestuursplan en kosteberekeningstudie is gedurende die boekjaar aangestel. 'n Aanvangsverslag en 'n konsep CMP is deur die diensverskaffer aan die Departement voorgelê vir hersiening. Daar word verwag dat die projek in 2023/24 voltooi sal word.

Nuut: Van PPF – Kultuurfasiliteite: Uitvoerbaarheidstudie vir 'n potensiële PPP vir Melkbos Oppiesee en Schoemanspoort om hierdie fasiliteite te transformeer na 'n vlak wat privaat gebruik sal word bykomend tot ons huidige openbare gebruiksmodel (R1 500 000)

Die Departement van Kultuursake en Sport beskik oor sewe kulturele fasiliteite wat gebruik word vir die bevordering en ontwikkeling van kuns en kultuur. Hierdie fasiliteit word grootliks deur gemeenskapsgroepe, skole en godsdienstige instellings gebruik teen 'n lae tarief. Die fasiliteit het moontlik die potensiaal om meer inkomste te genereer en daarom is 'n bedrag van R1,5 miljoen bewillig om 'n uitvoerbaarheidstudie vir die hermodellering van die Melkbos Oppiesee en Schoemanspoort fasiliteit saam te stel. Die studie het gedurende die oorsigtydperk begin.

Nuut: Van FTSF - Virtuele en Digitale Dienste in Wes-Kaapse Provinsiale Argief (R16 476 000)

Digitale skandeerders is gedurende die 2022/23-boekjaar aanskaf. Personeel sal in die begin van die 2023/24-boekjaar opgelei word oor die gebruik hiervan. 'n 3D-kamera wat gebruik sal word vir die vaslegging van inligting vir virtuele toere is gedurende die 2022/23-boekjaar aanskaf. Die Departement is besig om intekendienste te verkry vir die aanbieding van die digitale inligting vir virtuele toere.

Om menslike hulpbron-kapasitasie te verseker, is altesaam vyf UOWP-personeellede op 1 April 2022 aangestel. Die werwingsproses vir twee kontrakposte is teen die einde van die 2022/23-boekjaar in die finale stadium.

7. Donateursfondse

Geen donateursfondse is in die oorsigjaar ontvang nie.

8. Kapitaalbelegging

8.1. Kapitaalbelegging, instandhouding, en batebestuursplan

Geen.

Deel C

BESTUURSOORSIG

1. Inleiding

Bestuursoorsig, risikobestuur en voldoening is drie pilare waarop die Departement se vermoë om sy doelwitte na te kom, berus. Voldoening van die Departement se beleide en prosedures, sowel as tersaaklike wette en regulasies in kombinasie met onwrikbare, doeltreffende bestuursoorsig word as allerbelangrik vir die Departement se sukses beskou. Hierdie afdeling bied 'n oorsig van die bestuursoorsigpraktyke hierdie Departement ten grondslag lê.

2. Risikobestuur

Die Departement het 'n Ondernemingsrisikobestuur- en Etiekkomitee (ORBEK) ingestel om die Rekenpligtige Beampte (RB) by te staan in sy verantwoordelikhede met betrekking tot risikobestuur.

Beleid en strategie vir Ondernemingsrisikobestuur

Die Departement het op 12 April 2021 'n beleid oor Ondernemingsrisikobestuur vir die boekjare 2021/22 – 2024/25 aanvaar. Hierdie beleid verwoord die risikobestuursfilosofie en veranker, op 'n hoë vlak, die rolle en verantwoordelikhede van die onderskeie rolspelers vas. Dit dien as grondslag vir die risikobestuursproses word aangevul deur die detail vervat in die strategie.

Die strategie en implementeringsplan vir Ondernemingsrisikobestuur (ORB) bied 'n uiteensetting van hoe die Departement te werk sal gaan om die ORB-beleid, soos aanvaar deur die Rekenpligtige Beampte (RB), te implementeer. Die Provinsiale Beleid en Strategie vir Ondernemingsrisikobestuur (PERMPS) sowel as die Departement se eie ORB-beleid en risikoprofiel lê hierdie strategie ten grondslag.

Verantwoordelikhede van die ORBEK (ERMECO)

Die Ondernemingsrisikobestuur- en Etiekkomitee (ORBEK) het sy verantwoordelikhede voortspruitend uit artikel 38(1)(a)(i) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Tesourieregulasie 3.2.1 en Staatsdiensregulasies gedateer 2016, hoofstuk 2, deel 1, 2 en 3 nagekom. ORBEK het ook die gepaste formele opdrag (soos goedgekeur deur die ORBEK-voorsitter op 24 Mei 2022) aanvaar en het sy sake in voldoening met hierdie opdrag gereguleer en al sy verantwoordelikhede dienooreenkomstig uitgevoer.

Lede van die ORBEK

Benewens die RB, word ORBEK saamgestel uit topbestuur, senior bestuur en geselekteerde lede van die Departement se bestuurspan. Soos per sy odrag, het ORBEK vier keer (kwartaalliks) gedurende die oorsigjaar vergader. Alle vergaderings is deur lede of sy/haar afgevaardigde bygewoon.

Tersaaklike inligting oor die ORBEK-lede word in die tabel hieronder openbaar gemaak:

LID	POS	GETAL VERGADERINGS BYGEWOON	DATUM AANGESTEL
Mnr G Redman	Rekenpligtige beamppte (Voorsitter)	4	21/08/2021
Me B Rutgers	Direkteur: Finansiële Bestuur (HFB)	4	01/04/2019
Me C van Wyk	Hoofdirekteur: Kultuursake	3	08/07/2022
Me C Sani	Direkteur: Biblioteekdiens	4	01/04/2019
Mnr D Esau	Adjunkdirekteur: Interne Beheer (Risikokampvegter)	4	01/04/2019
Mnr D Flandorp	Adjunkdirekteur: Korporatiewe Verhoudinge (Etiëkbeamppte)	3*	01/04/2019
Me J Boule	Hoof: Jeug- en Naskoolse Program	4	01/04/2019
Me J Moleleki	Direkteur: Kuns, Kultuur en Taaldienste	3*	01/04/2019
Mnr M Janse van Rensburg	Direkteur: Museums, Erfenis en Geografiese Namedienste	3*	29/10/2021
Dr L Bouah	Hoofdirekteur: Sport en Ontspanning	4	07/04/2019
Me N Dingayo	Direkteur: Provinsiale Argiefdiens	3*	12/03/2019
Mnr S Julie	Direkteur: Strategiese en Bedryfsbestuursteun	2*	01/04/2019
Mnr K Blacker	Direkteur: Ondernemingsinhoudsbestuur	1*	08/07/2022
Mnr T Tutu	Direkteur: Sportbevordering	4	01/04/2019
Mnr P Hendricks	Direkteur: Sportontwikkeling	2*	01/04/2019

*Wanneer 'n lid nie die vergadering kon bywoon nie, is die betrokke eenheid nogtans altyd deur 'n afgevaardigde verteenwoordig.

Die volgende dien as 'n aanduiding van ander amptenare wat gedurende die oorsigjaar ORBEK-vergaderings bygewoon het:

NAAM	RANG	BYGEWOON
Me A Haq	Direkteur: Ondernemingsrisikobestuur	4
Me C Cochrane	Hoofrisiko-adviseur: Ondernemingsrisikobestuur	2
Mnr P De Villiers	Adjunkdirekteur: Interne Oudit	4
Me P Swartbooi	Direkteur: Interne Oudit	1
Me M Natesan	Adjunkdirekteur: Provinsiale Forensiese Dienste	4
Mnr E Peters	IT Risikopraktisyn: IT Bestuursoorsig	1

Hoofaktiwiteite van ORBEK

Die Rekenpligtige Beampste is die voorsitter van ORBEK en die Adjunkdirekteur: Interne Beheer is die Risikobeampste van die Departement. In die uitvoering van sy pligte, het ORBEK die volgende hoofaktiwiteite gedurende die jaar verrig:

- Die Departement se Risikobestuurbeleid, -strategie en implementeringsplan is hersien aloverens dit vir aanbeveling aan die Ouditkomitee en vir goedkeuring deur die Rekenpligtige Beampste voorgelê is;
- Risiko's binne vasgestelde gegroepeerde kategorieë van risikoaptyte is gemoniteer en hersien en, ooreenkomstig die PERMPS wat deur die provinsie se topbestuur aanvaar is, word toleransies dienooreenkomstig toegepas;
- Enige weselike veranderings aan die Departement se risikoprofiel is aan die RB gerapporteer;
- Die Departement se burgergesentreerde strategiese risiko's is bevestig. Dit dien as bewys van die Departement se verbintenis daartoe om werk te maak van bydraende faktore en die regstreekse impak wat daardie faktore op burgers het;
- Die ingediende verslae oor risiko's verbonde aan intelligensie en tendense in hierdie verband is deeglik oorweeg.
- Ontluikende risiko's is geïdentifiseer;
- Die implementering van die plan vir die voorkoming van bedrog en korrupsie is gemoniteer.
- Risiko's wat buite risikotoleransievlakke val, is vir verdere optrede/aandag geïdentifiseer.
- Die implementering van die departementele ORB-beleid, -strategie en -implementeringsplan is geëvalueer;
- Die doeltreffendheid van mitigerende strategieë is geëvalueer ten einde werk te maak van weselike risiko's, insluitende daardie wat op etiek en ekonomiese misdaad betrekking het.
- Etiese bestuur binne die Departement is by wyse van toesighouding verseker.

Vername risiko's wat gedurende die oorsigjaar oorweeg en gehanteer is:

1. **Ontoereikende fisiese ruimte om alle rekords wat vanaf staatsinstellings ontvang word, te berg.** In die oorsigjaar is die risiko na die WKR se provinsiale risikoregister geëskaleer. Hierdie strategiese risiko is uiters belangrik vir die hele regering aangesien dit nie net die Departement se mandaat raak nie, maar ook die breër Wes-Kaapse regeringsliggame. Die beheermaatreëls wat tans geld, blyk ontoereikend te wees, veral gegewe die behoefte aan geskikte en gepaste ruimtes.
2. Die risiko "**Bepaalde aanspreeklikheid vir behaling van die Departement se uitkomst**" is baie algemeen verwoord, maar sentreer rondom eksterne faktore soos beroerde fiskale en ekonomiese vooruitsigte wat aanleiding gee tot uiters streng maatreëls wat

'n impak het op die koste van indiensname en onsekerheid rondom voorwaardelike toewysings. Dit besin ook oor SITA se vermoë om volgens die diensvlakooreenkoms doeltreffende ondersteuning ten opsigte van biblioteekdienste en inligtingstegnologie te lewer.

3. Die risiko "**Onvermoë om die Departement se statutêre en ander verwante dienste te lewer weens onbeplande, beduidende ontwrigting/s**" is aanvanklik geïdentifiseer in die konteks van COVID-19-implikasies, die energiekrisis, en die beperkte vermoë van SITA om doeltreffende IT-dienste te lewer het egter bygedra tot die verhoging van die risiko. Die Departement het sy sakekontinuiteitsbestuursplan gedurende die vierde kwartaal hersien, met inagneming van alle moontlike scenario's ten opsigte van elektrisiteitsontwrigting en verdere mitigerings sal in die nuwe boekjaar bespreek word.
4. Die risiko "**Beperkte finansiële en menslike vermoë om voldoende en toepaslike ondersteuning aan die jeug te verskaf ten opsigte van jeugontwikkeling in die Wes-Kaap Provinsie**" is hoofsaaklik weens die huidige fiskale omgewing wat die ekonomie se vermoë om jeugdiges te absorbeer en begrotingstoewysings vir jeugontwikkelingsinisiatiewe beperk. Dit kan tot verhoogde ontnugtering, vervreemding en 'n gebrek aan behoording onder die jeug lei, waaroor die World Economic Forum Global Risk Report vermeld het. Die Departement het verskeie jeugintervensies ingestel vir die mitigering van die risiko en om werksgeleenthede te voorsien.
5. 'n Risiko wat verband hou met die "**Reputasie van die Provinsie in die aanbied van die Netbalwêreldbeker 2023**" is geïdentifiseer aangesien eksterne faktore (d.w.s. die energiekrisis, protesaksies en beskikbare hulpbronne) die provinsie se reputasie tydens die aanbieding van die wêreldbeker negatief kan beïnvloed.
6. Hoofrisiko's van programme naamlik "**Verlies van biblioteekbates (materiaal)**" en "**Die bedryfsdoeltreffendheid van biblioteekdienste word deur die SLIMS-stelsel belemmer**" word in oënskou geneem aangesien die risiko's verhoog is weens die onbesikbaarheid van die SLIMS-stelsel tydens die verslagdoeningstydperk en die gevolglike dataverlies ná die stelsel herstel is. Die ineenstorting van SLIMS het alle funksies geraak, met inbegrip van keuring, verkryging, katalogisering, batebestuur en verspreiding. Die Departement asook openbare biblioteke moes handprosesse instel om dienslewering tydens die onbesikbaarheid van die stelsel voort te sit, en het 'n arbeidsintensiewe proses gevolg om SLIMS met hardekopie-inligting aan te vul sodra die stelsel beskikbaar geword het.

Vername ontluikende risiko's vir die komende boekjaar

Voorts is die Departement uiters bewus van die ekonomiese realiteite en die krimpende begrotingskoevert ten opsigte van maatskaplike behoeftes. Potensiële risiko's word nougeset gemoniteer, bespreek en bestuur.

Ander ontluikende risiko's vir die Departement is die aanbieding van groot byeenkomste en die beskerming van die provinsie se reputasie, sowel as die veiligheid van departementele personeel tydens die uitvoer van hul pligte. Hierdie risiko's sal in die nuwe boekjaar verder ondersoek word.

Bestuur van risiko's

Gereelde strategiese evaluasies en evaluasies van programme word onderneem ten einde te bepaal hoe doeltreffend die Departement se strategie vir risikobestuur is en om nuwe en ontlukende risiko's te identifiseer wat aan 'n veranderende interne en/of eksterne omgewing toegeskryf kan word. Gedurende die oorsigjaar is daar oor elke program se risiko's beraadslaag, en dié risiko's is kwartaalliks in ORBEK-vergaderings voorgelê. Daar word van senior bestuurders verwag om terugvoer te gee oor vordering met implementering van aksieplanne om die waarskynlikheid dat risiko's sal realiseer te verminder en/of om die impak te verminder indien dit realiseer. ORBEK het ook risiko's terugverwys na die onderskeie programme in gevalle waar 'n meer diepgaande analise geregverdig is en het ook addisionele mitigasie of optrede aanbeveel om hierdie risiko's te bestuur. Bestuur aanvaar eienaarskap van risiko's en aangeleenthede verwant aan risiko's word dikwels, as deel van sy kultuur, op verskeie platforms bespreek in 'n poging om risiko's op 'n samewerkende en innoverende manier te beperk. Die Departement se beleid oor en strategie vir ORB word jaarliks onder alle amptenare se aandag gebring sodat hulle bewus is van versterkende maatreëls wat getref is, en op hierdie wyse word risikobestuur dwarsdeur die Departement vasgelê. Doelgemaakte en generiese risikobewusmakingsessies is ook aangebied sodat elemente verwant aan risikobestuur gestandaardiseer kan word met die oop daarop om hierdie aspek tot wisdom te ontwikkel. Aktiwiteite vervat in die implementeringsplan word deurlopend gemoniteer en van tyd tot tyd oor gerapporteer. Net soos met die voorgenome uitsette wat by die JPP ingesluit is, is die oogmerk hier om via monitering potensiële risiko's en afwykings van aanwysers en die behaling van uitkomst asook die nie-nakoming van wetgewende en beleidsmandate te bespeur.

Die Maatskaplike Kluster se Ouditkomitee was verantwoordelik vir onafhanklike oorsig oor die Departement se risikobestuurstelsel. Ter uitvoering van sy onafhanklike oorsigrol, is die Ouditkomitee van kwartaallikse ORB-vorderingsverslae en risikoregisters voorsien.

Slotsom

In die loop van die 2022/23- boekjaar is aansienlike vordering gemaak met die bestuur van risiko's. Aansienlike vordering is gemaak met die vaslegging van risikobestuur en risikobewustheid as deel van die Departement se normale daaglikse werksaamhede, end it het grotendeels tot die Departement se gunstige prestasie bygedra. Die verbetering kan toegeskryf word aan risikobewusmakig- en opleidingsprogramme wat met behulp van MS Teams se sagteware in die vorm van videokonferensies vir departementele amptenare aangebied is.

Die verhoogde bewustheid binne die Departement het aanleiding gegee tot 'n verbetering in strategieë in reaksie op risiko's wat binne die onderskeie programme (in die Departement) geïdentifiseer is.

3. Bedrog en korrupsie

Bedrog en korrupsie hou beduidende potensiële risiko's in vir die Departement se bates en kan 'n negatiewe impak hê op die doeltreffendheid van dienslewering en die Departement se reputasie.

Die Wes-Kaapse Regering (WKR) het 'n teenkorrupsiestrategie aanvaar wat die provinsie se ingesteldheid van zero verdraagsaamheid teenoor bedrog, diefstal en korrupsie bekragtig. In lyn met hierdie strategie is die Departement verbind tot zero verdraagsaamheid ten opsigte van korrupte, bedrieglike of enige ander kriminele aktiwiteite, hetsy intern of ekstern, en sal enigeen (hetsy intern of ekstern) wat by sulke praktyke betrokke raak of probeer om daarby betrokke te raak met alle middele tot sy beskikking vervolg word.

Die Departement het 'n goedgekeurde plan vir die voorkoming van bedrog en korrupsie met 'n gelyklopende implementeringsplan, wat hierdie voorkomingsplan tot uitvoer bring.

Verskeie kanale vir die rapportering van beweerde bedrog, diefstal en korrupsie bestaan en hierdie word breedvoerig in die provinsiale teenkorrupsiestrategie, die WKR se beleid oor openbaarmakers en die departementele bedrogvoorkomingsplan beskryf. Elke bewering wat deur die Provinsiale Forensiese Dienste (PFD) ontvang word, word in 'n saakbestuurstelsel aangeteken, wat as 'n bestuursinstrument gebruik word om verslag te doen oor vordering met gevalle wat met die Departement verband hou en om statistiek vir die WKR en die Departement te genereer.

Werknemers en werkers wat die fluitjie blaas rakende vermoede bedrog, korrupsie en diefstal word beskerm mits die openbaarmaking 'n beskermde openbaarmaking is (d.w.s. aan statutêre vereistes ingevolge die Wet op Beskermdes Openbaarmakings, Wet 26 van 2000 voldoen) en mits die openbaarmaking ter goedertrou gemaak is). Die WKR se beleid oor openbaarmakers lê riglyne neer vir daardie werknemers en werkers wat oor redelike gronde beskik dat 'n oortredeing van die tersaaklike lynbestuurders, persone wat spesifiek vir hierdie doel in die WKR aangewys is of eksterne instansies kan bring. Die geleentheid om anoniem te bly, word aan elke persoon gegun wat dade van bedrog, diefstal en korrupsie wil rapporteer en indien hulle dit persoonlik sou doen, word hulle identiteit vertroulik gehou deur die persoon aan wie hulle rapporteer.

Indien dit by nadere ondersoek blyk dat 'n werknemer wel skuldig was aan bedrog, diefstal of korrupsie, word die werknemer wat hom/haar aan daardie daad skuldig gemaak het aan 'n dissiplinêre verhoor onderwerp. Daar word van die WKR-vertegenwoordiger wat die verhoor aanhangig maak, verwag om aan te beveel dat die betrokke werknemer ontslaan word. Waar prima facie bewyse van kriminele gedrag bespeur word, word 'n kriminele saak by die Suid-Afrikaanse Polisiediens aangemeld.

Vir die oorsigjaar het die PFD 'n sertifikaat oor vordering met sake vir die Departement uitgereik waaruit die volgende blyk:

Sake	Getal sake
Onafgehandelde sake soos op 1 April 2022	0
Nuwe sake (2022/23)	1
Afgehandelde sake (2022/23)	(1)
Onafgehandelde sake soos op 31 Maart 2023	0

Die volgende tabel ontleed die afgehandelde saak soos hierbo aangedui:

Aard en ondersoek van die afgehandelde saak
Die ondersoek is afgehandel met geen nadelige bevindings nie.

4. Vermindering van botsende belange

Daar word van elke lid van die seniorvlakbestuursvlak (SBD) verwag om jaarliks 'n finansiële openbaarmaking in te dien ten einde te verhoed dat hulle belange nie met die werksaamhede van die Departement bots nie. Alle personeel op salarisvlak 9 en 10 moet finansiële openbaarmakings indien. Alle personeellede wat op 'n keuringspaneel gedien het, 'n verklaring afgelêten einde enige botsende belange uit te skakel ten opsigte van kandidate wat om geadverteerde poste aansoek gedoen het. Sou 'n moontlike botsing van belange geïdentifiseer word, word daar van die paneellid verwag om aan die proses te onttrek. Daar word van lede van bodkomitees verwag om 'n verklaring van belange te onderteken wanneer tenders geëvalueer en beoordeel word. Daar word van alle personeellede verbonde aan Korporatiewe Dienste se Subdirektoraat: Verhoudingsbestuur verwag om hulle tot geheimhouding te verbind aangesien hulle met sensitiewe inligting oor menslike hulpbronne te kampe het. Die prosedure verbonde aan 'n verklaring van belange is onder alle DKES-personeel se aandag gebring, en personeel is versoek om aan te toon of enige botsende belange dalk uit die uitvoering van hul pligte mag voortspruit.

5. Gedragskode

As deel van hul oriënteringspakket ontvang alle nuutaangestelde werknemers 'n afskrif van die gedragskode by aanvaarding van diens. Hierdie kode word ook in detail behandel in die departementele oriënteringsprogram. Voorts is die kode onder alle ander DKES-werknemers gesirkuleer, en daar is van hulle verwag om 'n register ter bevestiging van ontvangs te onderteken. Die Departement het riglyne vir die gebruik van sosiale media uitgevaardig. Hierdie riglyne stem ooreen met die provinsiale beleid oor sosiale media en maan personeellede om sosiale media verstandig te gebruik. Die riglyne is tot alle personeellede se beskikking en word ook toegelig ten tyde van komponente se vergaderings om te verseker

dat personeel hul verantwoordelikhede ten opsigte van die gebruik van sosiale media begryp. Personeel word ook ingelig rakende prosesse verbonde aan werk teen vergoeding buite die staatsdiens (RWOP).

6. Gesondheid-, veiligheid-, en omgewingskwessies

Gedurende Junie 2022 is die jaarlikse streeksoudits/-inspeksies by al 32 kantore in die Weskus hervat.

Die Departement het ook gereelde vergaderings oor aangeleenthede met betrekking tot verblyf, veiligheid en sekuriteit bespreek.

Maandelikse vergaderings tussen die sekuriteitsbestuurder en die sekuriteitsadviseur en personeel van die Departement van Gemeenskapsveiligheid word gehou om alle aangeleenthede verwant aan veiligheid en sekuriteit aan te pak.

7. Portefeuljekomitees

Vergadering	Onderwerp
Staannde Komitee oor Kultuursake en Sport	
29 September 2022	Besoek aan New Horizons Biblioteek tydens Besoekweek aan Bitou Munisipaliteit
27 Oktober 2022	Oorweging van die 2021/22-jaarverslae van die Departement van Kultuursake en Sport en sy entiteite: Erfenis Wes-Kaap, die Wes-Kaapse Kultuurkommissie en die Wes-Kaapse Taalkomitee.
28 November 2022	Oorweging van Begrotingspos 13: Kultuursake en Sport soos per die bylae tot die Wes-Kaapse Aansuiweringswetsontwerp, 2022.
3 Februarie 2023	Besoek aan Ladismith Biblioteek tydens Besoekweek aan Kannaland Munisipaliteit.
16 Maart 2023	Bespreking van Begrotingspos 13: Kultuursake en Sport, soos per Bylae tot die Wes-Kaapse Begrotingswetsontwerp, 2023 Western Cape Appropriation Bill, 2023.

8. Skoor-resolusies

Geen resolusies is vir die Departement gepubliseer nie.

Die Departement het by die volgende geleentheid met die Provinsiale komitee oor openbare rekeninge vergader:

Vergadering	Onderwerp
Provinsiale komitee or openbare rekeninge	
27 Oktober 2022	Oorweging van die 2021/22-jaarverslag van die Departement van Kultuursake en Sport en sy entiteite, Wes-Kaapse Taalkomitee, Wes-Kaapse Kultuurkommissie en Erfenis Wes-Kaap.

9. Vorige wysigings aan ouditverslae

Geen.

10. Interne beheer

Dit is die verantwoordelikheid van die Rekenpligtige Beampte om interne beheermaatreëls deurlopend te assesseer en te evalueer ten einde te verseker dat die beheeraktiwiteite wat daargestel is, doeltreffend, doelmatig en deursigtig is en, waar nodig, verbeter word. Om dit te vermag, word kwartaalike vergaderings ter verbetering van bestuur en hoofbeheermaatreëls met die Ouditeur-generaal, die entiteit se programbestuurders en die Departement se Minister gehou. Hierdie is 'n deurlopende proses om te verseker dat die DKES sy skoon oudituitkomst handhaaf. Die Departement het 'n strategie en plan vir interne beheer bedink waarin 'n plan vir die implementering van interne beheermaatreëls binne sy kernfunksies uiteengesit word.

11. Interne oudit en ouditkomitees

Interne oudit voorsien die bestuur van onafhanklike, objektiewe sekerheids- en konsultasiedienste wat ontwerp is om waarde toe te voeg en deurlopend die werksaamhede van die Departement te verbeter. Dit help die Departement om sy doelwitte te behaal deur 'n sistematiese, gedissiplineerde benadering tot die evaluering en verbetering van die doeltreffendheid van bestuursoorsig, risikobestuur en beheerprosesse daar te stel. Die volgende vername aktiwiteite word in hierdie verband verrig:

- Evaluering en maak van toepaslike aanbevelings ter verbetering van die bestuursprosesse ter behaling van die Departement se doelwitte;
- Evaluering van die toereikendheid en doeltreffendheid van en lewering van 'n bydrae tot die verbetering van die risikobestuursproses;
- Hulpverlening aan die Rekenpligtige Beampte met handhawing van die doeltreffendheid en doelmatigheid van beheermaatreëls deur daardie

beheermaatreëls te evalueer ten einde hul doeltreffendheid en doelmatigheid te bepaal, en deur aanbevelings te versterking en verbetering te ontwikkel.

Interneouditwerk wat gedurende die oorsigjaar vir die Departement voltooi is, sluit vyf sekerheidsvergaderings in. Die details van hierdie vergaderings word by die Ouditkomitee se verslag ingesluit.

Die Ouditkomitee is as 'n oorsigliggaam daargestel, wat onafhanklike oorsig oor staatsbestuur, risikobestuur- en beheerprosesse in die Departement in waarby oorsig en Hersiening van die volgende ingesluit is:

- Interne ouditfunksie;
- Eksterne ouditfunksie (Ouditeur-generaal van Suid-Afrika – OGSA);
- Departementele boekhouding en verslagdoening;
- Departementele rekeningkundige beleide;
- OGSA se bestuurs- en ouditverslag;
- Departementele in-jaar monitering;
- Departementele risikobestuur;
- Interne beheer;
- Voorafbepaalde doelwitte;
- Etiek en forensiese ondersoeke.

Tersaaklike inligting oor die Ouditkomitee lede word in die tabel hieronder openbaar gemaak:

Naam	Kwalifikasies	Intern of Ekstern	Indien intern, pos in die Departement	Datum aangestel	Datum bedank	Getal vergaderings bygewoon
Mnr. Pieter Strauss (Voorsitter)	BCom Rekeningkunde; BCompt Honneurs; GR (SA)	Ekstern	nvt	1 Januarie 2022 (2de termyn)	nvt	7
Mnr. Ebrahim Abrahams	BCom Rekeningkunde Honneurs	Ekstern	nvt	1 Januarie 2022 (2de termyn)	nvt	7
Me. Annelise Cilliers	BCompt Honneurs; GR (SA)	Ekstern	nvt	1 Januarie 2022 (2de termyn)	nvt	7
Me. Fayruz Mohamed	BCompt Honneurs; GR (SA)	Ekstern	nvt	1 Januarie 2022 (1ste termyn)	nvt	6

12. Verslag van die ouditkomitee

Ons lê met genoeg ons verslag vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2023 voor.

Verantwoordelikhede van die Ouditkomitee

Ouditkomitee rapporteer dat dit sy verantwoordelikhede voortspruitend uit artikel 38(1)(a)(ii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasie 3.1 nagekom het. Die Ouditkomitee rapporteer voorts dat dit gepaste formele opdragte aanvaar het en sy sake in voldoening aan sy handves geregleer het.

Die doeltreffendheid van interne beheer

Daar word van die Departement verwag om interne beheerstelsels te ontwikkel en in stand te hou wat die waarskynlikheid verhoog dat die Departement sy doelwitte sal behaal en by veranderings in die omgewing waarbinne dit werksaam is, sal kan aanpas en tegelyk die doeltreffendheid en doelmatigheid van werksaamhede, betroubare verslagdoening en voldoening aan wette en regulasies bevorder. Die WKR het 'n gekombineerde sekerheidsraamwerk aanvaar wat die verskaffers van sekerheid identifiseer en integreer. Die eerste vlak van sekerheid word deur bestuur verskaf. Dienooreenkomstig word van lynbestuur verwag om doeltreffende interne beheermaatreëls in stand te hou en om daardie prosedures op 'n daaglikse basis uit te voer aan die hand van toesighoudende beheermaatreëls sowel as om remediërende aksies, waar nodig, te implementeer. Die tweede vlak van sekerheid word intern verskaf deur funksies wat nie regstreeks aan lynbestuur verbind word nie en aan wie die assessering van voldoening aan beleide, prosedures, norme, standaarde en raamwerke toevertrou is. Die derde vlak van sekerheid is onafhanklike sekerheidsverskaffers wat begelei word deur professionele standaarde wat vereis dat daar aan die hoogste vlakke van onafhanklikheid voldoen word.

Gefasiliteer deur interne oudit, wat ook 'n onafhanklike sekerheidsverskaffer is, is 'n risikogebaseerde gekombineerde sekerheidsplan vir die Departement ontwikkel. Interne oudit verleen aan die Ouditkomitee en bestuur redelike sekerheid dat interne beheermaatreëls toereikend en doeltreffend is. Dit word bereik deur 'n goedgekeurde risikogebaseerde interne ouditplan, interne oudit wat die toereikendheid van beheermaatreëls wat die risiko's versag, evalueer en die Ouditkomitee wat die implementering van korrektiewe optrede monitor.

Die volgende betrokkenheid by interne oudits is deur die Ouditkomitee goedgekeur en deur interne oudit gedurende die oorsigjaar afgehandel:

- DSDA se delegasieraamwerk
- Inisiasiepraktyke
- Wes-Kaapse Argief- en Rekorddiens
- Bestuursoorsig van Interne Beheereenheid
- Voorwaardelike toewysings – Sport
- Oordragbetalings - Biblioteke

Daar is met bestuur ooreengekom op die terreine vir verbetering, soos deur interne oudit uitgewys in die uitvoering van hul pligte. Die Ouditkomitee moniteer die implementering van die ooreengekome optrede op 'n kwartaallikse basis.

Bestuur deur die loop van die jaar en maandelikse/kwartaallikse verslag

Die Ouditkomitee is tevrede met die inhoud en kwaliteit van die kwartaallikse jaar-in bestuur en prestasieverlae wat in die verslagjaar deur die Rekenpligtige Beampte van die Departement uitgereik is in terme van die Tesourieregulasies en die Wet op die Verdeling van Inkomste.

Evaluering van finansiële state

Die Ouditkomitee het:

- Die geouditeerde Jaarlikse Finansiële State evalueer en bespreek om ingesluit te word in die Jaarverslag;
- Die OGSA Bestuursverslag en Bestuur se reaksie daarop evalueer;
- Die veranderinge in rekenkundige beleide en praktyke evalueer soos in die Jaarlikse Finansiële State oor verslag gedoen
- Wesenlike aanpassings voortspruitend uit die oudit van die Departement evalueer.

Voldoening

Die Ouditkomitee het die Departement se prosesse vir nakoming met wetlike en regulatiewe vereistes hersien.

Prestasie-inligting

Die Ouditkomitee het die inligting oor voorafbepaalde doelwitte soos in die Jaarverslag oor verslag gedoen is, hersien.

Verslag van Ouditeur-generaal

Die Ouditkomitee het, op 'n kwartaallikse basis, die Departement se implementeringsplan rakende ouditaangeleenthede in die vorige jaar, evalueer. Die Ouditkomitee het met die OGSA ontmoet om te verseker dat daar geen onopgeloste aangeleenthede is wat uit die vorige regulatoriese oudit gespruit het nie. Regstellende aksies op die gedetailleerde bevindings wat deur OGSA geopper is, word op 'n kwartaallikse basis deur die Ouditkomitee gemoniteer.

Die Ouditkomitee gaan akkoord en aanvaar die OGSA se opinie oor die Jaarlikse Finansiële State, en stel voor dat hierdie Jaarlikse Finansiële State aanvaar word en saam met hul verslag gelees word.

Mnr Pieter Strauss

Voorsitter van die Maatskaplike Kluster Ouditkomitee

Datum: 11/8/2023

13. B-GSEB-voldoening

Die volgende tabel is voltooi ooreenkomstig die B-GSEB voldoening soos vervat in die Wet op B-GSEB (2013) en soos deur die Departement an Handel en Nywerheid neergelê.

Het die departement/openbare entiteit enige tersaaklike Kode van Goeie Praktyk (B-GSEB-serifiseringsvlakke 1-8) ten opsigte van die volgende toegepas:		
Kriteria	Respons Ja / Nee	Toeligting (toeligting van respons en dui aan watter stappe gedoen is om dit na te kom)
Bepaling van kwalifiserende kriteria vir die uitreik van lisensies, konsessies of ander magtigings ten opsigte van ekonomiese bedrywighede ingevolge enige wet?	Nee	Die DKES reik nie lisensies, konsessies of ander magtigings uit ten opsigte van ekonomiese bedrywighede ingevolge enige wet uit nie.
Ontwikkeling en implementering van 'n voorkeurverkrygingsbeleid	Ja	<p>Die Departement se verkrygingsbesteding vir die oorsigjaer, namate dit betrekking het op die regulasies vir voorkeurverkryging, word hieronder uiteengesit:</p> <p>i. Besteding op SEB-bydraervlak</p> <ul style="list-style-type: none"> • 84.05% van die waarde is betaal aan verskaffers met SEB bydraerstatusvlak 1 – 8. • 15.95% van die waarde is betaal aan verskaffers met 'n SEB-status van "nie-bydraer". <p>ii Besteding per kategorie van eienaarskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • 86.51% is betaal aan verskaffers met ten minste 51% swart eienaarskap. • 7.59% is betaal aan verskaffers met minder as 51% eienaarskap. <p>iii Besteding per omsetkategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 33.25% is betaal aan EME's (<R10 miljoen) en 47.65% is betaal aan KKO's (>R10 miljoen tot <R50 miljoen); dus is 'n totaal van 80.90% betaal aan KMMO's betaal.

Het die departement/openbare entiteit enige tersaaklike Kode van Goeie Praktyk (B-GSEB-sertifiseringsvlakke 1-8) ten opsigte van die volgende toegepas:

Kriteria	Respons Ja / Nee	Toeligting (toeligting van respons en dui aan watter stappe gedoen is om dit na te kom)
		19.10% is betaal aan ander entiteite. Dit sluit in groot ondernemers (>R50 miljoen) (13.92%) verskaffers wat nie op die WCSEB geregistreer is nie met omsetkategorie wat nie aangedui is nie (5.18%).
Bepalende kwalifikasiekriteria vir die verkoop van ondernemings in staatsbesit?	Nee	Die Departement is nie betrokke by die verkoop van ondernemings in staatsbesit nie.
Ontwikkelingskriteria vir die aangaan van vennootskappe met die privaatsektor?	Nee	Die Departement neem nie deel aan vennootskappe met die privaatsektor nie.
Bepalende kriteria vir die toekenning van aansporings, toewysings en beleggingskemas ter ondersteuning van breedgebaseerde swart ekonomiese bemagtiging?	Nee	Die Departement was nie betrokke by die toekenning van aansporings, toewysings en beleggingskemas ter ondersteuning van swart ekonomiese bemagtiging nie.

Deel D

MENSLIKEHULPBRONBE STUUR

1. Inleiding

Ons bydrae tot die werk van die Wes-Kaapse Regering word moontlik gemaak deur die volhardende en dikwels onbaatsugtige pogings van die mense binne die Departement van Kultuursake en Sport.

Die moderne mensebestuurslandskap het in die onlangse jare aansienlik verskuif, en is vererger deur die aanvang van COVID-19, wat komplekse navigasie tussen 'n reeks kompeterende veranderlikes noodsaak. Hierdie faktore is nie net onderling verbind nie, maar ook onderhewig aan streng reëls en regulasies, wat uitdagings stel wanneer inisiatiewe geïmplementeer word om talent te lok en te behou.

Hierby ingesluit is die balansering van dienslewingsnoodsaaklikhede, die werwing en behoud van kritieke en skaars vaardighede, die bemagtiging van die werksmag, loopbaanbestuur, opvolgbeplanning, diensbillikheid en die skep van 'n bemagtigende omgewing waarbinne werknemers kan floreer. Voorts word daar van die Departement verwag om binne 'n besuinigingsomgewing te funksioneer, wat verg dat bestuurders die impak van "om meer met minder te doen" moet opweeg.

Ondanks die veranderende patrone en toenemende eise wat die moderne werkplek raak, het die konsekwente harde werk van ons mense gedurende die oorsigjaar tot noemenswaardige prestasies en dienslewingsverbeterings gelei.

2. Stand van Mensebestuur by die Departement

2.1. Departementele prioriteite vir werksmagbeplanning

Die rol van werksmagbeplanning is van belang om te verseker dat die Departement die verlangde aantal mense het wat oor die nodige vaardighede, kennis en ingesteldhede beskik om die werk te verrig. Aan die hand van hierdie proses evalueer die Departement jaarliks sy werksmagprofiel teen huidige en toekomstige organisatoriese behoeftes. Die doel met hierdie evaluering is om te identifiseer tot watter mate die huidige werksmagprofiel die hoofuitkomst vir Mensebestuur wat dienskontinuiteit en waarde sal waarborg. Die Arbeidsmagplan (2021-2026) stem ooreen met die visie en missie vervat in die Departement se Strategiese Plan.

Die geprioritiseerde strategiese intervensies vervat in die Arbeidsmagplan is soos volg:

- Identifisering en ontwikkeling van die vereiste organisatoriese vermoë;
- Beoefen waarde- en bevoegdheidsgebaseerde werwingspraktyke (insluitend die moontlikheid van 'n aanlyn aansoek- en keuringstelsel ter versterking van werwingspraktyke om die regte kandidate te lok wat by die Departement se toekomsvisie en kultuur pas);
- Diversifiseer die talentpoel;
- Bied talent- en vaardigheidsontwikkeling vir werknemers in nuwe ontluikende vaardighede (d.w.s. 4IR-metabevoegdheids-/funktionaliteit en tegniese vaardighede

asook gedragsvaardighede wat van kritieke belang is om 'n toekomsgerigte organisasie te ondersteun);

- Prioritiseer opleidingsintervensies om werk te maak van departementele kritieke bevoegdhede en vereistes ten opsigte van 'n loopbaanontwikkelingsplan;
- Ontwikkel en implementeer die toekomsgerigte vaardigheidstrategie (FFSS);
- Help om 'n toevoer van talent te skep aan die hand van Jeugontwikkelingsprogramme (internskappe);
- Bewerkstellig hersamestelling van Provinsiale Opleidingsinstituut (PTI) as provinsiale leer- en innovasiesentrum;
- Stel prioriteite soos vervat in departementele DB-plan voorop ten einde die Departement se werwing- en keuringsbesluitete begelei;
- Verskaf gesondheid- en welstandintervensies/-dienste ter ondersteuning van werknemers se welstand;
- Ontwikkel en implementeer die oorgang na 'n nuwe manier van werk/ burgergesentreerde kultuur in die Wes-Kaapse Regering.

2.2. Bestuur van werknemerprestasie

Prestasiebestuur het ten doel om prestasie te verhoog deur individuele verbondenheid, aanspreeklikheid en motivering te verhoog.

Daar word van alle werknemers verwag om elke jaar voor 31 Mei 'n prestasie-ooreenkoms aan te gaan. Die ooreenkoms kom in wese neer op 'n kontrak tussen die werkgewer en die werknemer waarin die projekte, programme, aktiwiteite, verwagtinge en standaarde verwant aan verlangde lewering vervat is. Ter fasilitering van 'n gestandaardiseerde administrasieproses maak die Wes-Kaapse Regering gebruik van 'n elektroniese stelsel genaamd PERMIS (Prestasiebestuursinligtingstelsel) om inligting rakende prestasie te bestuur. Danksy hierdie stelsel is dit moontlik om die proses verwant aan prestasiebestuur vas te lê, te monitor en te bestuur.

Die proses verwant aan prestasiebestuur vereis die uitvoering van 'n halfjaarlikse hersiening en 'n jaarlikse assessering, maar ook dat die operasionele teikens en prestasies wat aan die prestasie-ooreenkoms gekoppel is, op 'n deurlopende grondslag gemoniteer en bekendgemaak word. In gevalle waar daar nie aan teikens of prestasieverwagtinge voldoen word nie, word daar aan die hand van die bestuur van swak prestasie hiervan werk gemaak. Binne hierdie konteks is 'n prestasiekonsultasie-eenheid in die Departement van die Premier (Hoofdirektoraat: Mensebestuurspraktyke) daargestel om lynbestuurders (mensebestuurders) van hulp te wees met die hantering van swak prestasie. Hierdie proses is ontwikkelingsgerig. In gevalle waar individue egter as swak presteerders ingevolge die wetgewende raamwerk geïdentifiseer is, word daar van hulle verwag om hulself aan 'n ontwikkelingsplan of, so nie, aan dissiplinêre optrede te onderwerp.

2.3. Werknemerwelstand

Die WKR se transversale program vir werknemergesondheid en -welstand (WGW) volg 'n holistiese benadering tot werknemerwelstand en is grootliks voorkomend van aard deur beide primêre en sekondêre dienste aan te bied.

Die Departement monitor die WGW-program by wyse van maandelikse verslae oor die benutting van primêre dienste (24/7/365 telefoniese beradingsdiens, aanlyn e-Sorg-diens en rapportering) en sekondêre dienste (persoonlike berading, trauma en kritieke insidente, opleiding en geteikende intervensie, uitvoerende afrigting, voorspraak).

'n Kwartaalverslag word deur die Direktoraat: Organisasoriese gedrag in die Korporatiewedienstesentrum voorberei, wat 'n tendensontleding van benutting, risiko-identifisering en die impak daarvan op produktiwiteit voorsien. Voorts is deurlopende verslagdoening aan die Departement van Staatsdiens en Administrasie (DSA) ook 'n vereiste en sodanige rapportering fokus op vier areas, naamlik MIV/Vigs, gesondheid en produktiwiteit, welstandbestuur en SHERQ-bestuur (veiligheid, gesondheid, omgewing, risiko en kwaliteit).

2.4. Monitering van Mensebestuur

Die Departement, in samewerking met die Departement van die Premier, monitor die implementering van 'n reeks voldoeningsaanwysers vir Mensebestuur. Die maandelikse barometer-feitelêer, wat deur die Hoofdirektoraat: Mensebestuurspraktyke in die Departement van die Premier ontwikkel is, voorsien die Departement van gereelde bywerkings van die arbeidsmagprofiel en ander tersaaklike data verwant aan Mensebestuur ten einde besluitneming moontlik te maak. Hierdie aanwysers sluit, onder andere, inligting in oor die diensstaat, personeeltal, mensebestedingprojeksies, siekteverlofpatrone, die monetêre waarde van jaarlikse verlofkrediete, dissiplinêre sake, vakaturekoerse, personeelbeweging, diensbillikheid, ensovoorts.

3. Oorsigstatistiek verwant aan Mensebestuur

3.1 PERSONEELVERWANTE BESTEDING

Die volgende tabelle bied 'n opsomming van die finale geouditeerde besteding per program (Tabel 3.1.1) en per salarisbande (Tabel 3.1.2)

Die syfers in Tabel 3.1.1 is ontleen van die Basiese Rekeningkundige Stelsel en die syfers in Tabel 3.1.2 is verkry uit die PERSAL-stelsel (personeelsalarisstelsel). Die twee stelsels is nie gesinkroniseer vir salaristerugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en -bedankings en/of oorplasing na en van ander departemente nie. Dit beteken dat daar 'n verskil kan wees in die totale besteding wat deur hierdie stelsels weergegee word.

Die sleutel in die tabel hieronder is 'n beskrywing van die programme binne die Departement. Voortaan sal daar na programme volgens hul nommer verwys word.

Program	Programbeskrywing
Program 1	Administrasie
Program 2	Kultuursake
Program 3	Biblioteek- en argiefdienste
Program 4	Sport en Ontspanning

Tabel 3.1.1: Personeelbesteding per program, 2022/23

Program	Totale besteding (R'000)	Personeelbesteding (R'000)	Opleidingbesteding (R'000)	Goedere en dienste (R'000)	Personeelbesteding as 'n % van totale besteding	Gemiddelde personeelbesteding per werknemer (R'000)	Getal werknemers vergoed
Program 1	68 951	52 689	362	11 724	76,4	399	132
Program 2	129 511	64 533	622	13 121	49,8	355	182
Program 3	431 738	73 991	24	47 924	17,1	349	212
Program 4	286 587	31 875	1 077	79 687	11,1	403	79
Totaal	916 787	223 088	2 085	152 456	24,3	369	605

Let wel: Die getal werknemers verwys na alle individue wat tydens die verslagtydperk vergoed is, met insluiting van internskappe, d.w.s. die Premier se jeugbevorderingsprogram (PAY), matriek, gegradeerde en student, maar met uitsluiting van die Provinsiale Minister. Die getal werknemers is kumulatief en weerspieël nie oorsigtelike getalle soos op 'n spesifieke datum nie.

Tabel 3.1.2: Personeelbesteding per salarisband, 2022/23

Salarisband	Personeelbesteding (R'000)	% van totale personeelbesteding	Gemiddelde personeelbesteding per werknemer (R'000)	Getal
Intern	1 388	0.6	27	52
Laer geskool (Vlak 1-2)	10 181	4.6	189	54
Geskool (Vlak 3-5)	49 690	22.3	263	189
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	87 838	39.4	420	209
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	56 583	25.4	643	88
Senior bestuur (Vlak 13-16)	17 055	7.7	1 312	13
Totaal	222 736	100.0	368	605

Let wel: Die getal werknemers verwys na alle individue wat tydens die verslagtydperk vergoed is, met insluiting van internskappe, d.w.s. die Premier se jeugbevorderingsprogram (PAY), matriek, gegradeerde en student, met uitsluiting van die Provinsiale Minister. Die getal werknemers is kumulatief en nie oorsigtelike getalle soos op 'n spesifieke datum nie.

Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming per program (Tabel 3.1.3) en salarisbande (Tabel 3.1.4), van uitgawes aangegaan as gevolg van salarisse, oortyd, behuisingstoelae en mediese bystand. Hierdie tabelle maak nie voorsiening vir ander uitgawes soos pensioene, prestasiebonus en ander toelae wat deel uitmaak van die totale personeelbesteding nie. In elke geval gee die tabel 'n aanduiding van die persentasie van die personeelbesteding wat vir hierdie items gebruik is.

Tabel 3.1.3: Salaris, oortyd, behuisingstoelae en mediese bystand per program, 2022/23

Program	Salarisse		Oortyd		Behuisingstoelae		Mediese bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Behuisings toelae as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeel besteding
Program 1	35 584	16.0	111	0.0	1 291	0.6	2 437	1.1
Program 2	43 960	19.7	402	0.2	2 481	1.1	4 300	1.9
Program 3	50 423	22.6	131	0.1	3 098	1.4	5 604	2.5
Program 4	21 918	9.8	417	0.2	567	0.3	1 534	0.7
Totaal	151 886	68.2	1,061	0.5	7 437	3.3	13 874	6.2

Let wel: Die syfers in tabelle 3.1.3 en 3.1.4 is ontleen van PERSAL (personeelsalarisstelsel) en nie van die Basiese Rekeningkundige Stelsel nie. Die twee stelsels is nie gesinkroniseer vir salaristerugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en bedankings en / of oorplasing na en van ander departemente nie. Dit beteken dat daar dalk 'n verskil kan wees in die besteding wat op hierdie stelsels weerspieël word, d.w.s. salarisse, oortyd, behuising en mediese hulp. Voorts maak die tabel ook nie voorsiening vir ander uitgawes soos pensioene, prestasiebonusse en ander toelae wat deel uitmaak van die totale personeelbesteding. Die voormelde besteding verwys na alle individue wat tydens die verslagtydperk vergoed is, met insluiting van interns (PAY, matriek, gegraduateerdes en student), maar met uitsluiting van die Provinsiale Minister.

Tabel 3.1.4: Salarisse, oortyd, behuisingstoelae en mediese bystand per salarisband, 2022/23

Salarisband	Salarisse		Oortyd		Behuisingstoelae		Mediese bystand	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Behuisings toelae as 'n % van personeel besteding	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeel besteding
Interns	1 352	0.6	-	-	-	-	-	-
Laer geskoold (Vlak 1-2)	6 048	2.7	120	0.1	695	0.3	1 215	0.5
Geskoold (Vlak 3-5)	31 225	14.0	381	0.2	2 868	1.3	5 218	2.3
Hoog geskoold: produksie (Vlak 6-8)	61 600	27.7	374	0.2	3 008	1.4	5 453	2.4
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	40 625	18.2	183	0.1	810	0.4	1 817	0.8
Senior bestuur (Vlak 13-16)	11 036	5.0	2*	0.0	56	0.0	171	0.1
Totaal	151 886	68.2	1 061	0.5	7 437	3.3	13 874	6.2

Let wel: Die syfers in tabelle 3.1.3 en 3.1.4 is ontleen van PERSAL (personeelsalarisstelsel) en nie van die Basiese Rekeningkundige Stelsel nie. Die twee stelsels is nie gesinkroniseer vir salaristerugbetalings ten opsigte van personeelaanstellings en bedankings en / of oorplasinge na en van ander departemente nie. Dit beteken dat daar dalk 'n verskil kan wees tussen die besteding wat op hierdie stelsels weerspieël word, d.w.s. salarisse, oortyd, behuising en mediese hulp. Voorts maak die tabelle ook nie voorsiening vir ander uitgawes soos pensioene, prestasiebonusse en ander toelae wat deel uitmaak van die totale personeelbesteding. Die voormelde besteding verwys na alle individue wat tydens die verslagtydperk vergoed is, met insluiting van interns (PAY, matriek, gegradueerdes en student), maar met uitsluiting van die Provinsiale Minister.

* Die oortyd uitgawes wat onder die senior bestuur salarisband weerspieël word, is aangegaan voor die aanstelling.

3.2 INDIENSNEMING EN VAKATURES

Die volgende tabelle is 'n opsomming van die getal aktiewe poste op die diensstaat, die getal werknemers (uitgesonderd interns en die Provinsiale Minister) en die persentasie aktiewe vakante poste soos aan die einde van die boekjaar. Hierdie inligting word aangebied ooreenkomstig drie belangrike veranderlikes, naamlik: program (Tabel 3.2.1), salarisband (Tabel 3.2.2) en kritieke beroepe (Tabel 3.2.3). Alle inligting in hierdie gedeelte word as 'n oorsig aan die einde van die boekjaar verskaf.

Tabel 3.2.1: Indiensneming en vakatures per program, soos op 31 Maart 2023

Program	Getal aktiewe poste	Getal poste gevul	Vakaturekoers %
Program 1	93	92	1.1
Program 2	172	167	2.9
Program 3	194	191	1.5
Program 4	69	67	2.9
Totaal	528	517	2.1

Tabel 3.2.2: Indiensneming en vakatures per salarisband, soos op 31 Maart 2023

Salarisband	Getal aktiewe poste	Getal poste gevul	Vakaturekoers %
Laer geskoold (Vlak 1-2)	94	93	1.1
Geskoold (Vlak 3-5)	150	150	-
Hoogs geskoold: produksie (Vlak 6-8)	185	182	1.6
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	86	80	7.0
Senior bestuur (Vlak 13-16)	13	12	7.7
Totaal	528	517	2.1

Tabel 3.2.3: Indiensneming en vakatures per kritieke beroep, soos op 31 Maart 2023

Kritieke beroepe	Getal aktiewe poste	Getal poste gevul	Vakaturekoers%
Argivaris	18	18	-
Kultuurbeampte	5	5	-
Erfenisbeampte	10	9	10.0
Taalpraktisyn	9	9	-
Bibliotekaris	21	20	4.8
Sportbevorderingsbeampte	20	20	-
Fasiliteits-/eiendomsbestuurder	2	2	-
Navorser	1	1	-
Totaal	86	84	2.3

Let wel: Kritieke beroepe verwys na beroepe wat van kritieke belang vir dienslewering is. As hierdie beroepe nie in die Departement teenwoordig is nie, sal funksionering/dienste in duie stort.

3.3 POSEVALUERING

Posevaluering is ingestel as 'n manier om te verseker dat werk van gelyke waarde gelyk vergoed word. Binne 'n raamwerk wat nasionaal neergelê is, word daar van uitvoerende gesagspersone verwag om elke nuwe pos in sy of haar organisasie te evalueer of om enige pos te herevalueer waar die mandaat of inhoud beduidend verander het. Hierdie posevalueringproses bepaal die gradering en salarisvlak van 'n pos. Hier is dit belangrik om te begrip dat personeellede se posevaluering en prestasiebestuur verskil in die sin dat posevaluering verwys na die waarde/gewig wat toegeken word aan die aktiwiteite wat met die pos verband hou en dat prestasiebestuur verband hou met 'n aanslag van individuele prestasie.

Tabel 3.3.1 verskaf 'n opsomming van die getal poste wat in die oorsigjaar geëvalueer is. Die tabel verskaf ook statistiek oor die getal poste wat op- of afgegradeer is.

Tabel 3.3.1: Posevaluering, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Getal aktiewe poste soos op 31 Maart 2021	Getal poste geëvalueer	% poste geëvalueer	Poste opgegradeer		Poste afgegradeer	
				Getal	Poste opgegradeer as 'n % van totale poste	Getal	Poste afgegradeer as 'n % van totale poste
Laer geskool (Vlak 1-2)	94	-	-	-	-	-	-
Geskool (Vlak 3-5)	150	6	1.1	-	-	-	-
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	185	18	3.4	-	-	-	-
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	86	4	0.8	-	-	-	-
Senior bestuur Diensband A (Vlak 13)	10	1	0.2	-	-	-	-
Senior bestuur Diensband B (Vlak 14)	2	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur Diensband C (Vlak 15)	1	-	-	-	-	-	-
Totaal	528	29	5.5	-	-	-	-

Let wel: Die "Getal poste geëvalueer" per Salarisband weerspieël die finale goedgekeurde posvlak ná posevaluering.

Tabel 3.3.2: Profiel van werknemers wie se salarisposisie opgegradeer is weens die feit dat hulle poste opgegradeer is, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Begunstigdes	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Totaal
Geen					

Let wel: Tabel 3.3.2 is 'n uiteensetting van poste in tabel 3.3.1. Die poste is in die voorafgaande boekjaar geëvalueer en die opgradering in hierdie boekjaar. Tabel 3.3.3 is 'n opsomming van die aantal gevalle waar salarisvlakke die graad oorskry wat deur posevaluering bepaal is, of waar hoër kerwe binne 'n spesifieke salarisvlak aan werknemers toegeken is. Elke salarisvlak bestaan uit 12 kerwe. Redes vir afwyking word in alle gevalle verskaf.

Tabel 3.3.3: Werknemers per hoofberoep aan wie hoër salarisse toegestaan is anders as dié wat deur posevaluering bepaal is, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Hoofberoep	Getal werknemers	Posevalueringssvlak	Vergoeding op 'n hoër salarisvlak	Vergoeding op 'n hoër kerf van dieselfde salarisvlak	Rede vir afwyking
Geen					

Tabel 3.3.4: Profiel van werknemers aan wie hoër salarisse toegestaan is anders as dié wat deur posevaluering bepaal is, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Begunstigdes	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Totaal
Geen					

3.4. VERANDERINGE IN INDIENSNEMING

Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die Departement tydens die oorsigjaar. Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming van omsetkoerse per salarisband (Tabel 3.4.1) en per kritieke beroep (Tabel 3.4.2). Hierdie gedeelte sluit nie inligting oor interns in nie.

Tabel 3.4.1: Jaarlikse omsetkoerse per salarisband, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Getal werknemers soos op 31 Maart 2022	Omsetkoers % 2021/22	Aanstellings na die Departement	Verplasinge na die Departement	Diensbeëindigings vanuit die Departement	Verplasinge uit die Departement	Omsetkoers % 2022/23
Laer geskoold: Vlak 1-2)	100	1.0	1	-	2	1	3.0
Geskoold (Vlak 3-5)	148	3.3	10	1	8	1	6.1
Hoogs geskoold: produksie (Vlak 6-8)	185	8.3	11	2	16	1	9.2
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	79	9.3	3	2	8	1	11.4
Senior bestuur Diensband A (Vlak 13)	9	-	1	-	1	-	11.1
Senior bestuur Diensband B (Vlak 14)	1	-	1	-	-	-	-
Senior bestuur Diensband C (Vlak 15)	1	100.0	-	-	-	-	-
Totaal	523	5.6	27	5	35	4	7.5
			32		39		

Let wel: "Verplasinge" verwys na die laterale beweging van werknemers van een staatsdiensdepartement na 'n ander (beide provinsiaal en nasionaal). Die omsetkoerse

word bepaal deur die totale getal diensverlatings as 'n persentasie van die basislyn (getal werknemers soos op 31 Maart 2022) te bereken.

Tabel 3.4.2: Jaarlikse omsetkoers per kritieke beroep, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Kritieke beroep	Getal werknemers soos op 31 Maart 2022	Omsetkoers % 2021/22	Aanstellings na die Departement	Verplasinge na die Departement	Dienste-eindigings vanuit die Departement	Verplasinge uit die Departement	Omsetkoers % 2022/23
Argivaris	16	12.5	2	1	1	-	6.3
Kultuurbeampte	6	-	-	-	1	-	16.7
Erfenisbeampte	10	-	1	-	2	-	20.0
Taalpraktisyn	6	33.3	3	-	-	-	-
Bibliotekaris	22	8.7	-	-	1	-	4.5
Sportbevoorordingsbeampte	21	5.3	-	-	1	-	4.8
Fasiliteits-/eiendomsbestuurder	2	-	-	-	-	-	-
Navorsers	1	-	-	-	-	-	-
Totaal	84	9.3	6	1	6	-	6.0

Let wel: "Verplasinge" verwys na die laterale beweging van werknemers van een staatsdiensdepartement na 'n ander (beide provinsiaal en nasionaal). Die omsetkoers word bepaal deur die totale getal diensverlatings as 'n persentasie van die basislyn (getal werknemers soos op 31 Maart 2022) te bereken.

Tabel 3.4.3: Personeel wat die Departement se diens verlaat het, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Kategorie van uitrede	Getal	% van totale uitredes	Getal uitredes as 'n % van totale getal werknemers soos op 31 Maart 2022
Afsterwe	4	10.3	0.8
Bedanking *	21	53.8	4.0
Verstryking van kontrak	1	2.6	0.2
Ontslag – bedryfsveranderinge	-	-	-
Ontslag – wangedrag	1	2.6	0.2
Ontslag – onbekwaamheid	-	-	-
Ontslag weens swak gesondheid	1	2.6	0.2
Aftrede	7	17.9	1.3
Werknemeergeïnisieerde skeidingspakket	-	-	-
Verplasing na statutêre liggaam	-	-	-
Verplasing na ander staatsdiensdepartemente	2	5.1	0.4
Bevordering na ander WKR-departemente	2	5.1	0.4
Totaal	39	100.0	7.5

Let wel: Tabel 3.4.3 identifiseer die onderskeie kategorieë van uitrede vir daardie personelede wat die Departement se diens verlaat het.

* Bedankings word verder in tabelle 3.4.4 en 3.4.5 toegelig.

Tabel 3.4.4: Redes waarom personeel bedank, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Redes vir bedanking	Getal	% van totale bedankings
Ouderdom	1	4.8
Behoefte aan loopbaanverandering	3	14.3
Geen rede verskaf nie	16	76.2
Persoonlike gesondheid	1	4.8
Totaal	21	100.0

Tabel 3.4.5: Verskillende ouderdomsgroepe van personeel wat bedank het, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Ouderdomsgroep	Getal	% van totale bedankings
Ouderdom <19	-	-
Ouderdom 20 tot 24	-	-
Ouderdom 25 tot 29	1	4.8
Ouderdom 30 tot 34	4	19.0
Ouderdom 35 tot 39	5	23.8
Ouderdom 40 tot 44	2	9.5
Ouderdom 45 tot 49	2	9.5
Ouderdom 50 tot 54	4	19.0
Ouderdom 55 tot 59	1	4.8
Ouderdom 60 tot 64	2	9.5
Ouderdom 65 >	-	-
Totaal	21	100.0

Tabel 3.4.6 Werknemergeriniseerde skeidingspakkette

Totale getal werknemergeriniseerde skeidingspakkette in 2022/23	Geen
---	-------------

Tabel 3.4.7: Bevorderings per salarisband, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Getal werknemers soos op 31 Maart 2022	Bevorderings na 'n ander salarisvlak	Bevorderings as 'n % van totale werknemers	Progressie na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfprogressie as 'n % van totale werknemers
Laer geskool (Vlak 1-2)	100	-	-	41	41.0
Geskool (Vlak 3-5)	148	2	1.4	113	76.4
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	185	3	1.6	99	53.5
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	79	7	8.9	44	55.7
Senior bestuur (Vlak 13-16)	11	-	-	4	36.4
Totaal	523	12	2.3	301	57.6

Let wel: Bevorderings verwys na die totale getal werknemers wat binne die Departement na 'n hoër posvlak gevorder het deur vir 'n geadverteerde pos aansoek te doen en wie se aansoek, via die werwing- en keuringsproses, suksesvol was. Hierdie inligting toon die salarisvlak van 'n werknemer nadat hy/sy bevorder is.

Tabel 3.4.8: Bevorderings per kritieke beroep, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Kritieke beroep	Getal werknemers soos op 31 Maart 2022	Bevorderings na'n ander salarisvlak	Bevorderings as 'n % van totale werknemers in kritieke beroepe	Progressie na 'n ander kerf binne 'n kritieke beroep	Kerfprogressies as 'n % van totale werknemers
Argivaris	16	-	-	7	43.8
Kultuurbeampte	6	-	-	2	33.3
Erfenisbeampte	10	-	-	2	20.0
Taalpraktisyn	6	1	16.7	2	33.3
Bibliotekaris	22	-	-	11	50.0
Sportbevorderings beampte	21	-	-	10	47.6
Fasiliteits-/eiendomsbestuurder	2	-	-	1	50.0
Navorser	1	-	-	1	100.0
Totaal	84	1	1.2	36	42.9

3.5. DIENSBILLIKHEID

Tabel 3.5.1: Totale getal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsvlakke, soos op 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Senior bestuur (Vlak 13-14)	1	3	-	2	1	3	-	1	-	-	11
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	7	20	-	8	6	27	2	9	-	1	80
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	32	37	2	13	30	49	1	29	-	1	194
Halfgeskoolde diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	29	63	-	-	24	60	1	4	-	-	181
Ongeskoolde gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	12	13	1	-	12	11	-	1	-	-	50
Totaal	81	137	3	23	73	150	4	44	-	2	517
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groototaal	81	137	3	23	73	150	4	44	-	2	517

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die syfers wat per beroepsvlak gewys word, sluit alle permanente, deeltydse en gekontrakteerde werknemers in, maar sluit interns uit. Voorts word die inligting per salarisvlak en nie volgens posvlak aangebied nie.

Vir die getal werknemers met gestremdhede, raadpleeg Tabel 3.5.2

Tabel 3.5.2: Totale getal werknemers (slegs dié met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsvlakke, soos op 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur (Vlak 13-14)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	4
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	1	2	-	-	1	1	-	-	-	-	5
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Totaal	1	2	-	1	1	4	-	1	-	-	10
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grooftotaal	1	2	-	1	1	4	-	1	-	-	10

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die syfers wat per beroepsvlak gewys word, sluit alle permanente, deeltydse en gekontrakteerde werknemers in, maar sluit interns uit. Voorts word die inligting per salarisvlak en nie volgens posvlak aangebied nie.

Tabel 3.5.3: Werwing, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur (Vlak 13-14)	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	-	2	-	-	1	2	-	-	-	-	5
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	2	2	-	1	4	1	-	3	-	-	13
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	6	3	-	-	-	2	-	-	-	-	11
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Totaal	8	9	-	1	5	6	-	3	-	-	32
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groototaal	8	9	-	1	5	6	-	3	-	-	32

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Werwing verwys na die aanstelling van nuwe werknemers op die Departement se diensstaat, maar sluit interns uit. Soos per Tabel 3.4.2 sluit die totale oorplasings vanaf ander staatsdepartemente en/of -instansies in.

Tabel 3.5.4: Bevorderings, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur (Vlak 13-14)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	1	-	-	2	-	2	-	2	-	-	7
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	3	2	-	2	-	3	-	2	-	-	12
Tydelike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groototaal	3	2	-	2	-	3	-	2	-	-	12

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Bevordering verwys na die totale getal werknemers wat binne die Departement na 'n hoër posvlak gevorder het deur vir 'n geadverteerde pos aansoek te doen en wie se aansoek, via die werwing- en keuringsproses suksesvol was soos per Tabel 3.4.7.

Tabel 3.5.5: Diensbeëindigings, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur (Vlak 13-14)		1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	2	2	-	-	1	3	-	1	-	-	9
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	1	3	1	1	2	5	-	3	-	1	17
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	1	2	-	-	1	5	-	-	-	-	9
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	3
Totaal	5	9	1	1	4	14	-	4	-	1	39
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groot totaal	5	9	1	1	4	14	-	4	-	1	39

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Diensbeëindigings verwys na daardie werknemers (met uitsluiting van intern) wat die Departement se diens verlaat het, met inbegrip van oorplasing na ander departemente, soos per Tabel 3.4.1.

Tabel 3.5.6: Dissiplinêre optrede, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Dissiplinêre optrede	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	Manlik	Vroulik	
Afdanking						1					1
Totaal	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groot totaal	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die dissiplinêre optrede wat gevolg is, verwys slegs na formele resultate en nie na 'n totale telling nie. Vir verdere inligting oor die resultate van die dissiplinêre verhore en tipes wangedrag wat by dissiplinêre verhore hanteer is, verwys na tabelle 3.12.2 en 3.12.3.

Tabel 3.5.7: Vaardigheidsontwikkeling, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepsvlak	Manlik				Vroulik				Totaal
	S	B	I	W	S	B	I	W	
Topbestuur (Vlak 15-16)	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Senior bestuur (Vlak 13-14)	-	1	-	1	1	1	-	1	5
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 9-12)	5	14	-	6	4	27	2	9	67
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 6-8)	25	27	2	9	29	44	1	17	154
Halfgeskoolde diskresionêre besluitnemers (Vlak 3-5)	19	46	-	-	13	32	1	3	114
Ongeskoolde gedefinieerde besluitnemers (Vlak 1-2)	4	9	-	-	7	5	-	-	25
Totaal	53	98	2	16	54	109	4	30	366
Tydlike werknemers	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groototaal	53	98	2	16	54	109	4	30	366

S = Swart; B = Bruin; I = Indiër; W = Wit.

Let wel: Die tabel hierbo verwys na die totale aantal werknemers wat in die loop van die oorsigtydperk opleiding ontvang het en nie na die getal opleidingsintervensies wat deur individue bygewoon is nie. Vir meer inligting oor die werklike opleiding wat voorsien is, raadpleeg Tabel 3.13.2

3.6. ONDERTEKENING VAN PRESTASIE-OOREENKOMSTE DEUR SBD-LEDE

Tabel 3.6.1: Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede, soos op 31 Mei 2022

SBD-posvlak	Getal aktiewe SBD-poste per vlak	Getal SBD-lede per vlak	Getal ondertekende prestasie-ooreenkomste per vlak	Getekende prestasie-ooreenkomste as 'n % van SBD-lede per vlak
Departementshoof	1	1	1	100.0
Salarisvlak 14	1	1	1	100.0
Salarisvlak 13	9	9	9	100.0
Totaal	11	11	11	100.0

Let wel: Hierdie tabel verwys slegs na werknemers wat op senior bestuursvlak(SBD) aangestel is. Werknemers wat vergoeding bó salarisvlak 12 ontvang, maar wat nie SBD-lede is nie, is uitgesluit. Voorts weerspieël die tabel inligting wat met salarisse per pos verband hou en nie die individuele salarisvlakke van werknemers nie. Die toekenning van prestasieverwante belonings (kontantbonusse) aan SBD-lede word later in die verslag behandel. Raadpleeg Tabel 3.8.5 in hierdie verband.

Tabel 3.6.2: Redes waarom prestasie-ooreenkomste nie met alle SBD-lede teen 31 Mei 2022 aangegaan is nie

Redes waarom prestasie-ooreenkomste nie met alle SBD-lede aangegaan is nie
Geen

Tabel 3.6.3: Tugstappe ingestel teen SBD-lede omdat prestasie-ooreenkomste nie teen 31 Mei 2022 aangegaan is nie

Tugstappe ingestel teen SBD-lede omdat prestasie-ooreenkomste nie aangegaan is nie
Geen nodig nie

3.7. VUL VAN SBD-POSTE

Die tabelle in hierdie gedeelte bied inligting oor indiensneming en vakatures namate dit met verband hou met SBD-lede per salarisvlak. Dit verskaf ook inligting oor die advertering en vul van SBD-poste, redes waarom daar nie aan voorgeskrewe tydraamwerke voldoen is nie en dissiplinêre stappe wat (in die geval van voormelde) gedoen is.

Tabel 3.7.1: Inligting oor SBD-poste soos op 30 September 2022

SBD-vlak	Getal aktiewe SMS-poste per vlak	Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
Departementshoof of	1	1	100.0	-	-
Salarisvlak 14	2	2	100.0	-	-
Salarisvlak 13	10	10	100.0	-	-
Totaal	13	13	100.0	-	-

Let wel: Hierdie tabel verwys slegs na werknemers wat op senior bestuursvlak (SBD) aangestel is. Werknemers wat vergoeding bó salarisvlak 12 ontvang, maar wat nie SBD-lede is nie, is uitgesluit.

Tabel 3.7.2: Inligting oor SBD-poste soos op 31 Maart 2023

SBD-vlak	Getal aktiewe SBD-poste per vlak	Getal SBD-postegevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
Departementshoof	1	1	100.0	-	-
Salarisvlak 14	2	2	100.0	-	-
Salarisvlak 13	10	9	90.0	1	10.0
Totaal	13	12	92.3	1	7.7

Let wel: Hierdie tabel verwys slegs na werknemers wat op senior bestuursvlak(SBD) aangestel is. Werknemers wat vergoeding bó salarisvlak 12 ontvang, maar wat nie SBD-lede is nie, is uitgesluit.

Tabel 3.7.3: Advertering en vul van SBD-poste soos op 31 Maart 2023

SBD-vlak	Advertering		Vul van poste
	Getal vakatures per vlak binne ses maande geadverteer nadat hulle oopval	Getal vakatures per vlak binne 6 maande gevul nadat hulle oopval	Getal vakatures per vlak nie binne 6 maande gevul nie, maar gevul binne 12
Departementshoof	-	-	-
Salarisvlak 14	-	1	-
Salarisvlak 13	1	1	-
Totaal	1	2	-

Let wel: Die poste wat gevul is, is in die 2021/22-boekjaar geadverteer.

Tabel 3.7.4: Redes waarom die vul van aktiewe SBD-poste nie nagekom is nie – geadverteer binne 6 maande en gevul binne 12 maande nadat hulle oopval.

SBD-vlak	Redes vir nie-nakoming
Departementshoof	NVT
Salarisvlak 14	NVT
Salarisvlak 13	NVT

Tabel 3.7.5: Tugstappe ingestel vir nie-nakoming van voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SBD-poste binne 12 maande

Tugstappe ingestel vir nie-nakoming van voorgeskrewe tydraamwerke vir vul van SBD-poste
Geen

3.8. WERKNEMERPRESTASIE

Die volgende tabelle toon die getal personeel lede per salarisband (Tabel 3.8.1) en personeellede in kritieke beroepe (Tabel 3.8.2) wie se salariskerf verhoog is te danke aan prestasiebestuur (d.w.s. kwalifiserende werknemers wat 'n punt tussen 3 en 4 vir hul prestasieaanslae ontvang het).

Tabel 3.8.1: Kerfvorderings per salarisband, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Werknemers soos op 31 Maart 2022	Progressie na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfprogressie as 'n % van werknemers per salarisband
Laer geskoold (Vlak 1-2)	100	41	41.0
Geskoold (Vlak 3-5)	148	113	76.4
Hoogs geskoold: produksie (Vlak 6-8)	185	99	53.5
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	79	44	55.7
Senior bestuur (Vlak 13-16)	11	4	36.4
Totaal	523	301	57.6

Tabel 3.8.2: Kerfprogressies, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Kritieke beroep	Werknemers soos op 31 Maart 2022	Progressie na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfprogressie as 'n % van werknemers per salarisband
Argivaris	16	7	43.8
Kultuurbeampte	6	2	33.3
Erfenisbeampte	10	2	20.0
Taalpraktisyn	6	2	33.3
Bibliotekaris	22	11	50.0
Sportbevorderingsbeampte	21	10	47.6
Fasiliteits-/eiendomsbestuurder	2	1	50.0
Navorser	1	1	100.0
Totaal	84	36	42.9

Tabel 3.8.3: Prestasiebelonings volgens ras, gender en gestremdheid, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Ras en gender	Profiel van begunstigdes			Koste	
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep soos op 31 Maart 2022	% van totaal in groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)
Geen					

Tabel 3.8.4: Prestasiebelonings (kontantbonus), per salarisband vir personeel onder die vlak van senior bestuursdienste, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Profiel van begunstigdes			Koste		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep soos op 31 Maart 2022	% van totaal in groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Koste as 'n % van die totale personeelbesteding
Geen						

Tabel 3.8.5: Prestasieverwante belonings (kontantbonusse), per salarisband, vir senior bestuursdienste, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	Profiel van begunstigdes			Koste		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep soos op 31 Maart 2022	% van totaal binne salarisbande	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Koste as 'n % van die totale personeelbesteding
Geen						

Tabel 3.8.6: Prestasiebelonings (kontantbonusse) per kritieke beroep, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Kritieke beroep	Profiel van begunstigdes			Koste		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep soos op 31 Maart 2022	% van totaal binne salarisbande	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Koste as 'n % van die totale personeel-besteding
Geen						

3.9 BUITELANDSE WERKERS

Die tabelle hieronder gee 'n opsomming van die indiensneming van buitelandse burgers in die Departement ten opsigte van salarisbande (Tabel 3.9.1) en per hoofberoep (Tabel 3.9.2). Die tabelle gee ook 'n opsomming van veranderinge aan die totale getal buitelandse werkers in elke salarisband en per elke hoofberoep

Tabel 3.9.1: Buitelandse werkers per salarisband, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Salarisband	1 April 2022		31 Maart 2023		Verandering	
	Geta	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verandering
Laer geskool (Vlak 1-2)	-	-	-	-	-	-
Geskool (Vlak 3-5)	-	-	-	-	-	-
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	2	66.7	1	50.0	-1	-50.0
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	1	33.3	1	50.0	-	-
Senior bestuur (Vlak 13-16)	-	-	-	-	-	-
Totaal	3	100.0	2	100.0	-1	-33.3

Let wel: Die tabel hierbo sluit nie-burgers met permanente verblyf in die Republiek van Suid-Afrika in.

Tabel 3.9.2: Buitelandse werkers per hoofberoep, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Hoofberoep	1 April 2022		31 Maart 2023		Verandering	
	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verandering
Argivaris	1	33.3	1	50.0	-	-
Erfenisbeampte	1	33.3	-	-	-1	-100.0
Projekampvegter	1	33.3	1	50.0	-	-
Totaal	3	100.0	2	100.0	-1	-33.3

Let wel: Die tabel hierbo sluit nie-burgers met permanente verblyf in die Republiek van Suid-Afrika in.

3.10. VERLOFBENUTTING VIR DIE TYDPERK 1 JANUARIE 2022 TOT 31 DESEMBER 2022

Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die benutting van siekteverlof (Tabel 3.10.1) en ongeskiktheidsverlof (Tabel 3.10.2). In albei gevalle word die beraamde koste van die verlof ook verskaf.

Tabel 3.10.1: Siekteverlof, 1 Januarie 2022 tot 31 Desember 2022

Salarisband	Totale dae	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekteverlof benut	Totale getal werknemers	% van totale werknemers wat siekteverlof benut	Gemiddelde dae per werknemer	Beraamde koste (R'000)
Interns	140	60,0	33	34	97,1	4	28
Laer geskool (Vlak 1-2)	343	72,0	44	58	75,9	8	155
Geskool (Vlak 3-5)	1 509	79,3	154	214	72,0	10	1 007
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	1 304	80,3	159	211	75,4	8	1 575
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	468	85,3	57	88	64,8	8	841
Senior bestuur (Vlak 13-16)	49	91,8	5	13	38,5	10	171
Totaal	3 813	79,2	452	618	73,1	8	3 777

Let wel: Die verlofdispensasie soos bepaal in die "Verlofbepaling", gelees saam met die toepaslike kollektiewe ooreenkomste, maak voorsiening vir normale siekteverlof van 36 werksdae in 'n siekteverlofsiklus van drie jaar. Die driejaar-siekteverlofsiklus het in Januarie 2022 begin en eindig in Desember 2024. Die inligting weerspieël in elke geval die totale verlof, met uitsluiting van ongeskiktheidsverlof, wat deur werknemers geneem is. Vir 'n aanduiding van ongeskiktheidsverlof geneem, raadpleeg Tabel 3.10.2.

Tabel 3.10.2: Ongeskiktheidsverlof, 1 Januarie 2022 tot 31 Desember 2022

Salarisband	Totale dae	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat ongeskiktheidsverlof benut	Totale getal werknemers	% van toale werknemers wat ongeskiktheidsverlof benut	Gemiddelde dae per werknemer	Beraamde koste (R'000)
Interns	9	100,0	1	34	2,9	9	2
Laer geskool (Vlak 1-2)	-	-	-	58	-	-	-
Geskool (Vlak 3-5)	100	100,0	3	214	1,4	33	78
Hoogs geskool: produksie (Vlak 6-8)	30	100,0	2	211	0,9	15	45
Hoogs geskool: toesighouding (Vlak 9-12)	29	100,0	1	88	1,1	29	48
Senior bestuur (Vlak 13-16)	-	-	-	13	-	-	-
Totaal	168	100,0	7	618	1,1	24	173

Let wel: Die verlofdispensasie soos bepaal in die "Verlofbepaling", gelees saam met die toepaslike kollektiewe ooreenkomste, maak voorsiening vir normale siekteverlof van 36 werksdae in 'n siekteverlofsiklus van drie jaar. Indien 'n werknemer sy of haar normale siekteverlof uitgeput het, moet die werkgewer ondersoek van stapel stuur na die aard en omvang van die werknemer se

ongeskiktheid. Sodanige ondersoek moet uitgevoer word ooreenkomstig item 10(1) van Bylae 8 tot die Wet op Arbeidsverhoudinge.

Ongeskiktheidsverlof kom nie neer op 'n onbepaalde aantal siekteverlofdae wat tot 'n werknemer se beskikking gestel word nie. Benewens siekteverlof word ongeskiktheidsverlof volgens die diskresie van die werkgewer vergun, tot die mate waartoe PILIR (d.w.s. die beleid op verlof, ongeskiktheid en uittrede) dit toelaat.

Tabel 3.10.3 bied 'n opsomming van die benutting van die jaarlikse verlof. Die loonooreenkoms wat met die Koördinerende Bedingingsraad vir die Staatsdiens in 2000 met vakbonde aangegaan het, stipuleer dat jaarlikse verlof só bestuur moet word dat 'n uitermatige uitbetaling aan opgehoopte verlof by diensbeëindiging onnodig sou wees.

Tabel 3.10.3: Jaarlikse verlof, 1 Januarie 2022 tot 31 Desember 2022

Salarisband	Totale dae geneem	Totale getal werknemers wat jaarlikse verlof benut	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer
Interns	334	33	10
Laer geskoold (Vlak 1-2)	1 297	58	22
Geskoold (Vlak 3-5)	4 219	206	20
Hoogs geskoold: produksie (Vlak 6-8)	4 296	204	21
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	1 800	85	21
Senior bestuur (Vlak 13-16)	249	12	21
Totaal	12 195	598	20

Tabel 3.10.4: Boperkverlof, 1 Januarie 2022 tot 31 Desember 2022

Salarisband	Totale boperkverlof beskikbaar soos op 31 Des 2021	Totale dae boperkverlof geneem	Getal werknemers wat boperkverlof benut	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers met boperkverlof soos op 31 Des 2022	Totale boperkverlof beskikbaar soos op 31 Des 2022
Laer geskoold (Vlak 1-2)	-	-	-	-	-	-
Geskoold (Vlak 3-5)	1 380,40	91,30	5	18,26	39	1 223,47
Hoogs geskoold: produksie (Vlak 6-8)	1 448,12	57,42	3	19,14	39	1 206,35
Hoogs geskoold: toesighouding (Vlak 9-12)	630,03	102,85	1	102,85	16	527,39
Senior bestuur (Vlak 13-16)	294,79	154,00	1	154,00	2	79,79
Totaal	3 753,34	405,57	10	40,56	96	3 037,00

Let wel: Dit is moontlik dat die totale getal boperkverlofdae meer kan wees aangesien werknemers wat na die Departement oorgeplaas is, hul krediete vir boperkverlof behou het. Derhalwe is sodanige krediete per salarisband na hierdie Departement oorgeplaas.

Tabel 3.10.5: Verlofuitbetalings, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Rede	Totale bedrag (R'000)	Getal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlofuitbetalings gedurende 2022/23 weens nie-benutting van verlof in die vorige siklus	-	-	-
Boperkverlofuitbetalings by beëindiging van diens	816	8	102 060
Huidige verlofuitbetalings by beëindiging van diens	640	49	13 059

3.11. GESONDHEIDSBEVORDERINGSPROGRAMME, MET INBEGRIJ VAN MIV AND VIGS

Tabel 3.11.1: Maatreëls getref om die risiko van beroepsblootstelling te verlaag, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Eenhede/ kategorieë van werknemers wat geïdentifiseer is as hoë risiko om MIV en verwante siektes (indien enige) op te doen	Belangrike maatreëls getref om die risiko te verminder
Die aard van die Departement se werk stel werknemers nie bloot aan 'n verhoogde risiko om MIV/vigs op te doen nie. Ondanks die baie lae beroepsrisiko word alle werknemers op alle vlakke binne die Departement geteiken.	<p>Werknemergesondheid en -welstanddienste word gelewer aan alle werknemers wat 'n behoefte daaraan het en sluit die volgende in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welstandsondersoeke vir werknemers om hul MIV-status te ken; • Kondoomverspreiding; • Inligting-, kommunikasie- en opvoedingsveldtogte; • Psigososiale ontwikkelingsintervensies; en • Berading

Tabel 3.11.2: Besonderhede rakende programme om gesondheid te bevorder en bewusmaking rondom MIV/Vigs te skep, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
1. Het die Departement 'n lid van die SBD aangewys om die bepalings vervat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2016, te implementeer? Indien wel, verskaf sy/haar naam en posisie	✓		Me Letitia Isaacs, Waarnemende Direkteur, Organisasie Optrede, (Departement van die Premier)
2. Beskik die Departement oor 'n toegewyde eenheid of het dit spesifieke personelede aangewys om die gesondheid en welstand van werknemers te bevorder? Indien wel, gee 'n aanduiding van die getal werknemers wat by hierdie taak betrokke is en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar gestel is.	✓		<p>Die Departement van die Premier bied 'n transversale diens aan elf (11) provinsiale departemente, met inbegrip van die Departement van Kultuursake en Sport.</p> <p>'n Aangewese eenheid vir werknemergesondheid- en welstand binne die Direktoraat: Organisasie Optrede en die Hoofdirektoraat: Organisasieontwikkeling is daarop toegespits om die gesondheid en welstand van werknemers in die elf</p>

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
			<p>(11) kliëntdepartemente te bevorder.</p> <p>Die eenheid bestaan uit 'n adjunkdirekteur, drie assistentdirekteure en twee WGW-praktisyns.</p> <p>Begroting: R 3 261 000.00.</p>
<p>3. Het die Departement 'n werknemerbystand- of gesondheidsbevorderingsprogram vir werknemers ingestel? Indien wel, verskaf 'n aanduiding van die hoofelemente/dienste van hierdie program.</p>	✓		<p>Die Departement van die Premier het 'n diensvlakkoorenkoms met Metropolitan Health (die eksterne diensverskaffer) aangegaan om 'n werknemergesondheid- en welstanddiens te lewer aan die elf (11) departemente.</p> <p>Die volgende intervensies is aangebied: Berading; ontfenting en bewusmaking; Bestuurskonsultasies; Psigososiale ontwikkeling Intervensies; Inligting, Kommunikasie en Onderwys; Afrigting; Groepterapie; Redelike akkommodasie..</p> <p>Hierdie intervensies is op grond op tendense wat uit die kwartaalike verslae blyk en is geïmplementeer om werk te maak van werknemers se behoeftes.</p> <p>Inligting oor hoe om toegang tot die WGW-diens te verkry, is ook beskikbaar gestel.</p>
<p>4. Het die Departement ('n) komitee(s) daargestel soos beoog in Deel VI E.5 (e) van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2016? Indien wel, verskaf asseblief die name van die lede van die komitee en die belanghebbende(s) wat deur hulle verteenwoordig word.</p>	✓		<p>Die Provinsiale Werknemergesondheid- en Welstandbestuurskomitee is ingestel en bestaan uit lede lede wat deur elke departement genomineer is. Die Departement van Kultuursake en Sport word verteenwoordig deur mnr Devero Flandorp verteenwoordig.</p>
<p>5. Het die Departement sy indiensnemingsbeleide en - praktyke hersien om te verseker dat sodanige beleid en praktyke nie onregmatig teen werknemers op grond van hul MIV-status diskrimineer nie? Indien wel, verskaf 'n lys die indiensnemingsbeleide/- praktyke wat dienooreenkomstig hersien is.</p>	✓		<p>Die transversale bestuursraamwerk vir werknemergesondheid- en -welstandprogramme binne die Wes-Kaapse Regering geld sedert Desember 2016 deur die Koördinerende Kamer van die KSDBR vir die Wes-Kaaps Provinsie aanvaar.</p> <p>In hierdie verband maak alle indiensnemingsbeleide voorsiening vir billike praktyke, ongeag die MIV-status van personeellede of aansoekers. Praktyke in die werkplek word deurentyd gemoniteer om billikheid en voldoening aan beleide te verseker.</p> <p>Onder die banier WGW is beleide goedgekeur met inbegrip van die beleid oor MIV/Vigs, en TB wat aansluiting vind by die voorkoming van diskriminasie in die werkplek teen werknemers met MIV/Vigs en TB, sowel as diegene wat daardeur geraak word.</p> <p>Voorts het die Departement van Gesondheid, wat die leierdepartement vir MIV/Vigs is, 'n transversale beleid en program met betrekking tot MIV/Vigs-/SOI goedgekeur wat vir alle departemente binne die Wes- Kaapse Regering geld. Die beleid stem ooreen met die Nasionale Strategiese Raamwerk vir WGW, 2018 soos gewysig.</p> <p>Gedurende die oorsigtydperk is die transversale WGW-beleide, waaronder die beleid vir die bestuur van MIV,</p>

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
			Vigs en TB hersien teen die DSDA se beleide deur die DSA, sowel as die Nasionale Strategiese Plan vir MIV, TB en SOI's (2017-2022), om sodoende inklusiwiteit te verseker en diskriminasie en stigma jeens werknemers met MIV uit te skakel.
6. Het die Departement maatreëls in plek gestel om MIV-positiewe werknemers, of diegene wat as MIV-positief geag word, teen diskriminasie te beskerm? Indien wel, verskaf 'n lys van die hoofelemente van hierdie maatreëls.	✓		<p>Met die oog daarop om die stigma verwant aan MIV te verlaag, is die provinsiale 2017-2022- implementeringsplan oor MIV/VIGS, SOI's en TB geïmplementeer ten einde kwessies verwant aan MIV, TB, gender en regte (soos vervat in dié plan) voorop te stel.</p> <p>Die oogmerk is om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskriminasie ten opsigte van MIV en TB in die werkplek te verminder. Dit het veldtogte teen onbillike diskriminasie en die bemagtiging van werknemers omvat. • onbillike diskriminasie in die toegang tot dienste verleen word, te verlaag. Hierby ingesluit is om te verseker dat die Direkoraat Werknemerverhoudinge aandag skenk aan klagtes of griewe wat met onredelike diskriminasie verband hou en dat opleiding aan werknemers bied. <p>Die Departement het die volgende maatreëls geïmplementeer om die stigma aan te pak jeens diskriminasie teen diegene wat MIV het of vermoedelik het:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwysveldtogte • herdenking van Wêreld-vigsdag • Grieweproses • Intervensies soos diversiteitsbestuur
7. Moedig die Departement sy werknemers aan om MIV-berading-en-toetsing (MBT) te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat behaal is.	✓		<p>MBT-SESSIES:</p> <p>Die Departement het aan 2 MBT- en welstandkeuringssessies deelgeneem.</p> <p>'n Totaal van 82 werknemers is getoets en berading ten opsigte van MIV, tuberkulose en seksueel oordraagbare infeksies (SOI's) is voorsien.</p>
8. Het die Departement maatstawwe/aanwysers ontwikkel om die impak van sy programme vir gesondheidsbevordering te monitor en te evalueer? Indien wel, verskaf 'n lys van hierdie maatstawwe/aanwysers.	P		Die WGWP word deur kwartaallike en jaarlike rapportering gemoniteer en die ontleding van tendense kan afgelei word deur 'n vergelyking te tref tussen departementele benutting en demografie, d.w.s. ouderdom, gender, probleemprofielering, werknemer- vs. bestuurderbenutting, aantal gevalle. Temas en tendense bied ook 'n blik op die risiko's en impak wat kwessies verwant aan WGWP op individue in die werkplek het.

3.12. ARBEIDSVERHOUDINGE

Die volgende provinsiale kollektiewe ooreenkomste is gedurende die oorsigjaar met vakbonde aangegaan.

Tabel 3.12.1: Kollektiewe ooreenkomste, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Onderwerp	Datum
PSCBC Resolusie 2 van 2023 – Ooreenkoms oor salarisaanpassing 2023 - 2025	31/3/2023

Tabel 3.12.2 gee 'n opsomming van die uitslag van tugverhore wat gedurende die oorsigjaar binne die Departement gehou is.

Tabel 3.12.2: Wangedrag en tugverhore gefinaliseer, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Uitslag van tugverhoor	Getal sake gefinaliseer	% van totaal
Ontslag	1	100.0
Totaal	1	100.0
Persentasie van totale diensstaat		0.2

Let wel: Uitslag van tugverhore verwys slegs na formele gevalle.

Tabel 3.12.3: Tipes wangedrag wat by tugverhore aangepak is, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Tipe wangedrag	Getal	% van totaal
Aanranding/pogings of dreig om 'n persoon aan te rand	1	100.0
Totaal	1	100.0

Tabel 3.12.4: Griewe ingedien, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Griewe ingedien	Getal	% van totaal
Getal griewe opgelos	5	83.3
Getal griewe nie opgelos nie	1	16.7
Totale getal griewe ingedien	6	100.0

Let wel: Griewe ingedien verwys na sake wat binne die verslagtydperk gefinaliseer is. Griewe nie opgelos verwys na gevalle waar daar **nie ten gunste van die klaer beslis is** nie. Alle sake, opgelos of opgelos, is afgehandel.

Tabel 3.12.5: Griewe ingedien by Rade, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Griewe ingedien by Rade	Getal	% van totaal
Geen		

Tabel 3.12.6: Stakingsoptrede, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Stakingsoptrede	Getal
Totale getal persoon-werksdae ingeboet	6.5
Totale koste (R'000) van werksdae ingeboet	3
Bedrag (R'000) herwin as gevolg van "geen werk, geen betaling"	3

Let wel: Die totale getal persone wat werksdae verloor het, sluit gevalle in waar dae en/of ure ingeboet is weens stakingsoptrede.

Tabel 3.12.7: Voorsorgskorsings, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Voorsorgskorsings	Getal
Getal persone geskors	2
Getal persone wie se skorsing 30 dae oortref het	1
Gemiddelde aantal dae geskors	43 dae
Koste (R'000) van skorsings	182

Let wel: Voorsorgskorsings verwys na personeel wat met volle betaling geskors is, terwyl die saak ondersoek word.

3.13. VAARDIGHEIDSONTWIKKELING

Hierdie afdeling lig die Departement se pogings ten opsigte van vaardigheidsontwikkeling toe. Tabel 3.13.1 weerspieël die opleidingsbehoefte soos aan die begin van die oorsigtydperk en Tabel 3.13.2 die werklike opleiding wat verskaf is.

Tabel 3.13.1: Opleidingsbehoefte geïdentifiseer, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 1 April 2022	Opleiding verskaf gedurende die verslagtydperk			Totaal
			Leiderskappe	Vaardigheidsprogramme en ander kortkursusse	Ander vorms van opleiding	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (Salarisband 13 – 16)	Vroulik	4	-	6	-	6
	Manlik	7	-	14	-	14
Beroepslui (Salarisband 9 - 12)	Vroulik	46	-	59	-	59
	Manlik	35	-	36	-	36
Tegnici en verwante beroepslui (Salarisband 6 - 8)	Vroulik	112	-	125	-	125
	Manlik	84	-	70	-	70
Klerke (Salarisband 3 – 5)	Vroulik	89	-	136	-	136
	Manlik	85	-	141	-	141
Elementêre beroepe (Salarisband 1 – 2)	Vroulik	29	-	20	-	20
	Manlik	30	-	51	-	51
Subtotaal	Vroulik	280	-	346	-	346
	Manlik	241	-	312	-	312
Totaal		521	-	658	-	658
Werknemers met gestremdhede	Vroulik	7	-	-	-	-
	Manlik	4	-	4	-	4

Let wel: Die bostaande tabel identifiseer die opleidingsbehoefte aan die begin van die verslagtydperk volgens die Departement se Werkplekvaardigheidsplan.

Tabel 3.13.2: Opleiding verskaf, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Beroepskategorieë	Gender	Getal werknemers soos op 31 Maart 2023	Opleiding verskaf gedurende die verslagtydperk			Totaal
			Leerdere	Vaardigheids programme en ander kortkursusse	Ander vorms van opleiding	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (Salarisband 13 – 16)	Vroulik	5	-	6	-	6
	Manlik	7	-	12	-	12
Beroepslui (Salarisband 9 - 12)	Vroulik	45	-	209	-	209
	Manlik	35	-	121	-	121
Tegnici en verwante beroepslui (Salarisband 6 - 8)	Vroulik	110	-	425	-	425
	Manlik	84	-	249	-	249
Klerke (Salarisband 3 – 5)	Vroulik	89	-	159	-	159
	Manlik	92	-	167	-	167
Elementêre beroepe (Salarisband 1 – 2)	Vroulik	24	-	29	-	29
	Manlik	26	-	31	-	31
Subtotaal	Vroulik	273	-	828	-	828
	Manlik	244	-	580	-	580
Subtotaal		517	-	1 408	-	1 408
Werknemers met gestremdeheid	Vroulik	6	-	5	-	5
	Manlik	4	-	-	-	-

Let wel: Die bostaande tabel identifiseer die aantal opleidingskursusse wat gedurende die oorsigtydperk deur individue bygewoon is.

3.14. BESERING AAN DIENS

Hierdie afdeling verskaf basiese inligting oor beserings aan diens onderwyl amptenare amptelik aan diens was.

Tabel 3.14.1: Besering aan diens, 1 April 2022 tot 31 Maart 2023

Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Slegs basiese mediese aandag benodig	-	-
Tydlike ongeskiktheid	4	80.0
Permanente ongeskiktheid	-	-
Noodlottig	1	20.0
Totaal	5	100.0
Persentasie van totale indiensneming		0.8

3.15. BENUTTING VAN KONSULTANTE

Tabel 3.15.1: Aanstelling van konsultante deur aanwending van begrote fondse

PROGRAM	RAADGEWENDE FIRMA	PROJEKTITEL	AARD VAN DIE PROJEK	TOTALE AANTAL KONSULTANTE WAT AAN DIE PROJEK GEWERK ...	DUUR: WERKSDAE/ URE	KONTRAKWAARDE IN RAND	TOTALE AANTAL PROJEKTE	TOTALE INDIVIDUELE KONSULTANTE	BGSEB-VLAK
2	Metz Projects	Uitstalling en handelsmerk vir Elandsbaai Museum	Implementering van Elandsbaai Museum uitstalling en handelsmerk	4	15 dae	418 600	1	4	4
2	I and M Futureneer Advisors Edms Bpk	Uitvoerbaarheids studie vir 'n openbare-private vennootskap (PPP) om die Kangogrotte te bestuur	Uitvoerbaarheidstudie vir 'n openbare-private vennootskap (PPP) om die Kangogrotte in Oudtshoorn te bestuur	3	80 dae	411 500	1	3	4
2	Eco Africa Environmental Consultants	Bewaringsbestuursplan en kosteberekeningstudie vir Kangogrotte	Bewaringbestuursplan en kosteberekeningstudie vir Kangogrotte	6	90 dae	469 200	1	6	4
2	I and M Futureneer Advisors (Edms) Bpk	Uitvoerbaarheids studie vir kultuurfasiliteite by Melkbos Oppiesee en Schoemanspoort	Uitvoerbaarheidstudie vir 'n hersiene bestuursgebruiksmodel vir bykomende inkomstestrome vir kultuurfasiliteite by Melkbos Oppiesee en Schoemanspoort.	1	160 uur	360 000	1	2	4
3	Open Text South Africa	Inhoudverryking vir outoklassifikasie deur middel van "In-Place Annotations"	Produkleiding, ontleding en ontplooiing van inhoudverryking vir outoklassifikasie deur middel van "In-Place Annotations".	4	1 280 uur	3 728 932	1	4	Nie-nakomende
3	Datacentrix	Omvattende ontplooiing van OIB by drie departemente	Omvattende OIB-ontplooiing na DHS, DEADP en WKOD	5	3 200 uur	4 176 841	1	5	1
4	Urban-Econ Development Economists (Edms) Bpk	Verkryging van 'n diensverskaffer om belangrike jeugprogramme van die Wes-kaapse Regering te evalueer om belyning met die Wes-Kaapse jeugnorme en -standaarde te assesseeer	Evaluering van belangrike jeugprogramme van die Wes-Kaapse Regering te evalueer om belyning met die Wes-Kaapse jeugnorme en -standaarde te assesseeer en aanbevelings te gee oor hoe programme hul belyning kan verbeter	3	433 uur	436 022	1	3	2

Tabel 3.15.2: Aanstelling van konsultante deur aanwending van skenkerfondse

PROGRAM	RAADGEWENDE FIRMA	PROJEKTITEL	AARD VAN DIE PROJEK	TOTALE AANTAL KONSULTANTE WAT OP DIE PROJEK GEWER	DUUR: WERKSDAE/URE	KONTRAKWAARDE IN RAND	TOTALE AANTAL PROJEKTE	TOTALE INDIVIDUELE KONSULTANTE	BGSEB-VLAK
Geen									

Deel E

VOLDOENINGSVERSLAG INGEVOLGE DIE WET OP OPENBARE FINANSIËLE BESTUUR (WOFB)

1. Onreëlmatige, vrugtelose en verkwistende uitgawes, ongematigde uitgawes en wesenlike verliese

1.1. Onreëlmatige uitgawes

a) Rekonsiliasie van onreëlmatige uitgawes

Beskrywing	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
Beginsaldo	493	55
Plus: Onreëlmatige uitgawes bevestig	0	492
Min: Onreëlmatige uitgawes gekondoneer	(1)	(54)
Min: Onreëlmatige uitgawes nie gekondoneer nie en verwyder		-
Min: Onreëlmatige uitgawes verhaalbaar		-
Min: Onreëlmatige uitgawes nie verhaal nie en afgeskryf		-
Eindsaldo	492	493

Alle vaststellingstoetse is deur die Interne Beheereenheid afgehandel.

Een geval, naamlik 'JPS Organisation' (R480 000) is tans onder bestuurshersiening

Een geval, naamlik 'Bhayeni Project Services' (R11 800) is afgehandel en goedgekeur; en is na die betrokke owerheid (Provinsiale Tesourie) verwys vir moontlike kondonering. Die Departement wag op die antwoord van die Werkkomitee vir Kondonering (CWC).

Die geval van AC Security (R1 022) is in die 2022-2023-boekjaar gekondoneer.

Rekonsiliasienotas

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes onder aanslag in 2021/22	493	
Onreëlmatige uitgawes wat verband hou met 2021/22 en in 2022/23 geïdentifiseer	0	
Onreëlmatige uitgawes vir die lopende jaar	0	
Totaal	493	
<i>Onreëlmatige uitgawes gekondoneer in 2022/23</i>	<i>(1)</i>	
<i>Werklike totaal</i>	<i>492</i>	

b) Besonderhede van onreëlmatige uitgawes (onder aanslag, vasstelling en ondersoek) in die lopende en vorige jaar

Beskrywing ¹	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes onder aanslag	0	
Onreëlmatige uitgawes onder vasstelling	15816	
Onreëlmatige uitgawes wat ondersoek word	0	
Totaal ²	15816	

Een geval, naamlik 'JPS Organisation' (R480 000) is tans onder bestuurshersiening.

Een geval, naamlik "First Coast Technologies Edms Bpk" (R15 324 499) is tans onder vasstelling weens 'n ouditbevinding dat die Departement nie aan die SITA-wet voldoen het tydens die aankoop van gespesialiseerde digitale skandeerders nie. Die Departement het sy eie VKB-proses gevolg om die skandeerders te bekom.

Een geval, naamlik 'Bhayeni Project Services' (R11 800) is afgehandel en goedgekeur; en is verwys na die betrokke owerheid (Provinsiale Tesourie) vir moontlike kondonering. Die Departement wag op die antwoord van die Werkkomitee vir Kondonering (CWC).

¹ Groepeer soortgelyke items

²Totale onbevestigde onreëlmatige uitgawes (aanslag), verliese (vasstelling) en kriminele optrede (ondersoek)

c) Besonderhede van onreëlmatige uitgawes in die lopende en vorige jaar gekondoneer

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes gekondoneer	1	
Totaal	1	

AC Security (2021/2022) is goedgekeur in die lopende boekjaar.

d) Besonderhede van onreëlmatige uitgawes in die lopende en vorige jaar verwyder - (nie gekondoneer nie)

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes NIE gekondoneer nie en verwyder	0	
Totaal	0	

-

e) Besonderhede van onreëlmatige uitgawes in die lopende en vorige jaar verhaal

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes verhaal	0	
Totaal	0	

-

f) Besonderhede van onreëlmatige uitgawes in die lopende en vorige jaar afgeskryf (onverhaalbaar)

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes afgeskryf	0	
Totaal	0	

-

Bykomende openbaarmaking wat verband hou met tussen-institusionele reëlings

g) Besonderhede van gevalle van nie-nakoming waar 'n instansie betrokke is by 'n tussen-institusionele reëling (waar sodanige instansie nie verantwoordelik is vir nie-nakoming nie)

Beskrywing
Nie van toepassing nie
Totaal

-

h) Besonderhede van gevalle van nie-nakoming waar 'n instansie betrokke is by 'n tussen-institusionele reëling (waar sodanige instansie verantwoordelik is vir die nie-nakoming)

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Nie van toepassing nie		
Totaal		

-

i) Besonderhede van dissiplinêre of kriminele stappe gedoen weens onreëlmatige uitgawes in die lopende en vorige jaar

Dissiplinêre stappe gedoen
Nie van toepassing nie
-

1.2. Vructelose en verkwistende uitgawes

a) Rekonsiliasie van vructelose en verkwistende uitgawes

Beskrywing	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
Beginsaldo	-	-
Plus: Vructelose en verkwistende uitgawes bevestig	-	-
Min: Vructelose en verkwistende uitgawes afgeskryf	-	-
Min: Vructelose en verkwistende uitgawes verhaalbaar	-	-
Eindsaldo	0	0

-

Rekonsiliasienotas

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Vructelose en verkwistende uitgawes onder aanslag in 2021/22	-	-
Vructelose en verkwistende uitgawes wat verband hou met 2021/22 en in 2022/23 geïdentifiseer	-	-
Vructelose en verkwistende uitgawes vir die lopende jaar	-	-
Totaal	0	0

b) Besonderhede van vrugtelose en verkwistende uitgawes (onder aanslag, vasstelling en ondersoek) in die lopende en vorige jaar

Beskrywing ³	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
Vrugtelose en verkwistende uitgawes onder aanslag	-	-
Vrugtelose en verkwistende uitgawes onder vasstelling	-	-
Vrugtelose en verkwistende uitgawes wat ondersoek word	-	-
Totaal ⁴	0	0

-

b) Besonderhede van vrugtelose en verkwistende uitgawes verhaalbaar in lopende en vorige jaar

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Vrugtelose en verkwistende uitgawes verhaalbaar	-	-
Totaal	0	0

-

c) Besonderhede van vrugtelose en verkwistende uitgawes in lopende en vorige jaar nie verhaalbaar nie en afgeskryf

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Vrugtelose en verkwistende uitgawes afgeskryf	-	-
Totaal	0	0

-

³ Groepeer soortgelyke items

⁴ Totale onbevestigde vrugtelose en verkwistende uitgawes (aanslag), verliese (vasstelling) en kriminele optrede (ondersoek)

d) Besonderhede van dissiplinêre of kriminele stappe in die lopende en vorige jaar gedoen weens vrugtelose en verkwistende uitgawes

Dissiplinêre stappe gedoen
Nie van toepassing nie

-

1.3. Ongemagtigde uitgawes

a) Rekonsiliasie van ongemagtigde uitgawes

Beskrywing	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Beginsaldo	-	-
Plus: Ongemagtigde uitgawes bevestig	-	-
Min: Ongemagtigde uitgawes goedgekeur met befondsing	-	-
Min: Ongemagtigde uitgawes goedgekeur sonder befondsing	-	-
Min: Ongemagtigde uitgawes verhaalbaar	-	-
Min: Ongemagtigde uitgawes nie verhaalbaar nie en afgeskryf ⁵	-	-
Eindsaldo	0	0

-

⁵ Hierdie bedrag mag slegs teen beskikbare spaargeld afgeskryf word

Rekonsiliasienotas

Beskrywing	2022/2023	2021/2022 ⁶
	R'000	R'000
Ongemagtigde uitgawes onder aanslag in 2021/22	-	-
Ongemagtigde uitgawes wat verband hou met 2021/22 en in 2022/23 geïdentifiseer	-	-
Ongemagtigde uitgawes vir die lopende jaar	-	-
Totaal	0	0

e) Besonderhede van ongemagtigde uitgawes (onder aanslag, vasstelling en ondersoek) in die lopende en vorige jaar

Beskrywing ⁷	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
Ongemagtigde uitgawes onder aanslag	-	-
Ongemagtigde uitgawes onder vasstelling	-	-
Ongemagtigde uitgawes wat ondersoek word	-	-
Totaal ⁸	0	0

-

1.4. Bykomende openbaarmaking wat verband hou met wesentliche verliese ingevolge die WOFB artikel 40(3)(b)(i) en (iii)

a) Besonderhede van wesentliche verliese weens kriminele optrede in die huidige en vorige jaar

Wesentliche verliese weens kriminele optrede	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
Diefstal	-	-
Ander wesentliche verliese	-	-

⁶ Bedrae word opgeneem in die jaar waarin dit aangegaan is

⁷ Groepeer soortgelyke items

⁸ Totale onbevestigde ongemagtigde uitgawes (aanslag), verliese (vasstelling) en kriminele optrede (ondersoek)

Wesentliche verliese weens kriminele optrede	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
Min: Verhaalbare bedrae	-	-
Min: Nie verhaal nie en afgeskryf	-	-
Totaal	0	0

-

b) Besonderhede van ander wesentliche verliese

Aard van ander wesentliche verliese	2022/2023	2021/2022
	R'000	R'000
<i>(Groepeer hoofkategorieë, maar lys wesentliche items)</i>	-	-
Totaal	0	0

-

c) Ander wesentliche verliese verhaalbaar

Aard van verliese	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
<i>(Groepeer hoofkategorieë, maar lys wesentliche items)</i>	-	-
Totaal	0	0

-

d) Ander wesenlike verliese afgeskryf

Aard van verlies	2022/23	2021/2022
	R'000	R'000
<i>(Groepeer hoofkategorieë, maar lys wesenlike items)</i>	-	-
Totaal	0	0

-

2. Laat en/of wanbetaling van verskaffers

Rekeningkundige maand	Bedrag R'000
April 2022	-
Mei 2022	R 0
Junie 2022	-
Julie 2022	R 60
Augustus 2022	R 2
September 2022	R 29
Oktober 2022	R 13
November 2022	-
Desember 2022	R 60
Januarie 2023	-
Februarie 2023	R 6
Maart 2023	R 7
Totaal	R177

Die betalings hierbo hou verband met laat betalings wat hoofsaaklik as gevolg van stelselverwante uitdagings en vasleggingsfoute was. Die aangeleentheid is waar nodig deur die bestuur aangepak.

3. Voorsieningskettingbestuur

3.1. Verkryging op ander toepaslike maniere

Projek se beskrywing	Naam van verskaffer	Tipe verkryging	Kontraknommer	Kontrakwaarde R'000
Digitale skandeerders vir Argiefdienste	First Technologies	Beperkte bod	CAS 01-2022 (OR-006930& OR-006931)	R19 976
Uitrusting vir die Nasionale Inheemse Spele en Nasionale Skoolsport (Winter- en Somerspele)	Sedgars Sport	Beperkte bod	CAS 09-2022 (OR-048464)	R1,358
Uitrusting vir die Nasionale Jeugkamp	Sedgars Sport	Beperkte bod	CAS 10-2022 (OR-049019)	R 975
Produkleiding, ontleding en ontplooiing van inhoudverryking vir outoklassifikasie deur middel van "In-Place Annotations".	Open Text South Africa	Beperkte bod	CAS 15-2022 (OR-006919)	R3 729
Verblyf en spyseniering vir SA Skole Nasionale Kampioenskappe (Winterspele)	The Sports Trust	Beperkte bod	OR-048075	R2,248
Uitrusting en toerusting vir Klubontwikkelingsprogram	Sedgars Sport	Beperkte bod	OR-049463 & OR-049462	R1,593
Uitrusting vir Winterspele 2022 (Nasionale Skoolsportkampioenskappe)	Sedgars Sport	Beperkte bod	OR-048002	R773
TOTAAL				R30,652

Die Departement se Rekenpligtige Beamptestelsel (AOS) maak voorsiening vir verkryging op ander toepaslike maniere as dit onprakties is om 'n mededingende bodproses aan te gaan of as die mark nie op 'n mededingende bodproses gereageer het nie.

Die dienste verkry deur 'n beperkende bodproses soos hierbo in die tabel het voldoen aan die vereistes van verkryging deur 'n enkele bron en/of enigste diensverskaffer aangesien dit onprakties was om die dienste deur 'n mededingende bodproses te bekom.

Met betrekking tot die digitale skandeerders is potensiële diensverskaffers aanvanklik via 'n mededingende bodproses uitgenooi wat onsuksesvol was. Hierdie proses is gevolg deur 'n multi-bron beperkende bodproses wat slegs een nie-responsiewe voorlegging gelewer het.

Om die aflewering van die skandeerders te verseker, het die Departement First Technologies via 'n enkele bron beperkende bodproses genader waar daar ook vasgestel is dat First Technologies die enigste verskaffer van hierdie soort skandeerders is.

3.2. Kontrakuitbreiding- en verlenging

Projek se beskrywing	Verskaffer	Tipe wysiging (Uitbreiding of verlenging)	Kontraknommer	Oorspronklike kontrakwaarde	Waarde van vorige uitbreiding/s of verlenging/s (indien van toepassing)	Waarde van huidige uitbreiding of verlenging
				R'000	R'000	R'000
Aankoop van biblioteekboeke	Books for Pleasure T/A Dajora	Uitbreiding	OR-053049	R5	NVT	R2
Aankoop van biblioteekboeke	Books for Pleasure T/A Dajora	Uitbreiding	OR-052798	R4	NVT	R1
Diens: Bergingskoste	Brian's Removal	Uitbreiding	OR-047403	R12	NVT	R17
Diens: Vertaling (Afrikaans) – Jaarverslag van WKKK	Laetitia Sullivan	Uitbreiding	OR-047938	R14	NVT	R3
Diens: Vertaling (isiXhosa) – Jaarverslag van WKKK	Dr DS Gxilishe	Uitbreiding	OR-047937	R14	NVT	R2
Sekuriteitsdiens 24hr-Monitoring en gewapende reaksie- Kaap Mediese Museum	National Security and Fire (Pty)Ltd	Verlenging	OR-047399	R13	NVT	R3
Aankoop van drukmasjien	CHM Vuwani	Uitbreiding	OR-048279	R8	NVT	R2
Verbruiksgoedere vir ID-kaartmasjien	Cardworx ID Solutions	Uitbreiding	OR-048324	R22	NVT	R4
Aankoop van Lenovo T15 Notebook Thinkpad – prysskommeli	Computron World	Uitbreiding	OR-046525	R11	NVT	R19

Projek se beskrywing	Verskaffer	Tipe wysiging (Uitbreiding of verlenging)	Kontraknommer	Oorspronklike kontrakwaarde	Waarde van vorige uitbreiding/s of verlenging/s (indien van toepassing)	Waarde van huidige uitbreiding of verlenging
				R'000	R'000	R'000
ng (wisselkoers)						
Aankoop van Lenovo T15 Notebook Thinkpad – pryskommeling (wisselkoers)	Computron World	Uitbreiding	OR-046519	R24	NVT	R4
Diens: Lokaal/konferensie	Waterval	Uitbreiding	OR-046713	R943	NVT	R354
Diens: Verblyf	Trigon Travel	Uitbreiding	OR-006833	R17	NVT	R23
Sekuriteitsdienste	National Security and Fire (Edms)Bpk	Verlenging	OR-049034	R16	NVT	R3
Sekuriteitsdienste	Bokwe Security	Verlenging	OR-047394	R914	N/A	R219
Sekuriteitsdienste	Secuforce	Verlenging	OR-047401	R891	NVT	R245
Sekuriteitsdienste	Distinctive Choice	Verlenging	OR-047395	R2 113	NVT	R528
Diens: Bergingskoste	Roeland Street Investments	Verlenging	OR-047486	R46	NVT	R25
Sekuriteitsdienste	Niqua Security	Verlenging	OR-047400	R39	NVT	R10
Diens: Redigering (Engels) – OPMII 2023	Gava Kassiem	Uitbreiding	OR-049284	R12	NVT	R11
Sekuriteitsdienste	Ensemble Security	Verlenging	OR-045662/ OR-047393	R1 083	NVT	R271
Sekuriteitsdienste	Msec	Verlenging	OR-046154	R35	NVT	R9
Totaal				R6,344		R1,7335

Deel F

FINANSIËLE INLIGTING

1. Verslag van die Ouditeur-generaal

Verslag van die Ouditeur-generaal aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement oor Begrotingspos 13: Wes-Kaapse Departement van Kultuursake en Sport

Verslag oor die oudit van finansiële state

Mening

1. Ek het die finansiële state van die Wes-Kaapse Departement van Kultuursake en Sport geoudit, soos uiteengesit op bladsy 223 tot 271, bestaan uit die begrotingstaat, die staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2023, die staat van finansiële prestasie, die staat van veranderinge in netto bates en die kontantvloei staat vir die jaar toe geëindig, asook die aantekeninge tot die finansiële state, met inbegrip van 'n opsomming van belangrike rekeningkundige beleide.
2. Na my mening is die finansiële state, in alle wesenlike opsigte, 'n billike aanbieding van die finansiële posisie van die Wes-Kaapse Departement van Kultuursake en Sport soos op 31 Maart 2023, en sy finansiële prestasie en kontantvloei vir die jaar toe geëindig, in ooreenstemming met die Gewysigde Kontantstandaard (GKS) soos voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur van Suid-Afrika, Wet 1 van 1999 (WOFB), en die Wet op die Verdeling van Inkomste van Suid-Afrika, Wet 5 van 2022 (DORA).

Grondslag vir mening

3. Ek het my oudit uitgevoer volgens die Internasionale Standaarde vir Ouditering (ISA). Voorts word my verantwoordelikhede onder hierdie standaarde beskryf in die afdeling van my verslag rakende die Ouditeur-generaal se verantwoordelikhede vir die oudit van die finansiële state.
4. Ek is onafhanklik van die Departement ooreenkomstig die Internasionale Raad vir Etiese Standaarde vir Professionele Rekenmeesters se Etiese Kode vir Professionele Rekenmeesters, (insluitend internasionale onafhanklikheidsstandaarde (IESBA-kode), én die etiese vereistes soos van toepassing op my oudit in Suid-Afrika. Ek het my ander etiese verantwoordelikhede nagekom ooreenkomstig met hierdie vereistes en die IESBA-kodes.
5. Ek is van mening dat die ouditbewyse wat ek bekom het, voldoende en toepaslik is om as grondslag vir my mening te dien.

Ander aangeleenthede

6. Ek vestig aandag op die onderstaande aangeleenthede. My mening is nie gewysig ten opsigte van hierdie aangeleenthede nie.

Ongeouditeerde aanvullende bylaes

7. Die aanvullende inligting soos uiteengesit op bladsy 272 tot 288 maak nie deel uit van die finansiële state nie en word as bykomende inligting aangebied. Ek het nie hierdie bylaes geoudit nie en, dienooreenkomstig, spreek ek nie 'n mening daaroor uit nie.

Nasionale Tesourie-instruksie Nr.4 van 2022-23: WOFB-Voldoenings-en Verslagdoeningsraamwerk

8. Nasionale Tesourie het Instruksie Nr. 4: WOFB-Voldoenings- en Verslagdoeningsraamwerk van 2022-2023 ingevolge artikel 76(1)(b), (e) en (f), 2(e) en (4)(a) en (c) van die WOFB op 22 Desember 2022 gepubliseer, wat op 3 Januarie 2023 in werking getree het. Die WOFB-Voldoenings- en Verslagdoeningsraamwerk is van toepassing op die openbaarmaking van ongemagtigde uitgawes, onreëlmatige uitgawes en vrugtelose en verkwistende uitgawes (WVFW-uitgawes). Van die gevolge van hierdie raamwerk is dat onreëlmatige en vrugtelose en verkwistende uitgawes wat in vorige boekjare aangegaan is en nie hanteer is, nie meer in die openbaarmakingsaantekeninge van die finansiële jaarstate openbaar gemaak word nie, maar slegs die huidige jaar en vorige jaar se syfers word in aantekening 21 tot die finansiële state ingesluit. Voorts word die bewegings wat verband hou met onreëlmatige uitgawes en vrugtelose en verkwistende uitgawes nie meer in die aantekeninge tot die finansiële jaarstate van die Departement ingesluit nie. Die openbaarmaking van hierdie bewegings (bv. gekondoneer, verhaalbaar, verwyder, afgeskryf, onder aanslag, onder vasstelling en ondersoek) word nou ingesluit as deel van ander inligting in die jaarverslag van die Wes-Kaapse Departement van Kultuursake en Sport. Ek spreek nie 'n mening oor die openbaarmaking van onreëlmatige uitgawes en vrugtelose en verkwistende uitgawes in die jaarverslag uit nie.

Verantwoordelikhede van die Rekenpligtige Beampte vir die finansiële state

9. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding en billike aanbieding van die finansiële state ooreenkomstig met die Gewysigde Kontantstandaarde soos voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die voorskrifte van die WOFB en Dora, en vir sodanige interne beheermaatreëls soos deur die Rekenpligtige Beampte nodig geag mag word ten einde te verseker dat die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute, vry van wesenlike wanvoorstelling voorberei word.
10. By die opstel van die finansiële state is die Rekenpligtige Beampte verantwoordelik vir die evaluering van die Departement se vermoë om as 'n lopende onderneming voort te bestaan, en om, waar van toepassing, aangeleentheid openbaar te maak wat van toepassing is op 'n lopende onderneming deur die lopende onderneming-basis van rekeningkunde te gebruik tensy daar 'n voorneme is om die Departement óf te likwideer óf om werksaamhede te staak, of daar geen realistiese alternatief is anders as om dit te doen nie.

Verantwoordelikhede van die Ouditeur-generaal vir die oudit van die finansiële state

11. My oogmerk is om redelike sekerheid te verkry oor of die finansiële state in geheel vry van wesenlike wanvoorstellings is, hetsy weens bedrog of foute, en om 'n ouditeursverslag uit te reik waarin my mening vervat is. Redelike sekerheid is 'n hoë vlak van sekerheid, maar dit is nie 'n waarborg dat 'n oudit wat ooreenkomstig die ISA's uitgevoer is altyd 'n wesenlike wanvoorstelling sal bespeur wanneer dit bestaan nie. Wanvoorstellings kan ontstaan weens bedrog of foute en word as wesenlik beskou wanneer hulle, individueel of gesamentlik, na verwagting 'n impak sal hê op die ekonomie besluite wat gebruikers neem gegrond op hierdie finansiële state.
12. 'n Verdere beskrywing van my verantwoordelikhede vir die ouditering van die finansiële state word in die bylae tot hierdie verslag ingesluit.

Verslag oor die oudit van die jaarlikse prestasieverlag

13. Ingevolge die Wet op Openbare Oudit van Suid-Afrika, 2004 (Wet 25 van 2004) (WOO) en die algemene kennisgewing wat daarvolgens uitgereik is, is ek daarvoor verantwoordelik om vir geselekteerde programme bevindinge te rapporteer oor die prestasie-inligting teen voorafbepaalde doelwitte wat in die jaarlikse prestasieverlag gerapporteer word.
14. Ek het die volgende wesenlike prestasie-aanwysers gekies wat verband hou met *Program 2: Kultuursake*, *Program 3: Biblioteek- en Argiefdienste* en *Program 4: Sport en Ontspanning* aangebied in die jaarlikse prestasieverlag vir die jaar geëindig 31 Maart 2023. Ek het daardie aanwysers gekies wat die Departement se prestasie ten opsigte van sy primêre mandaatfunksies meet en wat van beduidende nasionale, gemeenskaps- of openbare belang is.
- Aanwyser 2.2.5 Getal kuns en kultuur organisasies, individue en maatskappye ondersteun
 - Aanwyser 2.2.6 Getal projekte om kuns en kultuur te ontwikkel en bevorder
 - Aanwyser 2.3.3 Getal geaffilieerde museums ondersteun
 - Aanwyser 2.3.4 Geta; museumdienste wat onderhou word om ondersteuning aan geaffilieerde museums te bied
 - Aanwyser 2.5.2 Getal projekte wat die wetgewende mandaat uitvoer om veeltaligheid, voorheen gemarginaliseerde inheemse tale en SA Gebaretaal te bevorder
 - Aanwyser 3.2.1 Getal nuwe biblioteke gebou
 - Aanwyser 3.2.3 Getal biblioteekvoorraad aangekoop
 - Aanwyser 3.2.8 Getal biblioteekdienspunte
 - Aanwyser 3.2.13 Getal geregistreerde biblioteekgebruikers
 - Aanwyser 3.2.14 Getal geletterdheid intervensies aangebied in openbare biblioteke in die Wes-Kaap
 - Aanwyser 3.3.2 Getal projekte oor mondelinge geskiedenis onderneem
 - Aanwyser 3.3.5 Getal besoeke deur navorsers aan die Argief
 - Aanwyser 3.3.6 Getal argivalia (dokumente) herstel
 - Aanwyser 3.3.12 Getal inventarisse opgestel en bygewerk
 - Aanwyser 4.2.1 Getal skole, spilpunte en klubs voorsien van toerusting en/of uitrusting soos volgens die gevestigde norme en standaarde
 - Aanwyser 4.2.2 Getal geaffilieerde distriksportfederasies ondersteun
 - Aanwyser 4.2.7 Getal geregistreerde lede in sportfederasies
 - Aanwyser 4.2.8 Getal sportpersone opgelei
 - Aanwyser 4.2.10 Getal atlete ondersteun deur hoë-prestasie programme
 - Aanwyser 4.2.11 Getal vroue- en meisie aktiwiteite ondersteun
 - Aanwyser 4.2.12 Getal atlete deur sportakademies ondersteun
 - Aanwyser 4.3.1 Getal Inheemse Spele kodestrukture ondersteun
 - Aanwyser 4.3.2 Getal Ontspanningsentrums ondersteun
 - Aanwyser 4.4.1 Getal distrikte ondersteun (Skoolsport)
15. Ek het die gerapporteerde prestasie-inligting geëvalueer aan die hand van die kriteria wat ontwikkel is uit die prestasiebestuur- en verslagdoeningsraamwerk, soos omskryf in die algemene kennisgewing, vir die gekose wesenlike prestasie-aanwysers. Wanneer 'n jaarlikse prestasieverlag met behulp van hierdie kriteria opgestel word, verskaf dit

bruikbare en betroubare inligting en insigte aan gebruikers oor die Departement se beplanning en lewering van sy mandaat en doelwitte.

16. Ek het het prosedures uitgevoer om te bepaal of:

- die aanwysers vir beplanning en rapportering oor prestasie direk gekoppel kan word aan die mandaat van die Departement en die bereiking van sy beplande doelwitte
- aanwysers goed gedefinieer en verifieerbaar is om te verseker dat dit maklik om te verstaan en konsekwent toegepas kan word, en dat ek die metodes en prosesse wat gebruik moet word vir die meting van prestasies kan bevestig.
- die teikens wat direk gekoppel is aan die bereiking van die aanwysers, en spesifiek, tydgebonde en meetbaar is om te verseker dat dit maklik is om te verstaan wat gelewer moet word, en teen wanneer, die vereiste vlak van prestasie asook hoe prestasie geëvalueer sal word.
- die aanwysers en teikens waaroor in die jaarlikse prestasieverlag gerapporteer word, dieselfde is as wat in die goedgekeurde aanvanklike of hersiene beplanningsdokumente is.
- die gerapporteerde prestasie-inligting op die voorgeskrewe wyse in die jaarlikse prestasieverlag aangebied word
- daar voldoende stawende bewyse is vir die gerapporteerde prestasies en vir die redes verskaf vir enige oor- of onderbereiking van teikens is.

17. Ek het het prosedures gevolg met die doel om slegs wesentliche bevindings te identifiseer.

18. Ek het geen wesentliche bevindings rakende die gerapporteerde prestasie-inligting vir die gekose wesentliche prestasie-aanwysers geïdentifiseer nie.

Ander aangeleentheid

19. Ek vestig die aandag op die onderstaande aangeleentheid.

Bereiking van beplande teikens

20. Die Jaarlikse Prestasieverlag bevat inligting oor gerapporteerde prestasies teenoor beplande teikens en verskaf verduidelikings vir onder- /en oorprestasies.

Verslag oor die nakoming van wetgewing

21. Kragtens die PAA en die algemene kennisgewing wat dienooreenkomstig uitgereik is, is ek verantwoordelik om verslag te lewer oor die nakoming van tersaaklike wetgewing rakende finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die Departement se nakoming aan wetgewing.

22. Ek het het prosedures in ooreenstemming met die OGSA-metodologie uitgevoer ten einde voldoening aan spesifieke voorskrifte in kernwetgewing te toets, wat nie gerusstelling insluit nie. Gevolglik spreek ek nie 'n mening of gevolgtrekking oor gerusstelling uit nie.

23. Dienooreenkomstig 'n gevestigde OGSA-proses het ek voorskrifte vir beheermaatreëltoetsing in kernwetgewing gekies wat betrekking het op die finansiële en prestasiebestuur van die Departement, ten einde konsekwente meting en evaluering moontlik te maak, terwyl dit ook voldoende en geredelik beskikbaar is om op 'n verstaanbare wyse verslag daaroor te lewer. Die spesifieke wetgewende voorskrifte is by die bylae tot hierdie ouditeursverslag ingesluit.
24. Ek het nie enige wesenlike gevalle van nie-nakoming rakende spesifieke wetgewende voorskrifte geïdentifiseer nie.

Ander inligting in die jaarverslag

25. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die ander inligting. Die ander inligting dek nie die finansiële state, die ouditeursverslag en daardie gekose wesenlike aanwysers in programme soos aangebied in die Jaarlikse Prestasieverlag nie, waaroor in hierdie ouditeursverslag spesifiek verslag gelewer word.
26. My mening oor die finansiële state, die verslag oor die oudit van die gerapporteerde jaarlikse prestasieverlag en die verslag oor voldoening aan wetgewing dek nie die ander inligting nie en ek spreek nie 'n ouditmening of enige vorm van sekerheid daaroor uit nie.
27. Wat my oudit betref, is dit my verantwoordelikheid om die ander inligting te lees en sodoende te oorweeg of die ander inligting wesenlik strydig is met die finansiële state en die gekose programme soos aangebied in die Jaarlikse Prestasieverlag, of met my kennis soos verkry uit die oudit, of andersins blyk 'n wesenlike wanvoorstelling te wees.
28. Ek het nie die ander inligting bekom voor die datum van hierdie ouditeursverslag nie. Wanneer ek wel ander inligting ontvang en lees, indien ek wesenlike wanvoorstelling daarin identifiseer, moet ek hierdie aangeleentheid kommunikeer aan die bestuur en versoek dat die ander inligting reggestel word. Indien die ander inligting nie reggestel word nie, sal ek hierdie ouditeursverslag moontlik moet herroep en 'n gepaste gewysigde verslag heruitreik. Indien dit egter reggestel word, sal dit nie nodig wees nie.

Tekortkominge in internebeheer

29. Ek het interne beheer in verband met my oudit van die finansiële state, gerapporteerde prestasie-inligting en nakoming van tersaaklike wetgewing oorweeg; my doel was egter nie om enige vorm van gerusstelling daaroor uit te spreek nie.
30. Ek het geen noemenswaardige tekortkominge in interne beheer geïdentifiseer nie.

Kaapstad

31 Julie 2023



AUDITOR - GENERAL
SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

Bylae tot die ouditeursverslag

Die bylae sluit die volgende in:

- die Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid vir die audit
- die gekose wetgewende voorskrifte vir beheermaatreëltoetse.

Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid vir die audit

Professionele oordeel en professionele skeptisisme

As deel van 'n audit in ooreenstemming met die ISA, oefen ek my professionele oordeel uit en handhaaf ek professionele skeptisisme regdeur my audit van die finansiële state en die prosedures wat op die gerapporteerde prestasie-inligting vir gekose wesenlike prestasie-aanwysers en die Departement se voldoening ten opsigte van die gekose voorskrifte in kernwetgewing uitgevoer is.

Finansiële state

Benewens my verantwoordelikheid vir die audit van die finansiële state soos in hierdie ouditeursverslag beskryf word, het ek ook:

- die risiko's van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute geïdentifiseer en beoordeel, auditprosedures in reaksie op daardie risiko's ontwerp en uitgevoer, en voldoende en tersaaklike auditbewyse bekom om as grondslag vir my mening te dien. Die risiko dat 'n wesenlike wanvoorstelling weens bedrog nie bespeur word nie, is groter as wat weens foute voorkom, aangesien bedrog samespanning, vervalsing, opsetlike weglatings, wanvoorstellings of die omseiling van interne beheer kan behels.
- 'n begrip verkry ten opsigte van interne beheer in verband met die audit ten einde auditprosedures te ontwerp wat onder omstandighede toepaslik is, maar nie om 'n mening oor die doeltreffendheid van die Departement se interne beheer uit te spreek nie.
- die toepaslikheid van rekeningkundige beleide wat aangewend is en die redelikheid van rekeningkundige skattings en verwante openbaarmaking beoordeel.
- 'n gevolgtrekking gemaak rakende die toepaslikheid aanwending van die lopendesaa-grondslag van rekeningkunde by die opstel van die finansiële state. Ek vorm ook 'n oordeel gegrond op die auditbewyse wat verkry is, of 'n wesenlike onsekerheid bestaan ten opsigte van gebeure of omstandighede wat beduidende twyfel kan wek oor die Departement se vermoë om as 'n lopende saak voort te bestaan. Indien ek tot die gevolgtrekking kom dat 'n wesenlike onsekerheid wel bestaan, word daar van my verwag om in my ouditeursverslag die aandag te vestig op die tersaaklike openbaarmakings in die finansiële state oor die wesenlike onsekerheid, of om mymenig oor die finansiële state te wysig, indien sodanige openbaarmakings onvoldoende is. My gevolgtrekkings berus op die inligting tot my beskikking soos op die datum van hierdie ouditeursverslag. Maar toekomstige gebeure of omstandighede kan veroorsaak dat 'n departement kan ophou om as 'n lopende saak te bestaan.

- die algehele aanbieding, struktuur en inhoud van die finansiële state, met inbegrip van die openbaarmakings, beoordeel en bepaal of die finansiële state die onderliggende transaksies en gebeure op 'n wyse verteenwoordig wat billike aanbieding bewerkstellig.

Kommunikasie met diegene belas met bestuurstoelig

Ek skakel met die Rekenpligtige Beampte rakende, onder meer, die beplande omvang en tydsberekening van die oudit en beduidende ouditsbevindinge, waaronder enige beduidende tekortkominge in interne beheer wat ek tydens my oudit geïdentifiseer het.

Ek voorsien die Rekenpligtige Beampte ook van 'n verklaring dat ek die tersaaklike etiese voorskrifte betreffende onafhanklikheid nagekom het, en ek maak alle verhoudings en ander aangeleenthede bekend wat na verwagting redelikerwys betrekking kan hê op my onafhanklikheid en, waar toepaslik, stappe wat gedoen is om bedreigings uit die weg te ruim of voorsorgmaatreëls wat toegepas is.

Nakoming van wetgewing – geselekteerde wetgewende voorskrifte:

Die geselekteerde wetgewende vereistes is soos volg:

Wetgewing	Artikels of regulasies
Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Wet 1 van 1999 (WOFB)	Artikel 1; 38(1)(a)(iv); 38(1)(b); 38(1)(c)(ii); 38(1)(d); 38(1)(h)(iii); 39(1)(a); 39(2)(a); 40(1)(a); 40(1)(b); 40(1)(c)(i); 43(4); 44; 44(1) en (2); 45(b); 50(3) en 50(3)(a)
Tesourie Regulasies vir departemente, handelsentiteite, grondwetlike instellings en openbare entiteite (Tesourie Regulasie)	Tesourie Regulasie 4.1.1; 4.1.3; 5.1.1; 5.2.1; 5.2.3(a); 5.2.3(d); 5.3.1; 6.3.1(a); 6.3.1(b); 6.3.1(c); 6.3.1(d); 6.4.1(b); 8.1.1; 8.2.1; 8.2.2; 8.2.3; 8.4.1; 9.1.1; 9.1.4; 10.1.1(a); 10.1.2; 12.5.1; 15.10.1.2(c); 16A3.1; 16A 3.2; 16A 3.2(a); 16A 6.1; 16A6.2(a), (b) & (e); 16A 6.3(a); 16A 6.3(a)(i); 16A 6.3(b); 16A 6.3(c); 16A6.3(d); 16A 6.3(e); 16A 6.4; 16A 6.5; 16A 6.6; 16A7.1; 16A.7.3; 16A.7.6; 16A.7.7; 16A8.2(1) en (2); 16A 8.3 16A8.3 (d); 16A 8.4; 16A9; 16A9.1; 16A9.1(b)(ii); 16A9.1(c); 16A 9.1(d); 16A 9.1(e); 116A9.2; 16A9.2(a)(ii) & (iii); 16A9.1(f); 17.1.1; 18.2 en 19.8.4
Wet op die Verdeling van Inkomste, Wet 5 van 2022 (DoRA)	DoRA 12(5); 16(1); 16(3); 16(3)(a)(i) en 16(3)(a)(ii)(bb)
Staatsdiensregulasies	Staatsdiensregulasie 13(c); 18; 18 (1) en (2); 25(1)(e)(i) en 25(1)(e)(iii)
Wet op die Voorkoming en Bestryding van Korrupte Bedrywighede, Wet 12 van 2004 (PRECCA)	Artikel 29; 34(1)
Wet op die Raamwerk vir Voorkeurverkrygingsbeleid, Wet 5 van 2000 (PPPFA)	Artikel 1(i); 2.1(a); 2.1(b) en 2.1(f)
Voorkeurverkrygingsregulasies van 2017 (PPR 2017)	Paragraaf 4.1; 4.2; 5.1; 5.3; 5.6; 5.7; 6.1; 6.2; 6.3; 6.5; 6.6; 6.8; 7.1; 7.2; 7.3; 7.5; 7.6; 7.8; 8.2; 8.5; 9.1; 9.2; 10.1; 10.2; 11.1; 11.2; 12.1 en 12.2
Voorkeurverkrygingsregulasies van 2022 (PPR 2022)	Paragraaf 3.1; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 5.1; 5.2; 5.3 en 5.4
Wet op die Staatsinligtingstegnologie-agentskap, Wet 88 van 1998 (SITA-wet)	Artikel 7(3); 7(6)(b) en 20(1)(a)(l)
SITA-regulasies	Regulasie 8.1.1 (b); 8.1.4; 8.1.7; 9.6; 9.4; 12.3; 13.1 (a); 14.1; en 14.2
PFMA VKB-instruksie 9 van 2022/2023	Paragraaf 3.1; 3.3(b); 3.3(c); 3.3(e) en 3.6

Wetgewing	Artikels of regulasies
Nasionale Tesourie-instruksie 1 van 2015/16	Paragraaf 3.1; 4.1 en 4.2
NT VKB-instruksienota 3 2021/22	Paragraaf 4.1; 4.2 (b); 4.3; 4.4; 4.4 (a);4.4 (c) - (d); 4.6; 5.4; 7.2 en 7.6
NT VKB-instruksie 4A van 2016/17	Paragraaf 6
NT VKB-instruksienota 3 2019/20	Par 5.5.1 (vi) en (x)
NT VKB-instruksienota 11 2020/21	Paragraaf 3.1; 3.4(a) en (b); 3.9; 6.1; 6.2 en 6.7
NT VKB-instruksienota 2 van 2021/22	Paragraaf 3.2.1; 3.2.2; 3.2.4(a) en (b); 3.3.1; 3.2.2 en 4.1
NT-instruksienota 4 van 2015/16	Paragraaf 4(1); 4(2) en 4(4)
PFMA VKB-instruksie 8 van 2022/23	Paragraaf 3.2; 4.3.2 en 4.3.3
Mededingingswet	Artikel 4(1)(b)(ii)
NT-instruksienota 4 van 2015/16	Paragraaf 3.4
NT-instruksienota 3 van 2019/20 – Bylae A	Artikel 5.5.1 (iv) en (x)
Tweede wysiging van NTI 5 van 2020/21	Paragraaf 4.8; 4.9; 5.1 en 5.3
Erratum NTI 5 van 202/21	Paragraaf 1
Erratum NTI 5 van 202/21	Paragraaf 2
Praktyknota 7 van 2009/10	Paragraaf 4.1.2
Praktyknota 11 van 2008/9	Paragraaf 3.1; 3.1(b)
NT-instruksienota 1 van 2021/22	Paragraaf 4.1
Staatsdienswet	Artikel 30 (1)

2. Finansiële jaarstate

FINANSIËLE JAARSTATE VIR DIE WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

Inhoud

Begrotingstaat	223
Aantekeninge tot die Begrotingstaat	229
Staat van Finansiële Prestasie	232
Staat van Finansiële Posisie	233
Staat van Veranderinge in Netto Bates	234
Kontantvloeistaat	235
Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate (insluitend rekeningkundige beleide)	236
Bylaes	272

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Begroting per program									
2022/23								2021/22	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Programme									
1. Administrasie	70,061	-	(1,101)	68,960	68,951	9	100.0%	65,346	65,062
2. Kultuursake	132,943	-	3,189	136,132	129,511	6,621	95.1%	123,763	120,445
3. Biblioteek- en Argiefdienste	441,135	-	(1,117)	440,018	431,738	8,280	98.1%	447,733	441,935
4. Sport en Ontspanning	294,328	-	(971)	293,357	286,587	6,770	97.7%	263,267	261,735
Subtotaal	938,467	-	-	938,467	916,787	21,680	97.7%	900,109	889,177
TOTAAL									
Rekonsiliasie met staat van finansiële prestasie									
PLUS									
Departementele ontvangste				3,462				1,330	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (totale inkomste)				941,929				901,439	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (totale uitgawes)					916,787				889,177

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Begroting per ekonomiese klassifikasie									
	2022/23							2021/22	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Ekonomiese klassifikasie									
Lopende betalings	401,966	(3,753)	(1,511)	396,702	375,544	21,158	94.7%	360,222	350,427
Vergoeding van werknemers	233,094	(2,005)	-	231,089	223,088	8,001	96.5%	216,572	210,741
Goedere en dienste	168,872	(1,748)	(1,511)	165,613	152,456	13,157	92.1%	143,650	139,686
Oordragte en subsidies	498,914	3,470	1,895	504,279	504,279	-	100.0%	516,189	516,189
Provinsies en munisipaliteite	282,007	-	-	282,007	282,007	-	100.0%	317,000	317,000
Departementele agentskappe en rekeninge	2,840	133	-	2,973	2,973	-	100.0%	3,586	3,586
Instellings sonder winsoogmerk	211,146	812	1,895	213,853	213,853	-	100.0%	193,354	193,354
Huishoudings	2,921	2,525	-	5,446	5,446	-	100.0%	2,249	2,249
Betalings vir kapitaalbates	37,574	215	(384)	37,405	36,883	522	98.6%	23,585	22,448
Masjinerie en toerusting	37,559	230	(384)	37,405	36,883	522	98.6%	23,551	22,414
Sagteware en ander ontasbare bates	15	(15)	-	-	-	-	-	34	34
Betalings vir finansiële bates	13	68	-	81	81	-	100.0%	113	113
Totaal	938,467	-	-	938,467	916,787	21,680	97.7%	900,109	889,177

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Program 1: Administrasie									
2022/23								2021/22	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Subprogram									
1. Kantoor van die LUR	8,188	494	-	8,682	8,674	8	99.9%	8,919	8,919
2. Finansiële Bestuur	34,427	(145)	(143)	34,139	34,139	-	100.0%	34,253	33,969
3. Bestuursdienste	27,446	(349)	(958)	26,139	26,138	1	100.0%	22,174	22,174
Totaal for subprogramme	70,061	-	(1,101)	68,960	68,951	9	100.0%	65,346	65,062
Ekonomiese klassifikasie									
Lopende betalings	65,923	(543)	(958)	64,422	64,413	9	100.0%	61,890	61,660
Vergoeding van werknemers	53,349	(652)	-	52,697	52,689	8	100.0%	51,012	50,784
Goedere en dienste	12,574	109	(958)	11,725	11,724	1	100.0%	10,878	10,876
Oordragte en subsidies	478	652	-	1,130	1,130	-	100.0%	66	66
Departementele agentskappe en rekeninge	21	-	-	21	21	-	100.0%	22	22
Instellings sonder winsoogmerk	1	-	-	1	1	-	100.0%	-	-
Huishoudings	456	652	-	1,108	1,108	-	100.0%	44	44
Betalings vir kapitaalbates	3,660	(124)	(143)	3,393	3,393	-	100.0%	3,373	3,319
Masjinerie en toerusting	3,660	(124)	(143)	3,393	3,393	-	100.0%	3,373	3,319
Betalings vir finansiële bates	-	15	-	15	15	-	100.0%	17	17
Totaal	70,061	-	(1,101)	68,960	68,951	9	100.0%	65,346	65,062

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Program 2: Kultuursake									
	2022/23							2021/22	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Subprogram									
1. Bestuur	4,524	112	-	4,636	4,266	370	92.0%	3,153	2,841
2. Kuns en Kultuur	42,343	257	-	42,600	41,136	1,464	96.6%	38,216	38,216
3. Museumdienste	65,446	697	3,189	69,332	67,403	1,929	97.2%	66,866	65,765
4. Erfenishulpbrondienste	14,700	(1,043)	-	13,657	11,159	2,498	81.7%	10,597	9,145
5. Taaldienste	5,930	(23)	-	5,907	5,547	360	93.9%	4,931	4,478
Totaal vir subprogramme	132,943	-	3,189	136,132	129,511	6,621	95.1%	123,763	120,445
Ekonomiese klassifikasie									
Lopende betalings	87,959	(3,684)	-	84,275	77,654	6,621	92.1%	72,114	69,095
Vergoeding van werknemers	69,287	(814)	-	68,473	64,533	3,940	94.2%	62,474	59,718
Goedere en dienste	18,672	(2,870)	-	15,802	13,121	2,681	83.0%	9,640	9,377
Oordragte en subsidies	42,000	4,340	3,046	49,386	49,386	-	100.0%	49,216	49,216
Departementele agentskappe en rekeninge	2,819	133	-	2,952	2,952	-	100.0%	3,564	3,564
Instellings sonder winsoogmerk	37,587	2,873	3,046	43,506	43,506	-	100.0%	44,170	44,170
Huishoudings	1,594	1,334	-	2,928	2,928	-	100.0%	1,482	1,482
Betalings vir kapitaalbates	2,980	(659)	143	2,464	2,464	-	100.0%	2,421	2,122
Masjinerie en toerusting	2,965	(644)	143	2,464	2,464	-	100.0%	2,421	2,122
Sageware en ander ontasbare bates	15	(15)	-	-	-	-	-	-	-
Betalings vir finansiële bates	4	3	-	7	7	-	100.0%	12	12
Totaal	132,943	-	3,189	136,132	129,511	6,621	95.1%	123,763	120,445

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Program 3: Museum- en Argiefdienste									
2022/23							2021/22		
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Subprogram									
1. Bestuur	9,710	(120)	(261)	9,329	7,815	1,514	83.8%	8,726	6,959
2. Biblioteekdienste	379,597	404	(539)	379,462	379,336	126	100.0%	416,259	413,332
3. Argiefdienste	51,828	(284)	(317)	51,227	44,587	6,640	87.0%	22,748	21,644
Totaal vir subprogramme	441,135	-	(1,117)	440,018	431,738	8,280	98.1%	447,733	441,935
Ekonomiese klassifikasie									
Lopende betalings	131,142	(916)	(553)	129,673	121,915	7,758	94.0%	121,092	115,535
Vergoeding van werknemers	75,223	(537)	-	74,686	73,991	695	99.1%	70,797	68,936
Goedere en dienste	55,919	(379)	(553)	54,987	47,924	7,063	87.2%	50,295	46,599
Oordragte en subsidies	284,865	537	(180)	285,222	285,222	-	100.0%	316,394	316,394
Provinsies en munisipaliteite	279,958	-	-	279,958	279,958	-	100.0%	310,412	310,412
Instellings sonder winsoogmerk	4,679	-	(180)	4,499	4,499	-	100.0%	5,337	5,337
Huishoudings	228	537	-	765	765	-	100.0%	645	645
Betalings vir kapitaalbates	25,128	354	(384)	25,098	24,576	522	97.9%	10,216	9,975
Masjinerie en toerusting	25,128	354	(384)	25,098	24,576	522	97.9%	10,182	9,941
Sagteware en ander ontasbare bates								34	34
Betalings vir finansiële bates	-	25	-	25	25	-	100.0%	31	31
Totaal	441,135	-	(1,117)	440,018	431,738	8,280	98.1%	447,733	441,935

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Program 4: Sport en Ontspanning									
2022/23								2021/22	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Besteding as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Subprogram									
1. Bestuur	47,210	(992)	-	46,218	46,218	-	100.0%	84,736	84,516
2. Sport	67,798	2,695	(150)	70,343	69,957	386	99.5%	62,329	61,490
3. Ontspanning	19,326	(1,087)	-	18,239	18,239	-	100.0%	17,439	17,436
4. Skolesport	45,919	2,439	-	48,358	45,819	2,539	94.7%	45,945	45,702
5. MGO-program	43,523	(1,970)	(821)	40,732	39,488	1,244	96.9%	52,818	52,591
6. Jeugprogramme	70,552	(1,085)	-	69,467	66,866	2,601	96.3%	-	-
Totaal vir subprogramme	294,328	-	(971)	293,357	286,587	6,770	97.7%	263,267	261,735
Ekonomiese klassifikasie									
Lopende betalings	116,942	1,390	-	118,332	111,562	6,770	94.3%	105,126	104,137
Vergoeding van werknemers	35,235	(2)	-	35,233	31,875	3,358	90.5%	32,289	31,303
Goedere en dienste	81,707	1,392	-	83,099	79,687	3,412	95.9%	72,837	72,834
Oordragte en subsidies	171,571	(2,059)	(971)	168,541	168,541	-	100.0%	150,513	150,513
Provinsies en munisipaliteite	2,049	-	-	2,049	2,049	-	100.0%	6,588	6,588
Instellings sonder winsoogmerk	168,879	(2,061)	(971)	165,847	165,847	-	100.0%	143,847	143,847
Huishoudings	643	2	-	645	645	-	100.0%	78	78
Betalings vir kapitaalbates	5,806	644	-	6,450	6,450	-	100.0%	7,575	7,032
Masjinerie en toerusting	5,806	644	-	6,450	6,450	-	100.0%	7,575	7,032
Betalings vir finansiële bates	9	25	-	34	34	-	100.0%	53	53
Totaal	294,328	-	(971)	293,357	286,587	6,770	97.7%	263,267	261,735

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

1. Besonderhede van oordragte en subsidies ingevolge die Begrotingswet (ná virement):

Besonderhede van hierdie transaksies kan gevind word in aantekening 6 (Oordragte en subsidies) en Bylae 1 (A-D) by die finansiële jaarstate.

2. Besonderhede van spesifiek en eksklusief bewilligde bedrae toegestaan (ná virement):

Besonderhede van hierdie transaksies kan gevind word in aantekening 1 (Jaarlikse begroting) by die finansiële jaarstate.

3. Besonderhede van betalings vir finansiële bates

Besonderhede van hierdie transaksies per program kan gevind word in aantekening 5 (Finansiële transaksies in bates en laste) by die finansiële jaarstate.

4. Verduidelikings van wesentliche afwykings van bedrae toegestaan (ná virement):

4.1 Per program

Program	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Afwyking as 'n % van finale begroting
	R'000	R'000	R'000	%
Administrasie	68,960	68,951	9	0.01%
Kultuursake ¹	136,132	129,511	6,621	4.86%
Biblioteek- en Argiefdienste ¹	440,018	431,738	8,280	1.88%
Sport en Ontspanning ¹	293,357	286,587	6,770	2.31%
Totaal	938,467	916,787	21,680	2.31%

¹ Die onderbesteding het in Vergoeding van Werknemers (VvW) en goedere en dienste (G&S) plaasgevind hoofsaaklik weens verdragings in die vul van poste en toegewysde uitgawes wat gekontrakteer is, maar nie teen 31 Maart 2023 afgehandel is nie, en onbestede fondse met betrekking tot MyContent (Ondernemingsinhoudbestuurstelsel) weens die verdragings met die verkryging van gevorderde elektroniese handtekeninge (AES) deur die Staatsinligtingstegnologie-agentskap (SITA). Die verdragings in VvW is hoofsaaklik weens die tyd wat benodig word vir posevaluerings vir poste ouer as 5 jaar; uitdagings om geskikte kandidate te bekom, het tot die heradvertering van poste gelei; en kapasiteitsuitdagings binne die Departement. 'n Versoek om die toegewysde G&S-uitgawes oor te rol na die nuwe boekjaar, en die hertoewysing van fondse met betrekking tot die AES-projek is by die Provinsiale Tesourie ingedien.

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

4.2 Per ekonomiese klassifikasie

Ekonomiese klassifikasie	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Afwyking as 'n % van finale begroting
	R'000	R'000	R'000	%
Lopende betalings	396,702	375,544	21,158	5.33%
Vergoeding van werknemers ¹	231,089	223,088	8,001	3.46%
Goedere en dienste ²	165,613	152,456	13,157	7.94%
Oordragte en subsidies	504,279	504,279	-	0.00%
Provinsies en munisipaliteite	282,007	282,007	-	0.00%
Departementele agentskappe en rekeninge	2,973	2,973	-	0.00%
Instellings sonder winsoogmerk	213,853	213,853	-	0.00%
Huishoudings	5,446	5,446	-	0.00%
Betalings vir kapitaalbates	37,405	36,883	522	1.40%
Masjinerie en toerusting	37,405	36,883	522	1.40%
Betalings vir finansiële bates	81	81	-	0.00%
Totaal	938,467	916,787	21,680	2.31%

¹ Verwys na die verduideliking oor VvW onder uitgawes in Tabel 4.1 hierbo.

² Die onderbesteding is hoofsaaklik weens die toegewysde uitgawes wat verband hou met Kuns en Kultuur, Museums, Jeug- en Naskoolprogram en Skoolsport. Alhoewel die verkryging vir hierdie aktiwiteite voor jaareinde afgehandel is, is die verwante projek/geleentheid nie teen 31 Maart 2023 afgehandel nie. 'n Versoek om die fondse oor te dra na die nuwe boekjaar is by die Provinsiale Tesourie ingedien. Daarbenewens is die bod vir die verkryging van gevorderde elektroniese handtekeninge (AES), gefasiliteer deur die Staatsinligtingstegnologie-agentskap (SITA), verdraag. 'n Versoek vir die hertoewysing van die fondse is by die Provinsiale Tesourie ingedien. Geoormerkte befondsing wat ontvang is, is nie ten volle bestee nie as gevolg van die voorstelle wat ontvang is in reaksie op die bod wat geadverteer is, wat minder gekos het as wat begroot is. Hierdie fondse is aan die Provinsiale Tesourie oorgegee met 'n versoek om die oorblywende befondsing wat verband hou met die Kuns- en Kultuurprojek te hertoewys om die aanbevelings vir 'n potensiële openbare-privaat vennootskap (PPP)-model vir twee kultuurfasiliteite te implementeer.

4.3 Per voorwaardelike toewysing

Voorwaardelike toewysing	Finale begroting	Werklike besteding	Afwyking	Afwyking as 'n % van finale begroting
	R'000	R'000	R'000	%
Toewysing vir Gemeenskapsbiblioteekdienste	190,102	190,102	-	0.00%
Toewysing vir Massadeelname en Sportontwikkeling	91,221	91,221	-	0.00%

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Uitgebreide Openbarewerkeprogram se Aansporingstoewysing vir Provinsies	3,099	3,099	-	0.00%
Maatskaplike Sektor se Uitgebreide Openbarewerkeprogram se Aansporingstoewysing vir Provinsies	4,333	4,333	-	0.00%
Totaal	288,755	288,755	-	0.00%

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**STAAT VAN FINANSIËLE PRESTASIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

		2022/23	2021/22
	Aant.	R'000	R'000
INKOMSTE			
Jaarlikse begroting	1.1	938,467	900,109
Departementele inkomste	2	3,462	1,330
TOTALE INKOMSTE		941,929	901,439
UITGAWES			
Lopende uitgawes		375,544	350,427
Vergoeding van werknemers	3	223,088	210,741
Goedere en dienste	4	152,456	139,686
Oordragte en subsidies		504,279	516,189
Oordragte en subsidies	6	504,279	516,189
Uitgawes vir kapitaalbates		36,883	22,448
Tasbare bates	7	36,883	22,414
Ontasbare bates	7	-	34
Betalings vir finansiële bates	5	81	113
TOTALE UITGAWES		916,787	889,177
SURPLUS VIR DIE JAAR		25,142	12,262
Rekonsiliasie van netto surplus vir die jaar			
Begrote fondse		21,680	10,932
Jaarlikse begroting		21,680	10,932
Departementele inkomste en NIF-ontvangste	12	3,462	1,330
SURPLUS VIR DIE JAAR		25,142	12,262

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
BATES			
Bedryfsbates		20,712	9,923
Kontant en kontantekwivalente	8	20,320	9,488
Vooruitbetalings en voorskotte	9	1	8
Ontvangbare rekeninge	10	391	427
Niebedryfsbates		1,194	1,253
Ontvangbare rekeninge	10	1,194	1,253
TOTALE BATES		21,906	11,176
LASTE			
Bedryfslaste		21,853	11,132
Begrote fondse vir terugstort in die Inkomstefonds	11	21,680	10,932
Departementele inkomste en NIF-ontvangste vir terugstort in die Inkomstefonds	12	81	66
Betaalbare rekeninge	13	92	134
TOTALE LASTE		21,853	11,132
NETTO BATES		53	44
	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Verteenwoordig deur:			
Verhaalbare inkomste		53	44
TOTAAL		53	44

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**STAAT VAN VERANDERINGE IN NETTO BATES
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Verhaalbare inkomste			
Beginsaldo		44	28
Oordragte:		9	16
Onverhaalbare bedrae afgeskryf	2.3	(3)	(2)
Skuld verhaal (ingesluit by departementele ontvangste)		-	(6)
Skuld aangegaan		12	24
Eindsaldo		53	44

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**KONTANTVLOEISTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	Aant.	2022/23 R'000	2021/22 R'000
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE			
Ontvangste		943,015	903,374
Jaarlikse begrote fondse ontvang	1.1	938,467	900,109
Departementele inkomste ontvang	2	4,545	3,257
Rente ontvang	2.3	3	8
Netto afname in bedryfskapitaal		1	14
Terugstort in Inkomstefonds		(15,614)	(14,047)
Lopende betalings		(375,544)	(350,427)
Betalings vir finansiële bates		(81)	(113)
Oordragte en subsidies betaal		(504,279)	(516,189)
Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite	14	47,498	22,612
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITE			
Betalings vir kapitaalbates	7	(36,883)	(22,448)
Opbrengs van verkoop van kapitaalbates	2.4	149	-
Afname/(toename) in nie-ontvangbare rekeninge	10	59	(38)
Netto kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		(36,675)	(22,486)
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITE			
(Afname)/toename in netto bates		9	16
Netto kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite		9	16
Netto toename in kontant en kontantekwivalente		10,832	142
Kontant en kontantekwivalente aan begin van periode		9,488	9,346
Kontant en kontantekwivalente aan einde van periode	15	20,320	9,488

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

REKENINGKUNDIGE BELEIDE

Opsomming van belangrike rekeningkundige beleide

Die finansiële state is in ooreenstemming met die onderstaande beleide voorberei, wat konsekwent in alle wesenlike aspekte toegepas is, tensy anders aangedui. Die bestuur het tot die gevolgtrekking gekom dat die finansiële state 'n billike voorstelling is van die Departement se primêre en sekondêre inligting.

Die konvensie van historiese koste is gebruik, behalwe waar anders aangedui word. Die bestuur het gebruik gemaak van assesserings en skattings vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate. Dit is gegrond op die beste inligting wat ten tyde van voorbereiding beskikbaar was.

Waar tersaaklik en sinvol, is bykomende inligting openbaar gemaak om die bruikbaarheid van die finansiële state te verbeter en om te voldoen aan die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB), Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999), en die Tesourieregulasies uitgereik in gevolge die WOFB en die jaarlikse Wet op die Verdeling van Inkomste.

1.	Basis vir voorbereiding Die finansiële state is volgens die gewysigde kontantstandaard voorberei.
2.	Lopende saak Die finansiële state is volgens die basis van 'n lopende saak voorberei.
3.	Aanbiedingsgeldeenheid Bedrae word in die geldeenheid van Suid-Afrikaanse rand (R) aangegee, wat ook die Departement se funksionele geldeenheid is.
4.	Afronding Tensy anders vermeld, is finansiële syfers tot die naaste eenduisend rand (R'000) afgerond.
5.	Omrekening van buitelandse valuta Kontantvloei wat voortspruit uit buitelandsevalutatransaksies word na Suid-Afrikaanse rand omgerekend deur die heersende sigkoers op die datum van betaling/ontvangs te gebruik.
6.	Vergelykende inligting
6.1	Vergelykende inligting vir vorige periode Vergelykende inligting vir die vorige periode word in die huidige jaar se finansiële state aangegee. Waar nodig is syfers, wat in die vorige periode se finansiële state ingesluit is, herklassifiseer ten einde te verseker dat die formaat waarin die inligting aangebied word in ooreenstemming is met die formaat van die huidige jaar se finansiële state.
6.2	Vergelyking van huidige jaar met begroting 'n Vergelyking tussen die goedgekeurde, finale begroting en werklike bedrae vir elke program en ekonomiese klassifikasie is by die begrotingstaat ingesluit.
7.	Inkomste
7.1	Begrote fondse

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<p>Begrote fondse bestaan uit departementele toewysings, sowel as direkte vorderings teen die Inkomstefonds (d.w.s. statutêre toewysing).</p> <p>Begrote fondse word in die staat van finansiële prestasie erken op die datum waarop die begroting in werking tree. Aansuiwerings wat ooreenkomstig die aansuiweringsbegrotingsproses gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie erken op die datum waarop die aansuiwerings in werking tree.</p> <p>Begrote fondse word bereken teen ontvangbare bedrae.</p> <p>Die netto bedrag van enige begrote fondse wat teen die verslagdoeningsdatum aan die/deur die tersaaklike Inkomstefonds verskuldig is, word as 'n betaalbare/ontvangbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.</p>
7.2	<p>Departementele inkomste</p> <p>Departementele inkomste word by ontvangs in die staat van finansiële prestasie erken en word daarna in die tersaaklike Inkomstefonds inbetaal, tensy anders vermeld.</p> <p>Departementele inkomste word bereken teen die kontantbedrag ontvang.</p> <p>Donasies in natura ontvang, word op die datum van ontvangs in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en teen billike waarde bereken.</p> <p>Enige bedrag wat teen die verslagdoeningsdatum aan die tersaaklike Inkomstefonds verskuldig is, word as 'n betaalbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.</p>
7.3	<p>Opgelope departementele inkomste</p> <p>Opgelope bedrae ten opsigte van departementele inkomste (belastinginkomste uitgesluit) word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none">• dit waarskynlik is dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie verband hou na die Departement sal vloei; en• die inkomstebedrag betroubaar bereken kan word <p>Die opgelope inkomste word bereken teen die billike waarde van die bedrae wat ontvangbaar is. Opgelope belastinginkomste (en verwante rente en/of boetes) word bereken teen bedrae wat ontvangbaar is vanaf invorderingsagente.</p> <p>Afskrywings word gedoen ingevolge die Departement se skuldafskrywingsbeleid.</p>
8.	<p>Uitgawes</p>
8.1	<p>Vergoeding van werknemers</p>
8.1.1	<p>Salarisse en lone</p> <p>Salarisse en lone word op die betaaldatum in die staat van finansiële prestasie erken.</p>
8.1.2	<p>Maatskaplike bydraes</p> <p>Maatskaplike bydraes wat deur die Departement ten opsigte van huidige werknemers gemaak is, word op die betaaldatum in die staat van finansiële prestasie erken.</p> <p>Maatskaplike bydraes wat deur die Departement ten opsigte van voormalige werknemers gemaak is, word op die betaaldatum in die staat van finansiële prestasie as oordragte na huishoudings geklassifiseer.</p>
8.2	<p>Ander uitgawes</p>

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<p>Ander uitgawes (soos goedere en dienste, oordragte en subsidies en betalings vir kapitaalbates) word op die betaaldatum in die staat van finansiële prestasie erken. Die uitgawe word as 'n kapitaaluitgawe geklassifiseer indien die totale bedrag wat betaal is meer is as die kapitalisasiedrempel.</p> <p>Donasies in natura word op die datum van oordrag in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en word teen kosprys of billike waarde bereken.</p>
8.3	<p>Opgelope bedrae en betaalbare rekeninge nie erken nie</p> <p>Opgelope bedrae en betaalbare rekeninge word teen die verslagdoeningsdatum teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.</p>
8.4	<p>Bruikhuurkontrakte</p>
8.4.1	<p>Bedryfsbruikhuurkontrakte</p> <p>Betalings vir bedryfsbruikhuur wat gedurende die verslagdoeningsperiode gemaak is, word op die betaaldatum as lopende uitgawes in die staat van finansiële prestasie erken. Bedryfshuurbetalings ontvang word as departementele inkomste erken</p> <p>Die bedryfsbruikhuurverpligtinge word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.</p>
8.4.2	<p>Finansiële bruikhuur</p> <p>Betalings vir finansiële bruikhuur wat gedurende die verslagdoeningsperiode gemaak is, word op die betaaldatum as kapitaaluitgawes in die staat van finansiële prestasie erken. Finansiële bruikhuurbetalings ontvang, word as departementele inkomste erken.</p> <p>Die finansiële bruikhuurverpligtinge word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en word nie tussen die kapitaal- en rentegedeeltes verdeel nie.</p> <p>Bates van finansiële bruikhuur wat aan die einde van die huurtermyn bekom is, word aangeteken en bereken teen die laagste van:</p> <ul style="list-style-type: none">• die kosprys, synde die billike waarde van die bate; of• die som van die minimum bruikhuurbetalings wat gemaak is, insluitend enige betalings om eienaarskap aan die einde van die huurtermyn te bekom, wat rente uitsluit.
9.	<p>Bystandshulp</p>
9.1	<p>Bystandshulp ontvang</p> <p>Bystandshulp in kontant ontvang, word in die staat van finansiële prestasie erken wanneer dit ontvang word. Bystandshulp in natura ontvang, word in die aantekeninge tot die finansiële state op datum van ontvangs aangeteken en teen billike waarde bereken.</p> <p>Fondse word in die kriminele bates-herwinningsrekening (CARA) erken wanneer ontvangbaar en teen die bedrae ontvangbaar bereken.</p> <p>Bystandshulp wat nie bestee is vir die doel waarvoor dit bestem is nie en enige onbenutte fondse van bystandshulp wat aan die skenker terugbetaal moet word, word as 'n betaalbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.</p>
9.2	<p>Bystandshulp betaal</p> <p>Bystandshulp betaal word op die betaaldatum in die staat van finansiële prestasie erken. Betalings vir bystandshulp wat voor die ontvangs van die fondse gemaak word, word as 'n ontvangbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.</p>
10.	<p>Kontant en kontantekwivalente</p>

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<p>Kontant en kontantekwivalente word teen kosprys in die staat van finansiële posisie verklaar.</p> <p>Bankoortrekkings word afsonderlik in die staat van finansiële posisie as 'n bedryfslas aangedui.</p> <p>Vir die doeleindes van die kontantvloeistaat behels kontant en kontantekwivalente die volgende: kontant voorhande, deposito's gehou, ander hoogs likiede korttermynbeleggings en bankoortrekkings.</p>
11.	<p>Vooruitbetalings en voorskotte</p> <p>Vooruitbetalings en voorskotte word in die staat van finansiële posisie erken wanneer die Departement die kontant ontvang of uitbetaal.</p> <p>Vooruitbetalings en voorskotte word aanvanklik en later teen kosprys bereken.</p> <p>Vooruitbetaling en voorskotte word in die staat van finansiële prestasie erken indien die bedrag betaal wesenlik is en daarvoor begroot is as 'n uitgawe in die jaar waarin die werklike vooruitbetaling of voorskot gemaak is.</p>
12.	<p>Lenings en ontvangbare rekeninge</p> <p>Lenings en ontvangbare rekeninge word in die staat van finansiële posisie teen kosprys plus opgelope rente erken, waar rente gehef word, minus bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is. Afskrywings word gedoen ingevolge die Departement se afskrywingsbeleid.</p>
13.	<p>Beleggings</p> <p>Beleggings word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.</p>
14.	<p>Finansiële bates</p>
14.1	<p>Finansiële bates (nie elders gedek nie)</p> <p>'n Finansiële bate word aanvanklik erken teen die kosprys daarvan plus transaksiekoste wat direk toeskryfbaar is aan die verkryging of uitreiking van die finansiële bate.</p> <p>By die verslagdoeningsdatum moet 'n departement sy finansiële bates teen kosprys bereken, minus bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is, behalwe vir erkende lenings en ontvangbare rekeninge wat teen kosprys plus opgelope rente bereken word, waar rente gehef word, minus bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is.</p>
14.2	<p>Waardedaling van finansiële bates</p> <p>Waar daar 'n aanduiding is van waardedaling van 'n finansiële bate, word 'n skatting van die vermindering in die aangetekende drawaarde in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui, ten einde die beste skatting te bied van die bedrag van die toekomstige ekonomiese voordele wat na verwagting uit daardie bate ontvang sal word.</p>
15.	<p>Betaalbare rekeninge</p> <p>Betaalbare rekeninge word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.</p>
16.	<p>Kapitaalbates</p>
16.1	<p>Roerende kapitaalbates</p> <p>Roerende kapitaalbates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Roerende kapitaalbates wat deur 'n nieruiltransaksie verkry is, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging bereken.</p>

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	<p>Waar die koste van roerende kapitaalbate nie akkuraat bepaal kan word nie, word die roerende kapitaalbate teen billike waarde bereken en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die roerende bate teen R1 bereken.</p> <p>Alle bate wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n latere datum soos deur die OG goedgekeur) mag teen R1 aangeteken word.</p> <p>Roerende kapitaalbate word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan depresiasie of waardedaling onderhewig nie.</p> <p>Biologiese bate word vervolgens teen billike waarde gedra.</p> <p>Latere uitgawes van 'n kapitaalaard vorm deel van die koste van die bestaande bate wanneer dit vir gebruik gereed is.</p>
16.2	<p>Ontasbare bate</p> <p>Ontasbare bate word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Ontasbare bate wat deur 'n nieruiltransaksie verkry is, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging bereken.</p> <p>Ontasbare bate wat intern gegeneer word, word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die Departement met die ontwikkelingsfase van die projek begin.</p> <p>Waar die koste van ontasbare bate nie akkuraat bepaal kan word nie, word die ontasbare kapitaalbate teen billike waarde bereken en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die ontasbare bate teen R1 bereken.</p> <p>Alle bate wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n latere datum soos deur die OG goedgekeur) mag teen R1 aangeteken word.</p> <p>Ontasbare bate word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan depresiasie of waardedaling onderhewig nie.</p> <p>Latere uitgawes van 'n kapitaalaard vorm deel van die koste van die bestaande bate wanneer dit vir gebruik gereed is.</p>
17.	<p>Voorsienings en aanspreeklikhede</p>
17.1	<p>Voorsienings</p> <p>Voorsienings word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n heersende wetlike of konstruktiewe verpligting is om ekonomiese voordele as gevolg van gebeure in die verlede te verbeur, en dit waarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal behels, benodig sal word om die verpligting te vereffen en 'n betroubare skatting van die verpligting gemaak kan word. Die voorsiening word bereken as die beste skatting van die fondse wat benodig word om die bestaande verpligting teen die verslagdoeningsdatum na te kom.</p>
17.2	<p>Voorwaardelike aanspreeklikhede</p> <p>Voorwaardelike aanspreeklikhede word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n moontlike verpligting bestaan wat uit gebeure in die verlede voortspruit, en waarvan die bestaan slegs bevestig kan word deur die voorkoms of nie van een of meer onsekere toekomstige gebeure wat buite die beheer van die Departement is, of wanneer daar 'n bestaande verpligting is wat nie erken word nie omdat dit nie waarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne benodig sal word om die verpligting na te kom, of wanneer die bedrag van die verpligting nie betroubaar bereken kan word nie.</p>
17.3	<p>Voorwaardelike bate</p> <p>Voorwaardelike bate word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer 'n moontlike bate uit gebeure in die verlede voortspruit, en waarvan die bestaan bevestig sal word</p>

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	wanneer een of meer onbepaalde gebeure buite die Departement se beheer in die toekoms plaasvind of nie plaasvind nie.
17.4	Kapitaalverpligtinge Verpligtinge word teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.
18.	Ongemagtigde uitgawes Ongemagtigde uitgawes word teen die bedrag van die bevestigde ongemagtigde uitgawe bereken. Ongemagtigde uitgawes word in die staat van veranderinge in netto bates erken tot tyd en wyl die uitgawes: <ul style="list-style-type: none">• deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer met befondsing goedgekeur en die tersaaklike fondse ontvang word; óf• sonder befondsing deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer goedgekeur word en teen die begroting in die staat van finansiële prestasie afgeskryf word; óf• na ontvangbare rekeninge vir invordering oorgedra word. Ongemagtigde uitgawes aangedui in die aantekeninge tot die finansiële state bestaan uit: <ul style="list-style-type: none">• ongemagtigde uitgawes wat in die vorige boekjaar onder aanslag was;• ongemagtigde uitgawes met betrekking tot die vorige boekjaar en in die huidige boekjaar geïdentifiseer; en• ongemagtigde uitgawes aangegaan in die huidige jaar.
19.	Vrugtelose en verkwistende uitgawes Ontvangbare rekeninge vir vrugtelose en verkwistende uitgawes word erken in die staat van finansiële posisie wanneer verhaalbaar. Die ontvangbare rekening word bereken teen die bedrag wat na verwagting verhaal sal word en word teruggeskryf wanneer verhaal of wanneer dit as onverhaalbaar afgeskryf word. Vrugtelose en verkwistende uitgawes word, wanneer bevestig, in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en bestaan uit: <ul style="list-style-type: none">• vrugtelose en verkwistende uitgawes wat in die vorige boekjaar onder aanslag was;• vrugtelose en verkwistende uitgawes met betrekking tot die vorige boekjaar en in die huidige boekjaar geïdentifiseer; en• vrugtelose en verkwistende aangegaan in die huidige jaar.
20.	Onreëlmatige uitgawes Verliese wat voortspruit uit onreëlmatige uitgawes word erken in die staat van finansiële posisie wanneer verhaalbaar. Die ontvangbare rekening word bereken teen die bedrag wat na verwagting verhaal sal word en word teruggeskryf wanneer verhaal of wanneer dit as onverhaalbaar afgeskryf word. Onreëlmatige uitgawes word, wanneer bevestig, in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en bestaan uit: <ul style="list-style-type: none">• onreëlmatige uitgawes wat in die vorige boekjaar onder aanslag was;• onreëlmatige uitgawes met betrekking tot die vorige boekjaar en in die huidige boekjaar geïdentifiseer; en• onreëlmatige uitgawes aangegaan in die huidige jaar.

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

21.	Veranderinge in rekeningkundige beleide, rekeningkundige skattings en foute <p>Veranderinge in rekeningkundige skattings word terugwerkend toegepas ingevolge GKS-vereistes.</p> <p>Regstelling van foute word terugwerkend toegepas ingevolge GKS-vereistes behalwe in die mate wat dit onprakties is om die tydperkspesifieke gevolge of die kumulatiewe uitwerking van die fout vas te stel. In sulke gevalle sal die Departement die beginsaldo's van bates, laste en netto bates herverklaar vir die vroegste tydperk waarvoor terugwerkende herstatering prakties moontlik is.</p>
22.	Gebeure ná die verslagdoeningsdatum <p>Gebeure ná die verslagdoeningsdatum wat as aansuiweringsgebeure geklassifiseer is, is in die finansiële state in berekening gebring. Gebeure ná die verslagdoeningsdatum wat as nieaansuiweringsgebeure geklassifiseer is, word in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui.</p>
23.	Kapitalisasiereserwe <p>Die kapitalisasiereserwe omvat uit finansiële bates en/of laste wat voortspruit uit 'n vorige verslagdoeningsperiode, maar wat vir die eerste keer in die huidige verslagdoeningsperiode in die staat van finansiële posisie erken word. Bedrae word in die kapitalisasiereserwes erken wanneer dit in die huidige periode geïdentifiseer word en word na die Nasionale/Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer die onderliggende bate vervreem en die betrokke fondse ontvang word.</p>
24.	Verhaalbare inkomste <p>Bedrae word as verhaalbare inkomste erken wanneer 'n betaling, wat in 'n vorige boekjaar gemaak is, in die huidige boekjaar van 'n debiteur verhaalbaar word. Bedrae word óf na die Nasionale/Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer dit ingevorder is, óf oorgedra na die staat van finansiële prestasie wanneer dit afgeskryf word.</p>
25.	Verwantepartytransaksies <p>Verwantepartytransaksies binne die Minister/LUR se portefeulje word in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui wanneer die transaksie nie onder beding van uiterste voorwaardes plaasvind nie.</p> <p>Die getal individue en hul volle vergoeding word in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui.</p>
26.	Voorraad (met ingang van 'n datum bepaal deur die Rekenmeester-Generaal) <p>Voorraad word op die datum van verkryging teen kosprys in die prestasiestaat aangeteken.</p> <p>Waar voorraad as deel van 'n nieruiltransaksie verkry is, word die voorraad teen billike waarde soos op die datum van verkryging bereken.</p> <p>Voorraad word gevolglik teen die laagste van kosprys en die netto realiseerbare waarde bereken, of waar vir verspreiding bedoel (of verbruik in die produksie van goedere vir verspreiding) teen geen of 'n nominale koste, die laagste van koste en die heersende vervangingswaarde.</p> <p>Voorraadkoste word vasgestel volgens die kostegronslag van beswaarde gemiddelde.</p>
27.	Werknemervoordele <p>Die waarde van elke hoofklas van verpligting rakende werknemervoordele (opgelope bedrae, betaalbare rekeninge en voorsienings) word in die aantekening by werknemervoordele aangedui.</p>

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Opgelope bedrae en betaalbare rekeninge wat nie vir werknemervoordele erken word nie, word teen kosprys of billike waarde teen die verslagdoeningsdatum bereken.

Die voorsiening vir werknemervoordele word bereken as die beste skatting van die fondse wat benodig word om die huidige verpligting teen die verslagdoeningsdatum na te kom.

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

1. Jaarlikse begroting

1.1. Jaarlikse begroting

Hierby ingesluit is fondse toegewys ingevolge die Begrotingswet (en die Aansuiweringsbegrotingswet) vir Nasionale Departemente (begrote fondse) en Provinsiale Departemente:

Programme	2022/23			2021/22		
	Finale begroting	Werklike fondse ontvang	Fondse nie aangevra nie/ nie ontvang nie	Finale begroting	Begroting ontvang	Fondse nie aangevra/ nie ontvang nie
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Administrasie	68,960	68,960	-	65,346	65,346	-
Kultuursake	136,132	136,132	-	123,763	123,763	-
Biblioteek- en Argiefdienste	440,018	440,018	-	447,733	447,733	-
Sport en Ontspanning	293,357	293,357	-	263,267	263,267	-
Totaal	938,467	938,467	-	900,109	900,109	-

1.2. Voorwaardelike toewysings

	Aant.	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Totale toewysings ontvang	29	288,755	285,077

2. Departementele inkomste

	Aant.	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitaalbates	2.1	1,347	670
Boetes, strafgelde en verbeurings	2.2	39	152
Rente	2.3	3	8
Verkoop van kapitaalbates	2.4	149	-
Transaksies in finansiële bates en laste	2.5	3,159	2,435
Totale inkomste ingevorder		4,697	3,265
Min: Eie inkomste ingesluit by begroting	12	(1,235)	(1,935)
Totaal		3,462	1,330

Redes vir beduidende stygings en/of dalings word onder die betrokke subaantekening verduidelik.

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

2.1. Verkoop van goedere en dienste buiten kapitaalbates

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	2	R'000	R'000
Verkoop van goedere en dienste gelewer deur die Departement			
Ander verkope ¹		1,338	659
Verkoop van skroot, afval en ander gebruikte gebruiksgoedere		9	11
Totaal		1,347	670

¹Ander verkope bestaan hoofsaaklik uit kommissie vir versekering en loonbeslag aan derde partye, huur van kapitaalbates, fotostate, toegangsgelde en verkoop van geringe bates. Die toename in ander verkope hou verband met meer inkomste wat ingevorder word op toegangsgeld by die museums as gevolg van die opheffing van Covid-19-inperkings wat meer besoekers aan die museums toegelaat het.

2.2. Boetes, strafgelde en verbeurings

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	2	R'000	R'000
Strafgelde ¹		39	152
Totaal		39	152

¹Boetes bestaan uit verlore biblioteekboeke. Die afname is hoofsaaklik weens die afname in inkomste vir boetes en strafgelde omdat geen boetes of strafgelde ingevorder kon word nie aangesien die Sita-biblioteekinligtingbestuurstelsel in November 2022 buite werking was.

2.3. Rente

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	2	R'000	R'000
Rente op uitstaande debiteure ¹		3	8
Totaal		3	8

¹ Rente ontvang op skuld wat verband hou met voormalige werknemers, is gedurende die oorsigjaar verhaal.

2.4. Verkoop van kapitaalbates

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	2	R'000	R'000
Tasbare kapitaalbates			

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Masjinerie en toerusting ¹	149	-
Totaal	149	-

¹ Kapitaalbates is gedurende die oorsigtydperk vervreem en verkoop.

2.5. Transaksies in finansiële bates en laste

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	2	R'000	R'000
Ontvangbare rekeninge		2	-
Ander inkomste insluitend verhaalbare inkomste ¹		3,157	2,435
Totaal		3,159	2,435

¹Die toename in verhaalbare inkomste hou hoofsaaklik verband met onbenutte fondse wat aan die Departement teruggestuur is vanaf Hessequa Munisipaliteit, Stad Kaapstad, en Theewaterskloof Munisipaliteit ten opsigte van Biblioteekdienste. Verder is fondse van Langeberg Munisipaliteit aan die Departement teruggestuur weens die vertraging in die voltooiing van die projek rakende die opgradering van netbalbane; en Bergriver Munisipaliteit wat die fondse onvoldoende geag het vir opknappingswerk aan die Rhino Park-sportkompleks.

2.6. Oordragte ontvang

2.6.1. Donasies in natura ontvang (nie in hoofnota ingesluit nie)

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Goedere en dienste: Korporatiewe items		3	6
Goedere en dienste: Geringe bates		159	43
Goedere en dienste: Verbruiksgoedere		11	9
Kapitaalbates: Masjinerie en toerusting		44	7
Totaal		217	65

Besonderhede wat verband hou met bogenoemde donasies word in Bylae 1E uiteengesit.

3. Vergoeding van werknemers

3.1. Ontleding van saldo

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Basiese salaris ¹		152,994	144,934
Diensgebaseerd ²		287	501
Vergoedend/omstandig ³		1,749	1,296
Ander nie-pensioengewende toelaes ⁴		35,201	33,229
Totaal		190,231	179,960

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

¹ Die toename hou hoofsaaklik verband met salarisverhogings wat verband hou met lewenskoste wat gedurende die oorsigjaar ontvang is.

² Diensgebaseerd hou verband met minder as 20- en 30-jaar dienserkenning wat gedurende die oorsigjaar ontvang is.

³ Vergoedings-/ omstandigheidskoste bestaan uit oortyd en waarnemingstoelae (insluitend waarnemende poste). Die toename is hoofsaaklik weens meer oortyd gedurende die oorsigjaar vergeleke met die vorige boekjaar.

⁴ Ander nie-pensioendraende toelaag bestaan uit kapitaalvergoeding (gesubsidieerde voertuigtoelae), behuisingstoelae, nie-pensioendraende toelae en diensbonus. Die verhoging is as gevolg van die implementering van die loonooreenkoms in ooreenstemming met die Staatsdiens Koördinerende Bedingingsraad (PSCBC) Resolusie 1 van 2021 (nie-pensioendraende toelae en 'n kerfverhoging van 1,5%) sowel as 'n verhoging in behuisingssubsidie tydens die oorsigjaar.

3.2. Maatskaplike bydraes

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Werkgewerbydrae			
Pensioen		18,848	17,749
Medies		13,927	12,947
Bedingingsraad		60	56
Versekering		22	29
Totaal		32,857	30,781
Totale vergoeding van werknemers		223,088	210,741
Gemiddelde getal werknemers ¹		542	550

¹Gemiddelde personeel word bepaal deur die totale getal personeel in diens aan die begin en einde van 'n boekjaar.

4. Goedere en dienste

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Administratiewe koste ¹		2,327	2,068
Reklame ²		3,385	8,691
Geringe bates	4.1	21,747	26,017
Beurse (werknemers) ³		614	824
Spyseniering ¹		7,052	4,149
Kommunikasie ⁴		2,850	3,285
Rekenaardienste	4.2	6,798	9,178
Konsultante: Besgiheids- en adviesdienste ⁵		10,488	4,479
Regsdiens ⁶		1,836	1,576
Kontrakteurs ⁷		9,220	10,570
Vermaak ⁸		33	20
Ouditkoste – ekstern	4.3	4,142	3,677
Vlootdiens ¹		8,564	6,401
Verbruiksgoedere	4.4	17,577	17,560
Bedryfsbruikhuurkontrakte		1,191	1,017
Eiendomsbelasting	4.5	5,215	3,483

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Huurgeld en verhuring ¹		659	253
Vervoer verskaf as deel van die departementele aktiwiteite ¹		10,869	6,820
Reis- en verblyf koste	4.6	26,220	16,702
Lokale en fasiliteite ¹		6,258	5,420
Opleiding en ontwikkeling ⁹		2,086	4,145
Ander bedryfsbetalings	4.7	3,325	3,351
Totaal		152,456	139,686

¹ Gedurende die oorsigjaar het departementele aktiwiteite na normaal teruggekeer weens die opheffing van Covid-19-inperkings. Hierdie aktiwiteite sluit onder meer geleenthede soos kultuurtoekennings, langdienstoekennings, sporttoekennings, Nasionale Jeugkampe, Nasionale Inheemse Spele, Goue Spele en Nasionale Skolekampioenskappe in. Die verwante uitgawe-items wat deur hierdie geleenthede geraak word, is administratiewe koste (reisagentskapsgelde), spyseniering, vlootdienste, huur en verhuring, vervoer verskaf as deel van die departementele aktiwiteite, en lokale en fasiliteite.

² Die afname in advertensies hou hoofsaaklik verband met 'n eenmalige betaling in die vorige boekjaar (2021/22) aan SA Rugbyunie vir bemerkingsregte ten opsigte van die Britse en Ierse Leeus-toernooi.

³ Beurse bestaan hoofsaaklik uit klasgelde wat verband hou met die 2020/21-boekjaar wat uitgestel en betaal is gedurende die 2021/22-boekjaar, wat tot 'n jaar-tot-jaar afname gelei het.

⁴ Meer amptenare het teruggekeer kantoor toe, wat gelei het tot minder selfoon-, wifi- en data-eise wat gedurende die oorsigjaar verwerk is.

⁵ Die toename in konsultante word hoofsaaklik toegeskryf aan 'n toename in MyContent (OIB) -verwante koste.

⁶ Die toename is as gevolg van meer tyd wat bestee word aan regsake wat verband hou met Erfenistribunaal-appèlle.

⁷ Die afname hou verband met minder kontrakteurs wat gedurende die oorsigjaar benodig word.

⁸ Die toename hou verband met meer kontakssessies met belanghebbendes in vergelyking met die vorige boekjaar.

⁹ Die afname is hoofsaaklik as gevolg van meer interne opleiding in teenstelling met die uitkontraktering van opleiding aan eksterne diensverskaffers.

4.1. Geringe bates

	Aant.	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Tasbare bates			
Masjinerie en toerusting ¹		21,747	26,017
Totaal		21,747	26,017

¹ Die afname hou hoofsaaklik verband met die herpriorisering van fondse om die begroting vir biblioteekmateriaal te verhoog, aangesien projekte onderbreek is weens Covid-19-inperkings gedurende die vorige boekjaar (2021/22). Daarbenewens sluit die vorige jaar se uitgawes ook kantoormeubels in wat aangekoop is om oopplan-areas in die Departement te moderniseer. Rekenaars vir die Konnektiwiteitsprogram vir Landelike Biblioteke wat voorheen as geringe bates in die 2021/22-boekjaar verkry is, is in die oorsigjaar as groot kapitaalbate herklassifiseer as gevolg van prysstygings.

4.2. Rekenaardienste

	Aant.	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
SITA-rekenaardienste ¹		3,131	3,537
Eksterne rekenaardiensverskaffers ²		3,667	5,641
Totaal		6,798	9,178

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

¹ Gedurende die oorsigjaar het die Sita-biblioteekinligtingbestuurstelsel (SLIMS), ineengestort, wat jaar-tot-jaar gelei het tot verlaagde koste ten einde verslag te gee oor die onbesikbaarheid van die stelsel.

² Vorige jaar se uitgawes sluit uitgawes in wat verband hou met die uitbreiding van die e-boeke-kontrak om toegang tot bykomende e-boeke te bied.

4.3. Ouditkoste - ekstern

	Aant.	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Gereeldheidsoudits ¹		4,098	3,627
Rekenaaroudits		44	50
Totaal		4,142	3,677

¹ Meer tyd is bestee aan die ouditering van prestasie-inligting sowel as die oudit voor uitreiking wat vir die oorsigjaar ingesluit is. Die oudit voor uitreiking vind elke drie jaar plaas.

4.4. Verbruiksgoedere

	Aant.	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Verbruiksvoorraad		12,523	12,854
Uniforms en kleding		699	445
Huishoudelike voorraad		656	609
Kommunikasie bybehore		12	-
IT-verbruiksgoedere		291	150
Ander verbruiksgoedere ¹		10,865	11,650
Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad		5,054	4,706
Totaal		17,577	17,560

¹ Ander verbruiksgoedere bestaan hoofsaaklik uit Sport en Ontspanning verbruiksartikels (sporttoerusting en kleding), dierekos en mediese voorraad, mediese voorraad en toerusting

4.5. Eiendomsbetalings

	Aant.	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Munisipale dienste ¹		2,847	1,077
Eiendomsinstandhouding en -herstelwerk		43	-
Ander ²		2,325	2,406
Totaal		5,215	3,483

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

¹ Die toename is hoofsaaklik as gevolg van die terugbetaling van nutsrekeninge aan drie skole wat deel vorm van die gedeelde fasiliteite.

² Ander bestaan hoofsaaklik uit Veiligheid en Sekuriteit en skoonmaakdienste.

4.6. Reis- en verblyfkooste

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Plaaslik ¹		26,141	16,702
Buiteland ²		79	-
Totaal		26,220	16,702

¹ Plaaslike reise het toegeneem weens meer geleenthede wat na die opheffing van Covid-19-inperkings plaasgevind het.

² Die Departement het finansiële bystand verleen aan deelnemers wat gekies is om aan die Toutrek-wêreldkampioenskap in Nederland en die Ironman Wêreldkampioenskappe in Hawaii deel te neem.

4.7. Ander bedryfsuitgawes

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	4	R'000	R'000
Professionele liggame, lidmaatskap en inskrywingsgeld		757	817
Hervestigingskooste		21	10
Ander ¹		2,547	2,524
Totaal		3,325	3,351

¹ Ander bestaan hoofsaaklik uit druk- en publikasiedienste, koerier- en afleweringdienste en bergingsdienste.

5. Betalings vir finansiële bates

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Ander wesentliche verliese afgeskryf	5.1	63	100
Skulde afgeskryf	5.2	18	13
Totaal		81	113

5.1. Ander wesentliche verliese afgeskryf

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	5	R'000	R'000
Aard van verliese			
Ongelukskade - staatsvoertuie ¹		63	100

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Totaal	63	100
---------------	-----------	------------

¹ Alle verliese is ondersoek, afgehandel en waar van toepassing na die Staatsprokureur verwys voordat dit afgeskryf is.

5.2. Skulde afgeskryf

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
Aard van skulde afgeskryf	5	R'000	R'000
Personeelskuld – slegte skuld ¹		18	13
Totaal		18	13
Totaal		81	113

¹ Personeelskuld wat afgeskryf is, hou verband met salarisverwante oorbetalings as gevolg van die tydsberekening van bedankings. Hierdie sake was onekonomies om voort te sit en is afgeskryf.

6. Oordragte en subsidies

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Provinsies en munisipaliteite	<i>30, Bylae 1A</i>	282,007	317,000
Departementele agentskappe en rekeninge	<i>Bylae 1B</i>	2,973	3,586
Instellings sonder winsoogmerk	<i>Bylae 1C</i>	213,853	193,354
Huishoudings	<i>Bylae 1D</i>	5,446	2,249
Totaal		504,279	516,189

7. Besteding vir kapitaalbates

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Tansbare bates			
Masjinerie en toerusting ¹		36,883	22,414
Ontasbare bates			
Sagteware	26	-	34
Totaal		36,883	22,448

¹ Die toename is hoofsaaklik as gevolg van die aankoop van drie digitale skandeerders wat gedurende die oorsigjaar vir die Argief aangekoop is.

7.1. Ontleding van fondse aangewend om kapitaalbates te bekom – lopende jaar

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	2022/23	
	Begrote fondse	Totaal
	R'000	R'000
Tasbare kapitaalbates		
Masjinerie en toerusting	36,883	36,883
Totaal	36,883	36,883

7.2. Ontleding van fondse aangewend om kapitaalbates te bekom – vorige jaar

	2021/22	
	Begrote fondse	Totaal
	R'000	R'000
Tasbare kapitaalbates		
Masjinerie en toerusting	22,414	22,414
Ontasbare kapitaalbates		
Sagteware	34	34
Totaal	22,448	22,448

7.3. Finansiële bruikhuuruitgawes ingesluit by uitgawes vir kapitaalbates

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Tasbare kapitaalbates			
Masjinerie en toerusting		12,221	11,741
Totaal		12,221	11,741

8. Kontant en kontantekwivalente

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Gekonsolideerde betaalmeester-generaalrekening ¹		20,280	9,446
Kontant voorhande		40	42
Totaal		20,320	9,488

¹ Beskikbare kontant voorhande (bankrekening) soos op finansiële jaareinde.

9. Vooruitbetalings en voorskotte

<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
--------------	----------------	----------------

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	R'000	R'000
Reis- en verblyf koste	1	8
Totaal	1	8
Ontleding van totale vooruitbetalings en voorskotte		
Lopende reis- en verblyf koste	1	8
Totaal	1	8

9.1. Vooruitbetalings (as onkoste hanteer)

	2022/23				
	Bedrag soos op 1 April 2022 R'000	Min: Ontvang in die huidige jaar R'000	Plus / Min: Ander R'000	Plus lopende jaar se vooruitbetalings R'000	Bedrag soos op 31 Maart 2023 R'000
Goedere en dienste ¹	5,637	(2,884)	-	3,277	6,030
Totaal	5,637	(2,884)	-	3,277	6,030

¹ Intekengeld vir e-boeke vir die tydperk 01 April 2023 tot 31 Maart 2024; televisielisensies vir die Suid-Afrikaanse Uitsaaikorporasie vir die tydperk 01 April tot 30 Junie 2023; ledegeld vir die Suid-Afrikaanse Musiekregte-organisasie vir die tydperk 01 April tot 31 Mei 2023; intekengeld vir e-boeke (Stad Kaapstad) vir die tydperk 01 April 2023 tot 31 Maart 2024; ledegeld vir die Biblioteek- en Inligtingsvereniging van Suid-Afrika (LIASA) vir die tydperk 01 April tot 31 Desember 2023; Adobe Creative Cloud vir Teams (Azorra Technologies) vir die tydperk 01 April tot 30 September 2023; en Adobe Creative Cloud vir Teams (Computron World) vir die tydperk 01 April 2023 tot 31 Maart 2024; en Trigon Travel vir die tydperk 01-05 April 2023.

	2021/22				
	Bedrag soos op 1 April 2021 R'000	Min: Ontvang in die vorige jaar R'000	Plus / Min: Ander R'000	Plus lopende jaar se vooruitbe- talings R'000	Bedrag soos op 31 Maart 2022 R'000
Goedere en dienste ¹	103	(103)	-	5,637	5,637
Totaal	103	(103)	-	5,637	5,637

¹ Intekengeld vir e-boeke vir die tydperk 01 April 2022 tot 31 Maart 2024; lisensie vir Adobe Creative Cloud vir die tydperk 01 April tot 30 September 2022; ledegeld vir Mosselbaai Toerismeburo vir die tydperk 01 April tot 30 Junie 2022; ledegeld vir die Suid-Afrikaanse Museumvereniging vir die tydperk 01 April tot 31 Desember 2022; intekengeld vir die Suid-Afrikaanse Bibliografiese Netwerk vir die tydperk 01 April tot 31 Oktober 2022; televisielisensies vir die Suid-Afrikaanse Uitsaaikorporasie vir die tydperk 01 April tot 30 Junie 2022; en lisensies vir die Suid-Afrikaanse Musiekregte-organisasie vir die tydperk 01 April tot 31 Mei 2022.

10. Ontvangbare rekeninge

	2022/23			2021/22		
	Lopend	Nie- lopend	Totaal	Lopend	Nie- lopend	Totaal
<i>Aant.</i>	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Eise verhaalbaar	10.1	44	-	44	143	-	143
Verhaalbare Personeelskuld	10.2	115	1,043	1,158	110	1,061	1,171
Personeelskuld	10.3	232	151	383	174	192	366
Totaal		391	1,194	1,585	427	1,253	1,680

Redes vir beduidende stygings/dalings word in die subaantekeninge verduidelik.

10.1. Eise verhaalbaar

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	<i>Bylaes 3, 10</i>	R'000	R'000
Provinsiale departemente ¹		44	143
Totaal		44	143

¹ Sluit drie huidige interdepartementele eise in ten opsigte van vertalings wat nie teen jaareinde afgehandel is nie.

10.2. Verhaalbare uitgawes

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	<i>10</i>	R'000	R'000
Salaris: Omswaai-beheer: Ca		21	12
Skade aan voertuie — Rekening		226	248
Diverse afkeuring ¹		911	911
Totaal		1,158	1,171

¹ Die saldo hou verband met 'n strafregtelike saak wat deur die Departement in 2012 aanhangig gemaak is, waarin 'n amptenaar bedrog gepleeg het. Die saak is uiteindelik gedurende die oorsigjaar gesluit en die beskuldigde is skuldig bevind op twee aanklagte van bedrog en een aanklag van geldwassery en tot altesaam 18 jaar gevangenisstraf gevonniss.

10.3. Personeelskuld

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	<i>10</i>	R'000	R'000
Ander – Departementele skuld ¹		225	201
- Indiensskuld		158	165
Totaal		383	366

¹ Departementele skuld het hoofsaaklik toegeneem weens bedankings, aftrede en sterfgevälle weens skuldoorname as gevolg van verlof sonder betaling gedurende die oorsigjaar. Sewe nuwe sake is teen jaareinde bygevoeg.

10.4. Waardedaling van ontvangbare rekeninge

<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	R'000	R'000

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Skatting van waardedaling van personeelskuld	167	145
Skatting van waardedaling van beskadigde staatsvoertuie	73	65
Totaal	240	210

Oorweging vir waardedalings het gevalle ingesluit wat voorgeskryf is; sake wat onekonomies was om voort te sit; en gevalle waar skuldenaars oorlede is, en die Departement nie van die bestorwe boedel kon eis nie.

11. Begrote fondse vir terugstort in die Inkomstefonds

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Beginsaldo		10,932	10,351
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		21,680	10,932
Gedurende die jaar betaal		(10,932)	(10,351)
Eindsaldo		21,680	10,932

11.1. Rekonsiliasie van onbestede voorwaardelike toewysings

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Totale voorwaardelike toewysings ontvang	1.2	288,755	285,077
Totale voorwaardelike toewysings bestee		(288,755)	(285,077)
Onbestede voorwaardelike toewysings vir terugstort		-	-

12. Departementele inkomste en NIF-ontvangste vir terugstort in die Inkomstefonds

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Beginsaldo		66	497
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		3,462	1,330
Eie inkomste ingesluit by begroting		1,235	1,935
Gedurende die jaar betaal		(4,682)	(3,696)
Eindsaldo		81	66

13. Betaalbare rekeninge - lopend

	<i>Aant.</i>	2022/23 R'000	2021/22 R'000
Verrekeningsrekeninge	13.1	92	134
Totaal		92	134

Rede vir aansienlike toename/afname word in die sub-aantekening verduidelik.

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

13.1. Verrekeningsrekeninge

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
Beskrywing	<i>13</i>	R'000	R'000
Salaris: ACB-herroepingsrekening ¹		91	134
Salaris: Inkomstebelastingrekening		1	-
Totaal		92	134

¹ Transaksies wat nie met die Basiese Rekeningkundige Stelsel (BAS) gekoppel is soos op 31 Maart 2023 nie.

14. Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Netto surplus volgens staat van finansiële prestasie		25,142	12,262
Terugtel van niekontant-/kontantbewegings nie beskou as bedryfsaktiwiteite		22,356	10,350
Afname/(toename) in ontvangbare rekeninge - lopend		36	(29)
Afname/(toename) in voorafbetalings en voorskotte		7	(4)
(Afname)/toename in ontvangbare rekeninge - lopend		(42)	47
Opbrengs uit verkoop van kapitaalbates		(149)	-
Besteding op kapitaalbates		36,883	22,448
Begrote fondse nie aagevra/nie ontvang nie		(15,614)	(14,047)
Eie inkomste ingesluit by begroting		1,235	1,935
Netto kontantvloei gegeneer		47,498	22,612

15. Rekonsiliasie van kontant en kontantekwivalente vir kontantvloei doeleindes

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Gekonsolideerde betaalmeester-generaal rekening ¹		20,280	9,446
Kontant voorhande		40	42
Totaal		20,320	9,488

¹ Beskikbare kontant voorhande (bankrekening) soos teen jaareinde.

16. Voorwaardelike aanspreeklikhede en voorwaardelike bates

16.1. Voorwaardelike aanspreeklikhede

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
Aanspreeklik vir		R'000	R'000
Aard			

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Huisleningswaarborges	Werknemers	Bylae 2A	-	55
Eise teen die departement ¹		Bylae 2B	3,270	11,470
Interregering-betalbare rekeninge		Bylae 4	408	398
Totaal			3,678	11,923

¹ Voorwaardelike aanspreeklikhede het jaar-tot-jaar afgeneem as gevolg van die Midnight Storm-aangeleentheid wat na hersiening deur Regsdienste verwyder is. Die Regsdienste het bevestig dat daar geen potensieële kontantuitvloei vir die Departement is nie weens die feit dat die Minister van Kultuursake en Sport as 'n Vyfde Verweerder aangehaal word sonder dat verligting gevra word.

Eise teen die Departement sluit in:

- TRF Sport: Eis vir goedere verkoop en afgelewer wat verband hou met defektiewe trapmeule wat deur die Departement ontvang is. Aansoek om 'n kort geding is gebring en teengestaan. Eiser het nie geantwoord nie, saak hangende en word op R191 duisend beraam.

Die Departement sal na alle waarskynlikheid suksesvol in die aangeleentheid wees.

- TRF Sport: Eis vir substandaard goedere wat afgelewer is, met betrekking tot bordspeletjies wat by die maatskappy bestel is. Skikkingsvoorstel is gemaak ten opsigte van goedere wat voldoen. Eiser het nie geantwoord nie, saak hangende en word op R478 duisend beraam.

Die Departement sal na alle waarskynlikheid suksesvol in die aangeleentheid wees.

- Dagvaarding gebring teen die Departement van Onderwys en die Departement van Kultuursake en Sport vir persoonlike besering en word beraam op R2,6 miljoen.

Die Departement is van mening dat hy verkeerdelik by die verrigtinge gevoeg is en het versoek dat die Departement as 'n party tot die verrigtinge verwyder word. Tot tyd en wyl sal die Departement as 'n party tot die verrigtinge aanbly en sal na alle waarskynlikheid suksesvol wees met geen voorwaardelike aanspreeklikheid nie.

16.2. Voorwaardelike bates

Sewe PILIR-sake is tydens die oorsigjaar deur die Departement van die Premier ondersoek en afgehandel.

In hierdie stadium is die Departement nie in staat om die voorwaardelike bate op betroubare wyse te bereken aan die hand van die behuisingkema vir staatsamptenare van die individueel gekoppelde spaarfasiliteit (ILSF) wat verband hou met bedankings en diensbeëindiging nie.

17. Kapitaalverpligtinge

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Masjinerie en toerusting ¹		764	1,301
Totaal		764	1,301

¹ Die Departement gaan voort om huidige en kapitaalverpligtinge gedurende die oorsigjaar te monitor.

18. Opgelope bedrae en betaalbare rekeninge nie erken nie

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

18.1. Opgelope bedrae

	<i>Aant.</i>		2022/23		2021/22
	30 Dae	30+ Dae	Totaal	Totaal	
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Gelys volgens ekonomiese klassifikasie					
Goedere en dienste	1,614	-	1,614		1,846
Oordragte en subsidies ¹	299	-	299		146
Totaal	1,913	-	1,913		1,992
			<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
				R'000	R'000
Gelys volgens programvlak					
Administrasie				267	369
Kultuursake				301	404
Biblioteek- en Argiefdienste				606	380
Sport en Ontspanning				739	839
Totaal				1,913	1,992

¹.Oordragte en subsidies hou verband met verlofgrafifikasie ten opsigte van aftrede/bedankings wat teen 31 Maart 2023 bewerkstellig is.

18.2. Betaalbare rekeninge nie erken nie

	<i>Aant.</i>		2022/23		2021/22
	30 Dae	30+ Dae	Totaal	Totaal	
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Gelys volgens ekonomiese klassifikasie					
Goedere en dienste	67	-	67		45
Totaal	67	-	67		45
			<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
				R'000	R'000
Gelys volgens programvlak					
Administrasie				-	-
Kultuursake				-	28
Biblioteek- en Argiefdienste				66	-
Sport en Ontspanning				1	17
Totaal				67	45
			<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
				R'000	R'000
Ingesluit by totale hierbo is die volgende:					
Bevestigde saldo's met ander departemente			<i>Bylae 4</i>	179	240
Totaal				179	240

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

19. Werknemervoordele

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Verlofgeregtigheid ¹		11,329	12,919
Diensbonus		5,910	5,781
Beperkte verlof		3,740	4,646
Ander ²		1,893	1,742
Totaal		22,872	25,088

¹ Ingesluit in verlofgeregtigheid hierbo is 'n kredietbalans van R195 duisend (2022/23) en R84 duisend (2021/22) vir verlof wat vooruit geneem is.

² Ander hou verband met langdienstoekennings, ministeriële uittreegratifikasie en oortyd. Die bedrag vir langdienserkenning ten opsigte van 2023/24 is nog nie van DPSSA ontvang nie en gevolglik is die Departement nie in staat om die langtermyngedeelte van die langdienstoekennings betroubaar te bereken nie. Die uittreegratifikasie hou verband met 'n voorsiening wat gemaak is vir die huidige Minister van Kultuursake en Sport wat in aanmerking sou kom vir die gratifikasie wanneer sy die Staatsdiens verlaat.

20. Bruikhuurverpligtinge

20.1 Bedryfsbruikhuurkontrakte

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Masjinerie en toerusting			
Nie langer as 1 jaar nie		589	994
Langer as 1 jaar en nie langer as 5 jaar nie		47	433
Totale bruikhuurverpligtinge		636	1,427

Die afname hou hoofsaaklik verband met RT-kontrakte (transversale termyn) wat verval, waardeur departemente die opsie het om kontrakte teen 'n laer maandelikse huurkoers te verleng of om nuwe kontrakte aan te gaan. In hierdie geval het die Departement gekies om die bestaande kontrakte te verleng met laer of geen maandelikse huur tydens die oorsigjaar.

20.2 Toekomstige verpligtinge vir finansiële bruikhuur – staatsvoertuie

Soos deur die Nasionale Rekenmeester-Generaal bepaal, behels die ooreenkoms tussen die Departement van Kultuursake en Sport en SMV finansiële bruikhuur. Die verpligting ten opsigte van die finansiële bruikhuur word hieronder aangegee:

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Toekomstige bruikhuurbetalings			
Nie langer as 1 jaar nie		12,878	12,135
Langer as 1 jaar en nie langer as 5 jaar nie		23,294	16,964

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Totale bruikhuurverpligtinge	36,172	29,099
-------------------------------------	--------	--------

Die Departement van Kultuursake en Sport het 128 staatsmotorvoertuie by SMV gebruik gedurende die tydperk geëindig 31 Maart 2023, en 129 staatsmotorvoertuie gedurende die vorige boekjaar geëindig 31 Maart 2022. Die motorvoertuie word gehuur ingevolge 'n finansieringsooreenkoms wat uniek is aan die Wes-Kaapse Regering en Bylae 7 het ten doel om die minimum verslagdoeningsvereistes ingevolge die Gewysigde Kontantstandaard te verbeter.

Die implisiete rente is gegrond op die Provinsiale Tesourie se goedgekeurde tariewe vir SMV. Die Departement gebruik die voertuie vir die grootste deel van die nutsduur daarvan. Die ooreenkoms maak nie voorsiening vir voorwaardelike bruikhuurbetalings nie, en aan die einde van die nutsduur, soos bepaal deur die verhuurder, word die voertuie terugbesorg waar dit op 'n veiling tot voordeel van die verhuurder verkoop word.

21. Onreëlmatige uitgawes

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Onreëlmatige uitgawes – ten opsigte van lopende jaar ¹		-	492
Totaal		-	492

¹ 'n Herstelling van die vergelykende bedrae in 2021/22 was nodig weens die implementering van die vereistes van die WOFB-voldoeningsverslag. Derhalwe is die vergelykende (2021/22) bedrag gewysig om die afname ten opsigte van een saak (R1 duisend) wat gedurende die oorsigjaar gekondoneer is, te weerspieël.

22. Verwantepartytransaksies

Die Departement dra fondse oor na drie openbare entiteite, naamlik die Wes-Kaapse Kultuurkommissie, Wes-Kaapse Taalkomitee en Erfenis Wes-Kaap. Die Departement verskaf finansiële bystand aan hierdie entiteite deur 'n oordragbetaling soos geopenbaar in Bylae 1B. Daarbenewens verskaf die DKES administratiewe en ander funksies in natura.

Die Departement subsidieer 19 provinsiegesteunde museums. Hierdie oordragbetalings vorm deel van die lys oordragte in Bylae 1C. Die Departement verskaf administratiewe en ander funksies in natura. Die Minister stel die bestuurskomitee aan wat 50% van die lede van die museumraad uitmaak

Die museumbestuurders vorm deel van die Departement se diensstaat. Die koste van die salarisse vir die Departement is soos volg:

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Vergoeding van museumbestuurders		7,482	7,154
Totaal		7,482	7,154

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Die Departement van Kultuursake en Sport het gratis gebruik van 'n gebou wat deur die Departement van Vervoer en Openbare Werke bestuur word. Parkeerplek word ook aan staatsamptenare verskaf teen 'n goedgekeurde tarief wat nie markverwant is nie.

Die Departement van Kultuursake en Sport het met ingang van 1 November 2010 korporatiewe dienste ontvang van die Korporatiewedienstesentrum van die Departement van die Premier in die Wes-Kaap en opsigte van die volgende diensareas:

- Inligting- en kommunikasietegnologie
- Organisasie ontwikkeling
- Provinsiale opleiding (dwarsliggend)
- Menslikehulpbronbestuur
- Ondernemingsrisikobestuur
- Interne oudit
- Provinsiale forensiese dienste
- Regsdienste
- Korporatiewe kommunikasie

Die Departement van Kultuursake en Sport maak gebruik van staatsvoertuie wat bestuur word deur Staatsmotorvervoer (SMV) gebaseer op tariewe wat deur die Provinsiale Tesourie goedgekeur is.

Die Departement van Kultuursake en Sport het sekuriteitsadviesdienste en sekuriteitsoptrede van die Departement van Gemeenskapsveiligheid in die Wes-Kaap ontvang.

23. Sleutelbestuurspersoneel

	2022/23	2021/22
	R'000	R'000
Politieke ampsdraers ¹	2,096	1,978
Bestuur ²	5,914	5,835
Totaal	8,010	7,813

¹ Sluit die salaris van die LUR vir die Departement van Kultuursake en Sport in.

² Die bestuur sluit alle amptenare op vlak 14 en hoër in (insluitend op vlak 13) wat 'n beduidende invloed het op die finansiële en operasionele beleidsbesluite van die Departement.

24. Nie-aanpassende gebeure ná verslagdatum

Die Wes-Kaapse Departement van Onderwys het 6 voertuie na die Departement van Kultuursake en Sport oorgeplaas vanaf 21 April 2023 toe die artikel 42-sertifikaat deur die afgevaardigde owerheid onderteken is. Die voertuie sal gebruik word om die Massageleentheid- en Ontwikkelingsentrums (MGO) wat in skole gesetel is, te diens. Die Departement se vloot sal gedurende die 2023/24-boekjaar van 128 tot 134 voertuie toeneem, en soos met alle voertuie, sal dit deur Staatsmotorvervoer (GMT) as die gesentraliseerde vlootbestuursentiteit bestuur word. Die finansiële implikasie kan nie op hierdie stadium beraam word nie.

25. Roerende tasbare kapitaalbates

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

BEWEGING IN TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

	2022/23			
	Beginsaldo	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
ERFENISBATES	1,200	-	-	1,200
Erfenisbates ¹	1,200	-	-	1,200
MASJINERIE EN TOERUSTING	82,176	24,763	3,035	103,904
Vervoerbates	213	-	-	213
Rekenaartoeusting	56,756	8,859	2,876	62,739
Meubels en kantoortoeusting	7,116	15,652	87	22,681
Ander masjinerie en toerusting	18,091	252	72	18,271
TOTALE ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	83,376	24,763	3,035	105,104

¹ Erfenisbates bestaan uit 'n lewensgrootte replika van die Karavel (skip) by die Mosselbaai Museum, wat deur die Portugese ontdekkingsreisiger, Bartolomeu Dias, gebruik is toe hy in Mosselbaai in 1488 geland het.

Roerende tasbare kapitaalbate wat ondersoek word

	Aant.	Getal	Waarde R'000
Ingesluit by die total hierbo van die roerende tasbare kapitaalbate volgens die bateregister is bates wat ondersoek word:			
Masjinerie en toerusting		161	2,167
Totaal		161	2,167

Bates wat nie teen 31 Maart 2023 opgespoor is nie, word tans deur die Interne Beheereenheid ondersoek.

25.1. BEWEGING IN TASBARE KAPITAALBATES VOLGENS BATEREGISTER VIR DIE GEËINDIG 31 MAART 2022

	2021/22			
	Beginsaldo	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
ERFENISBATES	1,200	-	-	1,200
Erfenisbates ¹	1,200	-	-	1,200
MASJINERIE EN TOERUSTING	71,862	10,827	513	82,176
Vervoerbates	213	-	-	213
Rekenaartoeusting	48,539	8,629	412	56,756
Meubels en kantoortoeusting	6,806	326	16	7,116

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Ander masjinerie en toerusting	16,304	1,872	85	18,091
TOTALE ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES	73,062	10,827	513	83,376

¹ Erfenisbates bestaan uit 'n lewensgrootte replika van die Karawel (Skip) wat by die Mosselbaai Museum geleë is, wat deur die Portugese ontdekkingsreisiger, Bartolomeu Dias, gebruik is toe hy in die jaar 1488 in Mosselbaai geland het.

25.2. Geringe bates

BEWEGING IN GERINGE BATES VOLGENS DIE BATEREGISTER DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

2022/23

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Beginsaldo	-	50	-	538,937	-	538,987
Toevoegings	-	-	-	22,246	-	22,246
Verkope	-	-	-	5,721	-	5,721
Totale geringe bates	-	50	-	555,462	-	555,512

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal geringe bates teen kosprys	-	14	-	5,920,934	-	5,920,948
Totale getal geringe bates	-	14	-	5,920,934	-	5,920,948

Geringe kapitaalbate wat ondersoek word

Number
Aant. **Value**
R'000

Ingesluit by die totaal hierbo van die geringe kapitaalbate volgens die bateregister is bates wat ondersoek word:

Masjinerie en toerusting	34,023	3,686
Totaal	34,023	3,686

Fisiese bates wat nie op 31 Maart 2023 geverifieer is nie, word tans deur die Interne Beheereenheid ondersoek. Kragtens die biblioteekmateriaalbatebestuursbeleid word die biblioteekdienspunten twaalf (12) maande gegun om na verlore biblioteekmateriaal te soek.

BEWEGING IN GERINGE BATES VOLGENS DIE BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2022

2021/22

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Beginsaldo	-	50	-	523,728	-	523,778
Toevoegings	-	-	-	26,601	-	26,601
Verkope	-	-	-	11,392	-	11,392
Totale geringe bates	-	50	-	538,937	-	538,987

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal geringe bates teen kosprys	-	14	-	5,869,104	-	5,869,118
Totale getal geringe bates	-	14	-	5,869,104	-	5,869,118

25.3. Roerende kapitaalbate aafgekryf

ROERENDE KAPITAALBATES AFGESKRYF VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

2022/23

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates aafgekryf	-	-	-	1,125	-	1,125
Totale getal roerende bates aafgekryf	-	-	-	1,125	-	1,125

ROERENDE KAPITAALBATES AFGESKRYF VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2022

2021/22

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates aafgekryf	-	-	-	5,117	-	5,117

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Totale getal roerende bates afgeskryf	-	-	-	5,117	-	5,117
--	---	---	---	-------	---	-------

Assets written off followed the loss control process and was approved for write off during the reporting period. Bates wat afgeskryf is, het die verliesbeheerproses gevolg en is goedgekeur vir afskrywing gedurende die verslagtydperk.

26. Ontasbare kapitaalbates

BEWEGING IN ONTASBARE KAPITAALBATES VOLGENS BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

2022/23				
	Beginsaldo	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	291	-	-	291
TOTALE ONTASBARE KAPITAALBATES	291	-	-	291

26.1. BEWEGING IN ONTASBARE KAPITAALBATES VOLGENS BATEREGISTER VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2022

2021/22					
	Beginsaldo	Fout in vorige periode	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	257	-	34	-	291
TOTALE ONTASBARE KAPITAALBATES	257	-	34	-	291

27. Ander erfenisbates.

Die DKS is verantwoordelik vir die Wes-Kaapse Argief- en Rekorddienste wat weer verantwoordelik is vir die versameling, bestuur en bewaring van rekords wat deel vorm van ons argivale erfenis. Hierdie rekords word bewaar vir gebruik deur die regering en die algemene publiek. Die rekords is verdeel in openbare (staatsrekords), naamlik notules van vergaderings, en nieopenbare (private) rekords, naamlik inligting oor familiegeskiedenis

**WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023**

Daar is 45 brandkamers met altesaam ongeveer 60km rekords. Weens die groot omvang, aard en kompleksiteit van die argiefversameling, is dit onprakties om te bepaal watter rekord op 'n bate neerkom, om hierdie rekords se waarde te herken en om 'n waarde van R1 aan elke rekord toe te ken. Die waarde van die rekords kan dus nie betroubaar bepaal word wanneer dit ontvang word nie en die Departement kan dus nie 'n waarde aan hierdie rekords koppel nie.

Hierdie rekords is toeganklik vir die publiek en inligting oor die verskillende kategorieë rekords kan op die DKS-webtuiste gevind word.

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
AANTEKENING BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

28. Staat van voorwaardelike toewysings ontvang

	2022/23									2021/22	
	TOEKENNING VAN TOEWYSING					BESTEE				DORA en Provinsiale toewysings	Bedrag bestee deur Departement
	DORA en Provinsiale toewysings	Fondse oorgedra	DORA-aansuiwings	Ander aansuiwings	Totaal beskikbaar	Bedrag ontvang deur Departement	Bedrag bestee deur Departement	Onder- / (oorbesteding)	% van beskikbare fondse deur Departement bestee		
Naam van toewysing	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000	R'000
Toewysing vir Gemeenskapsbiblioteekdienste	190,102	-	-	-	190,102	190,102	190,102	-	100%	188,862	188,862
Toewysing vir Massadeelname en Sportontwikkeling	91,221	-	-	-	91,221	91,221	91,221	-	100%	88,884	88,884
Uitgebreide Openbarewerkeprogram se Aansporingstoewysing vir Provinsies	3,099	-	-	-	3,099	3,099	3,099	-	100%	3,099	3,099
Maatskaplike Sektor se Uitgebreide Openbarewerkeprogram se Aansporingstoewysing vir Provinsies	4,333	-	-	-	4,333	4,333	4,333	-	100%	4,232	4,232
TOTAAL	288,755	-	-	-	288,755	288,755	288,755	-		285,077	285,077

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
AANTEKENING BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

29. **Staat van voorwaardelike toewysings en ander oordragte aan munisipaliteite betaal**

	2022/23							2021/22	
	TOEKENNING VAN TOEWYSING				OORDRAG			DORA en ander oordragte	Werklike oordrag
	DORA en ander oordragte	Fondse oorgedra	Aansuiwering	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	Fondse teruggehou	Hertoewysings deur Nasionale Tesourie of Nasionale Departement		
Naam van munisipaliteit	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Billike deel									
Beaufort-Wes	6,679	-	-	6,679	6,679	-	-	6,548	6,548
Bergrivier	4,884	-	-	4,884	4,884	-	-	6,209	6,209
Bitou	9,572	-	-	9,572	9,572	-	-	10,295	10,295
Breedevallei	-	-	-	-	-	-	-	2,129	2,129
Kaap Agulhas	6,847	-	306	7,153	7,153	-	-	7,063	7,063
Cederberg	5,408	-	-	5,408	5,408	-	-	5,507	5,507
Stad Kaapstad	10,830	-	-	10,830	10,830	-	-	19,271	19,271
Drakenstein	-	-	-	-	-	-	-	5,005	5,005
George	800	-	-	800	800	-	-	3,247	3,247
Hessequa	5,852	-	-	5,852	5,852	-	-	5,975	5,975
Kannaland	3,281	-	-	3,281	3,281	-	-	3,217	3,217
Knysna	-	-	-	-	-	-	-	2,428	2,428
Laingsburg	1,595	-	-	1,595	1,595	-	-	1,684	1,684
Langeberg	6,866	-	-	6,866	6,866	-	-	8,835	8,835
Matzikama	5,688	-	-	5,688	5,688	-	-	6,521	6,521

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
AANTEKENING BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

29. Staat van voorwaardelike toewysings en ander oordragte aan munisipaliteite betaal (vervolg)

	2022/23							2021/22	
	TOEKENNING VAN TOEWYSING				OORDRAG				
	DORA en ander oordragte	Fondse oorgedra	Aansuiweri ngs	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	Fondse teruggehou	Hertoewysi ngs deur Nasionale Tesourie of Nasionale Departeme nt	DORA en ander oordragte	Werklike oordrag
Naam van munisipaliteit	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Mosselbaai	-	-	-	-	-	-	-	2,550	2,550
Oudtshoorn	-	-	-	-	-	-	-	1,393	1,393
Overstrand	-	-	-	-	-	-	-	2,822	2,822
Prins Albert	1,947	-	-	1,947	1,947	-	-	1,517	1,517
Saldanhabaai	-	-	-	-	-	-	-	1,698	1,698
Stellenbosch	220	-	-	220	220	-	-	3,852	3,852
Swartland	6,439	-	-	6,439	6,439	-	-	8,253	8,253
Swellendam	6,260	-	-	6,260	6,260	-	-	6,587	6,587
Theewaterskloof	7,076	-	-	7,076	7,076	-	-	7,630	7,630
Witzenberg	8,235	-	-	8,235	8,235	-	-	7,898	7,898
Subtotaal	98,479	-	306	98,785	98,785	-	-	138,134	138,134
Voorwaardelike toewysings									
Bergriver	3,169	-	-	3,169	3,169	-	-	3,164	3,164
Bitou	2,295	-	-	2,295	2,295	-	-	2,188	2,188
Breedevallei	11,114	-	-	11,114	11,114	-	-	10,801	10,801
Stad Kaapstad	52,712	-	-	52,712	52,712	-	-	47,721	47,721
Drakenstein	19,954	-	-	19,954	19,954	-	-	18,934	18,934
George	11,921	-	-	11,921	11,921	-	-	12,165	12,165
Hessequa	4,073	-	-	4,073	4,073	-	-	3,898	3,898

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
AANTEKENING BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

29. **Staat van voorwaardelike toewysings en ander oordragte aan munisipaliteite betaal (vervolg)**

	2022/23							2021/22	
	TOEKENNING VAN TOEWYSING				OORDRAG			DORA en ander oordragte	Werklike oordrag
	DORA en ander oordragte	Fondse oorgedra	Aansuiwering	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	Fondse teruggehou	Hertoewysings deur Nasionale Tesourie of Nasionale Departement		
Naam van munisipaliteit	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Knysna	10,659	-	-	10,659	10,659	-	-	10,096	10,096
Langeberg	3,809	-	-	3,809	3,809	-	-	3,674	3,674
Matzikama	3,171	-	-	3,171	3,171	-	-	3,831	3,831
Mosselbaai	10,043	-	-	10,043	10,043	-	-	10,123	10,123
Oudtshoorn	7,690	-	-	7,690	7,690	-	-	7,287	7,287
Overstrand	8,258	-	-	8,258	8,258	-	-	8,896	8,896
Prins Albert	-	-	-	-	-	-	-	1,043	1,043
Saldanhabaai	8,378	-	-	8,378	8,378	-	-	8,377	8,377
Stellenbosch	14,112	-	-	14,112	14,112	-	-	14,671	14,671
Swartland	5,184	-	-	5,184	5,184	-	-	5,159	5,159
Swellendam	630	-	-	630	630	-	-	-	-
Theewaterskloof	2,739	-	-	2,739	2,739	-	-	3,548	3,548
Witzenberg	3,311	-	-	3,311	3,311	-	-	3,290	3,290
Subtotaal	183,222	-	-	183,222	183,222	-	-	178,866	178,866
Totaal	281 701	-	306	282 007	282 007	-	-	317,000	317,000

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
AANTEKENING BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

30. Prestasie van Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging

Inligting oor nakoming aan die BBSEB-wet word in die jaarverslag ingesluit onder die afdeling getiteld: Prestasie-inligting oor BBSEB-nakoming.

31. Besteding aan respons op COVID-19

	<i>Aant.</i>	2022/23	2021/22
	<i>Bylae 6</i>	R'000	R'000
Goedere en dienste		106	91
Oordragte en subsidies ¹		4,060	3,600
Totaal		4,166	3,691

¹ Verligtingbefondsing aan openbare biblioteke, Provinsiegesteunde en plaaslike museums om hulle te vergoed vir die verlies aan inkomste as gevolg van die impak van Covid-19 op die toerismesektor in die algemeen wat 'n invloed gehad het op die aantal besoekers aan museums. Weens die ernstige impak van Covid-19 op die toerismesektor, sal dit langer neem vir die sektor om ten volle te herstel.

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1A

STAAT VAN VOORWAARDELIKE TOEWYSINGS EN ANDER OORDRAGTE AAN MUNISIPALITEITE BETAAL

	2022/23											2021/22	
	TOEKENNING VAN TOEWYSING				OORDRAG			BESTEE					
Naam van munisipaliteit	DoRA en ander oordragte	Fondse oordragte	Aansuiweringe	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	Fondse teruggehou	Hertoewysing deur Nasionale Tesourie of Nasionale Departement	Bedrag ontvang deur munisipaliteit	Bedrag bestee deur munisipaliteit	Onbestede fondse	% van beskikbare fondse bestee deur munisipaliteit	DoRA en ander oordragte	Werklike oordrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Beaufort - Wes	6,679	-	-	6,679	6,679	-	-	6,679	4,854	1,825	73%	6,548	6,548
Bergrivier	8,053	-	-	8,053	8,053	-	-	8,053	5,485	2,568	68%	9,373	9,373
Bitou	11,867	-	-	11,867	11,867	-	-	11,867	10,412	1,455	88%	12,483	12,483
Breedevallei	11,114	-	-	11,114	11,114	-	-	11,114	10,912	202	98%	12,930	12,930
Kaap Agulhas	6,847	-	306	7,153	7,153	-	-	7,153	7,153	-	100%	7,063	7,063
Cederberg	5,408	-	-	5,408	5,408	-	-	5,408	4,341	1,067	80%	5,507	5,507
Stad Kaapstad	63,542	-	-	63,542	63,542	-	-	63,542	48,508	15,034	76%	66,992	66,992
Drakenstein	19,954	-	-	19,954	19,954	-	-	19,954	16,460	3,494	82%	23,939	23,939
George	12,721	-	-	12,721	12,721	-	-	12,721	4,153	8,568	33%	15,412	15,412
Hessequa	9,925	-	-	9,925	9,925	-	-	9,925	6,709	3,216	68%	9,873	9,873
Kannaland	3,281	-	-	3,281	3,281	-	-	3,281	2,028	1,253	62%	3,217	3,217
Knysna	10,659	-	-	10,659	10,659	-	-	10,659	9,563	1,096	90%	12,524	12,524
Laingsburg	1,595	-	-	1,595	1,595	-	-	1,595	1,141	454	72%	1,684	1,684

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

Langeberg	10,675	-	-	10,675	10,675	-	-	10,675	7,846	2,829	73%	12,509	12,509
Matzikama	8,859	-	-	8,859	8,859	-	-	8,859	6,494	2,365	73%	10,352	10,352
Mosselbaai	10,043	-	-	10,043	10,043	-	-	10,043	9,189	854	91%	12,673	12,673
Oudtshoorn	7,690	-	-	7,690	7,690	-	-	7,690	7,690	-	100%	8,680	8,680
Overstrand	8,258	-	-	8,258	8,258	-	-	8,258	6,769	1,489	82%	11,718	11,718

BYLAE 1A (vervolg)

STAAT VAN VOORWAARDELIKE TOEWYSINGS EN ANDER OORDRAGTE AAN MUNISIPALITEITE BETAAL

Naam van munisipaliteit	2022/23											
	TOEKENNING VAN TOEWYSING				OORDRAG				UITGAWES			
	DoRA en ander oordragte	Fondse oorgedra	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	Fondse teruggehou	Hertoewysing deur Nasionale Tesourie of Nasionale Departement	Bedrag ontvang deur munisipaliteit	Bedrag bestee deur munisipaliteit	Onbestede fondse	% van beskikbare fondse bestee deur munisipaliteite	DoR and oordragte
R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Prince Albert	1,947	-	-	1,947	1,947	-	-	1,947	1,947	-	100%	2,000
Saldanhabaai	8,378	-	-	8,378	8,378	-	-	8,378	6,213	2,165	74%	10,000
Stellenbosch	14,332	-	-	14,332	14,332	-	-	14,332	2,333	11,999	16%	10,000
Swartland	11,623	-	-	11,623	11,623	-	-	11,623	8,267	3,356	71%	10,000
Swellendam	6,890	-	-	6,890	6,890	-	-	6,890	2,201	4,689	32%	0
Theewaterskloof	9,815	-	-	9,815	9,815	-	-	9,815	7,195	2,620	73%	10,000
Witzenberg	11,546	-	-	11,546	11,546	-	-	11,546	10,733	813	93%	10,000
Totaal	281,701	-	306	282,007	282,007	-	-	282,007	208,596	73,411		31,000

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1B

STAAT VAN OORDRAGTE NA DEPARTEMENTELE AGENTSAPPE EN REKENINGE

	2022/23						2021/22	
	TOEWYSING VAN OORDRAGTE				OORDRAG			
Departement/Agentskap/Rekening	Aansuiweringsbegroting	Fondse oorgedra	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra	Finale begroting	Werklike oordrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	627	-	-	627	627	100%	1,100	1,100
Erfenis Wes-Kaap	1,537	-	-	1,537	1,537	100%	1,898	1,898
Wes-Kaapse Taalkomitee	290	-	149	439	439	100%	279	279
Kunstekaap	254	-	-	254	254	100%	196	196
Suid-Afrikaanse Uitsaaikorporasie	132	-	(16)	116	116	100%	113	113
Totaal	2,840	-	133	2,973	2,973		3,586	3,586

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1C

STAAT VAN OORDRAGTE NA INSTELLINGS SONDER WINSOOGMERK

	2022/23					2021/22		
	TOEWYSING VAN OORDRAGTE				UITGAWES			
Instellings sonder winsoogmerk	Aansuiweringsbegroting	Fondse oorgedra	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra	Finale begroting	Werklike oordrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte								
Beaufort-Wes Museum	9,650	-	(8,824)	826	826	100%	805	805
Caledon Museum	194	-	208	402	402	100%	556	556
CP Nel Museum	303	-	528	831	831	100%	754	754
Drostdy Museum	809	-	894	1,703	1,703	100%	1,700	1,700
Fransie Pienaar Museum	68	-	188	256	256	100%	311	311
Genadendal Sendingmuseum	430	-	302	732	732	100%	854	854
Groot-Brakrivier Museum	53	-	151	204	204	100%	255	255
Houtbaai Museum	482	-	1,474	1,956	1,956	100%	2,465	2,465
Huguenote Gedenkmuseum	461	-	277	738	738	100%	881	881
Jan Dankaert Museum	27	-	265	292	292	100%	331	331
Lwandle Trekarbeidmuseum	362	-	415	777	777	100%	799	799
Montagu Museum	254	-	257	511	511	100%	665	665
Ou Hawe Museum	289	-	549	838	838	100%	1,275	1,275
Oude Kerk Volksmuseum (Tulbagh)	351	-	351	702	702	100%	855	855
Paarl Museum	191	-	102	293	293	100%	385	385
Robertson Museum	53	-	-	53	53	100%	103	103
SA Visserye Museum	41	-	95	136	136	100%	190	190
SA Sendinggestig Museum	553	-	2,554	3,107	3,107	100%	5,041	5,041
Skeepswrakmuseum	281	-	1,701	1,982	1,982	100%	1,154	1,154

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1C

STAAT VAN OORDRAGTE NA INSTELLINGS SONDER WINSOOGMERK (vervolg)

Instellings sonder winsoogmerk	2022/23					2021/22		
	TOEWYSING VAN OORDRAGTE				UITGAWES		Finale begroting	Werklike oordrag
	Aansuiweringsbegroting	Fondse oorgedra	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra		
R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte								
Simonstad Museum	315	-	60	375	375	100%	463	463
Stellenbosch Museum	602	-	2,887	3,489	3,489	100%	1,667	1,667
Togryers Museum	152	-	131	283	283	100%	464	464
Wellington Museum	284	-	161	445	445	100%	520	520
Koringbedyf Museum	190	-	1,602	1,792	1,792	100%	1,270	1,270
Blombos Museum van Argeologie		-	34	34	34	100%	-	-
Kuns en Kultuur bystand	20,542	-	(116)	20,426	20,426	100%	24,054	24,054
Biblioteek vir Blindes	1,200	-		1,200	1,200	100%	1,200	1,200
Sportfederasies	108,803	-	(2,525)	106,278	106,278	100%	109,121	109,121
NPI Organisasies – Jeug en Naskoolprogramme	63,555	-	(63,555)	-	-		13,841	13,841
Wes-Kaapse Gemeenskapskas	-	-	49,063	49,063	49,063	100%	15,040	15,040
Hope Through Acting Foundation	-	-	-	-	-		3,530	3,530
Scouts SA	-	-	722	722	722	100%	2,270	2,270
Sportorganisasie	-	-	13,082	13,082	13,082	100%	-	-
Donasies en Geskenke	650	-	(326)	324	324	100%	535	535
NPI: Eise teen die staat	1	-	-	1	1	100%	-	-
Totaal	211,146	-	2,707	213,853	213,853		193,354	193,354

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1D

STAAT VAN OORDRAGTE NA HUISHOUDINGS

Huishoudings	2022/23						2021/22	
	TOEWYSING VAN OORDRAGTE				UITGAWES		Finale begroting	Finale begroting
	Aansuiwerin gsbegroting	Fondse oorgedra	Aansuiwerin gs	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra		
R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte								
Verloftoelaag	1,286	-	150	1,436	1,436	100%	779	779
Besering aan diens	-	-	733	733	733	100%	30	30
Pensioenboete	172	-	1,122	1,294	1,294	100%	184	184
Donasies en Geskenke	1,463	-	520	1,983	1,983	100%	1,194	1,194
Ander oordrag (kontant)	-	-	-	-	-		62	62
Totaal	2,921	-	2,525	5,446	5,446		2,249	2,249

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1E

STAAT VAN GESKENKE, DONASIES EN BORGSKAPPE ONTVANG

Naam van organisasie	Aard van geskenk, donasie en borgskap	2022/23	2021/22
		R'000	R'000
Kontant ontvang			
Old Mutual		99	45
Subtotaal		99	45
In natura ontvang			
Annerie Pruis-Le Roux	Woolworths-geskenkbewys	-	1
Kaapstad-karnaval	Kaapse Vreugde-boekmerk	-	1
Raad van Netbalwêreldbeker	Samsung Tab A7, Microsoft 365 dagboek en waterbottel	-	4
Raad van Netbalwêreldbeker	2 X rugsakke, sambreel, NW t-hemp en kragbanke	2	-
Kaapstad-fietstoer	1 X fietstoertrui	1	-
Hadeba	36 (2022/23) en 207 (2021/22) X biblioteekboeke	7	25
Phambili - Romans	50 X biblioteekboeke – Romans	-	9
Phambili - Westerns	50 X biblioteekboeke– Wilde Weste-verhale	-	9
J.N. Hamman	150 X biblioteekboeke	45	-
Internasionale Vereniging vir Menslike Waardes	40 X biblioteekboeke	11	-
Nasionale Biblioteek van Suid-Afrika	1 X biblioteekboek	1	-
Kleinmond Openbare Biblioteek	41 X biblioteekboeke	5	-
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	1 X petrol heiningsnoeier	5	-
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	1 X petrolblaser/masjien	3	-
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	3 X kroegyskaste	10	-
Wes-Kaapse Kultuurkommissie	8 X riet-bedkassies	17	-

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 1F

STAAT VAN GESKENKE, DONASIES EN BORGSKAPPE ONTVANG

Aard van geskenk, donasie of borgskap	2022/23	2021/22
	R'000	R'000
In natura gemaak		
Donasie van rekenaartoerusting– subtotaal	299	41
Ruyterwacht Senior Sentrum	-	41
Langebaan Openbare Biblioteek	25	-
The Parish of All Saints	47	-
Simonstad Skool	227	-
Donasie van meubels en kantoortoerusting – subtotaal	-	135
Ruyterwacht Senior Sentrum	-	135
Donasie van ander masjinerie en toerusting – subtotaal	-	71
Ruyterwacht Senior Sentrum	-	71
TOTAAL	299	247

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 2A

STAAT VAN FINANSIËLE WAARBORGE UITGEREIK SOOS OP 31 MAART 2023 - PLAASLIK

WAARBORGGEWER	Waarborg ten opsigte van	Oorspronklik gewaaborgde kapitaalbedrag	Beginsaldo 1 April 2022	Waarborgonttrekkings gedurende die jaar	Waarborge terugbetaal / gekanselleer / verminder / kwyteskeld gedurende die jaar	Herwaardasie as gevolg van buitelandse valute	Eindsaldo 31 Maart 2023	Herwaardasie as gevolg van inflasiekoers	Opgelope gewaaborgde rente vir die jaar geëindig 31 Maart 2023
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
ABSA	Huislening	55	55	-	(55)	-	-	-	-
	TOTAAL	55	55	-	(55)	-	-	-	-

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 2B

STAAT VAN VOORWAARDELIKE AANSPREEKLIKHEDE SOOS OP 31 MAART 2023

Aard van verpligtinge	Beginsaldo 1 April 2022	Verpligtinge aangegaan gedurende die jaar	Verpligtinge betaal/gekanselleer/verminder gedurende die jaar	Verpligtinge verhaalbaar (Besonderhede hieronder verskaf)	Eindsaldo 31 Maart 2023
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Eise teen die Departement					
Midnight Storm erfenisvergoedingseis ¹	8,200	-	(8,200)	-	-
TRF Sport (Trapmeule) – Eis vir goedere verkoop en gelewer	191	-	-	-	191
TRF Sport (Bordspeletjies) – Eis vir goedere verkoop en gelewer	478	-	-	-	478
Persoonlike beseringseis teen die Departement van Onderwys en die Departement van Kultuursake en Sport	2,601	-	-	-	2,601
TOTAAL	11,470	-	(8,200)	-	3,270

¹ Voorwaardelike aanspreeklikhede het jaar-tot-jaar afgeneem as gevolg van die Midnight Storm-aangeleentheid wat na hersiening deur Regsdienste verwyder is. Die Regsdienste het bevestig dat daar geen potensiële kontantuitvloeï vir die Departement is nie weens die feit dat die Minister van Kultuursake en Sport as 'n Vyfde Verweerder aangehaal word sonder dat verligting gevra word.

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 3
EISE VERHAALBAAR

STAATSENTITEIT	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal		Kontant in transito teen jaareinde 2022/23 *	
	31/03/2023	31/03/2022	31/03/2023	31/03/2022	31/03/2023	31/03/2022	Datum van ontvangs tot ses (6) werksdae ná ontvangs	Bedrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000		R'000
Departement								
Wes-Kaapse Departement van Gesondheid	-	65	-	1	-	66		-
Wes-Kaapse Departement van Ekonomiese Ontwikkeling	-	77	-	-	-	77		-
Wes-Kaap: Departement van die Premier	18	-	-	-	18	-	05/04/2023	2
Wes-Kaap: Provinsiale Tesourie	24	-	-	-	24	-		-
TOTAAL	42	142	-	1	42	143		2

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 4

TUSSENREGERING-BETAALBARE REKENINGE

STAATSENTITEIT	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal		Kontant in transito teen jaareinde 2022/23 *	
	31/03/2023	31/03/2022	31/03/2023	31/03/2022	31/03/2023	31/03/2022	Datum van ontvangs tot ses (6) werksdae ná ontvangs	Bedrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000		R'000
DEPARTEMENTE								
Lopend								
Departement van die Premier	-	-	-	-	-	-	05/04/2023	117
Departement van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling	-	-	408	398	408	398		-
ANDER STAATSENTITEITE								
Lopend								
Staatsmotorvoertuie (Departement van Vervoer en Openbare Werke)	179	240	-	-	179	240		-
TOTAAL TUSSENREGERING-BETAALBARE REKENINGE	179	240	408	398	587	638		117

WES-KAAPSE DEPARTEMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 5
VOORRAAD

	2022/23	2021/22
	Goedere en dienste	Goedere en dienste
	R'000	R'000
VOORRAAD		
Beginsaldo	-	-
Plus: Toevoegings/Aankope – Kontant	849	895
(Min): Uitreikings	(849)	(895)
Eindsaldo	-	-

WES-KAAPSE DEPARTMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 6

BESTEDING AAN RESPONS OP COVID-19

Per kwartaal en in totaal

Besteding per ekonomiese klassifikasie	2022/23					2021/22
	K1	K2	K3	K4	Totaal	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Goedere en dienste¹	89	-	17	-	106	91
Reklame	-	-	-	-	-	44
Verbruiksgoedere	89	-	-	-	89	13
Konsultante	-	-	17	-	17	22
Eiendomsbetalings	-	-	-	-	-	12
Oordragte en subsidies¹	-	495	-	-	4,060	3,600
Museums	-	-	-	3,565	3,565	3,100
Munisipaliteite	-	495	-	-	495	500
TOTALE BESTEDING AAN RESPONS OP COVID-19	89	495	17	3,565	4,166	3,691

¹ Verligtingbefondsing aan openbare biblioteke, Provinsiegesteunde en plaaslike museums om hulle te vergoed vir die verlies aan inkomste weens die impak van Covid-19 op die toerismesektor in die algemeen wat 'n invloed gehad het op die aantal besoekers aan museums. Weens die ernstige impak van Covid-19 op die toerismesektor, sal dit langer neem vir die sektor om ten volle te herstel.

WES-KAAPSE DEPARTMENT VAN KULTUURSAKE EN SPORT
BEGROTINGSPOS 13
BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2023

BYLAE 7
VERVOERBATES VOLGENS FINANSIËLE HUURREGISTER

ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES SOOS OP 31 MAART 2023	Beginsaldo	Huidige jaaraanpassing s aan saldo van vorige jaar	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Staatsmotorvoertuie (SMV)	37,145	-	4,782	(3,724)	38,203
TOTAAL	37,145	-	4,782	(3,724)	38,203

ROERENDE TASBARE KAPITAALBATES SOOS OP 31 MAART 2022	Beginsaldo	Huidige jaaraanpassing s aan saldo van vorige jaar	Toevoegings	Verkope	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Staatsmotorvoertuie (SMV)	36,915	-	1,766	(1,536)	37,145
TOTAAL	36,915	-	1,766	(1,536)	37,145

Op 31 Maart 2023 het die Departement van Kultuursake en Sport 128 staatsmotors gebruik, die vorige jaar tot 31 Maart 2022 is 129 gebruik.

Kommunikasiehoof
Departement van Kultuursake en Sport
Privaat Sak X9067, Kaapstad, 8000
Tel: +27 21 483 9877
www.westerncape.gov.za/cas

Engelse en isiXhosa-weergawes van hierdie publikasie is beskikbaar op aanvraag.
e-pos: Dcas.com@westerncape.gov.za



**Wes-Kaapse
Regering**

PR 108/2023
ISBN: 978-0-621-51162-8